عن متروكات محمد اغا

كتاب الوقاية المنظومة بالتركي

تركي وقايه منظوم

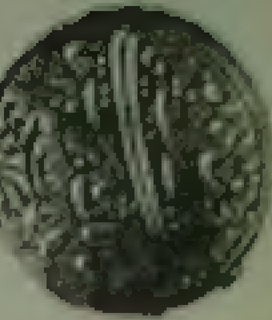
تركي وقايه در منظوم
وقايه طص
قيمت
١٢٠

قد وقف هذه النسخة الجليلة سلطاننا الأعظم والخاقان المعظم
مالك البرين والبحرين خادم الحرمين الشريفين السلطان ابن السلطان السلطان
الغازي محمود خان وقفا صحيحا شرعيا لمن طالع واستفاد وتعلم واستعاد
أعظم الله تعالى أجره يوم التناد حرره الفقير أحمد
شيخ زاده المفتش بأوقاف الحرمين
الشريفين غفر لهما

فهرست كتاب

كتاب الوقاية المنظوم بلسان التركي

بسم الله الرحمن الرحيم

اول اسم اللهله بشلادق اوش … ایشن بسم اللهله قلدق نی خوش
اش که بسم اللهله بشلنمیه گر … عاقبت خیرله اولور معتبر
ایش که بسم اللهله باشلنمیه … عاقبت ابتر قله اشلنمیه
بشلندق بز داخی بسم اللهله … خیرله ختم ایلین الله اوله
حمد اولم هم اکا اول کریم … اولدر غفار الرحمن الرحیم
شکر اولم هم دخی انعامنه … نعمتینک خاصنه هم عامنه
اولدر عالملری وار ایلین … ورش ساکن عرش ذوا ایلین
اولدر کم آدمه وردی وجود … اندن ایردی آدمه هم لطف وجود
کلدی اندن نیچه بیک بیک انبیا … قیلدی اندن بوبچه درلو اولیا
خاصه کم اول عالمک فخری رسول … رحمة للعالمین اول اولداول
اول حبیب الله اول کان صفا … اول محمد مرتضی و مصطفی

اولدر جمله بنیلر افضلی … قاموم رسل انبیانک اکلی
طغریولی بیزه اول قیلدی عیان … حکم شرعی بیزه اول اتدی بیان
الصلوة والسلام والدعا … حق چلبدن دایما ارسون اکا
النه اصحابنه داخ یقین … رحمة الله علیهم اجمعین
مجتهدلرجاننه داخ بهم … داخ مومنلرکم اولمشدر امم

فی بیان سبب نظم الکتاب

دکلمه اندی ترکچه بر منظوم کتاب … اتدکچون سز بکا قیلک عتاب
ای نیچه کردک اولو عالملری … علمیله عامل وکاملری
ترک دلنجه درزدلر بوبچه کتاب … معنی یوزندن کتردیلر نقاب
کمسه آنی کوروب انکار اتمدی … هم اونلر داخ هیچ عار اتمدی
عذرنی هم انده قیلدیلر بیان … خیر ناس اولمق دلادیلر همان
پس بولار کله بنوم عذروم یتر … نظمیچون داخ منظومه یتر
[illegible] کم منظومه درلو بر کتاب … نقل انک نظلا اولمش صواب
انی منظوم ایلش تألیف ادن … اگه طعن اولماد هم هیچ کمسه دن
قاموعالملر آنی قیلدی قبول … جمله خلق ایچنده مشهور اولدی اول

ترکی اولمق منظوم اولمق پس کلام
اکا هیچ عیب اولمامش والسلام

ترکجه درسی مدرسلر اخی
هم محدثلر مفسّرلر دخی

بو حنیفه کم او در صاحب اصول
معتمد قرآن ددی بر قول اول

پارسیجه قرآن جایز کوردی پس
کم نمازده اوقیسک قلسک هوس

ایله اولسه هر نه دیله اولسه کر
لفظ آلت معنی اولور معتبر

پس قچن سوز اوله معنیلو اکا
نوله ترک اوله انی دیین یه تات

خان مراد بن محمد خان اچون
جمله اقلیملره اول سلطان چون

اول مطهر اصل عثمان اوغلدر
کم او سلطان ابن سلطان اوغلدر

اول دُر شهدی سلیمان زمان
تخت بخت اسی شهنشاه جهان

هم کمال خلق ایچنده مجتبی
هم شجاعتده علی در مرتضی

عدلده عالملر ایچنده فرید
هم سعادتده اولبدر بو سعید

منبع خلق حسن حسن عطا
معدن انعام احسان سخا

اکه تحفه کیب قیلدم بونی اوش
منفعت دوته اول انلادا خوشی

دولت اوغل یوسف اول عصیان چوق
بونجه درلو عذرله نقصان چوق

پاکلکی اولمش انک مولدی
هم سکز یوز داخ ییکرم بیدی

هجرت تاریخ اکا ارمیشکن
هم یکرم سکزه کرمیشکن

بونی نظم اتدی او ییلرده همان
کم حقیقت مقصود اول در بی کمان

اوله کم سه آنی کوره هر بر کشی
او قیا بر لحظه اول اوله اشی

بیله کم احکام شرع اولمش تمام
آنی بیلمک فرضدر لبدر خاص و عام

خاصه کم بر کمسه کرناکهان
بر یره قاضی قلالر بر زمان

چون بلا اول بو کتنی ای اتا
دکه کز حکننده اتما یه خطا

پس اکا باری کرک در بو کتاب
ترکجه در فهمنده هم چکمز عتاب

نظم ادانی هم دعا بیله اکا
دییه کم حق رحمتی اولسون اکا

هم دعا سندن اکا خیرا یرشه
چون سبب اولور بایق اول خیره

بر قوسله بر قولنه قلیا دعا
فضل ادب آنی قبول ایده خدا

اول کریم اول رحیم اول غنی
فضل اده یا ربیغی قولارنی

بس اکا قلدم موس اتدم شروع
کم سکا حاصل اولا علم و فروع

بو حنیفه مذهبی ازره همان
یعنی انک قولنی قلدم بیان

هم امامین قولنی داخ مکر
بعض یرده کیم کرک در ای پسر

هم فتاوادن صحیح نقل ایلدم
چوق دکلدر هم داخ ازیلدم

لیک بانم بونده عیبم چوقدرر   زیرا بنده اول بضاعت یقدرر
هر سوزی موزون مقفی سلیم   بونجه درلو مسئله حل ایلیم
برکشی کم مسئله قلیه بیان   کندودن نه سویلسه اولمز نهان
مسئلنک صورت بینسه تمام   نظلمسه آنی دیسه والسلام
ایله اولسه ترکی دلی درطار اوله   بونجه الفاظ انده بس تکرار اوله
نیته کم بن دیمشم بونجه اخی   هم انک کیب عبارتلر دخی
شویله کم ای یار ای جان ای ددم   چون ضرورت اولجاق یابس ندم
نوله کرچه عیب ونقصان چوقدرر   حالیا باری زیان یوقدرر
انجق الدن کلر ایرق ندم   مقصود اول کم مسئله معلوم ادم
معنده نظمنده اولمزسه صواب   آن تصحیح ایلین بوله ثواب
بودخی اولور که یارنلر مکر   ناکهان سهو ایلر اول یکلش یزر
یاخو بیتن موزون اوقومز اولر   یا زدغی اریوق یاخود اکسک قلر
نوله هم داخی سانه بلین کشی   کیدره احسان اده اول تشویشی

كتاب الصلوة

دکله اول فرض اولان ایمان اولور   حق چلبدن اول بزه احسان اولور
بردرر الله رب العالمین   هم محمددر رسول الله امین
دیلکیله سن بونی تحقیق ایده سن   کوکلکیله داخ تصدیق ایده سن
مؤمن اولدکسه که فرض اولد نماز   انده حاصل در بزه درلو نیاز
هم زکوة وصو مله حج ای اخی   بیزه فرض اولدی قمو بونلر دخی
یعنی کوجک یتر اولورسه آکا   اشلیه سن آنی فرض اولور سکا
لیک بونلردن نماز اولدی اهم   حق تعالی حضرتنده ای ددم
قاموسندن سوکلو بو درممان   وقتیله آن نماز بیکان
پس قلاسین آنی ترک اتمایه سین   کم ضلالت یولنه کتمایه سین
هرکم آنی ترک اداولورسه کر   انک اسلام هم اولمز معتبر
فاسق اولور دکلسه آنی بیدلم   اکا تعزیر ایلیب حبس ایدلر
تاکه اول توبه اده بینه نمان   کامل اولد کتد نقصانی کمان
شافعی قولنده کور کم هم دخی   برکشی درت وقت نمازی ای اخی
ترک ادرسه قصد له اولبی کان   کافر اولور دیو اولدور رهان
هم روسولک قول اولدر ای اخی   کم مسلمان اوله برکشی دخی
قصد له بر وقت نمازن ترک اده   کافر اولور دید مطلق ای دده

بوندن اکلندی که اولدر رکن دین   آن ترک ایدوب دنک تیماسقین
پس کرکدر کم سانی اول تمام   بلدرالوم سا که اکلا ای امام
داخ بوندن صکره فرض اولنلری   بلدراین سا که بر بر انلری
چون نمازک شرط قیلندی وضو   پس اکا داخی کرک البتده صو
پس صونک اوصافنی ذکر ایدلوم   صکره ابدستک دخی فکر ایدلوم

کتاب الطهارة

چون مقدم در طهارت ذکر خوش   بز دخی قلدق مقدم آن خوش
شول صوکم سا فی نفسه طاهر اوله   داخی بر نسنه ای هم طاهر قله
پس طهارت اوله انکله روا   چون مطهر ایلدی سا آنی خدا

باب ما یجوز به الوضوء وما لا یجوز

کلدک ایمدی شول صوکم کوکدن انز   کرچه طپراقدن بر زلونی دونز
داخ داکزلر درالر صولری   هم بکارلر صولری جملهاری
غسل وابدست اوله بونلردن روا   چون مطهر قلدی بونلاری خدا
صوکم اغجدن یمشدن صیقلر   صو دمکدن مطلق انلر چیقلر
پس درست اولمایه انلردن وضو   کم تیمم ایلیه بوملزسه صو

لیک شول کم باغ اغاجندن طمر   هم وضو انکله اولور معتبر
صقمدن یمشدن اغجدن سا دخی   کم صوچیقب اقریسه ای اخی
انوکیله داخ جایزدر وضو   ماء مطلق کیب اولور هم بو صو
قارله هم داخ ابدست ای اخی   ارکن اولورسه روادر اول دخی
یعنی اعضادن اقراولسه اکر   صو کبی اولور همان اول ای پسر

فصل

شول صوکم بر نسنه اکا قارله   شیله کم اول صودن اول غالب اوله
یعنی شول کم قارلر اول مایله   غالب اولورسه اکر اجزا ایله
کم طبیعتدن سانی اخراج اده   رقت سیلان اول صونک کده
یا خوبشما کیله غیره اکا همان   شیله کم غالب اولورسه نی کان
ماء باقلا مرق کیبی دخی   مرنه کم بونلاره بکزر ای اخی
پس روا اولمایه انکله وضو   ماء مطلق اولدی زیره بو صو
یا اوزر بر طاهر قرشسه ناکهان   کرچه تغییر ایده بر وصفن همان
شیله کم صابون یا اشنان اوله   بونده بکزر سا دخی زعفران اوله
یعنی بونلارکله جایزدر وضو   ماء مطلق در زیرا جمله بو صو

دکله شول نسناکه صویا قارله
جامد اوله اول یه خود مایع اوله

مایع اولدر کم اقار اوله روان
جامد اولدر راقیه دوره همان

اول صودن اول غالب اولمقده مکر
آنی تفصیل ایلمشلر بعضلر

شویله کم اول صویه قاریلن مکر
مایع اولیب جامد اولمزسه اکر

لون صولونی کبی اولسه اخی
قنقسی غالب درربل هم دخی

لذتینه قلدلر بونده نظر
پس بولارک طعمی اولور معتبر

یعنی صونک طعم غالب اولسه کر
پس وضو انکله اولز معتبر

طعم غالب اولمسه صونک همان
پس وضو جایز دکلدر بی کمان

لون صولونی کبی اولمزسه کر
هم بولرده لون اولدی معتبر

یعنی صونک لون غالب اولسه هم
کم وضو اندن روادر ای ودم

لون غالب اولمسه صونک همان
پس وضو جایز دکلدر بی کمان

شویله کم سرکه کبی یاخود لبن
بو دکلادوم کی فهم ایلیسن

شولکم انک طعم لون اولمیه
صویله قاریله اول یالوریم

قاتراد توغ کبی یاخود حار
بونده اجزا معتبر اولدی ای یار

یعنی صو اجزاسی چوق اولسه همان
ینه صو حکمنده در اول بی کمان

لیک صو اجزاسی چوق اولمزسه کر
اندن ابدست المق اولمز معتبر

یعنی وزن اولنسه ایکیسی دخی
وزن صونک ارتوق اولا ای اخی

جامد اولسه قارلن صویه بوکز
رقت و غلظت اولر بونده لکز

یعنی اعضا اوستنه اولسه روان
کم وضو انکله جایزدر ای جان

اقمز اولسه اعضا اوستنده کر
جایز اولمز صو طبیعتدن چقر

بورو ایتدر امام ثانیدن
کم محیطدن نقل قلمش نقل ادن

بونده علمالرک اقوال اخی
نقل اولنمش واردی برقچ دخی

بونده ذکر اولندی اول ای پسر
کم مطول اولمیا بو مختصر

فصل في الماء المستعمل

شول صو کم دایم دوره اقیه اول
گلکی دیرکلکی اولمایه بول

کر نجاست واقع اولسه اکه هم
اول نجس چوق اوله یاخود اوله کم

هم او صو عشر في عشر اولمیا
چون نجاست ایردی طاهر قلمیا

یعنی نجاستی یا تندن آنی الچلر
هر یانی اون ارشون اولماسه اکر

پس وضو اندن داخی اولمز روا
غسل قلمق هم داخی اولر خطا

لیک اول عشر في عشر اولسه هم
اوجکیله صوین السک ای دوم

ببری کورنمایه انکسای پسر
اول نجاست اکا هیچ المز اثر

غسل ابدست پس اولوراندن روا
قنق یاسندن ولرسک آل اغا

حاصلی اولدر که قرق ارشون اوله
یا دکزمی یا اُزون اولسه نوله

براولو صو یانجس دشسه مکر
قودسه از قلسه انک صوی کر

یعنی قرق ارشون ادی اَوَل تمام
ینه طاهر در قلانی والسلام

کر بو صو در صایب اقسه روان
هم نجاستدن اثریوق در همان

قوسی یا لذت یا لون هم
اول صویله بیر اولمایه بهم

اول صودن داخی اولور ابدست روا
غسل قلمق داخ هم اولمز خطا

شول صوکم در لراکا آقر روان
برصمن الب کدر اوله همان

برصوایچنده که برحیوان اُلَه
طَلَندِ غی اوللدسغ آنده اوله

یاخود اول حیوانک اولمایه قنی
اول صو مردار اولمیا اکلرانی

شیله کم ینکاج قربابالق
هم سکاک واوَوُزُ وعقرب بایق

کالنک کیبی ارو کیبی دخی
هم طوکزلن قردکیب ای اخی

بونلرک بوقی دخی کربیشدکم
یعنی مردار اولمایه اولداخ هم

براقر نهراچنه برایت مکر
یعنی انده دشسه اُلسه اول اکر

یا الو بیر قیلر انده انی
بودخی انک کبی دریل بونی

شویله کم اینیه دوشسه اول همان
صوانک استندن اقسه اول زمان

اول ایته داکب اقن صوای پسر
دکمین صودن از اولرسه اکر

انکسا شاغا یتندن هم دخی
کم روا اولمش در ابدست ای اخی

لیک صونک چوق ایته دکسه هم
بس بوکز ابدست روا اولمز هم

فصل فی الماء المستعمل

کلدک اول کم ماء مستعمل درر
طاهر اولمز یعنی مستعمل اولر

شول صوکم قلدی نمازی اول حلال
زیره آنکله حدث بولدی زوال

یعنی کم برکیشی ابدستسز اوله
کم نماز قلماغچون ابدست اله

یاخود ابدست المشیکن ای اخی
انک استینه ینه هم بر دخی

کم ثواب اولماغچون ابدست اله
قامو بونلر ماء مستعمل اوله

بونلرکله زایل اولمایه حدث
اندن اندست المق اولربس عبث

بر روایتده نجس در اول سمین
احتیاط در طونکی قلما یقین

بوحنیفه یعنی انی اول امام
خمر کیبی قلدی هم اکله تمام

خمر یعنی چون نجسدر مطلقا
کم طهارت اولمز انکله روا

پس طونا درهمدن ارتق ارسه کر　　کم نماز آنکله اولمز معتبر
هم امام شافعی قولی ای اخی　　بول شاجب کبی قلدهم اول دخی
یعنی طونک ربعنه ارسه اکر　　کم نماز آنکله اولمز معتبر
کر طونک ربعینه ارمزسه اخی　　کرچه ارتوق اولسه درهمدن دخی
ایلا اولسه پس روا اوله نماز　　چونکه ربعه ارمیه بولر جواز
هم محمد قول بودر سنی کمان　　سه کرسه کبی قلدی اول انی همان
یعنی طونه نه قدر ایرمسه کر　　مانع اولمز چونکه طاهر درندر
لیک آنکله طهارت بردخی　　کرچه طاهردر روا اولمز اخی
لیک انوکیله اش ایشرسلر　　یادخی انوکیله طون یوسلر
بودخی یعنی روا اولمشدرر　　هم دخی فتوی بکا کلمشدرر
برجنب برصونک ایچنه مکر　　آلنی صوقراولورسه ای پسر
کرنجس بولنمسه الینه هم　　اول صو مردار اولمیه پس ای ددم
بعضلر آنی دمش مردار اولر　　طاهر اولمز یعنی مستعمل قلر
برکشی ابدست الب قصد اتسه کر　　کم نماز قلماغچون اولمز بسه کر
مسجده کرماکچون یاخود اخی　　یاخو قرآن اوقماغچون دخی

بونلری اول اشلمکه اولر روا　　هم بو ابدستدن ثواب اوله اکا
پس بو ابدستک صوی بل ای امام　　ماء مستعمل درر اول والسلام
هم دخی برکشی ابدستنز اوله　　نیت اتمادن اکر ابدست اله
هیچ نماز قلمق اوکینه کلمدی　　انکیچون یعنی ابدست الدی
کرچه قصد اتمادی ابدست المغه　　یعنی آنکله عبادت قلمغه
بلکه اعضاسن صوتدی اول همان　　یاخود ابدست اکرزدی اول زمان
اول همان ابدست اولر انکله هم　　کم نماز قلمق روادر ای ددم
زیرا آنکله نماز اولر روا　　طاهر اولدی لایق اولدی اول کا
بودخی ابدست اولر لیکن همان　　کم ثواب اولمز اکا بل بی کمان
پس بو ابدستک صوی دانی تمام　　ماء مستعمل درر اول والسلام
بعضلر لیکن دمشلر ای اخی　　کم محمد قول درمسم اول دخی
یعنی کم اول که ابدستک تمام　　شویله کم انک صوینی اول امام
ماء مستعمل درر دیدی همان　　صکره غی ابدست صوینی کمان
ماء مستعمل دکلدر اول ددی　　زیره اکا نیت شرط ایلدی
اول دخی ابدست اولر درنی کمان　　صوی مستعمل دکل دید همان

برکشی پیاسه بیماکه مکر   سنتیچون النی یوسه اکر
هم یدکدن صکره بینه بردخی   انجلاین یوسه الن ای اخی
سنته قصد ایلدی یعنی یودی   کم ثواب اوله بونکا بوندی ددی
اول صو مستعمل اولور در بعضلر   چون انکله قربت اولدی پس نذر
پس مجرد النی یورسه اکر   سنتیچون یعنی یومزسه مکر
بل که کیرن کیدره انجق تمان   سنته اتمادی نیت اول زمان
اول صو مستعمل دکلدر ای اخی   طاهر اولور شیله کم اول دخی

مسئله   البز جحط

قوغا استرکن قیودن برجنب   قوغا الماق استدی الن صنب
ناکهان طاینذی دشدی ایچنه   قصدله اولمادی انک صحیح نه
یعنی نیت اتمدی غسل اتمکه   طاهر اولب کم جنابت کیتمکه
شیلهکم هم داخ عریا بنده اول   هم قیونک صوی داخی اوله بول
بتدصونک ایچنه دیدز تمام   اصلنوبن بینه چیقدی والسلام
یعنی طولدی اغزبرنی صویله   باقی اعضاسی دخی یوندی بله
بوحنیفه قول بودر ای ددم   صو داخی اولداخی مردار اولدی هم

طاهر اولدی اول جنب بل صویله   هم نجس اولدی بنه اول صویله
یعنی قرآن اوقر اولور سه روا   چون جنابت کتدی اندن ای اغا
لیک بینه جمله اعضاسی تمام   بر دخی یومق کرکدر والسلام
زیرا کم اول صو نجس اولداخی   اول صودن اکا بولشدی هم داخی
دکلدر ایکنجی امامک قالنی   تغیر اتمز هیچ برینک حالنی
نایدی اول بولر بللو عیان   اول جنب مردار صو طاهر همان
کر محمد قوله قلسک هوس   ایکسن داخی او طاهر دید پس
هر دری کم اول دباغتلو اوله   طاهر اولر اول قچن تیلو اوله
لیک خنزیرله آدم دارسی   طاهر اولمز بونلرک هیچ برسی
طوکزک عیبی نجسدر چونک هم   ادم اولمشدر مکرم محترم
مردار اولمشک سکوکی قیل هم   سیکری بینوزی طرناغی بهم
آدمک سوکوک هم قیلی دخی   طاهر اولمشدر بولر قاموا اخی
برکشینک کم دشی چقسه اکر   چقدی یرده بینه قوسه مکر
ایلیکن اول نماز قلسه اخی   کرچه ارتق اولسه درهمدن دخی
مانع اولماز اول نماز اولور روا   یعنی اول دشدن اکا ایرمز خطا

قنقی حیوانک که درسی بنام　　طاهر اولورسه دباغتدن تمام

هم بوغزلنا غله داخی عیان　　طاهر اولور ابخلاین سنی کان

ات داخی طاهر اولورسه نوار　　لیک ییمک لک روا اولمزای یار

فصل فی الآبار

کل بوکزشارلرده صولر بیرنه　　کر نجاست واقع اولسه بیرنه

جمله ایچندن صوین چکمک کرک　　حکم شرعیدر سنی چکمک کرک

برقیونک ایچنه کر برسچان　　دوشبن اولسه ایچنده ناکهان

آنی چیقارسالر اندن ای امام　　ششمدن طاغلدن داخی تمام

چاکلراندن یکرم قوغا پس　　مستحبدر اوتوز ارکورده کس

جثده بنجیلین اولسه عیان　　حکم آنک داخی اول درهمچنان

بربیوک قوغا اولورسه ای اخی　　کم یکرم قوغا اله هم دخی

برکزانجله بیکلرلرسه اکر　　طاهر اولور اول قیوانجق یتر

درت اولورسه کردشن سیچ همان　　دردنکده جسکم بردی بی کان

لیک بیش اولسه دشن سیچن بوکز　　چاکلر التمش قوغا اولر کمکر

اوته ایررسه دشن سیچن تمام　　مجموعی صوین چکالر والسلام

بو روایتدر امام ثانیدن　　بون بیله نقل قلمش نقل اودن

ششمش اولسه یا طغلمش اولسه کر　　واجب اولور کم صوین هپ چاکلر

بویکنده کیجسنده فرق یوق　　زیره کم اندن صویه بولشدوق

الدبولنسه قیوده برسچان　　دشدکی وقت بلنمسه قچان

ششمش طاغلمش اولسه اکر　　برکون و بردون نمازی سن ای پسر

دندرالرینه قیلالر انی　　ششمش اولورسه اوداکلا بونی

اوچ کون واوچ دون نمازینی تمام　　دندرالرشیله بیورمش امام

یونمش اولسه صودن سنه اخی　　بویالر طاهر اوله سن آنی دخی

پس نه وقت دشدوکی بیلنسه اکر　　اول نجاستدن اولور معتبر

شویله کم اوچ کوندن ارتق هم دخی　　اوچدن اکسوک اولورسه ای اخی

اول قدر کونلر نمازن پس همان　　دندرالر معلوم اولدی چون زمان

بودشن بوکز کوکرجن اولسه کر　　یا انک کبی اولرسه اول قدر

شویله کم تاوق اولا یا خود کدی　　هم حدیث کلدی بزه شویله دیدی

قرق قوغا چکلی اولرسه اخی　　مستحبدر التمش اولورسه دخی

هم یه سرچه یا کوکرجن ناکهان　　برقیونک ایچنه سیچسه همان

مردار اولمز اول قیو بل ای امام   چون حرج وار اوست اوزتلم تمام

قیونی ایشر اولسه بر قویویه کر   بوکزانک صوینی هپ چاککلر

آدمی اولسه یاخود دوشب اُلَن   یا بیوک لکده انک مثلی اولن

صوینک مجموعنی چکک کرک   طاهر اولور کرچه اولورسه امک

قوغالرده کم اولوسیکیج دشر   هر قیونک قوغاسیدر معتبر

یعنی ساغنشله صوچکک اولسه کر   هر قیونک قوغاسیله چاککلر

کر معین اولسه بر قویو بکار   کوزوار دریعنی کیم درمز اقار

شویله کم صویین هپ چکک تمام   ممکن اولمز سه چوق ای امام

چاکلر انک صوینی شول قدر   کم بصیرت اهل ایکی کیشی کر

یعنی صوحالنده عالم اوله لر   هر صونک مقدارن انلر بیله لر

درلرسه بو قیونک صوی اوش   نه قدر وار ایسه شمدی چقدی خوش

ایله اولسه طاهر اولور اول همان   چونکه هپ صوی چکلدی بی گمان

بعضلر لیکن دمشلر ای اخی   کم سکیز یوز قوغا اندن هم دخی

چاکلر اوج یوز ایرنجه تمام   طاهر اوله قیو هپ والسلام

شول ینداغی بکارلر ای اخی   کم دوارلر اوتلر انده هم دخی

درت یانندن ترسلر انک بی گمان   هم برزبیل اندن الور اول زمان

اول بکارلر ایچنه اندن دشر   لیک ازدر چوق دکلدر ای پسر

شویله کم هر برسی کرسه انی   چوق دکلدر دییه لر اکلا بنی

پس دودن یا قیوندن اول زمان   شویله کم بر بعره یاخود بعرتان

یعنی بر قمع دشسه انده ای اخی   یا ایکی قمع اولورسه هم دخی

فاسد اولمز انکیله اول بکار   استی ار تلمز ضرورت انده وار

هم قیون ساغارکن کولاکه کز   شویله کم بر یاخود ایکی قمع دشر

انکیله مکروه اولمز سُد اخ   کم ضرورت واردر انده دخی

دشدکی دمده ولیکن بی گمان   کیدرلر آنی فی الحال اول زمان

لیک اوده قبقچق اولسه اکر   بوبچلان انده دشسه مکر

فاسد اولورسه نکم ایچنده واره   چون ضرورت یوقدر انده ای یار

فاسد اولور چون ضرورت یوق اخی   نه قدر از اولورسه هم دخی

ناکهان کر یاغه دشسه بر سچان   آن الملش بولسلر انده همان

یاغ اکر طوکمش اولسه بیندلر   واجب اولدی آن پس کیدرلر

اول سچان دکدوکی درت یان دخی   اله لر کیدرلر اکله سن اخی

بوحنیفه یا قیسن طاهر دوی   زیره اکا اول نجسدن اردمدی

لیکن اول یاغ ارگن اولرسه اگر / قامسی انک نجس اولدی مگر
بیمیالریک صنمقلق روا / منفعتلرنک دخی اولمز خطا
یاقتیغیچون کم چراق یاغی کبی / دارلارک داخی دباغی کبی
یاقلرسه یعنی چراق یاغی اولا / دارلارک داخسه دباغی اولا
بر روایتده دخی یومق اولر / یعنی اوچ کز بوسه طاهر قلر
شویله کم یاغ اوستنه صوی تمام / دوکسن قارشدراسن ای امام
چونکه سن آنی ایله اتدک ای اخی / اول صونک اوستینه کاله یاغ دخی
الیسن یاغی صوسه قاله همان / برصو بیله بینه انی همچنان
اوچ کزه دک انی ایله ایدسن / طاهر اولر چونکه یاپسن ایدسن
بونجس اولن اگر بال اولسه هم / یومق اولرسه انی داخی ای دم
شویله کم اول بال قدر صوی تمام / اول باله قارشدراسن ای امام
قیناسن تا شکا دکن همان / صوکده بال قاله انجق بی کمان
یعنی سن اولکی قدر قالنجه بال / فینه صب صوکده بودر مجال
اوچ کزه دک بویله یویالر تمام / طاهر اوله اول دخی صب والسلام

فصل في الاسآر

شغل صودن کم آدمی اجدی یه آت / قالنی قالدی انک طاهر اوکات
آیت بیمز جانورلرسه ارتغی / ات کبی درانده شرعک بیرغی
یعنی انلارک دخی طاهر درر / آتل خود آدمک طاهر درر
هم بولر درلادکی در ای اخی / ارتغی کبی درر هم اولدخی
بوندک داری دخی هم بی کمان / یعنی طاهر دور اول داخی همان
زیره صالیاری بولارک هم دری / کم اتندن حاصل اولدی هر بری
چون بولارک اتری طاهر درر / درلری صالیاری هم طاهر درر
کاورک داخی جنوبک کان / حیض اولمش عورتنک داخی همان
یعنی ارتوغ بولارک داخی هم / کم حقیقت طاهر اولر ای دم
کادینک ارتوغ داخی ای عمو / اوده هم ساکن اولنلارک قمو
شویله کم بیجن کبی داخی یلان / سزنه کم داخ دریه همچنان
لیک بر کادی بیجن ییسه اگر / هم بر زا کلمدن داخی مگر
شویله کم سلمادن اغزین داخی / یعنی بریردن صوا چسه ای اخی
پس نجس اولورا و صو ملکل همان / چون که اغزن سلمامش در اول زمان
لیک اغزین لعابیله تمام / یوسه هم صکره صوا چسه والسلام

اول نجس اولمایه اول مکروه اوله / چون نجاست کتدی اغزندن نوله
بو کرامت بلکه قلسک موس / پس اصح اول درکه تنزیه اوله پس
سول صوکم مکروه دنلمشدر اکا / دکله آنک حکم ندر ای اغا
انوکیله برکشی ابدست اله / غیر مکروه صو دخی اولسه بله
اول همان جایزدر ربل ای دم / یاخو بوندن غیر صو المزسه هم
انوکیله داخ ابدست الیر / پس تیمم جایز اولمز ای پسر
چونکه تنزیه اولد حکمی کان / پس بو طاهر صوکبی اولدی همان
جانورلردن شو کم زیتار اوله / انک ارتوغی بیق مردار اوله
ات کبی هم قوت کبی دلکو شغال / داخ بونلاره نکم ور در مثال
هم نجس در طوکز ارتوغ دخی / زیره کم عین نجسدر اول دخی
ریجی قوشلارک ارتوغی بنام / اول دخی مکروه اولر بیل ای امام
شویله کم اتماجه یا شاهین طغان / داخ نه کم بونلره بکزر همان
لیک بونلرا ایلی اولرسه اگر / یعنی مرارنه بیمز ارسه کر
مکروه اولمز بونلرک ارتوغ هم / صوی منقاریله ایچرلر نعم
شول توق کم اوده بوش یورر مکر / سقلمز بونن نجاستدن دکر

ارتوغی مکروه اولر انک همان / لیک اول بغلو اولورسه ای کمان
شویله کم برنی ایاغینه تمام / کم ارشمز اولسه انک ای امام
مکروه اولمز انک ارتوغ دخی / هم حمارک قاترک دکله اخی
بونلرک ارتوغ مشکوک اولدی پس / بنجه در بو بلکه قلسک موس
شویله کم ابدست تیمم اکس هم / جمع اوله هیچ بیرسی اولمایه کم
یعنی قصد ایلاسک ابدست المغا / بوندن ارتوق صو بولنماسه اغا
بوندکله النغل ابدست ای امام / هم تیمم داخ ایده سین تمام
قنقسن اوّل ادرسک ای اخی / چونکه جمع اوله روادر اولدخی
مشربه بردق بو دوخ اولسه اکر / یعنی اوج درت قیچی اولسه مکر
بونلرک ایچنده صو اولسه اخی / بعضنه انک نجس ارسه دخی
یعنی انک چوغنه ارسه نجس / شویله کم اوّل طاهر اولسه پس
لیک اول طاهر بلنمز ای امام / هم نجس قنغیس اولمشدر تمام
یعنی کم قارشد فرق اولمزی / قنغدر طاهر نجس بیلمدی
اکثری چونکم نجس اولدی همان / جملسینه حکم اولیرسنی کان
کم نجس در قاموسن دوکک کرک / چونکه غالب اولدر نتمک کرک

قبقجق سی ایکی اولرسه هم دخی　　انجلاین دو کلر اکسن دخی
یعنی بیرینه نجس اردی مکر　　بیرسی طاهر قلبدر ای پسر
پس تیمم آکسه درسنی کان　　چونکه صویو قدر بولنمز اول زمان
لیک انکک ازنه ارسه تحرّی　　شویله کم اکثری طاهر اولسه پس
بونده هم قارشد فرق اولمدی　　قنقدر طاهر نجس بیلمدی
پس تحرّی ایلیه انجق همان　　ظنّ غالب اولدغنه اول زمان
یعنی انی کم نجس ظنّ اند هم　　پس کدان آن دوکه ای ددم
باقی قالن صو همان طاهر قله　　هم دخی انوکیله ابدست اله
هم بونسنه کیجکدر اولسه کر　　اول دخی هم بو بخلاین اولسه
یعنی برج کیجک اولسه اخی　　بعضنه انک نجس ارسه دخی
یعنی انک چوغنه ارسه نجس　　سویله کم اول طاهر اولسه بس
لیک اول طاهر بلنمز ای امام　　هم نجس قنقیس اولمشدر تمام
بونده داخی پس تحرّی ایده هم　　ظنّ غالب اولدغنه ای ددم
یعنی شول کم ظنّ ایده طاهر دیه　　پس نماز قلمغه انی کیه
اول قلانن انک ترک ایلیه　　چونکه طاهر اولمیه پس نیلیه

چوغ طاهر اولرسه هم دخی　　احکم انک داخ بردر ای اخی
یعنی بونده داخ اول درنی کان　　کم تحرّی ایلیه انجق همان
صو کبی اولماد پس بوای امام　　کم تیمم انده ابدست درتمام
طونده انک کیب چون بوقدر خلف　　آنوکیچون بونده فرق اتدی سلف
یعنی بونلردن زیاده ای ددم　　نسنه یوق کم ستر عورت ایده هم

کتاب الوضوء

برکمسنایه که فرض اولدسی نماز　　دیلدیکم او دیه ایده نیاز
هم دخی محدث اوله کر اول زمان　　یعنی کیم ابدست یوقدر پس همان
کم کرک البته ابدست آله اول　　کم نماز قلماغه اندن بوله یول
پس شروع اتدک انک ارکانه　　دیلم بر بو انک ارکاننه
اوّل اول یوزن یومقدر پس اتم　　قوللرن در سکلریله داخ هم
باشنه مسح ایده ایاغن یویه　　یومغه طوبقلرن بیله قویه
باشنک ربعینه یعنی مسح اده　　فرض مسحک اول قدردر ای دده
اندن اکسک ایدر اولرسه اکر　　مسح جایز اولمز انک ای پسر
برکشینک ساج چوق اولسه اکر　　انک اوستینه او مسح اتسه اکر

صکره اول ساچن بلینسه ای اخی
مسح زایل اولدی انک دخی

یعنی مسح باقدر انک همان
گرچه ساچی کیدی انک اول زمان

برکشی یوزن یومقده هم دخی
شیله یوسه یوزنی کم ای اخی

باشنک ربعینه اندن پس همان
کم بلک ایرسه اکا هم اول زمان

یعنی باشنک ربعنه صوارسه کر
اول همان مسح اتمش اولور ای پسر

هم دخی مسح اتمکیچون ای اخی
باشنی یغنون دتسه اول دخی

باشنک ربع اویغوردن همان
کم بلک ایرشسه یوسه اول زمان

مسح بونک داخ هم اولور تمام
قامو جایزدر بولرمذهب والسلام

برکشی بر برمغن باشنه کر
مسح اچون قوسه دخی چکسه اگر

گرچه باشنک ربعنه مسح اتسه هم
مسح جایز اولمز انک ای دم

ایک برماغ بله داخی تمام
اول دخی جایزدکلدر والسلام

هم ستاکک ربعنه مسح ایلیه
بو دخی فرض اولدی یا پس نیلیه

فرض ایکی بونده اولمشدر همان
ارتوق اکسک اولمیا پس بی گمان

برکشی باشین یا ادوسه گنی
مسح نیت ایلدکلسه انی

سو قدرنسنه اچنداکی صویه
یعنی مسح ایده دخی آن قویه

مسح جایزدر همان اول صو دخی
بنیه طاهر هم مطهر ای اخی

بو امام ثانیدن نقل اولدی خوش
هم محمدک قولنی بل دکله اوش

مسح جایز اولمز انک ای اخی
یعنی مستعمل اولور اول صو دخی

لیک مسح نیت اتمزسه همان
هم محمد قول اولدرسنی گمان

یعنی جایزدر ددی مسح سای اخی
بینه طاهر هم مطهر صو دخی

هم ازوندن یوزک حدی همان
کم یومق فرض اولدی انی بی گمان

ساچنک دوکندکی یردن تمام
اکاکینک التنادک والسلام

هم ایتندن داخی اکلای پسر
کم آنی فرض اولدی یعنی یو پسر

ایک یانینک قلاغندن تمام
یعنی شول بیشق یرندن والسلام

اوزندن هم اندن یوزک اوش
حد بیلندی تمام ذکر اولد خوش

انلادک یوزنی یومق گرک
یعنی یومقده بولر اولمق گرک

پس عذارین یوزک داخی همان
کم یوزک حدندن اولدی بی گمان

ایک قولاغیله داخی هم عذار
ایکیسینک ارهسنی کم ای یار

اقچه یر وارانده قل بتمز بنام
اول یوزک حدنده داخلدر تمام

پس او فرض اولدی انی یومق گرک
حون که یوزدندر هم اول دریکرک

لیک شول قل ایتدکی یری کان *** ساقط اولمشدر سانی یومق همان
کم مکر اوغلان اوله یا خود کوسه *** یعنی بونلارک صقالی نجسه
فرض اولورسانی دخی یومق کرک *** چون صقل تمایجک نه اولمق کرک
هم امام شافعی ایدر ای ساخ *** کم قولاغیله عذارک هم سدخ
ارا سنده بونلرک اق یرکه وار *** کم سانی داخ یومقلق بل ای یار
واجب اولمز ساقط اولدی نیکان *** کم شوقیل بتدوکی یرکبی همان
ساقط اولدی چون انی یومق دخی *** بو همان انجلین درسانی اخی
دکله سنتلارن داخی بیان *** قیله لم بر بر سانی داخی عیان
اولنده بر سیدر تسمیه *** بر دخی مسواکنی هیچ کسمیه
لیک بولنماسه مسواک ای اغا *** بر معیله مضمضه قلسه روا
یعنی مسواکک ثواب ای اخی *** حاصل اولور پس همان انده دخی
اغزه بوربنه صو ورمک اوجز *** بونلری بل بونده سنتدر بجر
لیک غسل تکده فرض اولدی همان *** شیله کم انده انی قلدق بیان
مضمضه یعنی هم استنشاق اده *** نیجه درسانی دخی بل ای دده
اغزاکجنده صوی اوینتمسا *** مضمضه اولدر حقیقت ای اغا

غرغره داخ اورسک بوله هم *** مضمضه انوکیله اولرا تم
صوی بورنک اچنه چکمک دخی *** اکا استنشاق درلر ای اخی
باشکوک مجموعنی مسح ایده سن *** بر صو ایله قولغو که یکیده سن
داخی سنت اشلکده کوزنده *** ساقلن هم بر معن تخلیل اده
فرض اولنلاری دخی اوج کزیمق *** اوچدن ارتوق اکسک اتایاب قویمق
بیرسی داخی ولادن سنلی کان *** سنت اولدی ترتب ونیت همان
ترتب اولدر کم یوزن اول اخی *** بعده هم ایک قوللارن دخی
یویه اندن صکره مسح ایده تمام *** صکرا یاغن یویه هم والسلام
هم ولا اولدرکه اعضای همان *** متصل دوته یویه پس نیکان
قوریمادن بر بنک صوی اخی *** آنک اردنجه یویه بیرن دخی
بونلری اشلامیب ترک اتسه کر *** ترک سنت دربو انجق ای پسر
مستحبدر کم صاغندن بشلیه *** بو بینه مسح انکی هم اشلیه
بر کشی کم اویقسندن اویانه *** کم اول ابدست الق استاسه نیه
النی بیلاکنادک ای امام *** اول دخی سنتدر یویا تمام
فرض یرینه دورسه اول داخی هم *** کم الن یومقده یعنی ای ددم

یعنی برداخی یوم سه سانی کر … چونکه بر کز یوندی اول ابحق یتر

بیله کسندن یوقرو هم ای اخی … ابحق تسانی یورسه یتر هم دخی

فاتحه داخی نتا کم سای پسر … او قمقلق واجب اولمشدر مکر

فرض یرینه طورسه در اول دخی … شیله کم ابحق بوا اوقنسه اخی

یالکز یعنی بوا اوقنسه سمان … فرض یرینه کالسه درسنی کان

بوندن ارتوق لسنه اوقمزسه کر … اوقمقدة بو سمان ابحق یتر

فصل فی نواقض الوضوء

دکلا ابدستی صیان ای اختیار … شول اکی حاجت یولندن کم چقار

کر ذکردن بیل چقرسه هم دخی … یا دبردن قرد چقرسه ای اخی

داخ کوادن چقان ایرک یه قان … کم بولر ابدست صرلزی کمان

لیک قرد چقسه جراحتدن اکر … یا ذکردن چقسه صنمز ای پسر

اغزطولو بر کشی قصسه تمام … اول دخی ابدستنی صر ای امام

یا خود اغز نداغ قصدوغن تمام … اغز اچنده دوتامز ای امام

لیک اکر قصدوغی بلغم اوله … اول صنمز ابدستی پس نه غم اوله

اغزطولو قصمق اولدر ای اخی … هیچ سوزی سیلایمز اوله دخی

یاخود وترسه دخی زحمت چکر … بعضلر بو بیله دمشدر ای پسر

هم دخی بوکی اغزندن مکر … اغز یاریه بیله قان چقسه اکر

تکرکی قیز لجه اولسه نی کمان … قان ارتوق اولدنا قصدر سمان

لیک صاروق اولوریسه بوکز … تکرک ارتوق اولدی ابدست صمز

هم دخی اکس برابر اولسه کر … احتیاط در بودخی صردیدلر

هم دخی بر کشی سکرسه سمان … مرجمک دکلو چه بورنندن چقان

جیغراولرسه کی اکله ای اخی … یعنی ابدست صمز هم اول دخی

ارقسی ستینه یاتسه ای امام … یاخود برنسایه سیکنسه تمام

شیله کم سکاکوزایل اولسه کر … شنکین کشی سمان اولدم دشر

اویومق بو حالده هم نقض ادر … یعنی ابدستی انک قالمز کدر

لیک برکمسه قیامده اویسه … یا رکوعده یاخود سجده اویسه

اوترکن داخ اویوسه اکر … نسنیه سیکنمش اولسه مکر

بونده ابدست انک صنمز دخی … پس نمازی جایز اولمز ای اخی

یعنی اویقودن او یانسه اول سمان … هم تمام ایده نمازین سنی کمان

داخ اغماوجنون صر بون هم … کیتشدن چونکم کدر قوتت اودم

بو دخی ایتوب کبی اولر همان	بل کره مستلق بونده چوقدر بیکان
بر کشی کلسه نمازده آشکار	قهقهه درلر اکا ای اختیار
یعنی یا شداغ ایلشسه اکر	قهقه اول درسکه اکلا ای پسر
باطل اولر بونده ابدست ونماز	لیک بوندن غیریده اول صنم
شویله کم الو نمازن قلسه هم	قهقهایله کلرسه ای ددم
هم نمازا چنده بر کشی اکر	ناکهان اویوسه داخ ای پسر
قهقهایله دوده کلسه هم	یا خود او غلان اولسه کولن ای ددم
یا خو غسل ایچنده کی ابدست اوله	شیله کم اول غسلله اوله بله
بونلرک ابدست صنمز اول زمان	کم نمازی باطل اولر پس همان
قهقهادن غیر دکلدر ای اخی	ایکی درلو وارد ر کلمک دخی
بیرسی ضحک اولدی انک بیر هم	کم تبسم درلر اکا سن ای ددم
ضحکه اکادرلر که کندو ایشده	پس نمازی بو دخی باطل اوده
یعنی اول کلمک لکن ابدستی صماز	باطل اولر پس همان انجق نماز
هم تبسم اکه درلر سنه کان	کورنور دشلر صوت یوق همان
فاسد اولمز انده جایزدر نماز	هم دخی بو مرکز ابدستی صماز

باب التیمم

شمدی کلدک اوش تیمم حکمنه	دکله بونده هم شریعت حکم نه
صو بریته در تیممده تراب	بویله کلدی چون بزه حقدن خطاب
بر کشی کر قادر اولماسه صویه	کم الا اعضاسنه اندن یویه
پس صودن اول میل قدر ایراوله	یا خود ابدست انجق صیره اوله
هم یه دشمندن عطشدن قورقه اول	یعنی کم صو المغه بولمایه یول
بونده ابدستنه جنب بردر اولان	بونده واجب تیمم در همان
بر کشی شارده جنب اولسه اکر	هم دخی ساقی صوق اولسه مکر
قورقر اول صوق صویله غسل ادوه	کم اکا نقصان ایرشه ای دده
هم ایلیجق صو بولنمزسه ای اخی	کم انکله غسل ادوه هم اول دخی
اول تیمم ایلجق او لر روا	هم نماز قلمق اکا اولمز خطا
لیک ابدستنه اولرسه اول اکر	شارده بونک کبی عذر یله مکر
کم تیمم ایلمک اولمز روا	چون که اول شارده مقیم در ای اغا
پس مسافر اولسه جایزدر بو هم	محدث اولسون یا جنب اولسون نعم
بر کشی صو بولمغه دتسه امید	آخر وقته بولم در سه اشید

مستحبدر کم تیمم ایله دده　　آخر وقته دکن تأخیر اده
صو اله کیررسه خوش ابدست اله　　اله کیرمزسه تیممله قله
یولده شنده برکشی صو بولسه کر　　اندن اول صوی ولا ماذن مکر
اول تیمم ایلدی قلدی نماز　　اول روا اولدی همان بولدی جواز
لیک بکرک اولدر کم ای اخی　　یولده شندن صوی استاسه دخی
ورمزیسه پس تیمم ایدسه　　صو اله کرمادی یا پس بیدسه
برکشینک کم یوکنده صوی وار　　آن اونتدی کم اول اختیار
پس تیمم الدی اول قلدی نماز　　چون اونتدی صوسنی بولدی جواز
صکره صوین اکیه دندر فراخی　　کرچه وقت ایچنده اولورسه دخی
لیک ایکنجی امام ایدر همان　　اول نمازی دوندریسنی کمان
برجماعت هم تیمم السه کر　　یعنی صو بولمقده عاجز اولسه لر
صکره بر ابدسته یتر صو دخی　　برکشی بونلره ورسه ای اخی
یعنی دیسه کم بو صوی بی کمان　　قنغکز دیلرسه آنکله همان
بن مباح اتدم هنزه انکله هنز　　قنغکز دیلرسه ابدست آلسنز
هر برینک پس تیمم همان　　منتقض اولدی بوزلدی اول زمان

بونلرک هر برسی چون ایلیه ابا　　قادر اولدی اندن ابدست المغا
پس با حیله اولر قدرت تمام　　صویه قادر اولدی بونلر والسلام
هم بری ابدست اله انکله کر　　قالنی بینه تیمم ایدسه لر
زیره بونلردن تیمم هم دخی　　منتقض اولدی اودمده ای اخی
بر تیمم المش اولن کیشی کر　　کم حقیقت اویمز اولسه مکر
بلکه ایمز غنمش اولورسه همان　　برصوه اوغراسه کچسه اول زمان
هم صنورانک تیمم تمام　　اویانق کیبی اولور اول والسلام
وقتدن اکدن هم تیمم ای اخی　　کم روادر آن اتمک لک دخی
صو طلب اتمزدن اکدن دلخ هم　　کم تیمم اتمک اولر محترم
کم مکر ظنی اوله صو بولمغا　　پس طلب البتده کارک اولمغا
اوق اتم یری یعنی صوی استمک　　واجب اولر کرچه اولرسه امک
برکشی زندان ایچنده کم مکر　　شیله کم محبوس اولرسه اول اکر
کافرالنده اسیر اولسه یا اول　　کم اول ابدست المغا بولمایه یول
یا خود اکراه اتسه اکا اخی　　کم سن ابدست الورسک هم دخی
الدورورز سنی دیسالر همان　　کم تیمم اتسه بونلر اول زمان

اول تیمّله نماز قلسه بولر
لیک بوجمله موانع ای اخی
یعنی قادر اولسه ابدست المغا
اول نمازن ینه دندرمک کرک
ینجه در دکله تیمّم سه آنکه
ایک الدّینی طپراغه اوره
بردخی بو بکیلاین ایده همان
جنس ارضدن هر نه کم بولسه اده
شیله کم قوم اولسه یا کچه طاش
هم بلوکز توز اولرسه داخ کر
بونده نیت شرط اولبدر ای امام
یعنی برکشی تیمّم اتسه کر
طاهر اولر اول تیمّمله همان
قیلورسه جایز اولمز ای انی
پس نماز قلمقلغه داخ بلمه

بو دخی جایز در اولر ای پسر
زایل اولرسه همان انلر دخی
اکا هیچ بر نسنه مانع اولمیا
هم ینه دندرمک اولر بیکرک
اکلیاسن بیلیوبن نسه آنکه
سلکدکندن صکره یوزینه سره
قولارین درسکرله همچنان
کرچه استندن انک توز کده
یا خو زرنیخ کم بولرا اولمایه یاش
کم تیمّم اندن اولر معتبر
انسنر اولمایه تیمّم پس تمام
سه نیتّی الجق اکا اولسه مکر
لیک انکله نمازی اول زمان
چونکه نیت اتدی اکا دخی
نیت اتمک کرک جایز اوله

یعنی انکله روا اوله نماز
محدث اولسه پس جنب اولسه کشی
هر بریچون کرک نیت اده
بیربیچون پس تیمّم بر دخی
بر تیمّم لیک اکلاسه اغا
کر تیمّم اتسه برکافر اکر
هم دخی اولدی مسلمان نی کمان
لیک ابدست المش اولسه بو مکر
پس مسلمان اولدغندن صکره هم
بر مسلمان هم تیمّم التسه کر
اول ینه دلنسه مسلمان اولسه هم
با قدر صنمز انکله پس همان
کر مصلّایه الوحاضر اوله
کیشی وار ابدست الورسه فوت اُدر
پس تیمّم ایلیب قلسون نماز

نیت اتمزسه اکا بولمز جواز
کم تیمّم المق اولرسه اشی
بیر سنی اکمز اولرسه ای دده
اتیبنجه جایز جایز اولمز ای اخی
ایکیسیچون همان اولر روا
کم مسلمان اولمق استادی مکر
اول تیمّم باطل اولدی پس همان
کم مسلمان اولمغیچون ای پسر
باطل اولمز انک ابدست نه غم
صکره مرتد اولسه ناکاه اول کر
انک اتدوکی تیمّم ای ددم
کم نماز قلمق روادر اول زمان
خلق ولادی کم نماز اولدم قلمه
چون اکا کیمز لرایشت کم ندر
فرض اوندی بیق بولدی جواز

لیک میت والسی اولسه اکر اول تیمم اتمک اولمز معتبر
پس اول ابدست آلسه دیرل کان چون کویرلرا که فوت اولمز همان
برالوا ستینه دلخ پس همان فوت اوله درسه ان اول هم چنان
اول تیمله همان سانی دخی کم روادر قیلر سه ای اخی
هم دخی بیرام نمازن ایله بیل فوت اوله درسک تیمم برله قیل
یاخود ابدست المش اولرسک یکر هم شروع اتسک نماز قلماغه کر
یا تیمم المش اولسک ای اخی پس همان انک کیبدر بو دخی
کر حدث ارسه سکا صکره همان کم بنا اتماکیچون پس اول زمان
هم تیمم ایدریسک ای اخی پس روادر بو تیمم هم دخی
چونکه قورقدک فوت اولراولی کمان یعنی ابدست الریسک اول زمان
پس تیمم ایلیوب قلدک تمام کم روادر بو تیمم والسلام
بو قوبیرام نمازنده تمام یعنی جایز اولد انجق والسلام
لیک وقتیه نماز اولسه اکر یاخو جمعه اولریسه ای پسر
بونلری فوت اوله دیوای امام کم تیمم جایز اولمز والسلام
برتیمم برله قلسک ای اخی کر فرایض کر نوافل هم دخی

یعنی کر بونلاری قیلسک روا برتیمم برله هیچ اولمز خطا
هرکم ابدست نقض اید همان بون داخی نقض ادر اول بی کان
بردخی اول کم صویه قادر اوله یعنی مانع اولمیا حاضر اولا
برکشی ابدستله اولسه مکر برتیمم ایلمش کیشیه کر
کم نماز قلماغه اویدی ناکهان قیلر یکن هم صوکردی اول زمان
یعنی بو اویان کشی ابدستله چونکه اول صوکردی امدی بیلیه
باطل اولدی اویدغی انک همان هم نمازی فاسد اولدی اول زمان
اول تیمله قلن یعنی امام کم نمازی جایز اولر والسلام
زیره اول کورمادی صوی ای اخی باقی در انک تیمم دخی
هم نمازی داخی اولمشدر روا زیره مانع یوق درا کا ای اغا

باب المسح علی الخفین

برکشی ابدستی الدی تمام هم اد کلارینی کیدی ای امام
صکره بو ابدست صنوب کردیلیه ینه برابدست دخی یکیلیه
اول اد کلارینه مسح اتمک روا بیله قلدی اول رسول مجتبا
غسل واجب اولنه لیکن همان مسح جایز اولمز انک بی کان

شیله کم برکشی ابدست السه کر   هم ادکلارینی کیسه اول مکر
هم مساو داخی اولسه اول همان   مسح ادر اکا بیله اول‌لی کان
هم بیه بر وقت دخی کردی همان   پس نماز قلمق دلادیسه کان
صکره اکا کر جنابت ارسه هم   غسله بیسته صو بولنماسه بهم
اول تیمم‌له نماز قلدی ساخ   هم حدث اردی بیه اکا دخی
شمدی ابدسته بز صو بولسه کر   اول صو بیله اول جنب ابدست ادر
چیقرر ادکلرینی پس تمام   ایغینی یویسر در والسلام
کرچه ابدست الدبو اول همان   هم ادکلارینی کیدی اول زمان
شمد کم بیلسه اولی ابدست الوراوشا   اول ادکلارینی چیقارر بیله خوش
یعنی مسح اتمک اکا اولمز روا   زیره واجب در اکا غسل ای اغا
فرضا اوچ برمق قدر دربلسه   کم الکک برمقلرندن قیلسن
هم دخی برمقلرک اجمق کرک   یعنی کم تمتدن اول دیکرک
الکی ایاغکا وضع ایده سین   چاکسن بالدررو کا کیدسن
اینک برمقلرندن بشلمق   شیله کم دیدک هم آنی اشکل
الی بالدورنه چکک همان   بونده اول سنتدر بلی کان

برکون و بر دون مقیم اولن کشی   اوچ کون و اوچ دون مسافر اولن کشی
بو قدر مدت بولر مسح ایدلر   پس تمام اولسه اشتکم نیدلر
کر انک ابدست وار ایسه تمام   مسح باطل اولدی انجق والسلام
چیقره ادکلرینی سنی کان   پس ایقلارن یویا انجق همان
برکشی ارته نمازنده مکر   کم تمام ابدست الب قلسه اکر
هم ادکلارینی کیسه اول زمان   کیجیدک صنمسه ابدست همان
قلسه اول اغشام نمازن هم تمام   هم او وقت ابدست صندی والسلام
مدتی مسحک اودمدن در بلخ   یا مسافر یا مقیم اولسه دخی
یعنی برکون بردون اندن صکره هم   کم مقیمک مسح بودرر نه غم
اوچ کون و اوچ دن مسافر ای اخی   مسح اندن صکره ایدر اول دخی
مدت مسحک بس اندن در اغا   ادکن کیدوسکه وقتدن اولیا
یعنی ابدستی نه وقت صنسه همان   مدت مسح اندن اولرلی کان
کر دلک اولسه کشینک ادکی   بو درر بونده امام دیدیکی
ظاهر اولسه اوچ کچی برمق تمام   کم ایق برمقلرندن ای امام
اکا مسح اتمک بوکز جایز دکل   آن اول دکک کرک عاجز دکل

لیک اندن اکسک اولورسه اکر   اکه مسح انمک روادرای پسر
برکشینک برادوکنده اکر   ایک اوج یرده دلک اولسه مکر
جمع اولنسه اول دلکلر ای پسر   شیله کم هم اولسه اوج برمق قدر
یعنی اوج برمق صغر اولسه تمام   اگه مسح انمک روا اولمز تمام
لیک اوج برمق قدر اولمزسه کر   اگه مسح انمک لک اولمز معتبر
هم اوکلارک آیسنده دخی   کم دلکلر چوق اولورسه ای اخی
بونده جمع اولنمز اندرسنه کان   برادکده جمع اولر انجق همان
یعنی انلارک دلکلاری ساخی   جمع اولونب چوق اولرسه هم دخی
مسح اول مانع دکلدرسنه کان   برادکده جمع اولر انجق همان
برادکده شیله کم دلک مکر   کم اکی برمق صغز اولسه مکر
اولد قدر اولسه برنده هم دخی   اول دلکلر جمع اولنمز ای اخی
لیک بیرنده دلک چوق اولسه هم   اگه مسح انمک روا اولمز نعم
برادوکندن ایاغ چقسه کر   حکم بردر ایکیسنده معتبر
مسح باطل اولدی چقمق کرک   ایکسن داخی بله یومق کرک
بالدرادک اچینک چوغ اکر   کم چقواولورسه اکله ای پسر

مسح صیزسه ادکی چقمش اولورا   گرچه اکی انک ازی انده قلور
برکشی قان الدر عادت اولر   بیر ره بغلرسه انی راحت بولر
قورقار ابدست الجق انی ششه   یاکروقانی اقه یاخود ششه
پس اکا نقصان اولرنه انمک کرک   یو میوبن اکه مسح انمک کرک
اول بزاوستینه اماسینه دخی   مسح ارکورسون تمام درای اخی
اندن اشاغا الن قامو یوبه   زیره انده مسح ضرریوق کم قویه
بونجلاین درج احتند همان   سیله کم مسح انکی قندق بیان
برکشینک جورب اولسه اخی   اگه مسح ایدر اولرسه ای اخی
هم سیق اولسه یا مجلد اولسه کر   یا منعل اولسه اولر معتبر
یعنی بویله اولسه مسح انمک روا   زیره اول ادک کبی درای اغا
برکشی مسح ایدجک ادوکنی   الدایدستن تمام کیدی انی
انک استینه انک کیب دخی   یاادک یاخود تمزه سه ای اخی
کیمش اولرسه انکله بیله هم   اکه داخی مسح ادرسه ای ددم
جایزاولر یعنی اولداخی همان   ایکسینک حکم بردر بلی کمان
شیله کم استنده کن چیقرسه کر   یا ادکدر یا تمزه سه ای پسر

اول دورن اودوکه مسح اتمک روا | زیره اول داخ اوک درای غا
لیک اول اودوکک اتنده مکر | یا چوخا چخشره یه زدن اولسه کر
اول اوک استینه مسح اتمک اخی | بعضلر جایز دکل دیش دخی
بعضلر جایز دمشدر ای دده | احتیاط درانلر ای پس ترک اده
لیک برپاره بزاولرسه اکر | کم ای ایاغنه صارسه مکر
استنه اتمک اوک کیسه همان | اکه مسح اتمک روادر ای کان
یعنی بو چاغنه سکه اولماهم | اتفاقی بونده جایزدر نه غم
برکشی اودوکنه مسح اتسه کر | هم مقیم اولسه هنوز داخ مکر
برکون بردون تمام اولماسه هم | کم سفر اتسه اوکیشی ای دوم
اول سفر مدت مسحین تمام | یعنی اوچ کون اوچ دون ایده والسلام
هم مسافر داخ اولسه برکشی | هم دخی مسح اتمک اولرسه اشی
لیک برکن بردن انمادن تمام | کم مقیم اولدی مسافر ای امام
برکون وبردن تمام مسح ایدسه | چون مقیم اولدی ویا پس بیلدسه
شیله کم برکون تمام مسح اتسه کر | مکره بینه اول مقیم اولسه مکر
هم دخی بردون تمام مسح ایلیه | مدتی یتدی پس ایرق ییلیه

لیک برکون بردون اولسه هم تمام | کم مقیم اولدی مسافر والسلام
پس ادکلارن چقاره اول همان | چون مقیم اولدی بو داخ اول زمان
هم مسافر اوچ کون اوچ دون دخی | مسح ادیب مکره مقیم اولسه اخی
ادکن اول داخ چیقرمق کرک | مدتی یتدی چقرمق بیلکرک

باب الغسل

فرضی غسلک دخی دکلی تمام | اینجه بویردی سنی فخر الانام
اغزکا بورنوکا صولر قویسین | هر برن برصو بیله خوش یویسین
بو بخلاین تامو اعضای تمام | یویب اکسک قویماسن ای امام
کراجق برقلکو دکده برز | پس تمام اولمزسنک غسلک بوکز
اول برزبیری مکر کم یویسین | باقسین پس یومیاسین قویسین
بینه غسلک اولدانکله تمام | چون روایت بیله اولدی امام
سنتی اول اسکی اکن یومق | کودسنده هم نجاست قومق
بردخی ابدست الهٔ فرجن یویه | استنه هم صوی اوچ کز قویه
دکله هم بو غسل واجب ایدنی | دفق شهوت برله انزال منی
شهوت اول در آرزو بیله اوله | دفق اول در کیم اتا اتا حکه

لیک بو شهوت که شرط اولدی اخی / کم نه وقت اولسه کرکدر اول دخی
بوحنیفه قول بودر ای امام / کم مقرندن منی قوپه تمام
هم بوندن چونکه قیدی اول همان / شهوتیله اولدی یعنی اول زمان
چقدن لیک ذکردن ای اخی / شهوت ساکن اولرسه هم دخی
واجب اولور اکه غسل اتمک کرک / هم محمد قول اولدر بیلکک
هم جماع اتسه دخی برکیشی کر / کم اشادن او غسل اتسه کر
هم میندن نسنه قلمشدی کان / کم ذکردن صکره چقسه اول همان
بودخی انجلیق درسه ای اخی / غسل واجب اوله هم بونده دخی
لیک ایکنجی امام ایدر همان / غسل اکا واجب دکلدر اول زمان
چقدغی دمده ذکردن هم ش / شهوت شرط ایدی اول اکلرانی
یعنی اولدم چونکه شهوت اولدی / انکیچون غسل واجب قلمدی
فرجه کرسه کر ذکر باشی تمام / غسل واجب درکی اعلا ای امام
منقطع اولسه دخی حیض نفاس / واجب اولور غسل هیچ اولمز قیاس
دیلسه عورت کم اول غسل ایلیه / کم هیچ بوکک زینی بیلیه
چونمیت دیلار نه صوارسه کر / غسل جایزدر انک بل ای پسر

ایکی بیرام غسل بر جمعه دخی / سنت اولدی درحقیقتا ای اخی
برکشی ابدستسز اولسه یا جنب / مصحف المایه الینه اول سبب
حیضله داخی جنابت هم نفاس / بو دررحکمنده بونک جمله ناس
اوقمق قرآن کرمک مسجده / پس حرام در بونلره ای دده
ذکر تسبیح اوقمق هم ای اخی / مسجده کرمک ضرورتدن دخی
یعنی بونلر جایز اولدی پس همان / استلینلر آثم اولمزلر کان
دوشکندن برکشی اویانسه کر / کم منی بولسه یاخود مذی ای ددم
دوشکنده یعنی بولسه اول انی / چونکه بلمز احتلام کردوکنی
واجب اولور اکا غسل اتمک کرک / چون جنابت اولدی پس بتمک کرک
مذیله هم و ذیله لیکن همان / غسل واجب اولمیسرلی کان
لیک ابدستی صنر انجق اخی / واجب ابدست اولسه درهم دخی
وذی اکا درکه سبرکشی مکر / ایشیه اردنجه داخی ای پسر
توزرق صوکم چقار اولدر همان / مذی داخی بیحدر بیلسنه کان
ایلیله سبرکشی هم ای اخی / اوینر یکن امر بوزر انده دخی
صو جزجیق ذکردن پس ادم / مذی دید کلری اولدر ای ددم

ادر عورت ایکسی داخی هم کم بلنجق اولسه بونلر ای ددم
منتشر اولسه ارکک الات کر یعنی قایم اولسه اولدمده مکر
هم ختانین بولارک ای اخی بیر بیرینه دکرسه هم دخی
شیله کم یعنی اولشسه اول زمان کرمیه بر بیرنه انجق همان
چون ذکر کرماد فرجینه تمام انجق ابدستی صنر هم والسلام
یعنی بونکله جنابت اولدی چون منی انده بلندی کلدی
یا ذکر باشی دخی کرماد هم پس جنابت اولمیسه ای ددم

باب الحيض

شول که عورتلر کر رطوبت قانی دکله انک داخی هم احوالنی
بر قز اوغلان کم طقوز یاشنده اول قان انک رحمی اچنده بولسه یول
یعنی انک رحم دکسه اول قنی هم جراحت اولمسه اکله انی
اکه در لر حیض قانی ای اخی بالغه اولور همان عورت دخی
اکثرن بونک اقلن هم بنام شرع ایلی ایاملر قلمش تمام
اوچ کون اوچ دون در اقل کمان اکثری اون کون و اون دن در همان
دیمه اونی نمازن قلمیه لیکن اوروجن اوده قلمیه

چون نمازی ساقط اولمشدر همان پس قضاسی واجب اولمزلیکان
هم جماع انک حرام در کی یقین طاهر اولمانجه پس ورمایقین
هم تمتع ایلمک تحت الازار بو دخی جایز دکل در بیل ای یار
مسجده کرمک طواف انک دخی هم دخی قرآن اقومق ای اخی
هم دخی مس کزاو مصحف دیمه بونلری جایز دکل در اتمیه
کر اقلندن بونک اکسک کره اکثرندن یا خود ارتوغ اره
داخ بیکلو عورتک کردوک قان اکا درلر استحاضه پس همان
اول صلوة صوم منع اتمز کشی قومکه زنهار بلدر بو ایشی
هم جماع انک دخی دکل حرام حکم معذورک بیله رهم والسلام
برکشینک سیدکی طورمز اقر یا خو بورنندن قنی مردم جبار
یه جراحتدن ارکک اقسه دخی یا خوا سهال اولورسه ای اخی
یا خو معذور اولسه بر درلو دخی دایم اولسه انک اول عذر اخی
یعنی وقتک اولندن بشلیه طورمیا آخر نادک اشلیه
پس کرک بو عذر اولنی کمان وقتک اخیرینه دک کویه همان
چونکه کردی کم کسلمز اول تمام پس نماز قیلرسه اولر ای امام

گرچه اول عذری اقسه دل هم   اول نمازه مانع اولمز ای دوم
چونکه بونلر معذور اولدیلر   هم بولر بو عذرن مجبور اولدیلر
صکره بر وقتده ولیکن ای دوم   شرط دکل کم آخر نیادک کده
بلکه درت بش کز اولرسه ای اخی   وقت اچنده عذر اولرسه اول دخی
هم اوده مده اول قن ایرکه قان   قفتنه بولشسه اول زمان
آن یوم سه دخی اولر روا   چون نجس اولادی یعنی اول اغا
پس کرک هر وقتچون ابدست اله   فرض نفل هم قضا دلخ قله
وقت چقیجق بینه ابدستی صنه   ینه بر وقت کرسه ابدسته صنه
کمهرک اون بش کون اقلیدر بمان   اکثرینک حدّ یوقدر بل کان

فصل فی النفاس

بردخی عورتلرک حال نفاس   بون حیضه بکزر قلمق قیاس
عورت اوغلان دغدغندن صکره قان   کردکی انک نفاس اولدر بمان
اکثری قرق کون اولور انک تمام   حدّ یوق انک اقلنده بنام
اکثریندن هر قچن ارته اوقان   استحاضه حکمده اردن بمان
کر اکز اوغلان دغرسه هم دخی   اوللندن بل نفاس ای اخی
شیلهٔ کم قرق کون ری اک طغنسه کر   قاموسی پس اندن اوله معتبر
یعنی قرق کون اولدی قان کردی تمام   مدّتی بیتدی نفاسک والسلام
صکره غی اوغلان صکندن کرسه قان   استحاضه قان در پس اول بمان
لیک عدّت بونده اولرسه تمام   زیره حلن شد و ضع انتهام
دوشدی اوغلان کم انک اعضاسی کر   بعضی ظاهر اولرسه ای پسر
شیلهٔ کم ساجی یه درناغی سبکی   یا دخی عضونده بارماغی کبی
بو دخی یعنی ولدرسنی کان   کم بونک صوکنده عورت کرسه قان
اول نفاس اولر و هم عدّت دخی   پس تمام اولر بنکله سن ای اخی
هم طلاق داخی اولورسه اود   اول دخی اولر بمان اُمُّ الولد
یعنی مولاسی اکر دعوی اده   اولدخی امّ الولد اولبسنده
بو دشد اوغلانله هم ای اخی   کم معلّق واقع اولرهم دخی
شیله کم بر کیشی شرطاتسه اکر   عورتینه شویله درسه اول کم
هر قچن اوغلان کترسک بی کان   باین اول بندن دیدی پس اول زمان
باین اولور اندن اول عورت اَوَدْ   زیره شرط بولنده کاتردی ولد

باب الانجاس

هم نجاستدن نماز قیلن کشنی ... کندی طاهر قله خوشد راشنی
ایک درلو در نجاست بی کان ... بر غلیظه بر خفیفه در بیان
شول نجاست کم غلیظه اوله اول ... بر در مدن ساارتغ هم اوله بول
انوکیله پس درست اولمز نماز ... یعنی مانع اولر اول بولمز جواز
آیه مقدار بجه اولسه مایعی ... هم بو در بونده بونکده مانعی
شیله کم یعنی سوق اولسه اکر ... کم یرنده درمز اول اقر کدر
پس کدرمکلک کرک طندن اخی ... هم بدندن هم مکاننددن دخی
تا درست اوله نمازی بی کان ... قیله یم دکله ان بر بر بیان
شول اک حاجت یولندن کم چقار ... بردخی قان بردخی بول حار
بردخی قازک توغک خُرُؤُنی ... روثنه اخثا و هم خمرسنی
یعنی جیغرستانک ات ترسی هم ... کم توغک داخ قازکای دم
کم یبانه بیرغزلر اول سدخی ... پس غلیظه اولدی بونلر ای اخی
هم حارک قاترک ترسی ای جان ... بونلرک کبی در اول داخی معان
کادنک بول سچانک بول هم ... خُرُؤ دانِ بونلرک کربیش وکم
اتِ نمازک دخ بول تمام ... اول دخی بوندن قلندی ای امام

پس نجاستدن غلیظه سااولنی ... ذکر قلدق اوشده بر بر هم انی
کراوله در هم قدر عفوا وله اول ... مانع اولمز زیره کم اولمادی بول
ایشدایدی سیم خفیفه اولنی ... اکلدالم حکمنی داخی سانی
چون طنوک ربعینه اندن ایرشه ... کرنما زاجنده اولرسه شنه
زیره بونکله درست اولمز نماز ... چون مصلینک طونین طاهر قماز
بیرسی بول فرس دربر سدخی ... ات یینمز قشلرک خرؤسدخی
ات یینن جانورلر بولنی ... بونجاستدن قلندی بیل انی
ات ینمز قشلرک یعنی دخی ... کم یبانه بیرغزلرای اخی
ات یینن جانورلارک بهم ... بونلرک سیدوکی انک داخ هم
پس طونک ربعینه ارمزسه اکر ... مانع اولمز چون دکلدر معتبر
شیله کم بیش بترزی یا بیکی هم ... طون اکا درر کی اکله ای ددم
بونلرک ربع اولر پس معتبر ... کم نجاست اکه ایررسه اکر
کر نجس ایرسه کشینک طونته ... دکدکن اوتتیه قانتی یاننه
مطلقا بریا نتی انک یوسه ... هم تحرّی داخ اتماسه قوسه
طاهر اولور یینه اول طون هم سقین ... زایل اولمز شکله اکله یقین

شیله کم اوکز کبی خرمن سوره   کم اشایه بول بغدای اره
ایله اولسه بعضی بغدای انده پس   کم نجس اولدی ارشدی چون نجس
اول نجس بغدای بلنمز قنقسی   چون قارلدی برنج اولدی قاموسی
ایدی بونج ینجه طاهر اولنه   کم مکر بو ایکی بولک قیلنه
ایله اولسه اول اکی بولک دخی   طاهر اولر اکله آنی ای اخی
زاکر چوق چنکی بولندی بونج   قنقی بولکده نجس وارامدیج
چون سچامزسن بولادک هر برن   پس کدرشکی معان قلسون یقین
مطلقا هم بعضسن یوسک اخی   طاهر اولر قاموسی بونده دخی
هم نجاستدن یره ارسه مکر   قورمش هیچ انده قلمامش اثر
انک استینه نماز قلمق روا   لیک اندن کم تیمم در خطا
کر نجاست ارسه بر طونه اکر   هم نمازه مانع اولسه اول مکر
شیله کم درهمدن ارتوق اولسه اول   یاخود ربع ثوبه ایرب اولسه بول
یعنی اول طوندن طهارت بی کمان   ساقط اولدی کتدی اندن اول زمان
آنوکیله پس نماز قلمق خطا   ذیره مانع اولدی انده ای اتا
لیک قوریمانله اکسلسه اول   یا برزیوما غله اکسلسه اول

شیله کم درهم قدر قلسه مکر   یاخود ربع ثوبدن اکسوک اولسه کر
یعنی کم اول ارشسه اول قدر   مانع اولمزدی نمازده اول مکر
شمدی داخ مانع اولمز دیدیلر   پس نماز انکله جایز کوردیلر
زیرا اکسالیکله ازقالدی اول   کرچه اول اولمشیدی بیننی بول
شوکه بکزر بوکه برکیشی ساخی   کم او صاحب ترتیب اولهم دخی
الت وقتده اول کشینک ناکهان   کم نمازی فوت اولنسه بر زمان
ترتیب اندن ساقط اولدی شمدی اوش   آن اکارکن نمازن قلدی خوش
اول قضایا قلمشی بوکز اکر   بعضسن او واسه از قلسه مکر
شیله کم اول الت وقتک بیرسن   قلدی او وادی و یاخود ایکسن
یعنی صاحب ترتیب اولدی بی کمان   زیره از قلدی قضاسی اول زمان
یعنی مانع کتدی بوندن داخ هم   بو دخی انک کیبدر ای ددم
بعضلر آنی بوکا قلدی قیاس   طاهر اول در بونده بو قدر الناس
بوکه بکزر برکشی داخ مکر   بیع قلسه بر کمسنیله اکر
هم دخی مفسد اجل شرط اتدلر   بیع فاسد ایلدیلر کتدلر
صکره دندیلر او مفسد اولنی   یعنی کم شول بیع فاسد قیلنی
آنی اسقاط ایلدی بونلر تمام   یعنی صحت بولدی بیع اولدی تمام

بو صورتلرده کی اکلر ای ددم
یعنی مانع کندی ممنوع کلدی هم

بعضلر لیکن دمشلر ای اخی
شونکه ساقط در بینه کلمز دخی

یعنی اول طوندن طهارت ای امام
چونکه ساقط اولدی کندی السلام

کرچه اکسلدی نجاست شمدی هم
طاهر اولمز بینه اول طون ای ددم

بلکه انک قاموسی کتمک کرک
چون نجاست اردی پس کتمک کرک

یعنی اول مقدار له داخ نماز
مانع اولر قیلنجق بولماز جواز

بوشوکا بکزر که برکشی مکر
شرط فاسد له نکاح اتسا اکر

کرچه اول مفسد اولانی ای امام
کم کدرسه کر نکاح اولمز تمام

چونکه اول فاسد اولدی اول همان
بینه صحت کلمز اکا بی کمان

بلکه عقد اتمک کرک بر داخی هم
زیره اول فاسد اولدی ای ددم

بونجلاین سبرکشی داخی مکر
شیله کم بیع ربا قلسا اکر

یعنی ایک اقچه‌ء براقچه یه
صاته برکسیه کم بیع ایلیه

بیع باطل اولد بو اولماز روا
کرچه بونلر صکره دنسه ای اغا

اول بر ارتق اقچه استینه هم
بینه ورسالر انی ای پرکرم

پس صحیح اولمیه اول بیع ای اخی
کرچه اول زاید براقچه هم دخی

مانع اندی زایل اولدی اول همان
پس صحیح اولمز بینه اول بی کمان

اکثر یلر قول بودر ای اخی
هم بوکا کلمش دررفتوی دخی

قول اوّل لیک اظهر دیدلر
اکه قایل اولدلر پس بعضلر

مجتهدلر قولنه قلمه کمان
بونلرک سن قولنه اویغل همان

ایک درلودر نجاست بینه هم
مسئله فرق اولنور بودر اهم

بیرسینک عین کورینر همان
هم کرنمز بیرسی بللو عیان

اول کرینن عین زایل اولسه هم
پس محل طاهر اولور ای ددم

کرچه اندن سبب باقی قالرسه اثر
کم زوالنده مشقت اولسه کر

براد وکینه نجس هم ای ددم
قدر درمعدن زیاده ارسه هم

قورمش اولسه یره سرسه همان
عین کندی طاهر اولدی بی کمان

هم منی بونک کبی در ای امام
قورسی اوماغله کیدر تمام

یعنی صویله یومزسه داخ هم
عین زایل اولدی طاهر در نعم

لیک یاش اولوریسه یومق کرک
پس یره سرمکده قورومق کرک

یاشنی داخ امام ثانی هم
یره سرمکده روادیمش بهم

شیله کم اروات خشاو قدر
بوکه بکزر سرنه کم وار ای پسر

یعنی آتنک صیغرک هم اودکه　　یا بنابر قدغ هر بیرنک
اول کرنمازن هم اوچ کز یوپلر　　هر برنده سیقلر ده قو یلر
سقمسی ممکن دکلسه ای امام　　قطن سی قطع اوله هر صویک تمام
شیله کم بول اوله خمر اوله دخی　　هر نه کم بونک کبی در ای اخی
هم نجاست زایل اولرمایله　　داخ هر مایع که اول طاهر اوله
شیله کم سرکه کبی کل صویله　　زایل اوله عین انک بو یله
ات بنیر جانورلر بول هم　　اوکیله داخ یعنی ای ددم
زایل اولور اول نجاستی کمان　　بیلک بریغ توبه ار مایه همان
شیله کم صیغرنه قویون سیدکی　　بویله در بونده امامار دید کی
بوحنیفه هم امام ثانیدن　　بون بویله نقل قلمش نقل ادن
کر مصیقل نسنه اولورسه اکر　　هم نجاستدن اکار سه مکر
سلکیله طاهر اولر اول همان　　چون کدر هیچ نسنه قالمز بی کمان
شیله کم کزکوسکی قلیچ بچاق　　هم مصیقل اوله بالته یا بچاق

باب الاستنجاء

دکلک استنجای سنتدر بلک　　کم بیا نه وارجق سانی تلک

طاشله سیلنسه آرینه تمام　　مقصود ارنماق در رسم والسلام
طاشله ارتدغندن صکره هم　　صو یله یورسه دخ اولدر اتم
مخرجندن چون نجس بول بولجق　　قدر در ممدن زیاده اولجق
واجب اولر انده استنجا کرک　　سو یله اولرسه اول دریکرک
صاغ الیله دخی سیلنمیه　　هم تزکه سو کله ایلنمیه
قبله یه قرشو دخی درمایه اول　　قبله یه هم ارقه سن ورمایه اول
هم کنشه آیه قارشو درمیه　　عورتن سقلایه کمسه کرمیه
عورتن کسته تک اولمده دخی　　کم رواولمزنسنه کی اکلا ای اخی

کتاب الصلوة

بلدک اکاکم اودر مقصودمز　　بیز فرض اندی سانی معبودمز
کم نماز اولدی اوبش وقتده تمام　　بیز بو بیچ اولدی قلاوزای امام
دکله اول بش وقت اول نجه در　　کم بولارک وقت کندزکیجه در
صبح صادق فجرک اول وقتدر　　تا کنش طوغنجه بیدک اول در
پس کنش طوغدی انک وقتی چهار　　چونکه بو یله قلدی شارع اختیار
وقت ظهرک اولی سفی زوال　　یعنی چونکم اندن ایده انتقال

آخری اول در که هر برشنک   کولکسی وارشیله کم بانم سنک

کولکسی کندو قدر ایکی اوله   هم زوال کولکاسی اولمایه بله

بو حنیفه قول بودر ای اخی   هم امامینک اشد اکلا دخی

مثویله کم هرشنک کولکاسی کر   بر دخی کندوکبی اولسه مکر

اویلنک وقتی اولور بونده تمام   یعنی آخر وقتی بودر والسلام

کندنک اوّل بوندن درهمان   آخری تا کم کنش اوله نهان

چون کنش طولندی کردی وقت شام   تا شفق غالب اولنجا در تمام

یعنی کونش چون طولندی ای دم   کوک کنارنده قزللق اولدم

اول کدیجک اقلق اولور دخی   کم شفق اندن عبارتدر اخی

بو حنیفه قول بودر ای امام   کوک کنارنده اقلق تمام

بعده کردی عشانک وقت پس   آخرن تا صبحه ارکوردخ کس

پس امامین قول بودربی کمان   اول قزللقدن عبارتدر همان

اول قزللق زایل اولسه یعنی لر   یتسنک وقتی کردیدی بولمر

مستحبدر کم بولت کن یا ابی   تأخیر اتمک فجر ظهری مغربی

پس کرک عصری عشایی ده   مستحبدر انلری تعجیل اده

یعنی بولدلو کون اولرسه اکر   بویله قلمق مستحبدر ای پسر

یاز کونینک ایلین داخ همان   تأخیر اتمک مستحبدر اول زمان

هم دخی کندو نمازن ای اخی   تأخیر اتمک مستحبدر هم دخی

تا شکادکن که کونش ای امام   کم اوتغیر اولمیا داخ تمام

ثلث لیل اولنجه یتسونک دخی   ارتیکی اغاردقلقل ای اخی

قیش کنند . یاتسنک هم اغشامک   مستحب تعجیل اولدی بونلرک

داخ شول وقتلر که هم انده نماز   کم قلورلرسه اکا یوقدر جواز

بیراولکم بشلیه کونش طوغا   بر دخی وقت زوال اوله اغا

بر دخی وقت غروب اوله همان   کم نمازلر مکروه اولربی کمان

لیک اول کونک صلوة عصرنی   هم او وقتده ویدلر جایزانی

هم الواستینه بو وقتده نماز   یعنی کم مکروه اولرشیله قماز

هم تلاوت سجدسی داخ همان   بو بجلاین مکروه اولربی کمان

لیک بو اوقات اچنده ای اخی   بونلر اشلنسه روادر اول دخی

مکروه اولر نافله قلمق دخی   هم خطیب خطبه اچون چقسه اخی

ارته طوغنجق دخی مکروه همان   تا کنش طوغنجیه دک سننی کمان

یعنی سنتدن دخی ارتوق اخی   مکروه اولر نافله قلماق دخی

هم صلوة العصری برکیشی قلە　　مکروه اولر صکره قلمق نا قلە
شافعی المذهبە بر کیشی هم　　کم اویا راولرسە اکا ای ددم
مکروه اولردیدلر سانی دخی　　لیک اویان آنی بولسە ای اخی
کم اوقان الدر وابدست اتدی　　یاسنی اردوطوبینە کیمدی
یعنی کیدرمادی اول یوماغلە　　یا قوسن داخ هم اوماغلە
یاخو اول عورتە یاپشدی همان　　لیک ابدست المدی هم اول زمان
یادخی برنسنە اشلادی مکر　　اول اویان کیشی قتدە هم اکر
اول نمازی فاسدلرای امام　　جایز اولمز اویدیغی انک تمام
سنت اولمشدر صلوة ایچون اذان

باب الاذان

هم اقامت انجلاین در همان
مشهور اولمشدر بولارکە سنە بیس　　بزده دگرا تماکە اتمادک هوس

باب شروط الصلوة

شول نمازدن اوکدن اولن شرطلری　　واجب اولمشدر کم ایشد انلری
کندوبی هم طونتی هم یرلی　　طاهر اتمک لکرک هر بیرنی
بردخی هم ستر عورت ایلیە　　بردخی تعیین نیت ایلیە

یعنی نیت ایلیە ای ددم　　کم نە وقتک فرض در قلدوغ هم
بردخی دوتە بوینی قبلیە　　بونلر اولمانجە هرکز قلمیە
برکشی قبلایە قرشو درمغا　　قورقودن قدرت اولماسە اغا
قدرت قنغی بیکا اولرسە هم　　قبلە اکا اولدر اول هم ای ددم
هم دخی بریردە بولنسە اکر　　قبلە قنغی یاکە دربلماسە کر
صورمغا کمسەسی دخی بولنمسە　　سینی قبلە قنقدر بیلنمسە
اول تحری ایلیە قیلە همان　　کرخطا داخ ادرسە اول زمان
اول نمازین ینە دندرمایە هم　　کرچە اول بلدی خطاسینی ادم
اگرکبا کندن دزیناوک تمام　　کز لکک کارک انی اچق حرام
اچاراولرسە نمازی ای ددم　　جایز اولمایە بایق باطل اول
عورتک مجموع اعضاسی همان　　عورت اولردیدلر بلّو عیان
لیک یوزلە ایاسی ایکی　　حرّە عورتدە بودرحق بوریغی
یعنی بونلر آچق اولرسە دخی　　کم نمازی جایز اولر ای اخی
هم نماز قیلرسە بر عورت اکر　　بالدرینک ثلثی اچق اولسە کر
یا خو ربع داخ اولرسە همان　　پس روا اولمز نمازی سنە کمان

اول نمازی یینه دندرمک کرک | چون روا اولمادی اولوریکرک
حره اولماسه قواوش اولسه کر | شولکه اردن عورت اولمش درمکر
عورت اولمشدر قمو بونده دخی | قرن ارقاسی بلادرای اخی
باقی اعضاسی انک یعنی عیان | ارکبی اولمشدر اول بی کمان
شیله کم انلان بقلق کشی | پس حرام اولمز ادرسه بو اشی
برکشینک کرعبی اولسه طونی | سوبو نماسه کدرماکه انی
اول طونک ربع یدراخ ارتوغ | طاهر اولورسه بودرحق بویوغ
انوکیله اول نماز قلسه روا | لیک عریان اولبن قلماق خطا
طاهری ربعندن آز اولسه اکر | اول مخیر اولدی بودکزای پسر
دیلریسه یعنی انکله قله | یوق اکر دیلارسه عریان اولم
بونده هم ایمایله قلمق کرک | لیک افضل طونله اولمق کرک
یعنی عریان اولبن قلسه اکر | پس اشارت ایلیوبن قیلسه
چون مخیر اولدی ایک نسنده | قاعدن دیلارسه انی ادا
برکشینک طون هیچ اولماسه کر | اوردوور رکن نماز قلسه مکر
اول دخی جایزدر اولراخی | مستحبدر اوتوررکن هم دخی

اوتوررکن یعنی اول ایمایله | مستحب اول درکه اول ایلاقله
برکشی هم قادر اولسه دورمغه | اوتوررکن نافله قلسه روا
هم دخی اول شروع اتسه مکر | صکره عذرسز یوغکن اولرسه کر
جایز اولور مکروه اولمز ای اخی | هم مسافر اولسه برکیشی دخی
ات اوستنده اوتوررکن همان | نافله قلمق ولادی اول زمان
جایز اولور قلسه اول ایمایله | یون سقفی یاکه اولورسه قله
شیله کم یعنی انک یونی مکر | قبلدن یاکه دخی اولمزسه کر
بوبجلاین قاموسنتلر دخی | اوتوررکن قلسه آنی اخی
یعنی عذری دراخ اولمزسه اکر | اوتوررکن قلسه انی معتبر
لیک ارته سنتی نی پس همان | اوتوررکن قلمق سانی بی کمان
چونکه قادر اوله عذر اولمیه | یعنی سانی اوتوررکن قلمیه
شدا چنده داخی اولرسه همان | هم امام ثانی سانی بی کمان
یعنی برکمسه قلاکر نافله | جایز اولوردیدی اول ایمایله
هم مسافر اولسه داخی برکشی | کم فرایض قلمق اولورسه اشی
هم انک عذری اولورسه ای اغا | اول دخی ایمایله قلسه روا

شویله کم بندوکی یاوز اولسه کر — کم نماز قلماغه آنی اول مکر
یعنی بنمک ممکن اولمزسه دخی — پس اکا اول عذر اولیسر ای اخی
یا خود دشمندن انک قورقوسی وار — یا قورو بر داغ بولمز اول ای یار
یعنی بر بلجق یه صو اوله عیان — بو دخی عذر اوله اکا بی کمان
بو بنلاین هم دخی کر عذر اوله — فرض قلماق پس روا ایایله
بر یوررکی اچنده ای اخی — برکشی کم عذر اولمزسه دخی
یعنی او توررکن فرض عیان — جایز اولور قیلورسه بی کمان
لیک اول کی یورمز اولسه کر — او توررکن جایز اولمز ای پسر

باب صفة الصلوة

دکله ارکان صلوة ای امام — ذکر اذ الوم هم سنی داخی تمام
اولی تکبیر اکنجی قیام — اوقیا قرآن بر آیت تمام
بعده دردنجی اولدی رکوع — بیرک اولدر کم اولا اول بالخشوع
هم بشنجیسی سجده اولدی عیان — دکله التنجی نه در بلکو عیان
آخرنده اوتره اولمایه کم — کم تحیات اوقیاجق دکلو هم
هم مصلی کند و فعلیله چقا — بونلری اشله مطیع اول سن حقا

فرض بونلر در صلاتک پس عیان — پس کرک اشلیه بونلری کمان
بونلرک کر بیریسی فاسد اوله — کم درست اولمایه اول باطل قله
هم نمازک اول نه قلماق کرک — چون درست اولمایجق نه اولمق کرک
برکشی طولبندنک سقدینه کر — سجده قلسه یا آتا کنده اکر
یا خود برنسنه یه سجده قلسه هم — النی انده قیوجق ای ددم
کم قرار ایدر اوتا کتمزسه دخی — قامو بونلر جایز اولور ای اخی
لیک النی هم قرار اتمزسه کر — کم او سجده مرکز اولمز معتبر
شویله کم پیشانی دک قار اولسه هم — یا التنش بنق اولسه ای ددم
سجده قلسه برکشی انده ای یار — یا پاشن انده قوبجق اتمز قرار
برکشی برکشینک هم ای اخی — سجده قلسه ارقسنده هم دخی
بر نماز قلسه اکیسی داخی هم — ازدحام اولسه روادر ای ددم
لیک بیر نیک نمازی ای اخی — غیر اولورسه بیرینک هم دخی
شویله کم بیریسی ایله قلسه هم — بیریسی کند نمازن ای ددم
جایز اولمز سجده سی انک عیان — مشترک اولمز نمازده بی کمان
یا کز بر نسنه ایله هم ای اخی — یعنی الیله اولمزسه اخی

سجده ایدرسه کشی اولور روا   گرچه اولنده انک عذر اولیا
بوحنیفه قول بودر ای امام   هم امامین قولی دکلدر تمام
یالکز بربینیله سجده اتسه گر   عذر اولمز سه اول اولمز معتبر
یعنی اولنده اگر عذر اولیا   یالکز بربینیله اولمز روا
هم بونک واجبلرن فکر ایده لوم   بربرانلاری دخی ذکر ایدلم
فاتحه اولدی بری انک تمام   هم الکا بر سوره ضم اتنای امام
هم رعایت اوله ارکانی دخی   اولمیا تقدیم تاخیر ای اخی
شیله کم اول تمام اوله قیام   پس قیام اولمق گرک اول تمام
داخ اندن صکره قرآن بشلیه   اول تمام اولسه رکوعن اشلیه
گر بو ترتیب اولمیب برعکس اوله   ترک واجبدر انی ایله بله
یعنی اول بشلدی قلدی قیام   کم دخی قرآن اوقومادن تمام
پس رکوع ایلا واندن صکره هم   دند قران اوقودا اول محترم
گرچه ارکانی برینه کلدخوش   لیک ترتیب واجبی قلدی اوش
باقی ارکاننده بو ترتیب همان   واجب اولمشدر حقیقت بی گمان
واجب اولمش دربولار قاموتمام   آخرنده هم دخی لفظ السلام

واجب اولدی تعدیل ارکان دخی   اولنده تعیین قران دخی
تعدل ارکان ندر گربیله سن   دایم البته سلای اشلابسین
درست دور تعدیل ارکان ای اخی   دکله بربر دییلم سانی دخی
بیرسی اولدر رکوعنده تمام   هم اکنج سجده سنده ای امام
یعنی بونلرده طمانینه گرک   هم نمازانکله اولور بیکرک
پس رکوعنده سجودنده همان   اکلنه تسبیح قدر بجه زمان
بواکیسین پس امامین ای اخی   یعنی واجب در دیمشلر هم دخی
هم رکوعک سجده نک داخ تمام   آره یرلارنده اولا پس قیام
ایک سجده نک اراسنده دخی   هم اوتور متعلق گرک درای اخی
بواکیسن داخ سنت دربولر   دکله اکنج امام ای اختیار
تعدل ارکان یعنی اول امام   شیله کم دردن دخی هم والسلام
فرض قلمشدر نمازده بونلری   یعنی فرض اولدی بولارک هر بری
هرکه بونلارک برن ترک اتسه گر   پس روا اولماز نمازی ای پسر
لیک اوتکی اکیسن بی گمان   کم امامین واجب اتمشدر همان
صکره غی اکسن دخی هم ای پسر   کم الکا سنت دیمشلر در مکر

یعنی ترک ایدرسه ای برکشی — لجایز اولور باطل اولمز هم اشی
نوروایتدر امام کرخدن — شیله کم اول ایکسی واجبادن
هم روایت قلدی جان اخی — کم اوسنتدر روددی وردی دخی
ارته واغشامده یتسوده ای یار — واجب اولدی اوقاقلقی اشکار
هم دخی جمعه نمازنده اخی — انجلاین ایکی بیرامده دخی
اویله‌یله کندویه اخفا کرک — کر امام اولسه بودر پس بیکرک
منفرد اولسه دخی بونده همان — واجب اخفا درحقیقت بی کمان
جهرله اوقیجق یرده امام — منفرد اولسه مخیردر تمام
یعنی ارتاده یه اخشامده دخی — هم دخی یتسو نمازنده اخی
لیک البته امام ای اختیار — واجب اولمشدر اوقویه آشکار
جهرله اخفا ارسنده همان — منفرد اولدی مخیر بی کمان
بوادا ایدرسه اولور بی کمان — هم قضایه دلخ قالسه هم چنان
یعنی بونلاری قضا اتسه امام — کرجا غنله بله قلسه تمام
کندز اولسون یا که اولسون همان — جهرله اوقر امام هم بی کمان
یعنی جهرله اوقومق بونده هم — کم امامه واجب اولور ای ددم

یاکلب اخفا یله اولورسه کر — سجده سهو واجب اولور ای پسر
منفرد لیکن قضا اتسه همان — اکر اخفا واجب اولور بی کمان
یاکلب جهرله اوقورسه اکر — سجده سهو واجب اولور ای پسر
جهرک ادناسی اودرهم ای اخی — کم سنک غیرک اشیده هم دخی
هم دخی اخفانک ادناسی تمام — کم سن ایشیداسن انجق والسلام
بهره کم نقطه تعلقدر همان — بو دخی انجیلین دربی کمان
شیله کم عتق طلاق کبی دخی — تسمیه تعلیق استثنا اخی
برکشی عورتنه ورسه طلاق — انجلاین قولنه ورسه عتاق
هم دخی اندایجه اولورسه اکر — صکره استثنا ادر اول مکر
هم دخی قویون بوغازلرکن همان — تسمیه قلدی یایق اول هم چنان
بونده پس جهریله اخفا هم دخی — معتبر در شویله کم بلدک اخی
اشبو قاموا واجب اولانلاری کر — قصدله برکشی ترک اتسه مکر
کرچه جایزدر نمازی سن کمان — لیک نقصانیله جایزدر همان
سهوله ترک اولورسه اول اکر — سجده سهوی واجب اولور ای پسر
پس کرک در سجده سهون قلین — ینجده سن آنی یرنده بیلسن

انده اتمزاولسکسه ای امام — بونده ده نقصانله اولرتمام
اشبو ذکراولندن ارتقده تمام — مستحب یا سنت اولمش والسلام

باب الامامة

سنت اولمشدر موکد پس تمام — لکم جماعتله نماز قلماق امام
کرچه اولرباشنه قلمق روا — پس اکا فضل جماعت اولمیا
هم امام حنبلک قولی اشد — احتیاط درا که کوره سن ایشاد
باشنه قلمق نمازی هرکشی — اول روا داکول دمشدر بواشی
فرض اولری یعنی جماعت ای پسر — بورجه اُدُنمز انسز اولرسه اکر
یکرک اولدرکم امام اولن کشی — علم وتفسیر وحدیث اوله اشی
قرآن اوقومقده هم کامل اوله — هم ورع ایلی اولوب عامل اوله
قول اولوب یا فاسق اولرسه امام — مبتدع یا کوزسز اولسه ای همام
یا ازون قلسه نمازی ای عمو — مکروه اولور بوا ما ملتفر قمو
برکشی ایاغی یوسه مکر — برکشی ادوکنه مسح ایتسه کر
اول ایاغینی یورین کیشی اکا — یعنی مسح ایدنه اویرسه روا
هم دخی ابدستلی کیشی اکا — برتیمم آلنه اویسه روا

براورود ورب نماز قیلن کشی — اوتورانه اویسه جایزدر اشی
هم اما ییله قلن داخ همان — براما ییله قلانه هم چنان
نافله قیلن کشی داخ اغا — برفریضه قیلنه اویمق روا
لیک طاهر کیشی صاحب عذره کر — اوقیان هم اویه سه داخ مکر
کیسی کاین سه دخی عریانه هم — اویاراولسه جایز اولمزای دم
هم رکوع سجده ایدن ای پسر — براما ییله قلن کیسیه کر
فرض قلسه برکشی داخ همان — نافله قیلن کشیه سنی کمان
اویاراولسه جایز اولمزای امام — شولکه جایزدر اوذکر اولدی تمام
برکشی سه اقی اولرسه اول مکر — اوقیان بردخی سه اقیه کر
کم اماملق ایدر سه اول اخی — جایز اولمز اول اماملق هم دخی
قامو بونلر پس بنه قلمق کرک — جایز اولادی یه پس نا اولمق کرک
اوقیانک یعنی انک دخی — کم نمازی جایز اولمزای اخی
شفع اولده اوسه هم امام — صکره غی شفعنده انک والسلام
داخی براتی تقدیم ایتسه کر — اکه جایز اولمنه اولمادا اول
یعنی بونلارک نمازی ای اخی — جایز اولمز انجلاین بودخی

برکشی اویدی امامه سنی کمان   هم نمازن قلدی انکله همان
صکره بلدی کم امام ای اخی   انک ابدستی یوغیمش هم دخی
بو نمازن یینه دوندرمک کرک   چونکه جایز اولمز اول دریک کرک
لیک بلمزسه امامک حالنی   یعنی ابدستسز قلدیغن اول انی
پس انک قلدوغی جایزدر همان   زیرا بلمادی اول اسنی اول زمان
هم ده واجبدر امامه ای اخی   اول نمازن یینه دوندرمک دخی
واجب اولمز لیک اعلام ایلمک   قلدغوکز یینه دوندرمک کرک
یعنی ابدستسز نماز قلدوغنی   واجب اولمز اکه بلدرمک انی
دکله هم عورتلری ینلایلر   اولرن مسجدلرن ایلمایلر
پس بولار مسجدلره کلمایلر   کم جماعتله نماز قلمایلر
قادر عورتلر اولرسه ای اخی   ارتده اخشامن ییتسوده دخی
هم سنه ایکی بیرام نمازنده همان   کم مصلایه دخی هم بی کمان
حاضر اولوریسه بونلر ای اغا   پس جماعتله نماز قلسه روا
لیک بیکدعورت اولرسه اکر   حاضر اولمایه جماعتله بولر
قادسی داخ یکیدی بوزمان   حاضر اولمایا جماعته همان

شیله کم مسجده کلتلنمک اخی   جایز اولدی بو زمانده اول دخی
هم دخی بر یره عورتلر مکر   کم نماز قلمقچون جمع اولسلر
بونلرک ایچنده ار اولماسه هم   کم امام اولا بولاره ای ددم
پس جماعتله بولر قلسه همان   مکروه اولور بو جماعت بی کمان
لیک عورتلر بورسه قلسلر   یعنی بر یرده جماعت اولسلر
کم امام اولورسه بونلردن همان   صفک اورتاسنده اولا اول زمان
یعنی بونلردن مقدم اولمیا   بیلک اولدر بونلر ایله قلمیا
صده برقاچ کشی عریان اولسلر   کم جماعتله نماز قلسه بولر
مکروه اولور انجلاین سن ای اخی   باشلو باشینه قلا بونلر دخی
لیک بونلر اوزرکن قیلسلر   یعنی اوره دورن قلمایلر
مکروه اشدن قچینچون ای اغا   سنتی ترک اتمک اولور روا
کرچه سنتدر جماعت ای اخی   لیک مکروه اولور اول بونده دخی
برکشی اولسه امامه ای ددم   کم امام بویندن انک بوی هم
کرچه زون اولرسه اکله ای اخی   سجده قلسه لر بولر اکسی داخی
هم مقدم اولسه اول اویان اکر   مانع اولمز اول روادر ای پسر

چون مکاندن تقدیم اتماد عیان سجده تقدیم جایز در ای جان

باب الحدث فی الصلوة

گر نمازه چندیکن ناگهان برکشیه کم حدث ارسه عیان
واره ابدست آله دخی تیلیه یینه کاله اول ارادن بشلیه
باطل اولر گر که رکن سیلیه هم امام اولسه خلیفه ایلیه
یا پشنه طونیه انک جاکه هم کنذ و یرینه الده ای دم
برکشی اویسه امامه پس عیان کم حدث ارسه اماما اول زمان
اول معین در امام اولور تمام گرچه و کمادی امام ساني امام
افضل اول در کیم اوله استیناف ایده تا حقیقت شبهسی انک گده
منفرد اولنسه کشی دیلرسه هم منزلنده اول نمازن ای ددم
یعنی انده ایلیه ساني تمام دیلرسه یینه کاله والسلام
قبله سي اولکي مکاننده عیان پس مخیر اولدي لایق بی گمان
گر امامه اویمش اولسه ای اخی واجب اولور یینه گلمک دخی
یعنی اولکی مکاننده عیان واجب اولور انده قلاده اول نمازن
منزلنده قلده گر ساني تمام کم نمازي جایز اولمز ای امام

لیک مگر کیم امام ای اخی کم نمازدن فارغ اولمش مر دخی
منزلنده قلدیغ انک بو کز فارغ اولدي چون امام اولدگز
برکشی داخ ظن ایتسه اگر کم حدث اردي بگا دیسه مگر
هم دخی چقسه او مسجددن تمام صکره بلسه کم حدث یوق والسلام
اول نمازن یینه استیناف ادر لیک مسجددن دخی چقماسه گر
اول نمازدن سباقي قلان همان کم بنا ایدر قلور هم اول زمان
بو امام اولسه ولیکن ای دم کم خلیفه دکمش اولسه گر او دم
فاسد اولمش در نمازي هم دخی زیرا یوق عذري بو قدر ای اخی
شولکه مسجددن چقیدر بی گمان بو دخی انک کبي اولدي عیان
بو دخی یعنی کم استیناف ادر چون نمازي فاسد اولدي باندر
هم دخی برکیشی ظن ایتسه اگر کم بن ابدست الدم دیسه مگر
دینسه ابدست المغیچون ای اخی گرچه مسجددن او چقماد دخی
اول نمازن یینه دندرمک گرک فاسد اولدي چونکه اولدر بیکرک
هم دخی اغما جنون یا احتلام گر حدث بونلر اولورسه ای امام
شیله کم یعنی نمازه چنده گر اویودی هم احتلام اولدي مگر

پس نمازن اولندن باشلیه
کم بنا اتمایه انی اشلیه

هم دخی برکشی بشلاسه مکر
کم نمازه ازکاندن قلسه اکر

هم تشهد قدر اوتورسه تمام
کم حدث ارسه اکا قبل السلام

قصدا اولماسه هم اولسه ناکهان
اوزرنده قلدی فرض همان

یعنی فرض اولدی مصلی ای پسر
کندو فعلیله چقا قلق مکر

پس بنه ابدست الب ویره سلام
کم تمام اولدی نمازی والسلام

قصدله اولسه تمام اولور نماز
زیره استنده دخی فرض نماز

هم دخی شول سنلر کم اول مکر
واقع اولورسه نماز اچنده کر

اول نمازی باطل ایدر ای اخی
واقع اولورسه بو حالتده دخی

یعنی کیم بعد التشهد ای امام
شیله کم داخ اولا قبل السلام

باطل ایدر یعنی بونده داخ هم
چون نماز اچنده اولدی ای ددم

بو نماز اچنده در زیره دخی
کندو فعلیله چقادی ای اخی

بونده صورتلر اولور اثنی عشر
بوحنیفه قول بودر ای پسر

بیرسی اولدر که بر کشی مکر
کم تیممله نماز قلسه اکر

صکره اول دمده صو کورسه بی گمان
صویه یعنی قادر اولسه اول زمان

یا خود یا یندی طون بولسه اکر
یا خواقی سوره اوکرندی مکر

یعنی سن برکشی اوقودی اول همان
آن ازبر قلدی در حال اول زمان

زیره تعلیمیله اکرنسه اکر
پس تمام اولور نمازی ای پسر

چونکه تسلیم اتدی اکرندی او دم
کندو فعلیله چقمش اولدم

یا خود ایمایله قیلن ای امام
قادر اولدی قیله ارکان تمام

یا خود صاحب ترتیبدی اول همان
اکدی بر قلمش نمازن اول زمان

یا خود براوقرکشی اولدی امام
بیر نه سبراقی قلدی امام

یا خوارته قیلر یکن هم دخی
کم کنش طغدی اودمده ای اخی

یا خود معذوریدی عذری داخ هم
زایل اولدی کندی اول دم ای ددم

یا خود جمعه قیلر یکن ناکهان
کندو وقتی کردی اول دم پس همان

یا خود برکشی که مجروح ایدی هم
بغلویدی اول جراحت ای ددم

مسح ایدردی انک استنه دخی
بازغ دشدی چونکه او کلدی ای اخی

یا خواد و کینه مسح اتمش کشی
ایاغن چیقردی اندی بو اشی

شیله چیقردی ادوکن یعنی اول
کم چیقرمقده عمل اولمادی بول

گر عمل چوق اولورسه ای اخی
پس تمام اولور نمازی هم دخی

یاخود مسنح مدتی کچسه تمام   قاموبونلر اولدی مبت قبل السلام
یعنی ارکانینی سبب قلدی تمام   لیک ورمامش ادی داخی سلام
چون بونلرا دوم اردی کا   قصد اولماده هم انک ای اغا
پس نمازی فاسد اولدی بی کمان   اولندن بشلیه یینه همان
لیک بونده دراماین ای امام   چون نماز ارکان بولنمز تمام
کندو فعلیله چقا قلمتسه کیش؟   چونکه فرض اتما د بونلر بولنمش
فاسد اولماز پس تمام اولور نماز   زیره استنده دخی فرضن قاز
کر نمازی بچنده سبر کشی تمام   سیلسه یا کمیسه ورسه سلام
بر کمسنانک سلامن داخی هم   کم انی ردّ ایلسه اول ای ددم
شیله کم ردّ ایده اول دلیله   یا دخی ردّ ایلیه ایلیه
فاسد اولور پس نمازی ای لخی   قصدله یاخود اونتسه هم دخی
یا اکلدسه یاخود آه ایلسه   یا دخی صوتیله کر اول اغلسه
هم مصیبتدن اولورسه اول اکر   یاخود بر زحمتدن اولسه مکر
بونده داخی فاسد اولور پس نماز   سیلک کبی اولر جایز قاز
لیک اوجاق یا طمداکاق دخی   ایله اولسه فاسد اولمز ای اخی

کر تنحنح ایلسه بر کشی هم   عذر اولماسه انک هم ای ددم
یالکز صوت اولمیا هم ای اخی   ظاهر اوله کم حروف انده دخی
معنی صوتیله بله حرف اولسه کر   یالکز صوت اولمیاسی معتبر
اول دخی مفسد درر اولمز روا   کم مکر عذری اولا انده اغا
شیله کم دفع ایده مادی بی کمان   کم اول اغسر قسبه اولدی همان
هم نماز ایچنده یسه اچسه کر   پس نمازی اول دخی باطل ادر
هم دخی قران مصحفدن اخی   کم نمازا بچنده اوقوسه دخی
سجده اتسه بر نجس یره هم   مفسد اولر قاموبونلر ای ددم

باب الوتر

وتر داخی واجب اولمش رهان   رکعتی اوچ در انک بللو عیان
هم اوچنجی رکعتنده در قنوت   اوقیه هر بلده اتمایه سکوت
رفع ایدوب اللارنی تکبیر اده   پس قنوتا دقمغه اندن کده
هم رکوع اتمزدن اکدن اوقیه   پس رکوع ایده انی چون کم قویه
کر قضا یا قلسه فوت اولسه همان   هم قضاسی داخی واجب در ای جان

فصل في السنن

شول سنن کم فرضلر قیلنداول   هم رسولک فعلی بیلنداول
اون سکی رکعتده اول ارته کچه   قل انی ترک اتمه زنهار ای خوجه
ارته وقتنده سکی درایلده   الت اولمش در باقی بلای دده
ایک داخشامده یتسوده اکی   مستحبدر باقی قلدی هر نکی
کندواو کنجه قلاسن در تا اول   درت دخی یتسودن اکدن بولدیول

باب التراویح

سنت اولمش در تراویح بل بهمان   کم اروچ کیجالرنده قل همان
اول یکرم رکعت اولمش در تمام   اکده بر داخ اون اولر سلام
سنت اولمش در جماعت بونده هم   و تر داخ هم جماعتله بهم
قیللر اوروج اینده پس همان   بوندن ارتوق ایده یوقدرنی کمان
هم دردک اراسنده کرک   دکلنه درد قدر اول بیکرک
هم تمام ایلایجک آن اده   او تره اندن دوره و تره کده

باب النوافیل

برکشی ارتوق نوافل قلسه کر   ارتق اوزرنه زیان ایلایسر
نیلهکم کندز قلر اولسه همان   ایکشر قیله یاخود درد ای جان
درندن ارتق اولسه مکروه اولدیس   یا اکی قل یاخود درت قل داخ کس
کیجده قیلورسه بوکز آن هم   بوحنیفه قول بودر ای ددم
ایکشر قیلر یاخود درد قیله   یاخود الت یا سکز داخ بوله
بیله قیلرسه روادر دید اول   بوندن ارتوق قلمه ور ماد یول
ارتده کیجده لیکن بیکرک   دید چوق قیلورسه درد رکرک
هم امامین قولنی بل سلیماخی   کندزن قیلورسه هم اندخی
یعنی درت قیله دمشدرلی کان   کیجه ایکی اکیشر پس همان
هر برنده رکعتک هم اوقیه   فرض اولبدر بس انی نیته قویه
صکره غی شفعنده فرضک ای دده   کرد لرسه او قیه کر ترک اده
برکشی کر قادر اولسه دوزغا   اوتوررکن داخ قیلرسه روا
بکزمادی هم بو فرضه افضل له   فهم ادام کمسه انی عقل له
نافله قلاق ولادی برکشی   چون شروع اتدی هم اول اولدی اشی
لیک آنی اشلیوب مادی تمام   پس قضاسی واجب اولدی ای امام
یعنی انی بینه اوده مک کرک   چونکه بورج اولدیه پس زانک کرک

کتاب الفوایت

برسبب برله کیشینک ناکهان · کم نمازی فوت اولدی بر زمان
آگچک انی قضا اتنک کرک · بورج ادا ازکرچه اولورسه امک
هم قضای تقدیم اتنک دراهم · کم نکر وقتینه سن فوت ایده هم
بس قلا وقتنه فوت اتمیه · آن قوییوب ایرغنه کتمیه
هم حضرده اولسه فوت اولن نماز · بینه درت قلاق کرک اکسک قاز
یا سفرده اولسه فوت اولن همان · ایکی در بینه قضاسی بی کمان
الت وقته کرار شمزسه قضا · ان الکارکن روا اولمز ادا
شیله کم برکیشینک بیش وقته کر · عمری یا بجنده نمازی ای پسر
کر قضایی قالسه الکارکن سانی · وقت نمازن قلسه کی اکلابونی
بس بو وقتنه نماز اولمز روا · کم مکر الیتیه ایریشه قضا
چون قضا الیتیه ایرشسه همان · آنی اکا دوردریکن اول زمان
وقت نمازی جایز اولور هم دخی · یعنی ترتیب ساقط اولور ای اخی
لیک اول قلمش نمازن هم مکر · کم او داسه بشلسه انی اکر
بیرسن یاخود اکیسن ای امام · التسن داخ یه چوق السه تمام
او دراولورسه ینه هم بی کمان · کم او صاحب ترتیب اولورس همان

شمدن صکره بونک یعنی اکر · ینه فوت اولسه نمازی ای پسر
الیته ایرشمز اولرسه تمام · آنی اکا یوردریکن والسلام
شیله کم وقتیته سن قلسه ادا · آنکه اول وقتیته سی اولمز روا
کم مکر الیته ایریشه قضا · آنی اکرکن روا اوله ادا
بعضلر بویله دمشلر بونی هم · یعنی ترتیب عودت ایدر ای ددم

باب سجود السهو

کر مصلی سهو قلسه ای امام · صب نمازن قیله هم ویره سلام
بعده نیلایه ینده سالی دده · تکبیر ایلایب اکی سجده اده
هم تشهد اوقیه ویره سلام · کیده نقصان بوکز اوله تمام
ترک واجب اتسه اونتسه کشی · واجب اولراشلک پس بواشی
٢ قعدهٔ اولی تشهد یا قنوت · قعدی اوقیدی قلدی سکوت
١ شیله کم ناکاه اونتدی ای اخی · اوقادی فاتحه هم اول دخی
یاخود ارکانین تعدیل اتمدی · یا قیامندن رکوعه کتمدی
بلکه عکس اتدی اونتدی ناکهان · ترک واجب دربولر قامو همان
تعدیل ارکان نه در آن دخی · سا که بلدردک ادی اکلا اخی

بو نجلاین یاخو برواجب عیان سهوله ترک ایتمش اولسه ای جان
قصد اولسه اولمسه نسیانله قلدیغ جایز اولر نقصانله

باب صلوة المریض

عاجز اولسه بر کشی دورمقلغه دستور اولر اکا اوتورمقلغه
پس اوتورر رکن قلاسن ای امام ساقط اولدی عذرله چونکه قیام
گر اوتورمق داخی اولمزسه ممکن ارقسینک اوستنه یاته بوکز
ایاغن قبله یه قارشو ایلیه دکله اندن صکره داخی بیلیه
هم رکوعن سجده سن ایمایله یعنی باشینله اشارتلر قله
گر بگی یتمزسه هم اکا داخی کچ بیورمادی چلب تنکری ای اخی
کوزلر یله قاشلر یله ایتمیه حقدن امید در که بورجلو کتمیه

باب سجدة التلاوة

دکله امدی سن تلاوت سجده سن واجب اولمش درانی پس ایدسن
اوقیجق ایشدیجک ای امام شیله کم آیات اون دردر تمام
بیر اعرافک اخرنده ساخی سوره رعده در هم بر داخی
بر داخی هم سوره نحل ای دوم هم سنی اسرائیل مریمده هم

٤٦

سوره حج اولنده بر داخی هم دخی فرقانده نمل ای اخی
هم الف لام تنزیل اولمشدر بنام بر دخی حم سجده ده تمام
سوره صاد اولدی بر داخی مکر هم دخی والنجم اقرا ای پسر
سورلر ذکر اولندقامو ای اخی انشقاق اولدی انک بیر داخی
قاموا اون درده ارشدی پس تمام بوندن ارتوق یرده یوقدر ای امام
یعنی اشبو سوره لرده وار عیان سجده ایتلاری انجق نسنه کان
هر قچن انک بریسی اوقنه بر کشی قولاغنه هم دوقنه
قصد داخی اولمز اولورسه اگر چون ایشتدی سجده واجب اولسه
ایشدسنی هم بجا اتمک گرک تکبیر ایدب هم ینه درمق گرک
سجده تسبیحن هم اوقومق گرک تکبیر ایدب هم ینه درمق گرک
ال کوترمک تا تشهد یا سلام بونده بونلر یوقدرر بیل ای امام

باب المسافر

بر کشی قصد سفر اتدی مگر اوچ کون اوچ کیجه یولا قلدی سفر
یعنی بر کشی یایان یوریسه گر یا دوه یوروسنده ای پسر
شول کم اوچ کوننلک یول اوله ای اخی هم اوزون اوله یا اول کونده داخی

بلکه اورته کندر اوله اول تمام　　پس سنڭ مدتڭ بودر ای امام
لیک کیجاسی بلد اولمز حساب　　بویله کلمشدر بزه نقل کتاب
بعضلر دمش قساکونلر دخی　　اول قدر اوچ کونلک اولور ای اخی
اول دخی جایز درر آنلر روا　　یعنی بونده رخصت اتمشدر خدا
اویلنک هم اکندنک هم تیسننک　　ساقط اولدی صکره‌سی شفع انک
ایکشر قلمق کرک هر در دیس　　دردر ارکرمسه اکی قلداخ کس
کسیب کر در دنی قلسک تمام　　قعده اولا یله بولسه نظام
کر تمام اولدیسه فرضک نه وار　　هم اساءت قلمش اولدک اختیار
قعده اولا بولنماسه اکر　　هم درست اولماد فرضک ای پسر
بیله دندور بسانی قلمق کرک　　ایک قلمق دردیسه بیکرک
درده نیت اتسک اولدن دخی　　هم دخی درد قلسک انی ای اخی
جایز اولر فاسد اولمز بی کمان　　قعده‌سی اولی دخی اولسه همان
لیک نیت ایلیه اولسه دخی　　قعده‌سی اولا بولنسه ای اخی
صکره ایکی داخ ضم اتسک اکر　　فرضک اوندی ولیکن ای پسر
تاخیر اولندی همان سندن سلام　　پس اساءت اتمش اولدک ای امام

چون سکا باغشلدی اکسن چلب　　سن قبول اتمادک اولدک بی ادب
بو دخی جایز دکلدرسن کمان　　تغیر اندک زیره فرضوکی همان
چون اکی فرض ایلدی انی خدا　　سن انی درد ایلمک اولمز روا
بر مسافر شارده یا خود قریده　　نیت اتسه دورمغا انده بنده
نیت اون بیش کون اولسه دورمغا　　اول مقیم اولر همان انده اغا
نیتی بوندن از اولسه ای اخی　　اول مقیم اولمز مسافر در دخی
شیله کیم برکشی اون درت کون همان　　نیت اندی درداون درت کون ای جان
کتدی هم دوردر اون درت کن دخی　　کیم بورسه بر ییل اولدی ای اخی
اول مقیم اولمز بایق جون ای امام　　نیت اون بیش کونه اولماد تمام
نه قدر دورسه بورسه چوق زمان　　اول مقیم اولمز مسافردر همان

باب صلوة الجمعة

هم دخی جمعه کنک ظهرن خدا　　ایک قلمق قلمشدر روا
شرط اولمشدر جماعت مصر له　　کیم درست اولانماز کر قصر له
مصر اکا درلر که انک خلق کر　　برالو مسجدلرینه کلمزلر
صغیرلر جمعه قلمقلیغه هم　　مصر اولدر اول اکلسه آنی ای ادم

بعضلر لیکن دیمشلر هم دخی — مصرلکادر لرکه انده ای اخی
بک اولا قاضی اولا والی بهم — بونلر انده شیله کم هم ای دوم
یعنی جمله حکم شرعی ای اخی — هم حدود ویله قصاص اولسه دخی
اندری اجرا اوله والسلام — شهرله اولا قمو اشلر تمام
چون که مصرک تفسیرنده بی کمان — مجتهدلر اختلاف اتدی همان
پس بجه یرده شک اوله دخی — کم انک مصر اولمسنده ای اخی
مصر اولرسه هم اولا جمع روا — لیک مصر اولمز اولرسه ای اغا
جایز اولمز جمعه قلمق انده پس — شرط بولنمایوق قلمک هوس
پس کرک انک کبی یرده کشی — احتیاطا ایلیه اول اوله اشی
اول کنک ایله نماز ای دوم — نیت ایده انی داخی قبله هم
جمعسی انک روا اولسه اکر — شرطی بولنسه انک یعنی اکر
صکره ظهری قلدوغی اول ظهر تمام — جمعنک درت سنت اوله والسلام
لیک جمعه جایز اولمزسه اکر — اول انک هم فرضنی قلد حکم
بوقلر بونی دیمشلر هم دخی — اول کونک ایله نماز ای اخی
کشی اوندن قلا بعد الزوال — جمعه ایچون اندن انده انتقال

داره اول جمعه نمازن داخ هم — کم قلا انده سانی اول محترم
قلدغ بو جمعه جایز اولسه کر — شیله کم شرط بولنسه ای پسر
پس انک اول انده قلدوغ نماز — بشمه بو جمعه انی جایز قاز
یعنی فرض اولمقدن اول چقدی همان — نافله اوله ولیکن اول زمان
جمعنک شرط بولنمزسه اکر — یعنی کیم مصر اولمیه اول یر اکر
جمعه جایز اولمیه هم بو کز — اول اونده قلدغ اولدی حکم
اول کنک پس فرضنی قلدی ادا — ایکسندن بیرسی اولدی روا
اول کنک ایله نماز ای اخی — جمعه دن صکره قلسه هم دخی
احتیاطا اتمایجون دربونده هم — لیک اول قلسه انی اما دوم
یکرک اولدر رزره کم اول همان — کم یاوز ظن اولمز اکلا بی کمان
صکره قلمقدن یاوز ظن ایدسه — جمعه خلقوک جمعسی هم کیده سه
اوله کم اول جایز اولمایه تمام — اول کونک پس ظهرنی پس والسلام
بن قلاین خلق سبکی اولماین — اول کونک ظهرن یاو قلماین
هم جماعت اوج کشی اولسه اکر — کم امامدن غیری اوله معتبر
بردخی خطبه اوقیا قلق امام — ایله وقتنده کرک اوله تمام

کرکشی اونده قلسه ظهرسنی   بعده اویند قلسه ظهرسنی
یعنی جمعه قلمنه سی ایلدی   جمعه ایرشمدیسی کربیلدی
باطل اولدی قلدغ اول نماز   سی قلما قلقسانی جایز قاز
بینه وندرمک کرک ای اخی   چون اونمادی انک بورج دخی
سعی وقتنده کرک درهم امام   کم نماز قلمقده اوله والسلام
اول نمازدن فارغ اولمش اولسه گر   پس بونکده سعی اولمز معتبر
یعنی اول قلدغ ظهری دخی   باطل اولمادی بو سعیله اخی
لیک داخ قلمش اولسه امام   باطل اولور سعیله ظهری تمام

باب صلوة عید

هم سکه بیرام نمازی بلکان   واجب اولدی اول اکی رکعت همان
وقت انک کم کنش طوغا تمام   تا زواله ایرشنجه ای امام
هر برنده رکعتک تکبیرنی   دکله انک نیجه در تدبیرنی
چون امام باشلر همان تکبیر ادر   پس شروع اتمک لکا تدبیر ادر
بعده باشلر ثنا ایدر تمام   اول تمام اولیجغ سبیلا امام
یعنی اوچ تکبیر دخی ایدر همان   الدن رفع ایدر اولدم بلکان

اوقراندن صکره قران دخی   چون تمام اوله اورکوت ای اخی
هم ایکنج رکعتک حالی بودر   لیک قران بونده اول اوقنور
یعنی تکبیراتنی صکره ادر   پس رکوعه انلری ایدب کدر
اوچ دررانک دخی تکبیر هم   بر رکوع تکبیر دراولر بهم
جمعنک شرطلاری بونده ای امام   خطبه دن ارتوغ شرطا اولدی تمام
یعنی مصر یله جماعت ای اخی   شیله کم ذکر ایلدک انی دخی

باب التکبیرات

هم کجی بیرامده بر واجب دخی   اشلیاسن واجب اولمش دراخی
یعنی تکبیرات تشریق اشکل   عرفاتک ارتسندن مشاغل
کیجی بیرام کوننک عصرن دخی   کم سکز وقت اولا انجاق ای اخی
کر جماعت اوله انلر پس تمام   فرضنی قلسه بولار کله امام
بعده واجب دررپونلر قمو   جهرله تکبیر ایدار رسلی عمو
کر بو تکبیر فوت اولسا تا یلک   صکره اودمک لکا کتایلر
جهرله تکبیر چون اولدی روا   پس خلف یوق واجب اولمادی قضا
بوحنیفه جهرله ذکر همان   بدعت اولردیدی مطلق بلکان

یرک اولدر سانی اخفا ایدر | پس شریعت بیر غنیمه کیدر
لیک بعضیلر انی کورمش روا | بویله نقل ایتمش فتوای فتا
بو حنیفه جهرله ذکرسه اخی | اول روا کورمادی چون کم هم دخی
بعضیلر چونکم روا کوردی انی | شبهه اولدی بونده پس اکلا بونی
ایله اولسه پس ورع اهل کرک | ذکر اخفا بیله ایتمک بیلرک

فصل

دکله کونش دوتلیجاق بیندلر | جمله خلق بیریره جمع ایدلر
جمعه امام هم ایکی رکعت نماز | کم جماعت اولبن قیله نماز
شیله کم یعنی قیلالر نافله | قران هم اوقیه اخفا بیله
لیک اوزون اوقیا قران هم | اول ایکی رکعتده داخی ایکی دم
حاضر اولمزسه اگر اشبو امام | باشلو باشینه قیلالر والسلام
هم نمازدن صکره بونلر ایده | ذکر تسبیح دعالر چوق اده
تا که ینه آچله کونش تمام | خطبه یوقدر بونده بیل کل ای امام

فصل

آی دوتلسه یاخو یل اولسه قتی | یا دخی چوق اولسه ظلمت رحمتی
پس نماز قیلماق یالکز قیله لر | بونده یوقدر هم جماعت قیلالر
دکله استسقا دخی هم زارله | اول دعا در انجق استغفارله

باب صلوة الخوف

سرقن دشمن قتی اولسه امام | خلقی ایکی بولک ایلیه تمام
بر بلوکن دشمنه قوشوا ده | بر بلوکن داخی ایشد کم بنده
بونلرکله هر نمازک نصفنی | یا مسافر یا مقیم اکله انی
قلدعندن صکره بو بولک همان | دشمنه قوشو دوره بللو عیان
اول بولک کله پس انلره امام | باقی نصفن قیله هم ویره سلام
بعده بونلر بیته قارشو کده | کله لر انلر باقسن اتمام ادر
چون نمازی بونلرک اولدی تمام | پس بولر داخی همان ویره سلام
ینه بونلر دشمنه قارشو کدر | کله لر انلر اولن اتمام ایدر
بونلر داخی نمازی هم چنان | چون تمام اولدی سلام ویرر همان
بونلر اوقرلیک انلر اوقماز | لاحقک مسبوقک اولر چون نماز
زیره اول کی بولک لاحق قلر | صکره کی بولک حان مسبوق اولور
پس قلنه مسبوق اوقیمق کرک | لاحق اولور هم سانی قومق کرک

سرقین قورقواکن قاتی اولا   شولکه بنمشدر انک اتی اولا
باشلوباشنه قلا ایمایله   بو نلری قنغی یکا اولسه اوله

باب الصلوة فی الکعبة

کعبه ایچنده اگر قلسک نماز   یا خواستنده قلب قلسنک نیاز
فرض اوله گر قلدغنک یا نافله   قبله در هم قلدغنک جایز اوله
کعبه ایچنده اگر دورسه امام   حلقه اولسه خلق سه دخی جمله تمام
اورتسنده اولسه بونلارک امام   اورتیا السه بوزی یعنی تمام
کمینک یوزی امامک یوزینه   کمینک یانی امامک یانینه
کمینک ظهری امام ظهرینه هم   اولسه جایزدر اولر جمله اتم
یعنی اردی اولسه امام اردنه   یا خود امام اردنه یوزن دنه
ظهرگر اولسه امامک اماکن وجهنه   قبلسنده قلدی تقدیم وجهنه
یعنی امامک بوزینه ساردی   یدرسه جایز اولمز بل انی
جایز اولا یا بونک انجق همان   یا قسن جایز درر قلدق بیان

باب الجنایز

برکشی گر خسته اولسه ناگهان   حالک اولدر عاقبت بلکل همان

شیله اولسه الکه اولسه یقین   صیغنوبن هم حقا انده یقین
بو کشی قبله یه تضجین ایدلر   هم شهادت داخی تلقین ایلیه
ایمجک کوز لرن اغزن یوما لر   حق چلبدن اگه رحمت اوله لر
بعد بسانی یو یالر صو یله   قیلالر اول صوی هم خوش بو یله
یوندغندن صکره تکفین ایدلر   پس مصلایه الا لرکیدلر
سنتی تکفینک اوچ اولدی یا یله   برقمیص و بر لفافه برازار
عورتک درع لفافه هم خاله   انجکن بغلایجی خرقه ازار
هم نمازی فرض اولندی ای دم   شیله کم فرض کفایه اولدهم
یعنی بر قومه قلسه تمام   ساقط اولن جمله خلقدن والسلام
بیرکه اولدر کم امام سلطان اوله   حاضر اولمزیسه اگر سلطان بله
قاضی حاضر اولریسه هم دخی   کم نمازن اول قیلسه ای اخی
قاضی داخی حاضر اولمزسه اگر   پس امام حی درانده معتبر
یعنی میت مسجدنده اسکی امام   درکنده اگر اویاردی تمام
بو امام حی دخی اولمزسه گر   پس ولی قلمق گرک درای پسر
برکشی داخی قلورسه هم روا   پس جماعت بونده شرط اولمیا

کیک اولرسه جماعت ای اخی   نه قدر چوق اولسه یکدر هم
زیره کیم عالملرک فخر رسول   بو نمازی چون بیرمش درکم اول
فرق کشی اولسه چلب ایدب کرم   رحمت اولر اول الویه دیده هم
صدره قارشو دورانوک امام   ار اولور سه یا خو عورت والسلام
بر الوسته دفن قلسالر اکر   کم نمازن قلمشلر دز مکر
داخ اوچ کون کچمش اوله تمام   پس نمازن قلماق اولر والسلام
یعنی قبری استنه قلمق کرک   اوچ کون اولمادن بس اولدر بیکرک
شیله کم اوچ کندن ارتوق اولسه هم   عفوا ده عفار عالم ای ددم
هم دخی انک نمازی ای امام   یعنی درت تکبیرله بولدی نظام

باب الشهید

برکشی ظلمله الدرسلر   هم کدن یا الو قلدرسلر
شرعله درلر اکا اولدی شهید   درحکم انک داخی اشید
ان طونندن چیقوب یومایلر   هم کفن دکلو طونندن قویلر
تیمزیسه طون اولمازه کفن   بیتر ار بیر نه کاله سنن
اولمیوب مجروح بولنه اول همان   بیسه اچسه دیری اولسه برزمان
یا وصیت اتسه دنیاوی کلام   سبله بیع شرا قلسه تمام
پس انی ایلا اولیجاق یویلر   بعده تکفین ادالر قویلر
قبره نه کم اولدرر اول مقام   انده اولرشینک حالی تمام
کر حرامی اولسه اولن یا بغاة   قلمیالر انلره یوقدر صلاة

کتاب الزکوة

چون تمام اولدی بابی ذکر صلاة   دکلا ایدی نیجه در ذکر زکاة
برکشی کم مال انوک چوق اوله   هم دخی کمسایه بورج یوق اوله
حاجت اصلیه دن ارتوق دخی   کم نصابه مالک اولسه ای اخی
ایکی یوز درهم در یعنی نصاب   کوچ بیترسه اکا اولدر صواب
هم چکسه استنه بریل تمام   تسنه اکسلمایه اندن والسلام
پس زکوة اول کیشیه فرض اولهم   فرضنی قلمقلق ادا ای برکرم
بو نده داخی نیت اکمک کرک   هم عبادتده هم اولدر بیکرک
برکشی مالن تصدق اتسه کر   هم زکاته نیت اتمامش مکر
ساقط اولر پس زکاة ای امام   چونکه جمله مالنی ورد تمام

باب زکوة السوایم

برکشینک بش دواسی وارسه   بریلک کراکشرن اوتلارسه
برقیون ورمک کرک اکا زکوة   یل تمام اولنجه کر بولسه ثبات
یل تمام اولادن انک بیرسی   کر اولوبن ورد قلسه دیرسی
ایله اولسه اکه بورج اولمز زکاة   کم روایت بیله قلشدر ثقات
کر دواسی اونه ارسه ای امام   ایکی قوین ویره یل اولسه تمام
اون بش اولیجاق اوچه ایر رقیون   تو چلب حکمینه سن ورکل بیون
درت وریسه قوینی یکرمیده   تا یکرم بیشه وارنجه کده
انده بر بنت مخاض ورمک کرک   اوتزالتیه تمام ارمک کرک
بر یشین اول تمام اتمش اولا   هم اکنجی یاشنه کتمش اولا
اوتوزالتیه اریشه چون تمام   ویره سن بنت لبونی والسلام
اون اکی یاشن تمام اتمش اولا   هم اوچنجی یاشنه کتمش اولا
تا یته قرق التیه وارنجه هم   انده بر حقه کرک ای پرکرم
اوچ یشنی اول تمام اتمش اوله   داخی دردنجینه کتمش اوله
چونکه اول التمشه ایره تمام   جذعه ورمک لک کرک انده مدام
بت یشنی اول تمام اتمش اوله   هم بشنجی یاشنه کتمش اوله

ارسه یتمش التیه اندن جل   ایکی ور بنت لبون قلما امل
وارسه طقسان بره وارسه اول تمام   ایکی حقه ویره سن در والسلام
یوز یکرمیده سه اکی حقه همان   واجب اولور اولدی مقرر بی گمان
بو ارالقده دخی ارتق ای یار   عفو اولور شرع ایله قلدی اختیار
بشله ایدی یوز یکرمیدن نیه   بش دوه ده برقیون دوکنده
چونکه یوز قرق بشه ایره تمام   یل تمام اولسه تمام اول سبب
ایکی ویرمکی اشتش ایلکل   بر دخی بنت مخاض ایش ایلکل
ور بر اوچ حقه یوز اللی یه کن   حقه بوکز اوچ اولور انده یقین
ینه بو یوز اللدن کجسه نصاب   اولندن بشله هم اولدر صواب
بش دواده ینه برقیون همان   تا که یوز یتمش بیشه اولی کمان
حقه اوچ بنت مخاض هم بر دخی   تا که اول یوز سکسن التیه اره
حقه اوچ بنت لبون ایکی دخی   ایرشه یوز طقسن التیه دخی
بونده ویریسر تمام درت حقه لر   ایکی یوز اولدی تمام حقه دور
ینه بشده برقیوندن بشلیه   اشبو ذکر اولندی حسب اشلیه
دایما بو رسمه استیناف ادر   شویله کم یوز اللدن صکره کدر

بر در رحخت عواسنلی ای ثقات / کوشکنده لازم او لمز هم زکاة

فصل

یا کلز یعنی کوشک اولورسه کر / بونده نسنه واجب اولمز ای پسر

هر بیک چوغن یابنده اوتلنه / واجب اولور بر بیشن برطنه

قرقه ارسه اول اوتوز جله تمام / ایکی یاشر واجب اولور ای امام

بر بیشر اولسه تبیع درلر اکا / ایکی یاشنده مسنة ای اغا

بر دخی ارته قن قرق بر اولا / ربع عشرن ورمکا تدبیر اولا

یعنی قرق بخشنده بر بخش ای اخی / اول مسنه بله ویره دخی

التمشه وارنجه هم بو در حساب / بویله بلدردی بزه نقل کتاب

التمش اولسه بر بیشر ایکی ویره / تا شکا داکن که بیتشه اده

بر اکی یاشنده بر یاشنده بر / واجب اولور چون که سن انلار وز

اون دخی ارتب تمام سکسن اوله / ایکی یاشنده اکی ورمک تولا

هر براونده فرض دوز عقل عل / بر تبیعدن بر مسنة نقل قل

ایلا اولسه سکسن ارسه طقسنه / بر یشنده بورج اوج اولینه

پس یوز اولسه اشبو تور اوزه / بر بیشر ایکی یاشنده بر

هم اتوزدن قرقدن ایلا حساب / حون که اون اون ارته بو اولر نصاب

[illegible]

بر در هم بونده جاموس بقر / الکلیا کم کوکل کوزیله بقر

بز عولرده زکوة یوقدر ای یار / عفو اولنده داخ بو در اختیار

فصل

دکله بوندن صکره قوین حاصلی / کم زکاتنده نه در احوسلی

قرق قیونده بر قیون در ای امام / تا که یوز یکرم بر اوله تمام

ایکی قوین لازم اولدی بونده هم / اولیا بر بیل ایچنده بیر کم

ذرا لیقر عفو اولور بونده دخی / هم بیندن اوتیلا لرای اخی

چونکه بوندن ایکی یوز بیرلره / واجب اولدی بعدی اوج قوین ویره

پس چقن درت یوزه ارسه بو نصاب / درت قیون ویریر بو در بونده حساب

یوزده بر قوین ویرر انجق سمان / بعددن کیره بو در بلتو عیان

نه قدر ارترسه ویرر یوزده بر / بیک قیونده پس کرک اون الدوز

فرض اولندن بر یشر ورسه روا / بر یشندن اشغا ورمک خطا

کاجی قویونی بودرسنلی کان / هم قوزولرده زکوة یوقدر سمان

فصل

انده قاترده زکاتوک فرض یوق / هم اشکده نه قدر اولرسه چوق

کم مکر انده ذکور ایله اناث   مختلط اولا رباع یا ثلاث
یعنی کم انده دیشیسی ارککی   بیله قارشمش اوله اولدر یکی
ویره بر دینار بیر آت باشنه   ارککن یا ضم اده یولدا شنه
قیمته طوته نکم وار در بهم   ایکی یوز درهمده ویره بیش درم
بونلرک یوک کوترن بیبن علف   بریل ایچنده یاخود اولسه تلف
بونده داخی بل که یوج اولمز زکوة   کم روایت شیله قلمشدر ثقات

باب زکوة الذهب والفضة

کلدک اول کم دینک ویریلیندر   اولمیجق کم کوکک داریلیندر
بیرسی التون انوک بیر کمش   ورمه کوکل بونده هر دم درش
ایکی یوز درهمده ویره بیش درم   واجب اولور در زکاتن خوش درم
شمدن صکره که ارته قرق دخی   بر درم داخی وراسن ای اخی
ارتدغنجه قرق قده بر درهم حساب   بونده ذکر اولن بو در بلو نصاب
بونده داخی بل تمام اولمق کرک   ضایع اولمایوب قمو قلمق کرک
کر حلی اولسه ویا تبر اولسه بو   یا چنق تمسی سنی اولسه قمو
یا خود اسکوف یا یوزک اولسه دخی   یا خو برپاره اولرسه ای اخی

کم زکاة بوج اولر بیلدی کان   دکله الوینی قلالم هم بیان

فصل

کم بکرمی اولسه مثقال بونک   نصف مثقال درهمان بورجک سنک
نصف مثقال اول بکرمینک تمام   ربع عشر اولور بایق بل ای امام
اکله بر مثقال بکریم قیراط   لیک قیراط ارپه قل اختلاط
یعنی کم وزن قیراطک بیله سن   هر برن بش ارپه دکلو قیله سن
اول بکرم مثقال ایله اولسه هم   ایکی بیک ارپه قدر قل قلیه کم
ربع عشری اول ایکی بیک ارپنک   اللی ارپه دکلو در حکم انوک
هر قچن ارتارسه درت مثقال دخی   پس ایکی قیراط اولور واجب اخی
زیره بواون ارپه دکلو در تمام   ربع عشر اولور بو داخی ای امام
در تدن اکسک اولسه واجب اولمیا   کم مکر ارته کسوری قلمیا
ارتدغنجه کور رجیله نصاب   ربع عشرن ویره لر بو در حساب
هر قچن ارته نصابندن او مال   ضم اده هم جنسه اولسه حلال
ویره اندن داخی حقی فرض اولر   غنمیه ور بونلری کم فرض اولور
بر کشیده کر تمام اولسه نصاب   بیلیک اولنده اولسه بو حساب

بیلک اورتاسنده اول جیسندن دخی   کم نصابک خمس ارتر سه اخی
اول نصابیله زکاتن ویره هم   اکه ضم ایده سانی داخ هم
هم نصابندن اولور فرض تمام   عفو چون فرض اولیا پس ای امام
شبله کم یعنی او مال اولسه هلاک   باقی قلسه کر نصاب ویره نباک
زیره کم بورج نصابندن اولور   عفو چون هیچ نسنه یوق شیله کم
برکشینک دوسی اولسه طقوز   بریل اوستنه کچب اولماسه اوز
دردکتسه بیش قلسه برزمان   باقسنه برقیون ویرپس همان
واجب اولسه ورمسه کتسه نصاب   هم زکات ساقط اولور بی حساب
شیله کم برکیش مالک اولسه کر   یعنی کم بیش دوهی اولسه مکر
بریل اوستنه دخی کچسه همان   کم زکوتن ورمسه هم اول زمان
صکره انلر کر هلاک اوله تمام   ساقط اولور بورج انوک والسلام

باب مصارف الزکوة

برکشینک مالی یوق درویش اوله   یا تمام مالندن ایرلمش اوله
یا مکاتب قول اولاکم دین وار   یا غزادن منقطع اولمش ایلر
یا خود مدیون مال وارقلسه حساب   بورجدن ارتوق مال هم اولمز نصاب

بونلره ورمک زکوة اولور روا   اوغلنه قولوکه ورمکلک خطا
کر فقیر اولادیو ظن ایلدی   کم زکاتن وردی کورکم نیلدی
صکره ظاهر اولدکم اول بایمش   بورج اودندی الکانه قایمش
قارکوده اوغلنه ورسه اکر   یا اتاسینه بلنمادن کم
بونده ده بورج اودندی بی کمان   لیک قولنده روا اولمز همان

باب زکوة الزروع والثمار

هر وقی ایشت زرع وعیله ثمار   کم انی سقی ایلیه یغمور ای یار
یاخو سیل صوی انی سقایده هم   واجب اولور عشر چوق اولسه یا کم
ارض عشریه اولورسه یا جبل   از اکر چوق انده بولنسه عسل
واجب اولدر عشر هم انده تمام   حضره اودن داخ واجبدر امام
شیله کم تورفون زه قاوون خیار   بونلرک کبی دخی هر ناکه وار
سقی اولنلر دلبه دولا بله   نصف عشر هم انوک واجب اوله
برخراجی یرده یا عشریه ده   معدن التون کمش بولسه نه ده
یا دمر یا خود بقر یا خود قلای   بولدیغک هم بونلر اولورسه قولای
خمس انوک فی اولور الملق کرک   قالنی قاموسنوک اولمق کرک

كراوكده يا يركده بولسن خمس يوقدر قاموسن السن
لؤلؤ وفيروزج عنبر دخي خمس يوقدر بونلرك بل ای اخی
قاموسي پس بولنك اولمق كرك خمس آلنمز دخي نه اولمق كرك

باب العاشر

بركشي يولده نصب اتسه امام اكا عاشر ديدلر بللو بنام
كم زكاتن اله تاجرلرکه هر بندن المقلغی بیله سجه
كر بري تاجرلرك انكارده بيل تمام اولماديه ای دده
يا خوبر عاشر دخي الدي ددي يا خوبور جم وار ديوبن سويلدي
يا خوشرده دروشه وردم دسه بو ددوسكه كر سوايم اولمسه
انداجيمك اني تصديق ايده لر دستور اوله انده پس كيدلر
كرسوايم اولسه يعني اي اخي شارده ويردم ديو انداجسه دخي
آني تصديق ايلمزلر پس همان بلكه اولور زكاتن نشانكان
مسلمدن ربع عشر السه كرك ذمدن هم نصف عشر اولسه كرك
حربدن پس آله عشر تمام خمر ذميدن دخي هم والسلام
ذمنك يعني كه خمر اولسه اكر هم دخي خنزير اولسه اي پسر

سوجسندن نصف عشر المق كرك طوكزندن نسنه يوق قلمق كرك

باب صدقة الفطر

هم اولو بيرام كونينك فطرسي واجب اولور چونكه دغدارتسی
كندو ايچون داخي اولاد صغار قوللر ايچون قوللق ايدن تا كه وار
كربو قوللر كافر اولورسه دخي واجب اولور فطرسي وراي اخي
كر مدبر اولسه يا امّ الولد واجب اولور بونلر ايچون اود
كر صغيرك مال اولورسه همان كندو مالندن ويررلر بي كمان
فطره بغدايدن ويرر نصف صاع كل شيء ليس في الاحسان ضاع
يا خرمادن ويره برصاع اخي يا خرما يا زبيب اولسه دخي
قيمتن داخي ويررلرسه روا كر اوكون ويرمزسه واجبدر قضا
صاع اكا درلر كه اولا بركله كم سكز رطل تمام بغداي اوله
حاصلي بيك فرق اولوردر هم قدر نصفدر بيش يوز يكرم اي پسر

كتاب الصوم

ديكله برداني بزه فرض اولني كم اوروج طتمق درر انكله اني
پس اوروج سنه آي كوندكي كيجه فرض اولور ارتاسی اورچ ای خوجه

مسلم عاقل اوله بالغ دخی   هم صحیح اولسه مقیم اولسه اخی
طاهر اوله اولمیا حیض نفاس   فرض اوله اورج بو کزبی التباس
کر جنب اولرسه لیکن ای امام   مانع اولمز اورجه اول والسلام
صبح صادقدن کجایادک تمام   یمیاسن اچمیاسن ای امام
سقلناسن هم جماع ایتمیاسن   نیت ایداسن هم اونتمیاسن
نیت ایتمک اورجه مطلق همان   فرض وقت اولسون فرضه اول زمان
یعنی اورج دید مطلق ای اخی   تعیین ایلامادی وصفن هم دخی
نیتی انک صحیح اولور روا   کرچه وصفنده نولا ایتسه خطا
هر کیجون هم کجاسندن دخی   نیت ایتمک شرط اولبدر ای اخی
بلکه کوندز نیت ایدرسک اغا   کر اولا قبل الزوال اولور روا
هم دخی نذر معین ایسه دم   کیجه دن کرک اکا نیتده هم
لیک نیت کیجه دن اولمزسه کر   یعنی کم قبل الزوال اولسه مکر
نفله نیت داخ ایدرسه همان   فرض آخر اولیه بی کمان
نیسله کم کفارت اوله یا قضا   بونلره نیت اداریسه اغا
فرض اورجدن واقع اوله اول همان   چون اکا تعیین اولبدر اول زمان

لیک بر نذر معین ایسه دم   واجب آخر دخی اول کونده هم
نیت ایلایوب آزاقلسه روا   پس او فرض اورج سبکی بولیا
نذر مطلق داخ کفارت قضا   کم دلرسه بونلری قیله ادا
نیتی بونلارک البتده همان   کیجه دن اولمق کرک دربی کمان
بر کشی اورج دتسه نافله   کم زوال اولمزدن اوک نیت قله
بو دخی جایزدر اولر معتبر   هم مسافر صوم واسخ ای پسر
افضل اولدر کوچ ییترسه تمام   کم اروج دوته بایق اول والسلام
واجب آخر دخی اولسه اکر   نیت ایدرسه مسافر ای پسر
عمده نفله قلسه نیت اول همان   اول دخی جایزدر اولر اول زمان
نیتنده داخ خسته کشی هم   شول صحیح آدم کبی درای دم
هر نیه نیت ادرسه اول همان   کم اروج فرضندن اولر بی کمان
اورج ایکن بلمسه کر بر کشی   هم اورج دتمق اولا انک اشی
هر نه نیت ایدریسه اول دخی   کم اروج فرضندن اولور ای اخی
هم دخی شعبان اینوک ای دم   کم یکرم طقوزی کونده هم
مغموم اولرسه هوا اول کونده کر   کم اروج آی کرمزسه مکر

شیله کم بولت اولا یا توزا لا   یعنی آی کورنمیه شیله قلا
پس تمام اتمک کرک شعبان هم   یعنی او توزاوله شعبان ای دم
لیک اوج آینی اول کیجه کر   برکشی کم عادل اوله اول مکر
دیرسه بن آی کوردم بوکیجه   یعنی طانتعلق وررسه ای خواجه
چونکه معموم اولدی اول مده هوا   پس انک طانتلغی اولا روا
بردخی دعوی شهادت لفظ هم   بونده بونلر شرط دکول درای دم
هم طنق قول اولسه یا عورت اخی   یاخود اول محدود قذف اولسه دخی
شیله کم هم ثابت اولسه ای کمان   بونلرک طانتعلنی پس اول زمان
یعنی بونلارک بریسی ای پسر   کم طنعلق ورسه اولر معتبر
چونکه اوج آی دربوای امام   بونده تهمت اولمز ایلان مقام
پس کرک اول کوندن اوج دونلر   چون اروجدن اولداول کون ای پسر
چون طنعلق ورد بر عدل ای اخی   هم او تزکون دتدلر اوج دخی
هم یارندلسی بکه داخ اکر   آی کرنمز اولریسه ای پسر
بیرام اتمک اوکون اولرحرام   اول بکه چون ای کرنمادی تمام
هم محمد قول اول دیسنی کمان   چون او توزکون دتدلر اوج همان

پس بر نداسی انک بیرام اولا   اولندن هم اوروج اتمام اولا
ثابت اولدی چون اروجک اولی   آخر او توزکون اولدی چون بلی
لیک شوال آینی کورمده هم   کرچه دعوی شرط دکلدر ای دم
پس کرک لفظ شهادت ای اخی   بونده شرط اولمش دررهم اولدخی
ایک ارکشی طنعلق ویره هم   یا که عورت برار داخ بهم
بونلرک طانتعلنی اولا قبول   کم هوا معموم اولیجق اولدا اول
لیک آچیلق اولورسه ای دم   اوروج ای بیرام ای داخ هم
بونده چوق کیشی طانتعلق ویره لر   تاکم اول طانتعلر اولا معتبر
بعضلر چوق کیشی دمیشلر انی   توزر اتمز بعضلر الکلسی بونی
یعنی طانتعلق ورنلر پس همان   چوق کشی اولسه کرک دراول زمان
شول قدر چوق اوله انلر ای اخی   کم بولارک اتفاق هم دخی
شیله کم بالانجون جمیع بولر   بوکیجه بزآی کوردک دیلر
اول محال اولسه عقله پس همان   انلرک طانتعلنی اولمز یلان
یعنی کم جمع کیشر اوله تمام   ای کوزدک دیه انلر والسلام
چون هوا آچیلق اولدی اول زمان   اوروج آی بیرام ای سنی کمان

بو قدر چوق طانغیله ای اخی | ثابت اولر حکم اولر اکا دخی
بیسه اچسه قصدله قلسه جماع | کم اروج باطل اولور سنی نزاع
واجب اولدی اکه کفارت قضا | بویله کلدی چون بزه حکم خدا
بر کشی اوروج آینده کم مکر | قصدله اوروجنی برسه اکر
هم دخی کفارتن ورسه تمام | بینه اول کشی اولا ایده ای امام
بر دخی بیسه اوروجن قصدله | اکه کفارت بینه واجب اوله
لیک اول اوّلکی کفارت همان | بو که هم کفارت اولوری کمان
گرچه اوروجن یدی اول ایکی کز | چون برآی ایچنده اولدی اول مکز
نه قدر تکرار اولرسه یدی کی | بویله دربونده امام دیدوکی
یعنی بر کفارت انده بس تمام | کم کفایت ایدر ابخق والسلام
لیک اول بیسه برآیده اکر | صکره برآیده دخی بیسه مکر
چون اکی کز بیدی ایکی آیده هم | ایکی کفارت وربونده نعم
بعضلر لیکن دمش بونده دخی | بر ور کفارت انجق ای اخی
یعنی بر کفارت ایدر همان | بو دخی انجیلیندر سن کمان
گراو بیدیب بیسه اچسه ناگهان | اوروجی صنمز درست اولر همان

یعنی بر کشی اونتسه ناگهان | بیسه اچسه یا جماع اتسه همان
اوروجی صنمز انک قلسون تمام | بویله بویردی چون اول فخر الانام
نافله اوروجده داخی اولسه کر | حکم انوک داخی بودر ای پسر
یعنی انده داخ صنمز ای اخی | بیسه اچسه یا جماع اتسه دخی
بونده کفارت نذر بلدی کمان | کم طهارت نابیسه اول در همان
کوجی یتیرسه قول آزاد ایلیه | کوجی یتمزسه اشت کم نیلیه
پس اکی ای متصل اوروج دوته | کوجی یتمزسه بکا هم ای اته
ارتده کیجده التمش مسکنک | واجب اولور استندکلرانک
قرن طویورسه بیا اذن طعام | کم بریته کاله کفارت تمام

باب النذر

نذر قلسک کر معین بر کنی | کم اروج دتمق دلاسک سن انی
واجب اولور سانی اودنکر کک | نیتن هم کیجدن دیمک کرک
خسته اولسه اوروج آتن کشی | کم اروج دو ترسه بودر تشویشی
یا ضعیف اوله یا خود اره مرض | یعنی اوروجن بیه بودر غرض
یکلو عورت داخی انلان امزرن | کندیه یا اوغلنه نقصان کرن

هم مسافر داخی بیلک لک روا ... لیک بونلر انجق ایدرلر قضا

برکشینک بو غزینه نا گهان ... کم سکک کرسه یه توز کرسه همان

احتلام اولسه اویر کن کندزن ... قصدله یا قومنک اویدی یوزن

بونده انزال سنی اولمزسه کر ... کم مجرد اوپمک اولمز معتبر

حال بودر کم ذاکر اولسه صومنی ... صوم جایزدر بولرصیمز انی

کیجه صندی برکشی ییدی سحور ... ارتیمش بلمدی قلدی عدور

اورجی صندی قضا ایدر همان ... واجب اولمز آکه کفارت ای جان

برکشی داخ طولندی صندکون ... ییجک ییدی چون اولدی صنددون

کوردکم کونش دخی طوغمش ... اورجی صندی انک بیلمیش

اولدخی ایدر قضا انجق همان ... ذیره کم سهو ایدنه اولرامان

لیک بعضیلر روایت ایلمش ... واجب اولور بونده کفارت دیمش

انوکیچون کم یقین کوره در ... بواراده شک آنوک دونه ر

ایله اولسه قصدله ییمش اوله ... پس دین بومعندن دیمش اوله

برمسافر یاخود برخسته اکر ... کیم اروجن ییدبر قج کن مکر

صکره کر صاغ اولسه خسته هم دخی ... کم مقیم اولسه مسافر ای اخی

اورجن انلر قضا ایتمک کرک ... چونکه فرض اولدی پس تتمک کرک

کر قضا اتمادن اولرسه همان ... اکه فدیه واجب اولر بی کمان

یعنی انلارک ولیسی ای امام ... فدیه ویره انارک ایچون تمام

لیک بوشرط اولد اکلهای اخی ... کم وصیت انده بونلر هم دخی

یعنی بورجلار ایچون البتّه هم ... کم وصیت ایده انلر ای ددم

ثلث مالندن کرکدر پس ولی ... انلرک اوروجن اودیه بلی

برکنیچون نصف صاع بغدای ویره ... برکنیچون فدیه پس اکا اره

باقی کوندوه دخی بو در حساب ... برکنیچون نصف صاع اولدنصاب

سیشده کم اوترسکنی ییدی تمام ... ینیه صاغ اولدی و توزکون والسلام

یاخود اون کون صاغلغی ار دهمان ... یامسافر د مقیم اولدی ای جان

بغدایک هم قیمتن داخی مکر ... ویررلیسه جایز اولورای پسر

نصف صاعک قدرنی داخ همان ... فطر بابنده سانی قلدق بیان

بو نجلاینده رنماز اسه اخی ... کم قضا یا قالدبر قج کون دخی

اولمادن یعنی اولرسه اکر ... پس ولیسی انوکیچون سای پسر

فدیه ویرمک لک کرک دری اخی ... بونده شرط اولدی وصیت هم دخی

کر وصیت ایتمیه بو نلر اکر   فدیه ورمک واجب اولمزای پسر
لیک سر بر وقتچون بونده تمام   فدیه ورمک لک کرک درای امام
عمده بر وقتک نمازی بی گمان   برکون اورج کیبی اولدی پس عیان
بعضلر برکون نمازینی تمام   برکون اورج کیبی قلمش والسلام

باب الاعتکاف

اعتکاف اورج آینده ای اخی   سنت اولمشدر مؤکد اول دخی
برکشی مسجد ایچنده سلی امام   نیت ایده اوتره برکون تمام
برکون اکسک او یجی یوقدر جواز   هم او مسجدده قلالو بیش نماز
بردخی شرط اوروج دتمق کرک   رکن در مسجد ده اوترمق کرک
نیجه اولرسه سزی سیلامیه   خیر سویلایه سکوت ایلامیه
هم یاسی اجسی انده اوله   هم دخی بیع و شری قلسه نوله
لیک سلعه انده حاضر کلمیه   یعنی اول مسجد اچنده اولمیه
یعنی صاتون الدغن نسنه عیان   اولمیا مسجد اچنده اول زمان
معتکفدن غیری کمسه کرانی   مکروه اولور اشلمک دکله بونی
یعنی بیک اچک و بیع اشری   مسجد اچنده بولر اولمز روا

معتکفدن غیر کمسه آن کر   اشلر ایسه مکروه اولور ای پسر
مسجدندن داخ طشره چقمیه   کم چقوبن اعتکافن یقمیه
لیک مکر حاجتی انسان اولا   کم ضروری چقمغه فرمان اولا
بردخی جمعه یچون چیقه عیان   کر عذر سز چیقر اولسه نی کمان
اوندن یا وطی قلسه ای خواجه   باطل اولور کرچه اولرسه کجه

کتاب الحج

کلدک ایمدی دکله حجک فرضنی   ذکرا اولوم هم دخی بر برانی
اوحدرر اول اوجدن ارتوق یوقدر   لیک واجب داخ سنت چوقدرر
اوّلا احرام دتمق کندیه   هم اکنجی دورسه در و قفیه
یعنی اولا عرفه کونده ای اخی   وقفیه دورمق عرافده دخی
هم اوچنجیسی طواف اولدی تمام   کم زیارت دیدلر اکا بنام
بش درر واجبلرن داخ اشت   هر برن سقدا کاکوره اشت
برصفادن مروه یه سعی ایلمک   اشلیه آنی کرچه اولرسه اکر
هم اکنجیسی وقوف جمع اده   مزدلفه در انک بیری دده
باش یلتمک هم دخی ریی جمار   درده ایرشدی بایق بلتو شمار

پس بشنجیسی طواف اولدی صدر حج ادن آفاق اولورسه اگر
داخ سنتدر اوچ درای ددم کم طواف ایتمک در اوّل قدم
هم آلتنجیسی مقام ابراهیم کم نماز قلمقدر انده سلیم
هم اوجنجیسی صفادن مروه یه مروه دن داخ صفایه یوریه
بوندن ارتوق قلدی آدابی اوده حج ادن سکشی انی داخ اده
ایلدی شوال ذی القعده دخی عشر ذی الحجه کی اکا ای اخی
سنت اولمش در مؤکد عمره هم اول طواف سعی احرام در بهم
عمره بو ایلرده اشلنسه روا باقی ایرده دخی اولمز خطا
زیرا بو ایلان اول مخصوص دکول حج کبی انده اولا منصوص دکول
لیک بش کونده روا اولمز اخی ایک بیرام کون هم اوچ کون دخی
یعنی تشریق کونلرنده داخ هم کم روا اولمز بو عمره ای ددم
بشلیوب اوّل حج احرام ایده سن دکله ایدی نیلیا سن نیده سن
کاسه سن هم درنغک هم بیغوک یولیاسن قاسغوک هم قولتغک
غسل ادوب یا خود وضو الورکرک هم اکی رکعت نماز قلمق گرک
برازار بر ردا هم کایسه بونلر کله حج نیت ایدسه

گو بکندن دیز التینه دکن بغلنه یعنی خوش اق پشتوتن
بو ازار اولدی ردا داخ بیمان اولدخی بو بخیلین بنی کان
آنی اموزندن اشاغه برغا کندی انکلا اورته ای اغا
بو اکی بزلازون اولورسه هم اول دخی جایزدر اولر ای ددم
لیک شیله اوزن اولمایه کم اول یرده سوریمایه تاکم اوله یول
هم نمازدن صکره ایده تلبیه آخرینه دک تمام بتیک دیه
محرم اولدک شمدن کیرو یقین پس فسوقیله دفثدن کی سقین
یعنی کم ساقن جماع اتمایه سن هم یرامز اشلره کتمایه سن
کمیسیله هم دخی اتمه جدال یولدشوکه ورمه زنهار انفعال
داخ احرام بغلنا حق یرلری ذکر اولم دکله بر بر انلری
ذو الحلیفه در مدینه اهلنه ذات عرق اولدی عراقدن کالنه
جحفه اولدی اهل شامک هم دخی اهل نجدک اولدی سم قرن ای اخی
هم بشنجیسی یلملم اولسر اول یمن اهلنیک اولدی ای پسر
یعنی بونلر دیلسه حج ایدلر یا خود عمره ایکیچون کیدلر
بونلره احرام واجب در عیان کم بو یرلرده قلالر بی گمان

63

یعنی بو یرلردن احرام تمام | تا خبر اتکلک حرام در ای امام
بوندن اشاغه سی دخی احوالنی | تا تمام اولنجه حج افعالنی
دیمازم نظمه کلمز چوقدرر | قافیه کلمز مناسب یوقدر
ایله اولسه اصلنی قلدق بیان | فرض واجب ینه کی اولدی عیان
باقسن بلک دلرسکه ای امام | وار کتابلر نقلنی کور والسلام

کتاب النکاح

ذکر اولندی چون عبادت اوش تمام | باقی شرعیات ذکله ای امام
کم انو کلا در نظام عالمک | عالم ایچنده معاشی اولمک
بیرسی اولدی انوک عقد نکاح | کم حرام اولدی قو دینده سفاح
یعنی قامو دینده اولمش در حرام | بیرسی انوک زنا در والسلام
برده ناحق بیره آدم قتل هم | برده یالن سیلک در ای دم
یعنی بو اوج نسنه جمله تمام | قامو دینده بونلر اولمش در حرام
برکشی کم صقلیه کندو زنی | کم زنا اتمایه اکلر اونی
هم دخی اولنزا اولورسه اکر | عورتن بسلامکه کوج یتر
اکه سنتدر نکاح اتمک روا | کوج یتر چونکه هم اتمز زنا

اکر زنادن سقلمز سه اوزنی | یعنی قورقار بلد چون کندو زنی
هم کی بیترسه داخی کان | واجب اولدی اکه اولنک همان
برکشی درست عورت المق هم دخی | بو دخی جایزدور ربل ای اخی
لیک قول اولسه اکا المق کرک | زیره حرک نصف بو المق کرک
رکن ایجاب قبول اولدی همان | پس شهادت شرط اولدی بلکان
یعنی اردیسه که جفتلندم سنی | پس قبول اتدم دیسه عورت انی
هم او مجلسده طنعقلر اول کرک | کرچه مهردن داخ ذکر اتماسلر
لیک بونده مهر مثل اولسه کرک | مهردن اکا هیچ اولدر بیلک
چونکه ایجاب قبول اولد تمام | هم دخی شرط بولندی والسلام
پس کرک درکیم درست اوله نکاح | جدله اولدی یا خود اولدی خراج
یعنی عقد قصد له اتدی بولر | یا خوکک کل ایلدیلر ای پسر
هم طنعقلر زسر اولورسه اخی | جایز اولور فاسق اولورسه دخی
لیک ایکی ار کرک یا خود تمام | بر ار ایله ایکی عورت والسلام
حر مسلم اوله پس بونلر اخی | عاقل بالغ کرک در هم دخی
هم طنعقلر حالت عقدده بله | حاضر اوله بونلرک عقدن بله

بیر غایب بیر حاضر اولسه کر　　حاضرک قاتنده عقد اولسه مکر
حکره غایب حاضر اولدیسه دخی　　غایب اولدی حاضر اولن ای اخی
بر دخی بو حاضرک قاتنده کر　　عقد اولرسه جایز اولمز ای پسر
ایکسی داخی بله حاضر کرک　　بونی فکر اتمک لکه خاطر کرک
تملک اتدم ساکه نفسم دیسه کر　　یا بغشلادم دخی دیسه مکر
یا تصدق ایلدم دیسه دخی　　یا ساکا صتدم در دیسه ای اخی
یا ستون الدم سنی دیسه ار　　هر بریسی راضی اولسه ای پسر
بو عبارتلر ایله یعنی همان　　عقد اولرسه روادر بی کمان
متعه جایز اولمیسر ای پسر　　شیله کیم بر عورته دیسه براد
ساکه یوز اقچه ویرایم تا که بن　　یعنی بر بیچ کون تمتع ایدین
راضی اولدی اکه عورت هم دخی　　بو همان جایز دکلدر ای اخی
صورت متعه بودر بل کل همان　　بو نکاح اولمز روا بس بی کمان
هم دخی بر کشی عقد اتسه اکر　　یعنی بر عورت جفتلندی مکر
اون کونه دک یا دخی ارتقه هم　　بیله شرط ایلادی بونلر ای ددم
باطل اولور اکله هم بونی دخی　　بو نکاح اولمز موقت ای اخی

اره عورتی که ذمیا اوله　　بر طنعتنه داخی بیرن الا
بو دخی جایز در اولور روا　　کرچه طانق داخی اولمزسه اغا
بر کشی فاسد نکاحیله مکر　　شیله کم بر عورتی جفتلنسه کر
هم دخی مهرینی ذکر اتسه بولر　　هم دخول اتسه دخی اکا اول ار
اول مسمی واجب اولمزبی کمان　　مهر مثل اولور اکا انجق همان
هم دخول اتمزدن اکدن ای پسر　　کم نکاحن هر بریسی فسخ ادر
هر بریسی فسخ ادیجک ای اخی　　حاضر اولمق شرط دکول بیری دخی
لیک وطی اتمش اولرسه ار اکا　　هیچ بر بنوک فسخ بس اولمز روا
کم مکر بیر بیسی فسخ اتسه اکر　　هم بری حاضر کرک در ای پسر
بس بری حاضر دکلکن بیر هم　　فسخ ادرسه جایز اولمز ای ددم
مهر مثل هم بولار کی ای اغا　　اول مسمیدن زیاده اولمیا
هم دخی عدت کرک بونده همان　　اکه وطی اولنده چونکم اول زمان
هم ولد کاترسه اول عورت دخی　　ثابت اولور هم نسب بل ای اخی
بو نسب مدتنوک اول هم　　اول نکاح وقتندن اولر ای ددم
هم محمد قول بودر سن کمان　　وطئک اولندن اتدی اول امام

عدتنك مدتنی یعنی تمام وطنك اولندن اتدی اول امام
عورتنك مثل هم اول درای اخی کم اناسی جانبندن هم دخی
عورت اولورسه اکر انك اشی شیله کم اناسنك قزقردشی
یا اناسی قردشینك قیزی هم کندنك قزقردشی داخ بهم
هم بولر اولمز اولرسه ای پسر اجنبیه عورت اولور معتبر
یعنی بسچ نسنه لرده ای امام کم برابر اولر بونلر تمام
شیله کم کوبجکلك ایچنده اخی مال اجنده یاش اجنده هم دخی
هم دخی شارده بکازنده تمام عقل اچنده دین اچنده والسلام
عصرله عفت اجنده داخ هم ثیب اولمقده دخی هم ای ددم
بوالکی عورت بونسنه لرده کر کم برابر اولرسه ای پسر
پس حاکك اولر بونلر همان هم مهرده براولالر اول زمان
هم بولارك قاموجی اولمزسه کر بعضسی داخی اولرسه هم تیز
برمسلمان کافر برعورت المق استرخیره دتدی نیتی
ایك ذمی کافرك قاتنده کر عقد اولرسه هم اولر معتبر
اول مسلمان ایکی انکار ایتسه هم اول طنفلر شمدی اولمز محترم

عورت انکار ایدر اولورسه بوکز اول طنفلر معتبر اولور کیکز
کافرك طانقلغی چون سنه کمان کافر اوزره معتبر در پس همان
برصغیره قزچوغا زن آته کر ام قلسه برکشیه اول نکر
انی برکسه تزویج ایت دسه اول سانی هم داخ تزویج ایلسه
برکشی قاتنده اولورسه اکر هم اتا حاضر اولورسه ای پسر
بوکشی اول برکشی داخ تمام ایك طانق اولد بونلر والسلام
چونکه اتا حاضر اولدسنه کمان اته ورمش کیبی اولدی پس همان
طانق اولدی یعنی اول سی ایکی کشی اتا اینمش کیبی اولدی بواشی
شیله کم بربالغ قیزن اته برکشی قاتنده مکر کم اوته
انی تزویج ایلسه کمسیه کر اول قزك قاتنده اولسه اول کر
بودخی انوك کبی اولور همان آتی هم اول کشی اولرشاهدان
یعنی عقد اول قزالتمش در تمام طانق اولور ایجق انلر والسلام
بونلر اول دم حاضر اولمزسه اکر طانغی یوق عقد اولمز معتبر
قزصغیره اولدغنده یعنی هم کم اتا حاضر کرك درای ددم
بالغه اولدقده قز پس ای اخی حاضر اولمق کرك در قزدخی

برصغیرک کرولیسی ای پسر   اکه جفتلندرسه برعورت اکر
ضامن اولسه مهرینه انوک همان   بوکفارت جایز اولور بی کمان

فصل فی المحرمات

انه سن الموق کشی قیزن دخی   نه قدر ایراغ اولورسه ای اخی
داخ قیز قرداشنک قیزن هم   قرداشی قیزن دخی ای محترم
اتاسینک هم دخی اناسنک   یعنی قرقرداشلرن داخ بونک
اتاسینک اوغلنک عورتنی   نیجه دردکلا بولارک حکمنی
قامو بونلاری نکاح اتمک حرام   باطل اولور یعنی اول اولمز تمام
کندو عورتینک اناسن دخی   وطی اده یا اتمیه اکا دخی
داخ قیزن عورتینک ای دده   شیله کم اول عورته کر وطی اده
برکشی برعورت السه ای پسر   اکه وطی ایلامدن بوشاسه کر
کرچه وطی ایلامدی اکا تمام   آنه سن الموق اولور اکا حرام
لیک برقیزک اناسن السه کر   اکه وطی ایلاسه بوشاسه مکر
اول قیزی الموق اولور آکا حرام   لیک وطی اتمامش اولورسه تمام
بوکز اولورسه روادر ای اخی   چون اناسیه وطی اولنمادی دخی

پس اناسیه وطی اولنسه ای پسر   قیزن الموق جایز اولمز معتبر
یعنی یالوکز نکاحیله همان   کم حرام اولمز قزی الکه ای جان
لیک قزداخی نکاح اولسه تمام   اناسی یعنی اولور اکا حرام
هم برار برعورته قلسه زنا   شهوتیله یا خود یاپشسه اکا
یا خود انوک فرجنه قلسه نظر   قیزی هم انوک اناسی ای پسر
اول اره انلر همان اولور حرام   کم زنا اتمش کبی در والسلام
یعنی فرجی ایچنه بقسه همان   شیله کم ایچی کورنسه بی کمان
بو بخلاینده همان عورت دخی   کم اره یاپشسه شهوتیله اخی
ذاکرینه داخ باقورسه تمام   اناسی قیزی اولور اکا حرام
هم دخی اول عورتی اول ار اکر   تصدیق ایلارسه اولور معتبر
یعنی اول ار درسه بو عورت همان   باکه شهوتیله یاپشدی اول زمان
لیک تکذیب اتسه ارانی تمام   اتمی قیزی آنک اولمز حرام
بونلرک یاپشدوغ داخ اکر   قصدله یا خود خطا اولسه مکر
حکم قامو بونلرک بردر همان   کوجله یا خود اونتسه بی کمان
شهوت اول درکم اول ارک التی   آرزو یله دوره او لا قتی

یا خود دومش اولسه اولدن نهان | داخ ارتوق اوله اندن اول زمان
پس مجرّد آرزو اولسه اکر | ناکهان انزال ادرسه اول مکر
لیک یاپشدوغ دمده اول اکر | ناکهان انزال ادرسه اول مکر
یا خارندن جماع اتسه دخی | کرچه اول شرعی دکولدر ای اخی
هم صحیح اولدر دوشر ای ددم | عورتنک قیزی اناسی داخی هم
یعنی بونلر اول اره اولمز حرام | انلر اول ملق اولور والسلام
هم صغیره اولسه وطی اولن اخی | مشتها اولمز اولورسه هم دخی
بو انک کبی دکولدر بونده هم | انسی قیزی حرام اولمز نعم
مشتها اولمق صغیره هم دخی | اول طوقز یاشنده اولور ای اخی
بش یشنده اولرسه پس نهان | مشتها اولمز دیدیلر اول زمان
بش یشندن طوقزه ارسه هم | یاشی انوک نه ارسه ای ددم
مشتها اولمز دیدیلر اول دخی | کم مکر اول اتلو اولا ای اخی
سبنی اولمش بر قراداشی کم | شیله کیم اول یکلو اولمش اولسه
برکشی جفتلنک آنی ای آغا | فاسد اولور اول نکاح اولمز روا
اوغلی اولمش بر قراداشی برار | برکشیه داخ جفتلنورسه کر

یکلو اولسه اول قراداشی داخی هم | بودخی جایز دکول در ای ددم
برکشی هم قارداشینی دخی | کم ایکی وطی اتمش اولسه ای اخی
ان برکشیه جفتلندرسه کر | اول کشی وطی اتسه اکر ای پسر
انک اول وطی حرام در ای ددم | کرچه استبرا دخی اتمزسه هم
شیله کم بر عورتی کورسه بر آر | کم زنا ایلر او عورتله ای پسر
اول دخی اول عورت السه روا | کرچه استبرا دخی اتمزا کا
برکشینک ایکی اولسه عورتی | خیر اولورسه نوله انک نیتی
بیرسی انک صغیره هم دخی | بیرسی داخی کبیره ای اخی
اول صغیره او توزایلق اولسه کر | یا دخی اکسکده اولسه اول مکر
اول کبیره سدلو عورت اولسه هم | اول صغیره عورتی اولی ای ددم
او تزایلیغنیکن سانی ناکهان | یا دخی اکسکده ایکن اول زمان
یعنی امزرسه انی اول ماخی | کیم رضاعدن قیزی اولور هم دخی
انسی اولور قزک عورت نهان | کم رضاعدن در بو داخی همچنان
پس بولارک ایکی داخی تمام | کم حرام اولدی اربنه ای امام
اول کبیره عورته داخی اول ار | هم جماع اتمش اولورسه اول مکر

ایکیسی داخی حرام در تا ابد — بینه المق هیچ برن اولماز اود
ارجاع اتمامش اولسه اکه هم — ایکیسی داخی حرام اولور نعم
اول کبیره عورت لیکن همان — بینه المق جایز اولمزمی کمان
اول صغیره عورتی بینه بواز — آلوریسه جایز اولور ای پسر
برکشی بر عورت جفتلنسه کر — هم جماع اتسه دخی اکا مکر
قیزی آنوک اولان اولور حرام — یا نسبدن یا رضاعدن والسلام
بوشسه لیکن انی قبل الدخول — کم جماع اتمامش اولسه اکا اول
قیزی انک اولاره اولماز حرام — یا نسبدن یا رضاعدن ای امام
لیک بو عورتک السه قیزنی — هم جماع اتماسه بوشاسه انی
کرچه وطی ایلامدن اولسه تمام — اول قزک اناسی اولور پس حرام
بوسکه عورتده ذکر اولن همان — بونک ارزه مبنی اولدی می کمان
برکشی عورتنی قبل الدخول — ناکهان بوشر اولورسه آنی اول
اول کشی اوغلینه اول عورت حرام — عکس هم بو جملا بیندر ای امام
یعنی اوغل بوشسه بویله تمام — هم اتاره اولدر اول عورت حرام
قارداشینه نکاح اتمک دخی — قولنه ودرسه یا عورت ای اخی

لودخی جایز دکولدرمی کمان — کم نکاح ازاد اولر اول زمان
بزنکا جیله سی اکی قزقرداشی — ایکی قزقرداش ارن قارداشی
جمع ادب المق ویا وطی ایلیک — کم حرام در بودخی چکه امک
ایکی قزقرداشی بر عقد یله کز — کم تزوج اتسک السکا ای پسر
هم برن بر عقدله السک دخی — قنقیسی اول بلنمزه ای اخی
ایکیسی داخی درست اولماز تمام — هم ایکیسن داخی فسخ ایدر امام
نصف مهر اولور بولان آز چوق — لیک اول بر عقدله اولنده یوق
زیره انده باطل اولدی نی کمان — بونده اوتکی بلنمز پس همان
هم اول ایکی قزلرک مهرن دخی — قنقیسی آز اولوریسه ای اخی
پس انک نصفن الربونلر همان — زیره کم اول در محققتنی کمان
یعنی بیری مهر بیک اولسه اکر — بیرنک هم بش یوز اولسه ای پسر
بش یوزک نصفن الربونلر تمام — نصف هم تنصیف ایدرلر والسلام
یعنی بیکدن انده هیچ نسنه یوق — زیره بش یوز آز اولور بیکدن چوق
بعضلر دیمش ولیکن ای اخی — شرط اولبدر بونلرک ایکیسی دخی
کم بولرهم بیری دعوی ایلیه — کم بنم جفتلندکوم اول دیه

یاخو صلح ایلایلر بونلر مکر   نصف مهری یعنی قسمت ایدلر
پس بولر صلح ایتسه‌کی اولاروا   چون بلنمز مستحق کمدر اغا
لیک بونلر دعوی قلمزسه همان   یاخو صلح اتمزلر ایسه اول زمان
سنه دکمز بونلره بل ای اخی   قاضی حکم اتمز بولان هم دخی
وطئ اولنمزسه بولان هم مکر   انلر کیچون نصف مهر اولور بولار
لیک وطئ اولنمش اولسه ای امام   مهر بریسی مهرنی آلور تمام
برکشی برعقد ایله هم ای اخی   کراکی عورت الورسه هم دخی
بیرنک عقدی حرام اولسه اکا   هم حلال اولسه بریتوک ای اغا
شیله کم بیری اوله قزقردشی   اجنبیه اوله اوتوک بولدشی
اول حرام اولان نکاح بی کمان   کم روا اولمایه انک پس همان
اول برینک جایز اولور ای اخی   یعنی جایزدر نکاح هم دخی
مهر بونلارک بیک اقچه والسه هم   اول حلالک مهر اولور ای دم
برکشی برقاروا شینک مکر   اکه وطی ایلا دکندن صکره کر
هم انوک برداخ قزقرداشی   کم نکاح اتسه دخی السه انی
انسی داخ حرام اولور کا   یعنی میچ بیرینه وطئ اولمز روا

اکه بیرن کندویه قیله حرام   یابوشابه یا ازاد ایده تمام
برکشی برعورته دعوا ایلدی   بن نکاح اندم سکا اولدم ددی
هم بوعورت دعوی قلدی اول زمان   پس بنم قزقرداشمسین داخ همان
انه می یا قیزمی دیسه دخی   کم بولر حاضر دکولدر ای اخی
یعنی اول سن نکاح اندک اکا   سن نکاح ایلامدوک هرکز بکا
اکسی داخی طانقلر بولسه کر   هم ارک دعواسی اولور معتبر
قاضی حکم ایلرسه انی عورتلغا   عورتی اولور اول انوک ای اغا
برکشینک اولسه هم ام الولد   آن آزاد اتسه مولاسی او د
هم اکا اوج حیضله عدت کرک   اول تمام اولمقلغه مدت کرک
اول تمام اولمزدن اوک مولا اکر   کم انوک قزقرداشن جفتلنسه کر
بو دخی جایز دکولدر ای اخی   ای اخی جایز دکولدر بو دخی
لیک اول مولا یه واردر ای امام   کرچه عدت بیتمسه دخی تمام
کم اودرت عورت الا اولورروا   مانع اولمز یعنی اول عدت اکا
حره المق قاروا شی استینه هم   بوروادر لیک عکس ای ددم
یعنی حره عورت اوستینه مکر   قارواش جفتلنسه برکشی اکر

اوروا اولمز کی اکلای کشی | کرادم دیریک اتمه بواشی
یکلو عورتلر نکاح هم دخی | باطل اولور جایز اولمز ای اخی
لیک عورت کم زنادن حمل وار | جایز اولور سن آنی المقلغی یار
لیک وطی ایلمامیه تا کیم تمام | حملنی وضع ایلیه اول ای امام
بر کشی بر عورتن بوشاسه کر | هم انوک قزقرداشن المق دلر
یا خود اول عورتنوک بیرن هم | بوشدی برداخی استر ای ادم
بونلرک هم عدت کچسه تمام | انلری المق روادر والسلام
لیک عورت کچمش اولسه دخی | انلری المق روا اولمز اخی
بالغ بر بکر قزاوغلان کر | کوجله هم سن آنی ارءه ویرسلر
باطل اولور اول نکاح اولمز صحیح | کم مکر راضی اوله اکا صریح
کر ولیسی اندن اذن استاسه هم | کم انی جفتلندره اول ای ادم
اول سکوت اتسه یا کلسه ای اخی | اول علامت خیره اولور هم دخی
اول ولیه اذن اولور تزویجه | بو دکولدر کم اوله اول کوجله
کر ولی اولمزسه بو اذن استین | بن سنی جفتلندرالی خوش دین
اول سکوت اتسه یا خود کلسه اکر | اذن اولمز بونلر کله کم مکر

قولله راضی اوله اذن ایلیه | ثیبله کم ثیب کبی در سیلیه
اذن اولنمز پس سکوت اتا کله | هم دخی اذن اولیا کولا کله
کر صغیره یا صغیر اولسه ولد | اولیادن غیر اب یا غیر جد
یعنی اتادن دادادن غیر هم | اوغلنک اولور ولیسی ای ادم
ثیبله کم اناسی قرداشی اخی | یا انک کبی ولیسی هم دخی
انلری تزویج ادوب ورمک روا | جایز اولور بو نکاح اولمز خطا
لیک بونلر بالغ اولسه همان | فسخ ادر ارسه روادر بی کمان
اتا بیله کردده تزویج اده | فسخ اداماز انلر آنی ای دده
یعنی بونلر تزویج اتسه کی همان | لازم اولور فسخ اولنمز بی کمان
هم قزاوغلان بلسه انی یار | کم اکا وار در شریعتده خیار
بالغ اولدوغی دمده یعنی کر | کندو فسخ انک نکاحی ای پسر
شرع سنی اکا روا کورمشدر | اختیاری الله ویرمشدر
یعنی دیلرسه نکاحن فسخ اده | دیلمزسه عورتی اولا کده
لیک بونی بلدی اول قز همان | هم او فسخ اتا دکی بر زمان
صکره بلسه کیم اکا وار در خیار | فسخنه اول دمده قلسه اختیار

جایز اولمز فسخ انوک ای اخی   جهل عذر اولمایه انک هم دخی
زیرا اکا فرض ادی بو مسئله   اکر نه تعلیمده آنی بله
چونکه اول اوکرندی آنی همان   جهل عذر اولمایه انوک بی کمان
لیک قاراواش اولورسه بو اکر   جهل انک عذر اولیسر ای پسر
شیله کم برکیشی قاراواشنی   برکشیه وردی جفتلندی انی
صکره مولا کرانی آزاد اده   بو دخی فسخ ایدر آنی ای دده
لیک بلمادی انی اول پس همان   کچدی انک استینه هم بر زمان
صکره بلدی کیم اکا وار در خیار   اول دخی هم فسخ قلدی اختیار
یعنی فسخ اندی نکاحن اول زمان   جایز اولور فسخ انک بی کمان
زیره انوک جهل عذر اولور تمام   ذنب کبی اولمز بو یعنی والسلام
چونکه اوکرنمک لکه بو مسئله   خدمت مولا اکا مانع اوله
پس بو معذور اوله جهلنده تمام   قزده مانع یوقدر رهم ای امام
چون اکا فرض اولدی بلمک انی   قزکبی اولماد هم المکه بونی
لیک فسخ اتسه نکاحن قز اکر   قاضی حکم اکه شرط اولدی مکر
یعنی قاضی فسخده حکم اتسه هم   فسخ اول دمده روا دراى دم

چون که فسخ اندی نکاحن اول غلام   پس اول اردن ایرلورا اول والسلام
لیک قاراواش اولورسه بی کمان   قاضی حکم شرط دکل انده همان
فسخ ادیجک منفسخ اولوراخی   کرچه قاضی حکم اولمزسه دخی
آته سی قرداشنک قیزن مکر   برکشی کندویه تزویج اتسه کر
یعنی عمسی اوغلی عم قیزنی   کندویه جفتلندرب السه انی
شیله کم اول قز صغیره اولسه هم   چون ولیسی در اول انک ای ددم
بو دخی جایز درر اولمز خطا   چون ولایت وردرر اوله روا
اول قز اوغلان کیم اکه وار در خیار   بالغه اولدوغی دمده اول ای یار
شیله کم قان کورسه اول دمده همان   کر نکاحن فسخ ادرسه بی کمان
دیلیله دیرسه یعنی کم ادش   فسخ قلدم بن نکاحم شمدی اوش
هم اکا طانق دوترسه اول زمان   فسخ اول دمده روا در بی کمان
لیک اول دمده سکوت اتسه اکر   پس نکاح اولدی متوز معتبر
ساقط اولدی شمدن صکره خیار   کم نکاحن قلمش اولدی اختیار
لیک اکا آرزو خول اتسه اکر   پس رضا اولمز سکوت ای پسر
بلکه ایدرسه که راضی اولدم اوش   بن قبول اندم نکاحم شمدی خوش

یاخود برنسنه بولنسه ای اخی　　هم دلیل اوله رضایه اول دخی
شیله کم مهردن قبول اتمک کبی　　مهرنه کیم بو بخیلین در ای ابی
ایله اولسه پس نکاح اولدی تمام　　چون رضا بولندی بونده والسلام
لیک بو فسخ ایدر اولورسه اگر　　منفسخ اولدی نکاح ای پسر
مهری الر اندن بو تمام　　گر دخول اولمامش اولسه ای امام
بونده مهر المق روا اولمز بوگز　　چون دخول اولمادی اول اولدی نکز
کیجه ده قان کورسه هم بو ای اخی　　دیلیله فسخ ایده اندن دخی
پس صباح اولدقده طانقلر دوته　　فسخ قلدم دیسه یعنی ای اتا
گر صغیر اولن ارا وغلان اولسه هم　　بو دخی بو بخیلین در ای ددم
شیله کم اول داخی بالغ اولسه گر　　یعنی کیم اول دمده اول داخی بکر
کم نکاحن فسخ ادرسه ای پسر　　فسخ اتوک داخی اولور معتبر
راضی اولا کیم بکر اکا صریح　　راضیم فسخ اتمزم درسه صحیح
یاخود برنسنه بولنسه ای اخی　　کیم دلیل اوله رضایه اول دخی
شیله کم اوپمک قچمق داخی هم　　عورته یا مهر ورسه ای ددم
بیله اولسه راضی اولمش اولور اول　　پس رضا اولمقلغه بو اولدی یول

لیک اول اوغلان سکوت اتسه اگر　　کم رضا اولمز سکوت ای پسر
یعنی بالغ اولدغی دمده همان　　کم سکوت اتدی مجرد اول زمان
چون بولنمادی رضا یا خود دلیل　　پس خیار ساقط اولمز ابلهیل
ارکک اوغلن عورتندن ای پسر　　هم قز اوغلان داخی اندن مگر
بیر بیرینه بولر یعنی همان　　گر اولورسه وارث اولوری گمان
بر صغیر اوغلانجوغی قاضی دخی　　یا صغیره قزجوغازی ای اخی
بونلری جفتلندرر اولسه اگر　　قاضی اولسه هم ولی انجق مگر
یعنی بو جایزدر اولوری گمان　　چونکه قاضی در ولی انجق همان
بونده داخی بونلره واردر خیار　　یعنی بونلر بالغ اولنجاقی یار
فسخ ادرلرسه نکاح ای اخی　　بونلره جایزدر اولور هم دخی
بعضلر قلمشلر آنی اختیار　　بونلره فسخ اتمکه وردر خیار
هم محمد قول بودر ای اخی　　شیله فتوی ورمش انجق اول دخی
بو حنیفه بزه روایتده مگر　　قاضی جفتلندرسه بونلاری اگر
صکره بالغ اولجق یعنی ای یار　　بونلره فسخ اتمکه یوقدر خیار
شیله کم اتا دده تزویج اده　　بو دخی انک کبیدر ای دده

X 73

یعنی بونلر ایدجک یوقدر خیار   لازم اولور بونلرک عقدای یار
اتا وده کبی در پس همان   قاضینک تزویج داخی همچنان
کر وکیل ایلاسه برعورت سنی   دیسه کندوزوکه جفتلندر بنی
سن دخی جفتلندک انی ای آغا   کر طانقروارسه اولور روا
شیلهکم دیسک انی کندوزمه   تزویج ایتدم الدم آنی اوزمه
هم دخی برکسیه امر ایلسک   کم نکاح برعورت الی ویردسک
اول قراواشی سنک آنی ورسه کرسکا   باطل اولمز بودخی اولور روا
برکشی برکسیه امر ایلدی   یا که سن برعورت الی ویردی
اول دخی برعقدله اکا همان   ایکی عورت الی ویردی بی کمان
هیچ برنده عقد هم اولمز روا   پس ایرمق کرک آنی ای آغا
برکشی برعورته قلسه زنا   آنه سی قیزی حرام اولور اکا
شهوتیله داخی یاپشسه اکا   بودخی انجیلیندر ای آغا
یعنی بومرته عورتک بوار   اتا سن یا قیزن المق ای پسر
بوروا اولمز زیره بوقز اتا   قز کبی اتا کبی اولور اکا
ادرنک اوغلین برعورت مکر   مشتها اولسه انی اوپسه اکر

شهوتیله ایدم انی دیسه هم   ار انی تکذیب ادسه ای ددم
یعنی عورت اکه امر نذوم ددی   ار یلانسن دیدی هم قیدن ایدی
بونده شهوت ثابت اولمزسه اکر   اول اره پس اول حرام اولماسیر
ثابت اولمز چونکه طانوغیله اول   باین اولمقلیغه پس یوباد یول
کم مکر اری انی تصدیق اده   باین اوله عورته اندن کده
برروایتدن پس اکلندی ای اخی   اوپمکه هم شرط اولا شهوت دخی
کوکسن اوپسه عورت داخی هم   اول دخی بونک کبیدر ای ددم
یعنی قیزی ارنه اولمز حرام   شهوتیله اوپدی چون والسلام
شهوتیله اوپرسه بی کمان   باین اولور قیز ارندن همان

باب الاولیاء والاکفاء

غیر کفوینه چو برعورت مکر   کندوی تزویج ادوب وارسه اکر
وه اولمقلق کرک هم ای اخی   عاقله هم بالغه اولا دخی
پس روادر کم ولیسی ای دده   آنی جایز کوریمه تفریق اده
یعنی جفتلندوکی جایز ای آغا   هم ولیسی تفریق ایدرسه روا
تفریق اتمایوب اکر جایز دنا   اول نکاح اولور مقرر ای اتا

تفریق ایتمک لک ولی هم ای اخی　　شیله درکم قاضیه وار ده دخی

قاضیدن حکم استیه اگر همان　　حکم اده هم قاضی داخی اول زمان

یعنی قاضی حکم اده ایریله خوش　　تفریق ایتماسی ولینک بودر اوش

بر روایتده هم اولدر ای اخی　　قاضی خان فتواسی اولدر هم دخی

غیر کفوینه اننک تزویج هم　　فاسد اولدر جایز اولمز ای دم

بو روایت هم اصحدر بو زمان　　هم بوکا کملشدر رفتوی همان

مهر مثلندن دخی نقصان ایتسه گر　　بونده داخ هم ولی تفریق ایدر

یا خود انوک مهرنی ایدر تمام　　گرچه کفو اولورسه دخی ای امام

اولیادن هم اتا یا خود دده　　غیر کفوه طفلنی تزویج اده

بو روادر بونلرک غیر اولیا　　تزویج ایدر اولسه جایز اولیا

هم ولیه وردر اجبار اده　　کم او بکر اولا صغیره ای دده

هم صغیره ثیب اولورسه دخی　　اگه هم اجبار واردر ای اخی

لیک بو کز بالغه اولسه اگر　　اگه جبر ایتمز ولیسی ای پسر

بالغه اولورسه هم ثیب همان　　بونده داخی جبر اولنمزنی کمان

بونده اجبار ایلمین یعنی ولی　　اتهنیله داده در انجق بلی

بر قز اوغلاندن بکارت ای اخی　　سکرمکیله یه حیضیله دخی

یا جراحت اولمغیله اول همان　　یا کن چوق کجدی استندن زمان

زایل اولورسه اگر اول ای پسر　　کم او حکمده همچنین بکر اولسه

یا زنادن زایل اولورسه همان　　بکر حکمنده اولور اولنی کمان

یعنی کم اننک سکوت ای اخی　　بکر قز اوغلان کبیدر اول دخی

قل قراواش کم نکاح ایتسه اگر　　اول فضولی کبی موقوفدر نکم

کم انی مولا روا گورسه همان　　اول دخی جایزدر اولنی کمان

لیک جایز گورمیوب فسخ ایتسه هم　　اول نکاح بوزلدی اولمز محترم

بوشه انی یا خود ایرل دیسه گر　　اول دخی اولمز اجازت ای پسر

بر طلاق بوشه نی دیسه بو کز　　اول اجازتدر تمام اولدکمز

هم مدبر هم مکاتب ای اخی　　یا خود ام الولد اولسه دخی

یعنی بونلارک نکاح بی کمان　　قل قراوش کبی اولدر اول همان

شیله کم یعنی او موقفدر تمام　　بو دخی انجیلیندر والسلام

هم دخی برکیشی بر قولن مکر　　یا قراواشن دخی اولای پسر

آن جنتلندرسه جایزدر اخی　　گرچه انلر راضی اولمزسه دخی

یعنی مولا جبر له انلاری هم　　تزویج ایدرسه روادر ای ددم
هم قرواشک دخی مهری تمام　　اول دخی مولانک اولور والسلام
لیک قول اولسه مکاتب یا دخی　　یا مکاتب قارواش اولسه دخی
شیله کم قول قارواش یعنی اکر　　کم مکاتب اولسه بونلر ای پسر
بونلری جبر ایله مولا پس همان　　تزویج اتمک جایز اولمز بیل کمان
یعنی بونلر راضی اولمزسه اکر　　جبر له تزویج اولمز معتبر
لیک بونلر راضی اولورسه همان　　تزویج اتمک جایز اولور اول زمان
برکشینک قولی جفتلنسه اکر　　آنی جایز کورسه مولاسی مکر
اول قول ازره ثابت اولور هم　　مهر چون سانه ستار ای ددم
لیک مولا علسه اوکون فدا　　مهر فی یعنی او درسه اول روا
مهر فی اول ومعیوب صتسه بوکز　　پس بهاسن ویره اول دخی کز
کربهاسی مهره تیمزسه اکر　　ارتوغن آزاد اولیجق قول اودر
لیک قول اولسه مکاتب ای اخی　　یا مدبر اولورسه هم دخی
بونلری صتمق روا اولمز همان　　پس سعایت ایده بونلر بی کمان
یعنی کسبندن بولار کای اخی　　عورتنک مهرن ویرار هم دخی

برکشی بر قوله اذن اتسه کر　　کم وراول دیسه که اول کر
اول دخی فاسد نکاح ایله همان　　وارسه هم برعورته اول زمان
شول صحیح اولن نکاح کبی اخی　　انجلاین جایز اولور بو دخی
برکشی قارواشن سه وادخی مکر　　برابره ورسه ای اول معتبر
واجب اولمز اکا مولا ای اخی　　بر یرا ایده اندکچون هم دخی
یعنی منزل ایده بونلاره تمام　　ساکن اوله بونلر انده والسلام
بلکه مولا انی استخدام ادر　　چون قرواشیدر انک یا نذر
هم دخی انک اری اکا همان　　وطی اده فرصت بولرسه هر زمان
واجب اولمز اوله هم ای اخی　　کم اکا انفاق اده اول ار دخی
کم مکر مولا اکا منزل اده　　عورتیدر بیله یا پس نده
لیک منزل اتمز اولرسه اکر　　واجب اولمز اکا انفاق ایده ار
ارو عورت یعنی کم ای برکرم　　چون تمکن اتدی بریرده هم
اکا انفاق اتیه پس ار تمام　　وطی اده فرصت بولرسه والسلام
لیک مسکن قلسه بونلاره همان　　ساکن اولسه بونلر انده برزمان
صکره هم مولا رجوع اتسه اکر　　اول دخی جایزدر اولور معتبر

یعنی مولاسینه استخدام اده / چون قراواشیدر انک یانده
هم خیار عتق اکا وار در اخی / کم ای مولا ازاد اتسه دخی
یعنی فسخ اتمک نکاحن اول روا / قل اولا اری یا حر اولا نولا
برکشی هم قاراواشینی مکر / باره ورسه ذخی صکره اکر
هم دخول اتامش اولسه ار دخی / اول قراواشینی مولا ای اخی
الدررسه اول انی پس ناکهان / مهر واجب اولمز اول ارده همان
لیک حره عورت اولورسه اکر / کم اری اکا دخول اتمزسه کر
کندزن اولدرسه عورت اول زمان / واجب اولور ارنه مهری همان
برقراواش کر تزویج اتسه هم / یعنی مولا اذن اولمسه باهم
شیله کم مولا ازاد اتسه انی / جایز اولور اول نکاح اکله یونی
برکشینک اغلی اتاسینه کر / برقراواشین ورسه ای پسر
یعنی تزویج ایلسه ورسه اکا / عورتی اولر اول انک ای اغا
اوغلی اولورسه پس انک ای اخی / کم ازاد اولور اول اوغلان هم دخی
انک ام الولد اولمز اکا / قیمتی هم واجب اولمز ای اغا
هم اوغل اتاسنک داخی همان / قاراواشن خفتلنب السه ای جان

قرداشینک داخی الورسه اکر / بوقمو جایزدر اولور معتبر
برکشی کندو قولنه سنی کان / کم اکی جاریه سن داخی همان
ویردی اول قولینه تزویج ایلدی / عورتک اولسون سنک بونلر دیدی
اول دخی الدی قبول اتدی همان / عورت اولدی بونلر اکا والسلام
صکره بو قولکه مولاسی اکر / کم ازاد ایلاسه اول قولن مکر
اول اکی جاریه نک بیرن دخی / کم ازاد ایلاد مولا ای اخی
اول قول ازاد اولدغندن صکره هم / بر مسلمان عورت السه ای ددم
بر دخی ذمیه النسا ای اخی / عورت در اولدی بونک هم دخی
اوچ حره اولدی بیری قاراواش / هم بو ار کسب اتدی چوق مال وقماش
صکره بو ار دخی الدی ناکهان / قلدی اول درت عورتی اجق همان
مسلمه عورت صوکندن پس تمام / مهر بیله ارثن آلور والسلام
جاریه عورت همان نسنه المز / هم نه میراث هم دخی مهر المز
اول ازادلو جاریه عورت دخی / ارثن آلور مهر اکا یوقدر اخی
هم دخی ذمیه عورت اما تمام / مهر الور میراث المز والسلام

باب المهر

عقد ذکر اولمادن اولسه کر نکاح جایز اولور اول نکاح اولمز سفاح
یاخو مهر اولماسون اصلا دیسه‌لر بو دخی جایز اولور هم ای پسر
وطی اولنسه یا بریسی اولسه هم ارو عورت یاخو بر یرده بهم
خلوت اولسه وطی مانع اولمسه یعنی مانع اندن هیچ بولنمسه
پس مؤکد اولدی مهری ای اخی وطی اولنمش کبی اولدی هم دخی
بونده واجب مهر مثل اولور همان چون نکاح اولمز مهر سزی کان
لیک وطئه مانع اولور سه اگر کم صحیحه اولمز اول خلوت مگر
پس اگر خلوت صحیحه اولمسه شیله کم هم هیچ بریسی اولمسه
هم دخی وطئ حقیقی ای پسر یعنی بونلر اولمز اولور سه اگر
پس طلاق ورسه اول قبل الدخول بونده متع واجب اولور اگلا اول
متعه درع ملحفه در هم خمار بو اوچن قلمش شریعت اختیار
درع کوکلک ملحفه چادر اخی هم دربچک درچار اولن دخی
دکله هم اول وطئ مانع اولنی بنجه در ذکر ایدلوم بر برانی
خسته‌لق دربیری انک ای اخی ارده یا عورتده اولور سه دخی
یعنی وطئ قادر اولماسه بولر قادر اولور سه یخود اولور ضرر

هم اکنجسی اوروج اولدی تمام کم اول اوروج فرض اولا اسم والسلام
نافله اولسه یا منذور یا قضا یعنی بونلر وطئ مانع اولمیا
زیره کم نقض اولسه بونلری کان پس قضا لازم اولور انجق همان
اوروج آینده اولور سه لیلیٔ هم نقض اولور اولسه اول اوروج ای ادم
بونده کفارت قضا اولور بله ایله اولسه وطئ مانع بو اوله
شول نماز کم فرض اوله اول دخی هم فرض اولن اوروج کبیدر ای ادم
بونده داخ نافله منذور قضا انجلاین وطئ مانع اولمیا
هم اوچنجیسی دخی حیض نفاس بو دخی مانع در اولدر قیاس
هم شو خلوتده که بو اکسی اوله بونلر بجکه کمسه اولمایه بله
کمسه اولور سه بولار کله اخی کوزسز اولسه یا اویر اولسه دخی
بو دخی مانع در وطئه همان پس صحیح اولمایه خلوت بی کمان
لیک کچرک اوغلان اولسه ای ادم شیله کم عقل انوک اولماسه هم
مانع اولمز دیدلر سن انی دخی چونکه انوک عقل یوقدر ای اخی
بو موانع لیک اولمزسه اگر خلوت بونلارک اولور معتبر
یعنی وطئ چونکه مانع اولمیا پس صحیحه اوله خلوت ای اغا

بو قوه ذکر اولنن نقلو تده کر   نانع اولورسه یا اولمزسه اکر
قاموسنده یعنی کم عدت کرک   احتیاط ورهم دخی اول ایکی کرک
هرقچن خلوت صحیحه اولسه کر   وطئه اول قایم مقام اولور مکر
یعنی اول داخی چو وطی اولور همان   حکمن اخذ ایدر انک اول بیکمان
شیله کم مهرانوکیله دلخ هم   کم موکد اولسه در ای ددم
هم ولد کاتورسه عورت ای اخی   ثابت اولور هم نسب بونده دخی
عورتک هم قیزنه داخ بوار   کم نکاح اتمک حرام در ای پسر
هم دخی عدت کرک در ای اخی   عدت اچنده اکن اکا دخی
یعنی سکنی ویره اتفاق ایده   اکه وطی اتمش کبی اولدندر
هم دخی درت عورت الملق بو همان   کم اکا جایز دکولدر اول زمان
بیلک خلوت بعض یرده بیکمان   وطی اول قایم مقام اولمزهمان
کرچه خلوتدر صحیحه ای امام   وطئک اول حکمینی اخذ اتمز تمام
شیله کم حله انکله ای اخی   انوکیله رجعت اولمز هم دخی
محصن اولمق ارله عورت همان   قامو بونلر جایز اولمز بیکمان
همده خلوت اولدغندن صکره ار   ناکهان اول عورتی بوشاسه کر
عدتنا اچنده ایکن ار اولسه هم   اول میراث المز اول اردن ای ددم
همده حی مجبوب عنین خصی   خلوت اولسه بونلرک هر بیرسی
خایه سی اولماینه درلر خصی   مجبوب اولدر کم کسیله قاموسی
عورتینه کو طلاق ورسه بولر   پس کامل مهر لازم اولسه
یعنی مهر کربولر ذکر اتسلر   هم مسمی لازم اولدر ای پسر
اون درم در مهرک ادناسی اخی   نه قدر اولسه اولرا علا دخی
اون درمدن اشغا ذکر اتسلر   وطنده یا موتله بل ای پسر
واجب اولور اون درم هم بیکمان   چونکم اولدر انوک ادناسی همان
یا طلاق ورسه بایق اکلا اخی   اون درم نصف اولور بونده دخی
کرمسمی اون درم اولنسه بوکز   یا خود ارتوق دیسلر اولور یکز
واجب اولور اول همان بالاتفاق   نصف اولور قبل الدخول ورسه طلاق
شیله کم بیک اقچه دنلسه تمام   نصف بیش یوز اولور انوک والسلام
برکشی برعورته چنلسه کر   مهرنی بیک اقچه قلسالر اکر
بنی شهر مدن الوب کتمایه سن   عورت المق استمه اتیایه سن
پس بیک اقچه مهر م اولسون دیدا اول   ار دخی سانی همان قلد قبول

کر وفا ایدرسه بو شرطه بوار   پس انوک مهرمان بیک اولسه
لیک بو شرطه وفا اتمزسه هم   مهر مثل اولور انک مهری هم
هم دخی بر قیزیی جفتلنسه برار   کم بکارت داخ شرط اتسه کر
صکره ثیبه بولنسه انی بی کمان   مهر کامل لازم اولور پس همان
ار و عورت اختلاف اتسه اکر   یعنی مقدارنده مهرک ای پسر
شیله کم دعوی ادر عورت همان   کم ای بیک اقچه در مهرم ای جان
لیک دعوی قلدی ار بیکدر دیدی   ارتوغ یوقدر ددی قیدن بیدی
قنغیسی طانوق بولر اولسه اکر   پس انوک دعواسی اولور معتبر
یعنی ارک طانغی اولسه همان   عورتوک طانوغی اولمزسه ای جان
مهر بیک اقچه اولسه ای امام   طانوغیله ثابت اولدی چون تمام
کر بو عکسنجه اولورسه ای اخی   اول دخی انجیلیندر هم دخی
ایکی داخ طانوق بولسه اکر   عورتوک طانوغ اولور معتبر
یعنی عورت طانغی اولر قبول   چون زیاده اتدی اثبات اندی اول
لیک طانوق بولمسه بونلر اکر   پس تحالف ایده بونلر ای پسر
یعنی مهر بیک دیه اندی ار   ایکی بیک داخی دیه هم اول کر

پس ترک اندی چه اول عورت هم   ایکی بیک در بیک دکلدر دیه هم
ایکسندن کر بری اندی چیه   پس انوک دعواسی مرکز یکچیه
بونلرک اکسی دخی انداجسه هم   مهر مثل اولا بولاده پس حکم
شیله کم یعنی بو مهر مثل اکر   کم ارک دعواسنه هم اول کر
پس موافق اولسه اکر ای اخی   یا خود اندن آشغه اولسه دخی
هم ارک دعواسی اوله معتبر   مهر بیک اقچه اولا هم ای پسر
عورتک دعواسنی لیکن همان   مهر مثل اولا موافق اول زمان
یا خود اندن ارتوق اولورسه اکر   عورتوک دعواسی اوله معتبر
یعنی ایکی بیک اولا مهر تمام   چون حکم حکم اتدی انی والسلام
مهر مثل ارتوق اولورسه ای اخی   دعوی قلدوغندن اول ارک دخی
عورتوک دعوا اندکندن داخ هم   اکسک اولورسه بو کز اول ای ددم
مهر مثل اولور انوک مهر همان   داخ ارتوق اکسک اولمز اول زمان
بو ارک هم عورتنک وارثلری   اوله کندن صکره بونلر هر بری
اختلاف اتسه همان بونلر دخی   بو دخی انجیلیندر ای اخی
یعنی منع اتسه بر عورت اکر   یا سوز قلماغه ارنله کر

یعنی کم مهر معجل اولمیه   منع ایدر نفسنی انکچون اغا
عورته جایزدر اول ای امام   تا که اول مهرین آلنجه تمام
چون اله مهر معجل اول همان   نفسنی تسلیم ایده هم اول زمان
پس تمتع ایلیه هم ارخی   نقل ایده قنده دلرسه ای اخی
بعضلر لکن دیمشلر ای پسر   عورتیله ایتمیه اول ار سفر
یعنی شاردن ایلروب کتمیه   داخی بر شهره سنی ایلتمیه
یعنی عورت راضی اولمزسه اکر   رد دخی شهی التمایه اول ار
هم دخی اکثر مشایخ بی کمان   قول اول در بعضلر داخی همان
شیله کم فتوی ویردیلر ای اخی   کم سفر قلمق روا اولمز دخی
بعضلر یعنی دیمشلر هم اول ار   کم موجل مهرنی داخی اکر
ویرورسه انی داخی ای دم   شیله کم مهر معجل ورده هم
هم امین اولورسه داخی اول ار   قنده دیلرسه بوکزالورکدر
لیک اول مهرنی ویرمزسه دخی   هم امین اولمازسه اول ار دخی
یعنی کم مهر معجلسنی ای اخی   ای اخی مهر موجل هم دخی
بونلری ویرمز اولورسه ار تمام   هم امین اولمزسه داخی ای امام

پس سنی تهدیدن ایرا پسر   کم یزیدن سانی هیچ ای پسر
بعضلر دمش بوکا فتوی دخی   چون زمانک حالی فاسدر اخی
لیک سئول کوی کم اوله شهی یقین   اکر نقل اتسه روا ایجق مبین
زیره انده عورته اولمز ضرر   اول قدر غربت اولمز ای پسر
لیک بر شهره دخی نقل اتسه هم   غربت اولور انجق عورته نغم
غیر موصوف داخی بر حیوانه کر   یعنی انجق نوعنی ذکر اتسه لر
شیله کم ات دیلر یا خود حمار   اکه تزویج اتدلر چون کم بولار
بو دخی جایزدر هم بی کمان   پس وسط لازم اولور مهر همان
لیک بونده ار مخیر در بنام   یا وسطی یا قیمتن ویره تمام
هم دخی مهر یعنی بر عورت اکر   شیله کم بیک اقچه اولسه اول کر
هم دخی قبض ایلسه عورت انی   یعنی اول بیک اقچه الدی بونی
صکره ار بینه بغشلاسه اخی   السه اول ار انی قبض اتسه اخی
هم دخی وطی اتدین بوشاسه کر   عورت اول بیک اقچه نک نصفنی اوده
یعنی عورتدن اولور بیش یوز دخی   بو رجلو اولدی شمدی عورتک ای اخی
چونکه بیکی الدی ار تندن اول همان   حق بیش یوز اولدی شمدی بی کمان

پس اول ارتق الدغن بیله او در — کندو حقی خود بغشلادکدر
بش یوز اقچه داخی پس عورت تمام — کندو یاندن ویر پسر والسلام
زیره کم درهم دنا ییر ای اخی — کم عقود دله فسوخدر هم دخی
تعیین اتمکله معین اولمز اول — بیله بیش یوز ویرکه بو اولدی اول
کرچه اولدوغی بیک اقچه مهان — ارته ویردوکی اول درمی کان
لیک عورت مهر چون الدوغی — ویردکینک غیر قیلور شرع انی
بوشنغا بکزر که بر عورت اکر — اول ارندن الدوغی اقچه ای کر
بر قول السه یا قراوش السه هم — یا بوکا بکزر دخی کم ای ددم
ویرسه اول بیک اقچه اغا مهان — کند اول بیک اقچه اندن بی کان
صکره کندو اقچه سندن هم دخی — ارته بیک اقچه ویرسه ای اخی
یعنی بخشش ایلدی سه آنی اکا — اول دخی قبض اتسه السه ای اغا
پس بو بخشش اولدوغی اقچه مهان — کندو ویردوکی دکلدر بی کمان
کندو ویردوکی بیک اقچه اندکو — نصفنی عورتدن الور بو کز
لیک قبض اتماسه عورت هم دخی — اول بیک اقچه مهرنی کم ای اخی
ارته باغشلاسه آنی تمام — یعنی اسقاط اتدی مهرن والسلام

اول دخی وطی اتمادن داخی مهان — شیله کم بوشادآنی ناکهان
بونده هیچ نسنه رجوع اتمز اول ابله — نسنه ورمز اکه عورت ای پسر
اول ارندن چونکه نسنه الدی — هم انوک اوستنده نسنه قلدی
هم دخی نصفینی قبض اتسه اکر — باقی قالان نصف باغشلنسه کر
بو دخی انوک کبی در ای اخی — ای اخی انک کبیدر بو دخی
یعنی وطی ایلمادن بوشاسه هم — بونده هم نسنه رجوع اتمز نعم
کر عروض اولورسه مهر بو کز — قبض اده یا اتیه اولور کز
شیله کم آت اوله یا قول قاروش — یا دخی انوک کبی مال قاش
یعنی عورت بونلری باغشلسه — ارد خی السه انی قبض ایلسه
بوشسه قبل الدخول هم ای اخی — پس رجوع یوقدر مهان بونده دخی
عورتینه نسنه کوندرسه برار — صکره بونلر آنی دعوی قلسا
اداکا ایدرکه بونسنه ای بن — کم سکا کوندردم الدک آن سن
ساکه آن مهر چون ویردم مهان — انوکیچون سن قبول اتدک ای جان
اول دخی ایدرکه سن آنی باکه هم — کم هدیه ایلدک ویردک نعم
یعنی انی مهر چون کوندرمدک — بوسنک هم مهرک اولسون دیدک

عورته طانق کرکدر بونده اوش — منکر اولدا اول اراکا چنکه خوش
لیک اولنسنه مکر اولا طعام — شیله کم یا غلو چورک حلوا بیام
یا خو بشمش قوزی یا ناودق دخی — بوکه بکزر هرنه کم وار ای اخی
بونده عورت قول اولور معتبر — ظاهر اولدر مدعی اولدا اول ار
پس اره طانق کرک بونده همان — کم اول اولدی مدعی چون اول زمان
لیک اون اولسه یه بغدای اولسه هم — یا خود یری قورن اولسه ای دم
یا دری قوزی ویا شکر دخی — بوکه بکزر هرنه کم وار ای اخی
بونده بینه قول ارک اولر تمام — عورته طانق کرکدر والسلام
مده بر نصرانی شیله کم مکر — کم او نصرانیه عورت السه کر
میته اوزره یا مهرسز اولسه هم — بونلرک دیننده یعنی ای ادم
شویله کم جایز اولرسه اول همان — هم اکا وطی اتسه اول ار اول زمان
یا طلاق ورسه اکا قبل الدخول — یا خود اول عورتدن اوکدن اولسه اول
مهر یوقدر عورتک بونده دخی — کرچه جایز در نکاح ای اخی
هم دخی حربی اولورسه کر بولر — ایله دار الحرب اچنده انلر
بو دخی اجیلیندر سن ای اخی — ای اخی اجیلیندر بو دخی

باب نکاح الکافر

کر تزوج ایلسه کافر دخی — عدة کافر دییکن ای اخی
یا خو طانقسز تزوج ایلدی — بونلرک دیننده بوسم ایلدی
صکره بونلر کر مسلمان اوللر — اول نکاح اوزره روا درقاللر
لیک مرتدک نکاح ای اخی — جایز اولمز مطلقا سم اول دخی
مسلمه یا کافره مرتده کر — الدغ بونلر دخی اولسه مکر
یعنی الدوغ بولر اولسه اغا — چونکه مرتددر نکاح اولمز روا
عورت اولورسه دخی مرتده هم — اول دخی بونک کبیدر ای ادم
هم مجوسی انا سن جفتلنسه کر — یا قزن داخل اولورسه اول اکر
یعنی بونلر کر مسلمان اوللر — اول همان باطلدر پس بونلر
العیاذ بالله اکر ناکهان — ار عورت ایکیسی بیله همان
شیله کم مرتد اولورلرسه بله — ینه اسلامه کلورلرسه بله
فرقت اولمز ارلرنده همان — ینه اولکی کبیدر بو زمان
لیک بیرسی مسلمان اولسه کر — بیری اندن صکره اولسه ای پسر
فرقت اولور ارلرنده تمام — قلدی شمدن کرو کتدی نظام
ار لوراول عورت اندن والسلام — موطوءه اولسه الور مهرن تمام

هم دخی انفاق ادیمز اکا … زیره عدّت واجب اولور ای اغا

لیک وطی اولنمش اول اکر … مهرنک نصفی الور انجق مکر

هم ده واجب اولمز انفاق ای اخی … زیره عدّت یوقدرر بونده دخی

لیک عورت اولسه مرتده بوکز … بونده داخ ایرلور عورت کز

موطوءه اولورسه عورت بونده هم … کم تمام مهرن الیسر بیش کم

لیک واجب اولمز انفاق ای دم … زیره عورت ایلدی اکا الم

موطوءه اولمز اولورسه اول اکر … بونده بنه لازم اولمز ای پسر

یعنی مهر المز دخی هم اکا … واجب اولمز ایده انفاق ای اغا

ایکسنده داخ فسخ اولور نکاح … قصدله اولسون یا خود اولسون مزاح

یعنی ایرلور رجعان اولمز طلاق … اوج کز اولسه شیله دوشمز اتفاق

حمله لازم اولمیا پس ای امام … زیره عورت اوج طلاق اولمز تمام

بلکه فسخ اولور نکاح سانی … یعنی چونکم اوج طلاق اولمز دخی

باب القسم

ایر کشینک ایکی اولسه عورتی … قوله کر عدله اولورسه نیتی

درت اولورسه هم روادر ای دده … آراسنده بونلرک کر عدل اده

قورقیسه کم اکر عدل ایتمه … بکر ثیب بردرر بونده صاح

یا ایکی عورت دررر اسکدر … بیر بیته ارتوغینه کتمیه

لیک بیریسی قزاواش بیر کز … یعنی قزاولسه یا خود عورت دخی

حرّه نک ایک اولور قسم همان … عدل اده انی دخی چون اسکدر

یعنی ایکیجه حرّ ایله بیتا … حرّه اولرسه اشتکم نیدسه

هر قچن اردیلسه ایده سفر … پس قزاواشک براولی کمان

لیک یکرک اولدرر قرعه اده … برکه قزاو شیده سله انا

کر بریسی حقّنی باغشلسه … قنقسن دیلرسه انی آلورکدر

بو دخی جایزدرر بل ای ددم … قنقیه دوشرسه آنی الکده

یعنی جایزدرر رجوع ایدرسه کر … یعنی داخ بیره لطف اشلسه

چونکه کندویه کرک قومز بو کز … کر ینه دونب رجوع ایدرسه هم

درت اولیچق خود قیاس ایله همان … چون پشیمان اولنه بخشش کدر

… عورت ایک اولیجق اولمز کز

… چونکه عدل ایتمایه سز ایتمه زیان

کتاب الرضاع

کی اشت دکله رضاعک حالنی … بو حنیفه نوک نه دربل قالنی

اونوزا ایلق برامر اوغلان اکر عورتنک انجاکنی برکزامر
اوغل اولور بل رضاعدن اول اکا شیله کم اولور نسبدن ای اغا
یعنی اول اکا حرام اولور تمام شیله کم اولور نسبدن والسلام
اوتوز ایدن صکره امرسه همان اوغل اولمز اول انوک بل ای کمان
مهرنکم اولدی نسبدن پس حرام هم حرام اولدی رضاعدن ای امام
لیک برقچ یرده جایزدر ای جان کم رضاعدن اول روادر پس همان
شیله کم قزقرداشنک اناسنی کم رضاعدن آولسه کے اکلابونی
یعنی اول قز اناسن المق روا یا نسبدن یا رضاعدن اول آنا
گر رضاعدن اولسه برقرداشکا هم نسبدن برانا اولسه اکا
یا رضاعدن اولسه برآنا دخی ساکه جایز بونکری المق اخی
گر نسبدن اولسه برقردشکا هم رضاعدن اوله برانا اکا
بو اناسن داخ آلورسک روا زیره بونلر ساکه هیچ اولمز انا
برکشی بر عورتنک قیزن کم کم نکاح اتسه انی جفتلنسه گر
برکشینک اوغل بو عورت هم اول دخی جفتلنسه انی ای دم
یعنی قیزنی اتا الدی پس همان هم اناسن اوغلی الدی اول زمان

بوکشینک الدغی قیزدن مکر شیله کم براوغل اولدی ای پسر
بوکشینک اوغلینک هم ای پسر اوغلی اولدی هم اوعورتدن مکر
بواتا اوغلی اوغل اوغلینه هم طای اولدوکسن بکادرسه نعم
زیره بنم انوک سنا ای اخی انه برار قردشیسن هم دخی
بن سنک هم عمک اولدم بو زمان اناکمک چون قردشی اولدم همان
هم بنم اتم سنے دخی ساکه تمام دده ک اولمشدر سنک اول والسلام

فصل

هم رضاعدن اوغلینک قرداشنی یا نسبدن یا رضاعدن بل انی
یعنی المقلق روا در ای دم چونکه انوک اوغل اولمز پس نده
گر رضاعدن اولسه براوغلک سنک هم رضاعدن قردشی اولسه انوک
یا نسبدن اولسه برقردش اکا جایز اولور بونلری المق سکا
گر نسبدن اولسه براوغلک سنک قردشی اولسه رضاعدن هم انک
ساکه جایز انی المق داخ هم اوغلک اولمز چون سنک بونلر نعم

کتاب الطلاق

ذکر اولنمشدر احکام طلاق نیجه در هم صکره احکام عتاق

ایک نوع اولدر طلاق انکله صحیح
اولمز اولدر که برکشی مکره
یعنی سن بندن بوش اول دیه همان
بردن ارتوغه دخی بیتشاده
قاموسندن یعنی بونلارک همان
هم دخی بعد الدخول اولسه تمام
چون نکاحدن بونده قلمز هیچ اثر
اوج طلاق بوش اولسه لیکن همان
چون طلاق قالمادی کندی قاموب
روحک نفسک یا وجهک دیسه کر
یعنی بونلاره مضاف اولسه طلاق
لیک رجلک یا یدک دیسه همان
ظهرک بطنک دخی دیسه اکر
برکشی صکره یا سکران اولسه کر
یعنی اسرک یا کوج اتسالر همان

هم کنایت بیرسی بیرمامیر نج
عورتینه سن طلاق اول دیسه کر
بر طلاق رجعی بوش اولور بیکمان
بر طلاق اولسه فرخ نیت کده
بر طلاق رجعی بوش اولور بیکمان
بونده رجعت جایز اولمزای امام
انوکیچون عدت اولمزای پسر
باین اولور اوج طلاق اول بیکمان
باین اولدوغینه اول اولدی سبب
یا خوشنک یا خوشلتک کم مکر
واقع اولور اول دخی بالاتفاق
بونده واقع اولمیا پسنی کمان
بونده داخ واقع اولمزای پسر
عورتینه کم طلاق ورسه مکر
قولنی آزاد ایدرسه هم چنان

واقع اولور شیله کم اخرس دخی
یعنی دلسز اولسه بر کمسه مکر
هم اشارت ایلیه اول حان
بیک اویرکن طلاق ورسه کشی
اوغلان اولسه یا خو مجنون ای اخی
بر مغیله هم اشارت قلسه ار
یعنی بر برمق سه اکی برمق براوج
شیله کم قلسه اشارت عورته
فتق برلمع دوررسه بیکمان
النک ارقاسنی دونسه اکر
برکشی عورتنی قبل الدخول
یعنی صکره الحق استرسه انی
مشکلاتدن نقل اولنمشدر بونلر
یعنی قبل الوطی اولورسه بوش اولن
موطوء ثمنده کلدی نص ساخ

کر اشارت ایلر اولسه ای اخی
عورتینه اول طلاق ورسه اکر
یعنی واقع اول قدر دربی کمان
قصد یو قدر چون کیمسه اور کشی
شول اویر کمسه کبیدر اول دخی
نه قدر اول اوله اولور معتبر
اول قدر اولور طلاق دراحصوک اوچ
یعنی ایا سن الکا قارشو دوته
پس اشارت انوکیله در همان
یوملن برمقلر اولور معتبر
اوج طلاق بوش اولسه هم اوچ اولر
حله سز اولمز روا الکلا بونی
بونده حله واجب اولمز دیدیلر
حله کر کمز اکا درلر همان
حکم مخصوص اوله اکا هم دخی

موطوء اولسه بوش اولور اوج طلاق — حله بس انده کرک بالاتفاق
حره نک اوج در طلاقی بل عیان — هم قرا اوشک اکی درلی کمان

باب الکنایات

داخی بر نوع طلاقک بودر اوش — هم کنایت درلری دکله خوش
بونده نیت شرط اولیدر ای ادم — زیره جونکم بو صریح اولمادهم
شیله کم سن باین اول بندن دی — یاخو بن ایرلدم اوش سندن دی
بن سنی باغشلدم سکا دسه — یا حرام اولدک یاقی بکا دسه
یاخود آزاد اول ددی بندن همان — یاخو اهلوکه اولش دیدی ای جان
اعزلی یا اخرجی دیسه اخی — ابتغی الازواج دیسه هم دخی
بو بخلاین بهر نه کم اولسه همان — نیت اتسه واقع اولور هم چنان
بیرهم یاخود اوچه نیت اده — واقع اولور نیت پس ای دده
لیک نیت ایکیه قلسه همان — ایک اولمز بر اولور بل ای کمان
بن سنک ارل دکلوم دیسه ار — عورتینه یا دخی اکله مکر
سن بکا عورت دکلسن م بینه هم — کر طلاقه نیت اتسه ای ددم
بوش اولور بونده دخی بل ای امام — پس کنایت نیتیله در تمام

باب التعلیق

هم طلاقی تعلیق اتمک لک روا — هر قچن ملکنده اولسه ای اغا
شیله کم شول اوه کرسک دیسه کر — اول دخی کرسه بوش اولور ای پسر
یعنی بوش اول شول اوه کرسک دیسه — اول دخی کرسه اکا قیدن بیسه
هم اضافت اتسه ملکه ای دده — یعنی تعلیق اکر اکا اده
شیله کم بر عورته سای پر کرم — کر سنی بن جفتلنز هم دیسه هم
یا نکاح لنسم سنی دیسه دخی — ملک تعلیق اتمک اولر بو اخی
یا نکاح الت یا جفتلنسه همان — شرط بولندی بوش اولور بس اول زمان
برکشی عورتنه دیسه تمام — هر قچن اوغلن دغورسک والسلام
ار طغورسک بر طلاق اولدی بسه کر — قز طغورسک ایکی اولدی بسه مکر
ایکسن بیله طغورسه اول دخی — اولی سقفی بلنمز ای اخی
یعنی ارکک هم دیشی طوغدولد — قنغی اول طوغدی بیلینمز اود
بر طلاق بوش اوله بللو یقین — احتیاط در ایکی اوله کی یقین
شول که عورت جانبندن بلینه — اکه برشنه کو تعلیق اولنه
شیله کم حیض محبت بغض کین — هر نه کیم بو بخلیلین اوله هین

یعنی کیم عورتنه دیسه براد   سن بنی عشقیله ساورسک اکر
سن دخی شول عورتم زینب ایدی   بوش اولک بندن دریسه ایدی
اول دخی دیر ایسه عشقیله سنی   بن سوارم سن بیلان بیلمه بنی
بوش اولور بو عورت ایدی همان   یعنی کیم زینب بوش اولمز اول زمان
کندو حالندن چون اول ویردی خبر   کندو حقنده پس اولدی معتبر
یا بکا سن قاندک دیسه اکر   یا خو حیض کوردوک ایسه دیسه مکر
بو دخی ایچلیندرسه ای پسر   کندو حالندن هم اول ویرسه خبر

باب الرجعة

بر طلاق چونکیم بنه خود ایکی صریح   عورتن برکیش بوشرسه صحیح
بوش اولور اول لیک رجعت اتسه کر   عدت ایچنده اولور رسه ای پسر
عورتی اولورانک اول ای سعید   اتمز ایسه داخی کر عقد جدید
شیله کم عورتنی اوپسه مکر   یا سکا بن رجعت اتدم دیسه کر
یا خو شهوت برله یاپشسه دخی   ایله اولسه رجعت اولور ای اخی
عورتنک کر عدتی کچسه همان   ار ایتسه عورته کم بن ای جان
عدتک ایچنده بیکن چون سکا   رجعت اتدم سن حلال اولدک بکا

بو سوزی عورت اکر تصدیق اتده   رجعت اولور اول دخی بل ای دده
رجعی بوشادوغی عورتینه ار   چون حرام اولمز جماع اتسه نه ار
باقی در زیره اونک ملکی دخی   رجعت انکلک اکا وار در اخی
لیک باین اولسه کر اولور حرام   زیره ارک ملکی قلمادی تمام
چونکه باینده حرام اولدی کرک   اوچ طلاقده پس حرام اولدی نتک
لیک باینده بنه الملق روا   عدت ایچنده دخی اولسه نوله
اوچ طلاقده المغه یوق در مجال   حله اولمایینجه پس اولمز حلال
یعنی بر ارده دخی وارده تمام   اول ار اکا وطی اتده هم والسلام
بوشیا اول ار دخی صکره انی   کم تمام عدت کچه اکله بونی
پس بو اوکلی اره اولدی حلال   المغه شمدن کرو بولدی مجال
برکشی کندو خلاییقن مکر   برکشییه آنی جفتلندرسه کر
اول دخی وطی اتدکدن صکره هم   کم طلاق ایکی ایکی دراکه نعم
یعنی ایکی بوشسه آنی تمام   اوچ کبی اولورا کا اول والسلام
صکره آنی قلمغه قلسه هوس   حله شرط اولمز همان اولداخی بس
کرچه مولی اکه وطی اتسه دخی   حله اولمز اول اکا بل ای اخی

چونکه اول بوش اولدی اندن مطلقا حلّه‌سز المق حرام اولدی بکا
حلّه اولن زوج آخر هم دخی بالغ اولورسه روا در ای اخی
هم مراهق داخی اولورسه اگر کم ایلاج اتماکه قادر اولسه گر
بالغ اولماغه یقین اولسه تمام هم انوک مثلی جماع اسه کام
یعنی شول اوغلان که انوک آلتی اشتها ایله اوله دورن دخی
اول دخی اولور محلّل بی گمان شرط ایلاج اولدی انک پس همان
یعنی شرط اولمادی انزال ای آغا گر ذکر باشی سیجه کرسا روا
گر صغیر اولسه ولیکن ای پسر قادر اولماسه ایلاج اتماکه گر
اول محلّل اولمغا یوقدر مجال یعنی عورت ارنه اولمز حلال
زوج آخر هم دخی شرط اتسه گر یعنی شرط اتسه نکاحنده مگر
کم محلّل اولسه اول انجق همان بویله عقد ایلاد اندا اول زمان
سنی جفتلندم بو شرطیله بن اوش کم حلال اولماغیچون سن زنیه خوش
اول دخی درسه قبول اتدم تمام شرط تحلیله عقد اولدی تمام
بوحنیفه بونی دیمشدر روا لیک اول مکروه دمشدر ای آغا
یعنی بو نکاح اولور حلّه دخی چون نکاح جایز اولدی ای اخی

هم امام ثانی فاسد در همان انوکیله حلّه اولمزسی گمان
هم محمد قول اولدر ای آغا گرچه اول اسنانی همان گورر روا
لیک آنوکله محلّل اولمز اول پس حلال اولمقلغه بولمادی یول
بر طلاق یاخود ایکی داخی مگر عورتینی برکشی بوشاسه گر
بینه اول عورتن السه بی گمان بر طلاق یله اولور مالک همان
زیره گیتدی ایکیسی اول تمام صکره بیری قلدی انجق والسلام
بر طلاق داخی بوشرسه صکره هم اوچ طلاق بوش اولور اندن ای ددم
چونکه گیتدی ایکیسی اوّل تمام صکره بیری داخی گیتدی والسلام
بینه الملق دیلرسه پس اگر حلّه‌سز المقلق اولمز معتبر
لیک بر ایری قاره ورسه دخی اول دخی آنی بوشارسه ای اخی
صکره اولکی اری السه تمام اوچ طلاق مالک اولور بینه تمام
بر طلاق بوشارسه اول هم دخی یاخود ایکی بوشامش اولسه اخی
یعنی اوچ بوشامسا اول تمام بر طلاق یاخود ایکی اولسه تمام
صکره بو عورت برارده وارسه هم اول دخی انی بوشرسه ای ددم
اوچ طلاقیله اولور مالک تمام بینه اولکی اری السه تمام

بو امامین قول دربل ای اخی   هم محمد قولیدر دکله دخی
بر طلاق قیلا اولور مالک همان   صکره غی اراکه هیچ اتمز زیان
زیره کندی سی ایکسی اول تمام   بیر سی قلمشدر رهم والسلام
بینه انوکیله مالک در بواش   صکره غی ار آنی بدم آتماد خوش
اوچ طلاق بوشنا اولسه بر عورت ایکی   صکره کلسه ارنه ویرمه خبر
سن بوشادک عدتم کچدی تمام   صکره برار ده دخی واردم بنام
اولدخی بوشادکدی عدتم   بینه ساکه وارمغا در نیتم
یعنی شمدی بن حلال اولدم سکا   سن نکاح اتمکه روا اولدی سکا
کچمش اولسه شول قدر مدت اخی   کم اولا انوکله عدت دخی
وار در بینه انی الملق اول ار   ظن ادرسه صدقنی انوک اکر
بعضلر بو مدتک ادناسنی   کم اوتوز طقوز کون اولور دانی
اوچ کون اولدی حیضک ادناسی تمام   طهرک اون بش کوندر رحم والسلام
پس اکی طهر بله اوچ حیض ای اخی   کم بو مدتده تمام اولور دخی
پس اوتوز طقوز کون اولور جمله سی   عدته یتدوکنی اول در سبب
عورتینه برکشی صور ای اخی   کم رضاعدن سن بکا دیسه دخی

یعنی کم قز قرداشم سن دیسه هم   بو بجه بیلدر داخی کچسه ای ددم
بینه بو سزدن رجوع اتسه بولر   بن خطا اتدم بو سزدن دیسه کر
عورتی اندن بوشاولمز پس همان   چونکه اول بلدی خطاسن اول زمان
بو بحلاینده نسبدن دلخ هم   یعنی مسموع اولا قولی ای ددم
شیله کم بر عورته دیسه براد   سن بنم قز قرداشم سن دیسه کر
هم دخی بایق او عورت ای اخی   کرچه مجهول النسب اولسه دخی
صکره چیقتلنمک دلاسه انی هم   اول دخی جایزدر اولور محترم
یعنی دیریسه خطا اتدم همان   قولی مسموع اولور انوک نکان

باب الایلاء

بر کشی انداجته کم درد ای تمام   یا دخی در دایدن ارتوق ای امام
عورتینه یعنی اتمایه جماع   پس بایق ایلا اولور بونی تبع
یعنی اول مدت اچنده اول اکر   عورتینه کم جماع اتسه اکر
اکه کفارت اولور واجب اخی   ساقط اولور پس همان ایلا دخی
کر جماع اتمایه اول درد ای بجه   بایق اولد عورت اندن بجه
کر اقل اولورسه دردایدن همان   انده ایلا یوقدر بل ای کاف

ایت آی درت قاروانش اولسه اخی
عاجز اولسه مولی وطئ اتمکدن کر
یاخود درد ایلق یول ایراغ اولسه
قولیله اکر سوی اندم دسه
قادر اولسه مدت اچنده اکر
بینه فئ وطئیله اولور تمام
عورتینه سرقچن برکشی کر
کر طلاقه نیت ایدرسه همان
یا ظهار اولسون یا اوچ یاخود یلان
یعنی نه کم نیت اندی ای اخی
نیت هیچ اولمز اولرسه اکر
پس بو ایلا اولسه در ای اخی
یعنی کم اتراک اچنده ای امام
کم حلالم یا که در اولسون حرام
باین اولور عورت بل ای اخی

مدة ایلا همان انده دخی
مانع اولسه یا مرض یاخود صغر
فی انوک بودر ای پرکرم
مدت اچنده یکن قیدن بیه
بو موانع یعنی کیدرسه مکر
قو للی دیدوسکه اولمز والسلام
سن حرام اولدک بکا دیدکر
بوش اولور باین طلاق بل ای کیان
بونلره نیت ادرسه پس همان
معتبر اولدر ولیکن بو دخی
یا حرام اولسون ددی مطلق کر
بو بغلاین اکله وار در بر دخی
بونلرک عرفنده بو وارد بنام
نیتی اولمزسه داخ والسلام
بویله کلمشدر همان فتوی دخی

باب الخلع

ارله عورت چکشسه مرقچن
پس اربنه عورت ایدرسه که بن
بر طلاق بوشه یاخود ایک دسه
خلع اولور بو بوش اولور باین طلاق
ادقرسه عورتندن دکله هم
لیک عورت قبسه هم ورسه بدل
مهرنه کم صالح در اول مهر اولمغا
خمر یا خنزیر یا میت مکر
بوش اولور باین طلاق عورت همان
قاضی قاتنده اکی کشی مکر
دیسلر کم اشبو کیشی ای امام
عورتنله یعنی خلع اندی بوار
هم بوطا بو قلاری قاضی ایشده
شیله کم مطلق طلاق اولسه اکر

عورت اولورسه ارندن سم قچی
اوش سکا مال ویرین کل بنی سن
راضی اولوب ار دخی کر بوشسه
واجب اولور هم بدل بالاتفاق
مکروه اولور اول دخی کرمشکم
اول روا اولورلکا اولمز خلل
خلعه صالح در بدل اولور اغا
خلع اچون بونلر بدل اولسه اکر
نسنه دلخ لازم اولمز بی کمان
کلسلر یعنی طانقلق ورسلر
عورتن بوشادخلع اندی تمام
دعوا اتمزسه دخی عورت مکر
پس کرک کم خلعه اول حکم اده
یا طلاق عتق اولسه اول اکر

اگرچه عورت یا خلایق بی گمان دعوی ایتمزسه دخی بونلر همان
یعنی طانقلر طانقلق ورسلر کم آزاد اولدی یه بوشدی دیسلر
قاضی بو طانقلغی هم ایشده بوشلغه آزادلغه پس حکم اده
خلعه طانقلق دخی هم ای ددم انلرک گیبی در بو داخی هم
مهرنه کم خلعه بدل اولسه دخی عورته لازم اوله اول ای اخی
چونکه بوش اولدی او عورت پس همان کم بول اول ویرسه دربی گمان
چون طلاقه حکم اولندی ای اخی اکه تابع ثابت اولور مال دخی
یعنی مقصود بونده بوشلقدر تمام مال اولور ضمننده انوک والسلام

باب الظهار

بر دخی کلمه در اصل ظهار ذکر ادالوم هم انی ای اختیار
برکشی عورتنی ایشت ندر آنه سینک ظهرنه تشبیه ایدر
یعنی بانم اوزرمه سن همان پس کظهر امّی درسه بی گمان
انوک ظهری کبی هم ای اخی سن حرام اول دکلجا درسه دخی
بویله درسه بو همان اولور ظهار حکم بودر کم اشت اکله ای یار
اوپمک قوچمق یا پشمق هم جماع کم حرام اولدی کا اول بی نزاع

تا بشکاداکن که کفارت در ما عورتینک قاتنه اندن وره
یعنی کم بر قولن آزاد ایلیه قول اولمزسه اشت کم نیلیه
ایکی ای اوروج دوته دل تمام متصل اولمق کرکدر ای امام
اکه داخی کوج یتمزسه انده کارکن التمش مسکینه اطعام اده
ارککک اولسه دیشی اولسه قول اگر یا کبیر و یا صغیر اولسه اگر
مسلم اولسه کافر اولسه هم دخی یا مکاتب داخی اولسه ای اخی
بونلری آزاد ادرسه ای پسر یعنی کفارت یرینه کالسر
یعنی ایک ال کاسله تمام یا خود کوز سز اولسه اول قول ای امام
هم دخی مجنون اولورسه اودم یا مدبر اولسه یا امّ الولد
بونلری آزاد ادرسه هم دخی یعنی بونلر جایز اولمز ای اخی
هم طعام ورکده مسکینه همان داخی هر مسکینه یعنی ای جان
نصف صاع بغدای وره هر بیرنه یا خود قیمت ویره انوک بیرنه
یا خوار بادن وره بر صاع تمام بونده هم قیمت روادر والسلام
ارتده کیجده یا هر بیرسی قرن طونجه یا پسن بیسی
بطننه یا فرجنه یا فخذنه تشبیه بولارک هر بیرنه

یعنی بالدیر بنه یا قرینه دخی
بونلره تشبیه اورسه ای اخی

ظهر کبی در بولر داخ ای یار
یعنی تشبیه ایدجک اولور ظهار

انه سندن غیر محرم داخ هم
اول دخی اناکبیدر ای دوم

ورمدن کفارتن وطی اتسه کر
آثم اولور انجق استغفار ادر

باب اللعان

عورتینه بر کشی قذف اتسه کر
یعنی زانیه دیو سوکسه اکر

یا ولدن هم نسب نفی ایلسه
یعنی اوغلک سندن اولمادی دیسه

هم بولر اهل شهادت اولسلر
عورته قذف ایدنه حد اورسلر

یعنی شیله کم عفیفه اولا اول
تهمت آتماکه اکا اولمایه یول

موجب قذف اکر عورت همان
کم طلب ایدرسه واجبدر لعان

کر لعان ایتمکدن ابا ایده ار
حبس ادالر آن تا کم اول یکر

کم لعان ایلایه یا یقای ده
کندو نفسینی یه خود تکذیب اده

حد ادالر تکذیب ایدرسه همان
تکذیب ایتمایوب اکر قلسه لعان

عورته دوشر لعان اتمک بودم
اول دخی ابا ادرسه ای دوم

ان داخ حبس ادالر بی کمان
تا شکاداکن که ایلایه لعان

یا خود قذفنده انوک تصدیق ایده
اسقاط اولانا لعان غوغا کده

لیک بوکا داخ حد یوق دراخی
کم بکر اقرار اده اوچ کز دخی

کر بولر اهل شهادت اولمیه
حد اورالر حق عورت قلیه

شیله کم قول اولسه یا کافر دخی
یاخود اول محدود قذف اولسه اخی

یعنی کرچه بو قدر بونده لعان
لیک حد ادالر الملاره همان

کر بونک عکس اولورسه پس همان
حد اورلمز اکه هم بو قدر لعان

یعنی عورت کافره اولسه اکر
یا قراواش داخ اولورسه اکر

یاخود محدوده اولورسه هم دخی
حد اورلمز هم لعان اولمز اخی

زانیه اولورسه عورت داخ اکر
یا صبیه یاخود مجنونه اکر

حد اورلمز بونده هم اولمز لعان
بو دخی انجیلیندر سنی کمان

ایکسی داخ لعان اتسه اکر
قاضی بونلاری همان تفریق ایدر

یعنی عورت بوشنلور باین طلاق
کم بونک حکم بودر بالاتفاق

هم دخی نفی ولد قلسه همان
انده داخی واجب اولور پس لعان

پس بولار داخی لعان اتسه اکر
قاضی هم تفریقله حکم ایدسه

باین اولور بونده عورت هم دخی
هم دخی اوغلان قاضی ای اخی

شویله کم انا سنه الحاق ادر
لیک بو نفی ولد قلدوغ ار
بو حنیفه قول بودر سنه کانا
یا قبول تهنیه قلدوغ دم
یعنی بو وقتلرده نفی اولسه ولدم
نفی ادرسه معتبر اولمز ای جان
یعنی بونلر کر لعان اتسه تمام
ایکسندن بیله ثابت در نسب
پس همان بونده لعان اولوردر
پس امامین قول بودر بونده هم
نفی جایزدر ددی بونلر دخی
نفی جایز اولمز انوک بیک کان
نیچه دربلک دلرسک هم لعان
صورتی انوک بودر کم ای پسر
بن شهادت ایدرن الله کم

آتسندن پس نسب اولمز کدر
کم نه وقت اولورسه اولور معتبر
شول ولد دوغدوغ کوندن همان
کم ولادت الثین الورهم
معتبر در نفی بوندن صکره اود
واجب اولور پس همان انچی لعان
قاضی تفریق قیله حکم اتسه تمام
نفی جایز اولدی بودر سبب
ایکسینک اوغل اولا هم ولد
قرق کون اندک نفی اولوراندم
لیک قرقدن صکره نفی اولسه انچی
واجب اولور پس همان انچی لعان
دکله سن آنی داخ قیلام بیان
بشلیه اول دیه درت کز بو ار
یعنی دراشهد بالله العظیم

کرچکن کم بارزنا سکدم سکا
حق تعالی لعنت دیه همان
یعنی بیشنجی سنه بونی دیه اول زمان
هم دخی عورت کرک درای اخی
بن شهادت ایدرن الله کم
سن یلان سوکدک بکا هم بارزنا
حق تعالی دن ددی یعنی غضب
چون بو صورتدن اجلدی اوش نقاب

کم یلان سیلا رسم اولسون بکا
اردن اولمق صورتی بودر همان
بو بخلیان ویلیسیر عورت همان
یعنی بوندن صکره درت کز اول دخی
یعنی دراشهد بالله العظیم
کر یلان اولمزسک اولسون بکا
کرچکیسک یا که اولسون ددی سبب
فهم قیل والله اعلم بالصواب

باب العنین

تا کهان بر کشی سست اندام اولا
عورته یعنی تیقنلق ایده حز
یعنی ارندن اول ایرلمق دلر
قاضی سالنی بر یله تأجیل اده
اول انوکیله تیقنلق ایده هم
کر تیقنلق اتیه بر ییل تمام

بو یله ایکن وار بر عورت اله
عورسته داخ طلب قلسه بوکز
چون تیقنلق یوق اراده بلدلر
اوله کم اول ییل اچنده اماده
راضی اوله اکه عورت کیده هم
عورت ایرلمق دلرسه پس امام

ایدکارک کم انی تزویج اده   چون اراده مصلحت یوق یانده
لیک برکز ایتنلق اتسه کر   صکره مرکز اتمز اولورسه بکر
ایرلق استرسه عورت شمدیم   کم ایرماز قاضی سانی ای ددم
زیره عورت حقن الدی بی کمان   ایرلق یوق شمدن کیرو همان
ارله عورت اراسده اکر   اختلاف اتسه بولر یعنی مکر
عورت ایدرسه ارینه کم ای جان   بن سکا عورت اوللدن بی کمان
سن بکا هیچ یتنلق اندک   گرچه قاتمدن بنم هیچ کتمدک
اردخی ایدر اکا کم سن یلان   بن سکا اتدم یتنلق بی کمان
قول ارک در بونده اکلا ای پسر   شیله کم یعنی اول ار انداجسر
اراکر انده ایجریسه ای اخی   کم یتنلق اند کینه هم دخی
ثیب اولورسه اکر عورت همان   عورتی اولور انوک اول بی کمان
تاجیل اتمک واجب اولمزی کمان   عورتی اولدی ارک پس همان
زیره انداجدی یتنلق انداول   لیک ار انداجیوب قلسه نکول
بونده واجب درکه تاجیل ایدر   چونکه انداجادبا پس بیدلر
قودلر بر ییل تمام کچدن کم   اختلاف اتسه ینه بونلر اکر

یعنی عورت ارنه کم ای جان   اوشنده بر ییل دان کچدی بلکه
سن بکا هرکز یتنلق اتمدک   گرچه قاتمدن بنم هیچ کتمدک
اردخی ایدر اکا کم سن یلان   بن سکا اتدم یتنلق سنی کان
اندورار اره انداجرسه ار   قاضی اندن عورتی تزویج ادر
قول ارک در لیک انداجسه تمام   عورتی اولور انوک اول والسلام
ثیب اولن عورتک حکم بودر   دکله عورت بکر اولیجق ینجدر
یعنی عورت بکر اولورسه اکر   اختلاف اتسه بولر داخی کر
بونده عورتلر نظر ایده تمام   کوره لر داخ دیلرای امام
بکر درلرسه بو ای اخی   تاجیل اتمک لکدرکب بونده دخی
بعده بر ییل تمام اولسه اکر   اختلاف اتسه ینه بونلر
اختلاف اتسه بولر یعنی همان   شیله کم هم اتدلر اول زمان
ینه عورتلر همان ایده نظر   بکر درلرسه بونلر کر
قاضی سانی پس همان تفریق ادر   بوش اولور باین طلاق عورت کدر
لیک ثیب درسه بونلر اکر   یعنی بر ییل کچدکندن صکره کر
زایل اولمق چون بکارت ای اخی   اردن اولمز اول همیشه سم دخی

ینجه سنه لردن اولورداخ هم — اردن او لمق شرط دگولدر ادم
پس اره اندویره لر انداجسه ار — عورتی اولور انوک اول معتبر
لیک انداجز اولورسه ایمان — قاضی تزویج ایدرسه آنی اول زمان
بکر دردیدکلرینک حکم بو — شویله کم تفصیل اولندی اول اقو
لیک اول کم نظر قلدی بولر — بکر داکلدر بوثیب دیسلر
پس اره اندویرلر بونده دخی — قول ارکدر انداجسه ای اخی
عورتی اولور انوک اول ای پسر — لیک انداجز اولورسه هم بوار
بونده هم تاجیل ایدرلری کمان — بعده بریل دخی کچدی همان
اختلاف اتسه ینه بونلر اکر — شیله کم هم اندلر اول بکر
بینه اره اندورلر هم بوکز — انداجرسه عورتی اولور تکز
لیک انداجز اولورسه ای پسر — قاضی هم بونده دخی تزویج ایدر
گر خصی اولسه بوار داخ همان — حکم عنین حکم اولوری کمان
لیک مجبوب اولریسه ای ده — قاضی سے فی الحال هم انی تزویج اده
یعنی عورت طالب اولورسه اکر — قاضینک تزویج اولور معتبر
بو قموسنده اکر عورت ای یار — کم ارینی ایدریسه اختیار

حق اسقاط ایلدی چونکه ای کمان — ایرلق یوق عورتی اولدی همان
ایکسنده ویری معیوب اولسه گر — هیچ بری اولمز مخیر ای پسر
کم جنون یا برص یاخود جذام — یارتق اولیه قرن اولابنام
یعنی بونلر اردده عورتده همان — گر اولورسه تزویق اولمزی کمان
یعنی عقدی بونلرک اولور روا — بونلرسه آنی رد اولمز ای اغا
فرجک اغزنده تک بتسه اکر — قرن اکا درلرکی اکله ای پسر
ات بترسه هم رتق درلر اکا — عورته مخصوصدر بونلر اغا

باب العدة

برکشی عورتنی بوشاسه گر — هم دخی بعد الدخول اولسه مکر
حیض گرر اولسه وهم حق دخی — عدة اوج حیض اولورانوک دخی
یا نکاح فاسد اولسه ای دوم — شبهیله یاخود وطی اولنشه هم
یا نکاح منفسخ اولسه همان — انده داخ عدت اولورنی کمان
چونکه ایرلدی اکا عدت گرک — یعنی اوج حیض اولمنه مدت گرک
اری اولورسه بولارک هم دخی — عدة اوج حیض اولسه ای اخی
گرقرا واش اولسه اولدیگرک — عدتندن حیض اکا ایک گرک

اکر صغیره اولسه یا آیسه هم | عدتی اوچ آی در ای دردم
اری اولمش عورتک هم عدتی | درت ای اون کون اولدی انوک مدتی
بو کلو عورتدر عدتلی کمان | وضع حمل اولنجه در انجق همان
چونکه وضع ایلایه حملن والسلام | عدت داخ همان اولور تمام
حیض کورر قاروّاش اولسه بو کز | یا خود اول امّ الولد اولسه ککز
یا مدبّر یا مکاتب اولسه هم | ار بونلاری بوشرسه ای ادم
ایکی حیض اولا بونلارک عدتی | کم تمام اولور انوکله مدتی
لیک حیض کورمز اولورسه بونلر | عدتی بر بوجق ایدر معتبر
بونلرک هم اری اولسه ناکهان | ایکی ای بیش کون اولور عدت همان
حرّه عورت عدتی بنسه تمام | قاروّاشده نصف اولور والسلام
حامله اولسه دخی بونلر اکر | وضع حمل اتاکله عدت بیتر
یعنی بوش اولسه اری اولسه دخی | وضع حمل اولور همان عدت دخی
دکله هم امّ الولد مولاسی کر | آنی آزاد ایلر یسه ای پسر
یا خود مولاسی اولورسه ناکهان | عدت اوچ حیض اولور انوک همان
لیک حیض کورمز اولورسه ای اخی | عدت اوچ آی اولور بونده دخی

هم طلاق قبل الدخول اولسه اکر | اکه عدت یوقدر بل ای پسر
ذمینک داخ همان ذمیده | بوشاریسه عدت اولمزایدی
مدت عدت اکر کچسه تمام | کرچه سن آنی بلدی عورت بنام
عدت کچمش در انوک بی کمان | یا اری بوشاسه یا اولسه همان

باب ثبوت النسب

برکشی بر عورته شرط ایلسه | بن سنی جفتلانور اولورسم دیسه
سن بوش اول بندن دی شرط ایلدی | صکره جفتلندی سن انی کورنیلدی
بوش اولور جفتلندوکی دمده همان | الت آیده اوغلی اولسه بی کمان
اوغل اولور اول کشینک اول همان | مهر داخ واجب اولور بی کمان
الت ایدن اکسک اولورسه اود | یا دخی ارتقده کاترسه ولد
بونده اوغلانه نسبی قیلس همان | آنه نوک اولور اول اوغلانی کمان
برکشی هم عورتن رجع طلاق | بوشسه کر ایلده دشسه اتفاق
ایکی ییلده یا دخی ارتقده هم | کر ولد کاتورسه عورت ای دم
عدتم کچدی دیو عورت دخی | المتمش اولورسه اقرار ای اخی
ثابت اولور اول ولدن پس نسب | عدت چون کچدی اول در سبب

امم بونکلر رجعت اتمش اولورلر ایکی ییلدن ارتوق اولورسه اکر
ایکی ییلدن اکسوک اولسه ای اخی ثابت اولور هم نسب بونده دخی
لیک باین بوش اولور بونده همان رجعت اولمز زیره بونکلا ای جان
کر باین بوش اولسه عورت هم بوکز ایکی ییلدن اکسک اچنده کلکر
کلمدی کاتورسه ثابت در نسب زیره بونده داخ وار در هم سبب
لیک اولورسه اکی ییلده تمام بونده هم یوقدر نسب بل ای امام
کر کمر ار آنی دعوی ایلیه اول نیم او علوم دیوبن سویلیه
عدتی کچدی وکنه عورت اکر اعتراف اتسه دخی صکره مکر
الت ای اولمادن اوغلی اولسه هم بونده پس اولور نسب هم ای آدم
لیک الت ایده کالورسه ولد یا دخی ارتقده اولورسه اود
بونده اوغلانه نسب یوقدر همان انه توک اولو یا اول اوغلانی کان
آنه تابع اولور اوغلان دخی آنه نه وصفیله اولورسه اخی
شویله کم اول حره اولسه یا رقیق یا نکاحیکز حکم وار ای رفیق
اول دخی انا سیکه اولور همان آنه تابع اولور پس بی کمان
هم دخی حق الحضانه ای انا انه نوکدر انه حکم اتمز اکا

تربیت اول ایده یعنی اوغلنه آندن بونسنده یک درانه
آته اناسی انا اولمایجق یا بولردن کمسه بولنمایجق
آته اناسینک اولور حق بوکز اول دخی اولمایجق اولدر کلکز
انه انا برانک قز قرداشی اولورلر اول اولور انوکا اشی
کر بولر اره وار رسه نکان ساقط اولور حقلری بلکل همان
لیک صکره بینه بوش اولسه بولر حق بینه بونلاروک اولور ای پسر
داخ بلمکلک الرسک ای امام وار هدایه نقلنی کوربل تمام

باب النفقة

ارله عورت اراسنده طلاق واقع اولورسه اکر بالاتفاق
واجب اولور عورته عدت چکر پس کرک در عورته البته ار
النسکنی ایلیه انفاق اده داخ عورت کیمه ریابس نه
بوشنمایوب عورت اولسه دخی قامو واجبدر بولر اکله اخی
لیک عورت قچسه ارندن اکر منزلندن چقسه کتسه اول کز
ساقط اولور اردن انفاق بتیه تا که عورت منزلنه کلیه
کرصغیره اولوریسه هم دخی کم تمتع ایلمیه ار دخی

بونده هم واجب دکل انفاق ای جان   انا شره عورت کبید ربو همان
لیک بونک عکسی اولورسه اکر   اوغلنک مالندن اولور ای پسر
شیله کم یعنی صغیر اولورسه ار   عورتینه نالنی انفاق ادر
کر مریضه اولسه عورت داخی هم   بونده هم واجب در انفاقی دم
مدّة عدّت اکر کجسه تمام   ارده انفاق اتمسه اکا تمام
ساقط اولور اندن انفاقی دم   کم مکر فرض اتمش اوله قاضی هم
واجب اولورسه که فرض اوله تمام   عورتینه اوده یه ارو السلام

کتاب الاعتاق

چونکه ذکر اولندی احکام طلاق   اینجه در هم دکله احکام عتاق
برکشی قولنی ازاد ایلدی   شیله کم سن بندن آزاد اول دیدی
یا عتیق یا محرّر دیسه هم   یا خو معتق سن دیسه اول بر کرم
یا برا وعلم در بنم دیسه همان   یا اقدر یا انم دیسه ای جان
اول قول آزاد اولدی شدن کیرو بس   هم میسر اولدی اکا دست رس
اکه کم اوعلم دمشدر ای پسر   اوغل اولمق ممکن اولورسه اکر
یعنی یاشده قول کچی اولسه دخی   اوغل اولوراول نوکه اکلاخی

هم او مجهول النسب اولسه همان   اوغل اولمق ممکن اولوربی کمان
شونکه مجهول النسب در لراکا   کم دراتی داخ بلکل ای اغا
مسقط رأسنده بر قول کم مکر   کم دراتاسی بلنماسه اکر
یعنی شول یرده که طوغدی اول همان   کم دراتاسی بلنمز اول زمان
یا هذا اتاسی بلنمز مطلقا   شیله کیم قنده کرکیسه طوغا
چونکه بیلنمز اتاسی ای اخی   طوغدغی یرده هم اولمزسه دخی
پس کرک کیم قامو بونلری کمان   یعنی مجهول النسب اوله همان
وارث اولوراول اخوه اول غلام   باقی وارثلر کیدر رو السلام
هم بو اوغلوم در دیو اقرار ادن   اول رجوع اتایه بو اقراردن
کردونب صکره رجوع اتسه اخی   معتبر در جایز اولوراول دخی
بن غلط اتدم دیسه یا خود خطا   اوغل اولمز چون رجوع اولدر روا
یعنی اقرارنده ثابت اولدی   پس نسب داخی مقرّر قلدی
لیک آزاد اولسه در مطلقا   زیره عتقه صحیح رجوع اولمزدر روا
ممکن اولمزسه اوغل اولماغه کر   یا خو معلوم النسب اولسه مکر
یعنی یاشده قول اولور اولسه اخی   یا خو معلوم اولسه اتاسی دخی

بونده آزاد اولسه انجق همان ❊ ثابت اولمایه نسب بس بی گمان
برکشی ملکه اضافت اتسه گر ❊ شیله کیم برقوللرن دیسه مگر
شول قوللرکم بن انکا مالک اولم ❊ بندن آزاد اولسون او دیسه نعم
برقوللر اول مالک اولسه هم دخی ❊ اول همان آزاد اولمیسر ای اخی
هم کشینک ذی رحم محرم برقولی ❊ بر سبیله کیم انکا مالک اوله
اول دخی آزاد اولور بی اختیار ❊ شرعک اولدر اختیاری چون ای یار
مالک اولن مجنون اولسه یا صبی ❊ بونده آزاد اولور هم یا ابی
برکشی مکره یا سکران اولسه گر ❊ قولن آزاد اتسه اولور معتبر
یعنی کوجیله یا اسر کلسه دخی ❊ قولن آزاد ایدر ایسه ای اخی
واقع اولور بونده داخی هم عتاق ❊ شیله کیم ذکر ایلدک همچون طلاق
حامله برجاریه هم ای ده ده ❊ آنی مولاسی اگر آزاد ده
جاریه آزاد اولور چون بی گمان ❊ حمل هم آزاد اولا هم همچنان
هم مجرد حملن آزاد اتسه گر ❊ اته سنده عتق اولمز معتبر
یعنی آزاد اولسه حمل همان ❊ انه سی پس اولمیسر هم چنان
انه سی حالله اولسه اخی ❊ آینه تابع اولور اوغلان دخی

یعنی آزاد اوله اولمزسه همان ❊ اوغلانک کبی اولور بی گمان

باب معتق البعض

برقولنک بعضن برکمسه گر ❊ کم آزاد ایدر اولور معتبر
شیله کم نصفن یاخود ثلثن همان ❊ یاخو بوندن ارتق اکسک بی گمان
چونکه آزاد اتدی آزاد اولمیسر ❊ باقی قالنده اشت کم نولسر
دیلر ایسه آنی داخی ای امام ❊ آزاد ایدرسه آزاد اوله تمام
دیلمزسه قول سعایت ایده سر ❊ یعنی سعی باقی قیمتن اوده یسر
باقی قالان قیمتینی قول دخی ❊ اودریسه آزاد اولا ای اخی
اودمایوب عاجز اولورسه اگر ❊ معتق البعض اولدقالدی ای پسر
بو مکاتب کبی اولور پس همان ❊ لیک بونده عاجز اولسه بل ای جان
رد اولنمز اولینه قول الوفا ❊ پس سعایت ایدر انجق ای آغا
ایکی کشی اره سنده بر غلام ❊ مشترک قول اولسه یعنی ای امام
گر نصیبن بیری آزاد ایلیه ❊ اول بری داخی اشت کم نیلیه
گر بو آزاد ایلین بای اولسه هم ❊ اول بری اولور مخیر ای ددم
یعنی گر دیلارسه آزاد اده ❊ یاخود آزاد ایلیانه اوده ده

یا خود استسعی اده قولدن همان   پس مخیّر اولمش اولدی بی کمان
یوقسول اولورسه آزاد اولدن یوکز   ایکیسنده ده مخیّر درسکز
یا سعایت یا خود آزاد ایدسر   چون اوزنمک یوقدر پس مخیّر

باب التدبیر والاستیلاد

دکله استیلاد هم تدبیرله   ذکر اذ الوم سانی خوش تدبیرله
برکشی قولن مدبّر ایلسه   الدکومدن صکره آزاد اولدی
اول مدبّر در بایق مطلق همان   اولدوکندن صکره مولا بی کمان
ثلث مالندن آزاد اولور تمام   گر کفایت ایلیه مال ای امام
بوندن ارتوق مال قلمزسه اگر   همده وارثلر درست دی تماسلر
ثلث آزاد اولسر انجق همان   باقسن ایدر سعایت بی کمان
لیک مولا مدیون اولورسه تمام   دین سانی مستغرق اولورسه تمام
بوندن ارتوق یعنی کیم هیچ مالی یوق   لیک میت بورج بوندن الخ چوق
پس مدبّر قیمتن سعی تمام   اول ایلمو یه اودایه ای امام
لیک بورج اولمسا مال اخی   اولمز بیسه اکله سانی ای اخی
ایکی بخشن قیمتنک ای امام   وارث اولنلاره اودر والسلام

پس سعایت ایکی بخشنده اوده   یعنی آزاد اوله ب برنجنی کده
بونده آلملو یله وارث اخی   پس برابر اولدی اکسی دخی
هم بونی صنمق بعتشلامق دخی   کم درست اولمز بایق بل ای اخی
برکشی درسه قولینه ای غلام   کم بن اولمزدن برای اوکدن تمام
بندن آزاد اول دریسه ای اخی   عتقنی قلدی معلّق هم دخی
بر مدبّر در مقیّد ای پسر   یعنی برآی داخ بکجسه هم مکر
صکره اول کیشی اولورسه ناگهان   کل مالندن آزاد اولور همان
یعنی انجق مال بوقالسه اگر   بی سعایت کل آزاد اولسر
لیک اول اولمزدن اوکدن هم دخی   صاتسه یا باغشلسه بل ای اخی
اول دخی جایز در اولور روا   چون مدبّر در مقیّد ای اغا
پس مدبّر مطلق اولن ای امام   بوانوک کیب دکولدر والسلام
چونکه بیرسی مقیّد بیر هم   مطلق اولدی فرق اولدر ای دوم
پس بو صورتده طلاق اولسه اگر   کم امامینک بودر قول مکر
لغو اولور یعنی طلاق اولمز همان   عتق اولورسه یعنی لغو اولمز ای جان
اوجره ویره هم استخدام اوده   وطی اوده هم جاریه اولسه نده

اوغل اولورسه اولور ام الولد … دعوت ایلر اولسه مولاسی اود
دیکم یعنی بنم اوغلدر اوشل … بندن اولمش در دیه بو اولدخوش
بر دخی اوغلان طوغرسه صکره هم … اکه دعوت لازم اولمز ای ددم
اوغل اولور اول انوک داخی همان … کم مکر سه نفی ایلیه اول ای کان
یعنی بو بندن دکولدر دیسه کر … اوغل اولمز نفی اولور معتبر
لیک بوندن صکره دنسه هم دخی … دعوت اتسه اوغل اولور ای اخی
کرچه اول نفی ایلسه اول اغا … صکره بندن دیسه هم اولور روا
پس نسبده بوندن اکلندی همان … کم تناقضها نع اولمزلی کان
بونده هم صتاق بغشلامق دخی … کیم درست اولمز باتق ای اخی
صکره قالورسه بو مولادن اکر … مطلقا آزاد اولور بو ای پسر
بوندن ارتوق باع قلمزسه دخی … بو سعایت ایلمزمه کز اخی
پس مدبر کنی اولماد بو هم … کل آزاد اوله بونک ای ددم
کندو صلبی اوغلنک بر کشی کر … کم غلایقینه وطی اتسه مکر
اول غلایق داخی صکره ای اخی … وارسه بر اوغلان طوغرسه هم دخی
اته اول اوغلانه دعوت آیلیه … بندن اولدی بنم اوغلم دردیه

اوغلنی تصدیق ایدرسه دخی … یا خو تکذیب ایدرسه ای اخی
اوغل اولور اول اتانوک بالنسب … ملک اولور اول غلایق داخ هب
قیمتن لیک غلایغنک تمام … اتسی اوغلینه اودر والسلام
اول غلایق هم دخی انکا اود … اوغل اولدی پس اولور ام الولد
لیک اوغلان قیمتن هم ای اخی … آتیه اول واجب اولمز هم دخی
عقده داخ واجب اولمز ای پسر … آتیه بو برج اولمیه یعنی بولر

کتاب الایمان

دکلامدی نیجه در قول یمین … اول دخی اوچ درلو اولمش در یقین
بیرسی لغو اولدی بیرسی غموس … بونلری ذکر ایدلوم اولمه عبوس
برکشی بر کچمش ایشنده مکر … اشلمادم بن سانی دیر انداچه
یا خو اشلمادی کی ایشه دخی … انداجه کم اشلدم دیه ای اخی
ظن هم بو بیله اولورسه اول زمان … بو یمین لغو اولور بونده همان
کم مؤاخذ اولمیه اول در رجا … عذرنی داخی قبول ایده خدا
کذب قصد ایلیوب انداجه اکر … بو غموس اولدی بو کز ای معتبر
اثم اولور بونده استغفار اده … اثم استغفار له تا کم کیده

هم اوجنجیسی یمین انعقاد   برکشی کیم انداجه بالاعتقاد
یعنی مستقبلده براش اشلیه   یاخود ترک ایلایه کم اشلامیه
شیله کیم برکیشی اندا جد مکر   بن بوکون حامه کیرم دیسه کر
لیک اول کون وارمسه حامه اول   حینث اولمقلیغه پس اولدی اول
یاخود وارمایم دریسه هم دخی   صکره حامه واررسه ای اخی
بونده داخ حینث اولیسه همان   زیره انداجدی که وارمایه ای جان
اشلیم دیدوکنی اشلامدی   اشلمایم دیدکینی اشلدی
سهوله یاکو جله اولسه دخی   قصدله اولمش کبیدر ای اخی
حانث اولور بونده کفارت کرک   فرض اولور البتده اول دیکرک
شیله کم بای اولسه انداجن اگر   هم دخی حانث اولورسه ای پسر
اول فقیر اولسه اوچ نسنه ده   قنقسن دیلارسه سانی ادا
دیلر یسه برقول آزاد ایلیه   یاخود اون مسکین برکون طویلیه
یاخود اون مسکینه طون ویره همان   هم بولاردن عاجز اولسه نی کمان
متصل اوچ دوته اوچ کون تمام   بونده کفارت بودر هم والسلام
شیله کیم اولنق ترک اوله دخی   کم ظهارده ذکر اولندی ای اخی

هم دخی الطعام انک کبی همان   انده ذکر اولندی او داخ اول زمان
اوچ در حرف قسم هم ای آتا   بیری واو بیری با و بیری تا
شیله کم انداجسه واللهدسه   یاخود باللهیه تاللهد سه
بونلرک هر بیرله اولور یمین   انداچسک الله اچیکل همین
برکشی انداجدی ایشد ینیلدی   اشبو ارمقدن صو اچمیم دیدی
بردغیله الده صوین اچسه هم   بونده حانث اولمیا پس ای دم
حانث اولوریا توبا ایچرسه اگر   زیره کیم بوصوی ارمقدن ایچر
اشبو اغجدن یمایم دیسه کر   اغاج اولمز بونده ییمشدن دشر
حینث اولور ییمشن یرسه تمام   نسنه اولمز اغاجن یرسه تمام
لیک ماکر اول اغج ییمز اولا   ییدم اندن ییدم دینور اولا
شیله کم شکر قمیشی یادوک   بونلرک عینن یر اولورسه کرک
حینث اوله زیره کیم بونده همان   اغاجینک عین ییمزسنی کمان
اشبو بغدایدن یمایم دیسه هم   حینث اولور چیلنب یرسه نعم
اشبو اوندن یمایم درسه اگر   بونده پس اتماکی اولور معتبر
یعنی اوندن یالیکن یرسه همان   حینث اولمز بونده داخی بی کمان

كتاب الحدود

بو نظام عالمیچون چوق عقود … جلسندن بیرسی اولدی حدود
دکلسه انی داخ ذکر ایلیلوم … وسع طاقتجه ندر بیلایلوم
برکشی برا جنبیه عورته … ملک یوق هم شبهی ملک ای اته
وطئ ادراولرسه فرجندن اکر … ول شریعتده زنا در ای پسر
هم مزکی و معدل درت کشی … آزاده اولایه هیچ بیری دشی
ارکک اولر یعنی دردی داخ هم … کم طانقلق ویره بونلر ای ددم
اشبوار یه اشبو عورته دیسلر … کم زنا بیله طانقلق ویرسلر
هم زنای بلسلر شرعا ندر … هم دخی کیفیتی کم نیجه در
هم مکانندن زمانندن دخی … هم دخی مزنیه کم در ای اخی
قلسلر بو جلسن بونلر بیان … کم زنا اتدی دخی کوردک عیان
سرمدان اچنده میل کیب دخی … کم اکا وطئ ایلدی اول یا اخی
ثابت اولور پس زناتنک اولمه … زانیه مزنیه حد اورله
رجم ادار محصن اولورسه اکر … محصن اولمزسه اشت کیم نیدلر
یوز اغج جلد ایدلر اکا همان … داخ درت مجلس اچنده بی کمان

درت کز اقرار ایدر لولورسه تمام … ابونده هم حد ایدسر اکا امام
کر بو طانقلر برآیدن صکره هم … یعنی طانقلق ویرسه ای ددم
بویله اولسه واجب اولمز بونده حد … حد قذف انلاره واجبدر اود
لیک اقرار یله اولورسه همان … حد اورالر کرچه چوق کچدی زمان
هم بو طانقلر رجوع اتسه اکر … پس بولر قذف اتدلر حد اورلر
یاخود طانقلر اوج اولسه ای اخی … حد اورالر انلره بونده دخی

باب حد الشرب

سوجی اجسه برکشی برقطره کر … واجب اولور کم اکا حد ایدلر
پس طانقلق ویرسه ایکی کشی هم … یاخود اقرار ایلر اولسه ای ددم
هم دخی قوقوسی کتماسه تمام … واجب اولور اکه حد ایدر امام
قوقسی کتمش اولوریسه اود … ساقط اولور بلکه بونده داخ حد
حد بونک داخ سکساندر همان … حد قذفک داخ بودر بیچمان
برکشی کیم اسرک اولا ای ددم … قاضی مجلسنده حاضر اولسه هم
سوجی اجدم دیو اقرار اتسه کر … هم زنا اتدم دخی درسه مکر
ساقط اولور واجب اولمز اکه حد … لیک طانقلق ویررلرسه اود

یعنی سوجی اجدکور رک ویسه | واجب اولور بونده پس حد ایده‌لر

لیک اسه کلوسکی کیدیجه تمام | تأخر اتمکلک کرک حد ای امام

هم طانقلر داخ قامو ار کرک | عورت اولورسه روا اولمز تنبیک

هم طانعلق ورسه ایکی کیشی کر | زایل اولمش قوقسی داخ مکر

قاضی مجلسینه کالنجه تمام | قوقسی زایل اولورسه ای امام

یعنی کجه شول قدر مدت زمان | کم کلنجه قوقسی کتسه همان

بونده داخ حد ایده ای ددم | قوقسی کتد وکنه عذر اولدهم

مکره داخ بو بخلاینده همان | حکم بوردر زایل اولمقده ای جان

کر براسرک کافر اولسه ای اخی | عورت بوش اولمز اونک هم دخی

ذره آنوک ارتدادی ای پسر | اعتقادیله دکولدر بیندسر

لیک عورتینی بوشرسه اکر | قولنی داخ آزاد اتسه مکر

هم دخی بیع شرا اتسه تمام | هر نه کیم بونک کیبدر ای امام

واقع اولور یعنی بونلر ای پسر | شرع اکا زجر ایلدی چون بیندسر

کوجله اولورسه سکرانی اود | بونده هم کوز سبکی اولرمدد

یعنی کوزندکی عذر پس همان | بونده داخ معتبردر بی کمان

چونکه اچکده بولنادرضا | اوله عذرن کر قبول ایده خدا

اسرکن اول کمسایه درلر ای امام | از چوق سیلارکن بلمز تمام

هم دخی فرق اتمزاردن عورتی | مسکر اتوک بونده اولور حرمتی

باب حد القذف

برکشی محصن اولورسه ای اخی | محصنه عورت اولورسه هم دخی

بر کشی سوکسه زنا بیله اکا | اول دخی قذف ایلدک دیو بکا

حدنی اندن اکر قلسه طلب | حد اورالر اکه چون اولدی سبب

یا خود وسبی دیو سوکسه ای اخی | هر دلجه اولسه بو معنی دخی

سوکمک اولور اول زنا بیله همان | حد اورالر اکه داخی بی کمان

سکسن اولور هم بونک حد بنام | بوندن اوکدن شویله کم قلدق تمام

قول اولوب یا قاروش اولسه اود | یا دخی اولرسه هم ام الولد

بونده تعزیر اوله حد اولمز همان | محصن اولمز چونکه بونلر بی کمان

بوندن ایرق نسنیله هم دخی | برمسلمانه سوکرسه ای اخی

شیله کم فاسق یه کافر دیسه کر | یا خود سارق یا خبیث دیدی مکر

بونده تعزیر ایدلر انجق همان | یعنی کم حد لازم اولمز بی کمان

یا انشک یا خود طوکز درسه دخی ... بونده قوزیر اولمیا علی ای اخی
بعضلر دیمش که اشراف اولسه گر ... واجب اولور اکه تعزیر اید‌ه‌لر
کیمه کم حدّ اورسه یا تعزیر امام ... اول سبیدن اول اولور اولسه تمام
انده اودک بو قدر اولنده هدر ... شرعله اولدی چون اولورسه نذر

کتاب السرقة

هم دخی دکلر اوغرلق حالنی ... ذکر ادالوم پس انوک احوالنی
عاقل بالغ چو برکمسه اگر ... اون درم کومش اوغولا دمکر
یا خود اون درهم کمش قیمتلوسم ... یعنی بر محرزه مکاندن ای ددم
برکشینک مالنی السه نهان ... شیله کم اخفایله اولسه ای جان
صاغ الن اول انوک قطع ایده‌لر ... حکم شرعیدر و یا پس نیدلر
بر دخی اوغرلق ایدرسه اگر ... بو کز آنوک صول ایاغن کسلر
صکره بر داخ ادرسه ای دده ... حبس ادالر تا کم اول توبه اده
قول اولورسه یا ازاد لو داخ گر ... ایکسینک حکم بردر ای پسر
برکشی قوش یا بالق یا خود خشب ... یا خشیش یا خود صید یا قصب
یعنی بونلردن اوغولاسه اگر ... گرچه اون درهملک اولسه ای پسر

چون مباح الاصل اولدی بو نهان ... شبهه اولدی قطع ییدیوق بی گمان
یاش یمش داخ اوغولاسه ای یار ... شیله کم قوون یمشتالو خیار
یا دخی سود یا خود ات اورسه هم ... بونده داخی اول کسلمز ای ددم
یا اتاسندن اناسندن دخی ... یا خود اوغلندن اوغولاسه اخی
هم دخی ذی رحم محرم اولسه گر ... بونده داخ ال کسلمز ای پسر
عورت ارندن یا عورتدن اری ... بونلر اوغرلاسه یعنی هر بری
بونده داخ ال کسلمز ای اخی ... قوندوغی اودن قنق التسه دخی
برکشی بر اودی دلسه نی گمان ... کندو کرماسه الن صوقسه همان
السه ایچندن چقرسه گر متاع ... ال کسلمز انده داخی بی نزاع
کندو هم ایچاردن صونسه اخی ... طشره دن هم برکشی السه دخی
انده داخ ال کسلمز ای دده ... مالنی مال ساحبی الیق اودده
گر بر اوغرینک الن کسسه امام ... اوغرا اوغرلادیغی نسنه تمام
عینیله اوغرونک النده گر ... بولنرسه اسنه رد ایده‌لر
گر بولنمایوب هلاک اولسه همان ... انوکیچون اوغریه یوقدر ضمان
نسنه سی اوغرلنان کیشی دخی ... شرط اولیدر دعوی ایتمک ای اخی

یعنی دعوی ایلمزسه اول ستمان ال کسمک داخی اولمز بی گمان
مودع غاصب دخی صاحب ربا یعنی بونلر دعوی قیلرسه روا
شیله کم برکیشینک النده گر کم ودیعت واردی انی مکر
غاصب الندن سرقه مغصوبهم یا ربا مالندن اولسه ای ددم
بونلر اولورسه اوغرلانن داخی دعوی ایدرسه روا بولمز دخی
هم مضارب داخی مستاجر یالم مستعیر هم بو غلاین تاکه وار
یعنی بونلردن اوغرلنسه متاع معتبر در بونلر ایدرسه نزاع
اوغرنوک الن کسیمک ای اخی بیلکندن کاسدر پس هم دخی
طفلیار قان اتقایه تمام کم هلاک اولمایه اندن ای امام
گر هلاک اولادیو ظن اولنسه بس النی کسمک لکا قلما هوس
شیله کم کی خسته اولسه ای ددم یا قیتی اشتی یه صووق اولسه هم
زیرا بونی زجر چون قلدی خدا مهلک اولن نسنه اولمز روا

باب قطاع الطریق

برجاعت اهل اسلامدن مگر یاخود یالگز بری بسه ای پسر
جقه کم یعنی اده قطع طریق یولده هرکیم بولریسه اول رفیق

اولدرب هم مالنی المق دلر بونلری اتمزدن اولدن گر بولر
دوتلوب یعنی الهگرسه تمام بونلری حبس ایلیا تاکم امام
توبه ایدالر همان اشلارنه اشلیالر بایقی اشلارنه
گر بولر مال السلر انجق همان هر برینک الدنی هم بی گمان
گر نصابه ایرشورسه ای اخی کاسلر الن ایاغن هم دخی
گر همان مال المیوب اولدرسلر بونلری داخی همان اولدورلر
اولدروب هم داخی مال السه بولر الارن ایقلرن پس کاسلر
هم دخی اولدورلر یا آصلر هم روادر اوج گون اصلو قوسلر

کتاب السیر

دکله هم داخی بندن حکم سیر ذکر اولورسه الی داخ ای بسیر
چون شریعتنامریله بو جهاد فرض اولبدر اکه قلقل اعتقاد
لیک بو فرض کفایه اولدی هم بعض خلق ایتی ادرسه ای ددم
ساقط اولور باقیسندن فرض پس خوش سندرسانی انکه قلقل هوس
هیچ بریسی ایتمزسه اگر قاموسی صب اثم اولور ای بسر
فرض عین اولور نفیر عام اوله یعنی مشغول یرلاده کم اسلام اوله

بریره کافر هجوم اتسه اکر | فرض عین اولور بوکز بو خلقه یر
هر مسلمان کم اکا یاقن اوله | فرض اولور انلاره کم یاقن اوله
قادر اولمزسه ولر داخی اکر | بونلره یاقن مسلمانلر مکر
شیله کم بورسه اوله سلسله | مشرق مغربه اکر بو یله یله
فرض اولور بو جمله خلقه پس تمام | شیله کم فرض جنازه ای امام
یعنی بر یرده که بر کمسه اوله | پس نمازن یاقن اولنلر قله
یعنی ایراغ اولنه فرض اولمیه | کم مکر اول یاقن اولن قلمیه
پس ایراغ اولانه فرض اولدی تمام | چونکه سن آنی بلدی انلرکی کان
اولدکن هر کم اشتسه ای ددم | اثم اولور قاموسی ترک اتسه هم
شیله کم بورسه اوله سلسله | بو یله درین بلد کم بو مسئله

باب كيفية القتال

اهل اسلام کرسه دار الحربه کر | بر حصاری حصر قیلسالر مکر
اول اهلنی اوله اسلامه هم | دعوت ایدلر بولر دیبای ددم
کر قبول ایدوب مسلمان اولا | نفسنه مالینه درمان بولا
یا مسلمان اولمزا اورسه بولر | جزیه ویرمکیله دعوت قیله

اکر داخی راضی اولسالر اکر | اول مسلمانلر کیبدر ای پسر
یعنی نفسی مال انلرک همان | کم مسلمانلر کیبدر بی کمان
جزیه ویرمکلیکه داخی کر بولر | راضی اولمیلر ابا ایدەلر
پس بولارکله روا اولدی قتال | بونلره ارتق کجه ویرانلنال
بوزاکنلارن انجلارین کس | چونکه اسلامه مطیع اولماوپس

باب الموادعة

بونلرکله صلح قلمانی امام | کر روا کوررا ولورسه اول تمام
مصلحت اولسه مسلمانلره هم | اول دخی جایز دراولور ای ددم
مال الوب کر صلح ادرسه اخی | حاجت اولورسه روادر اول دخی
الدغی مالی امام مصرف بلیه | جزیه لوک مصرفنه صرف ایلیه
حکر نقض اتمک دلاسه صلح هم | چونکه انده منفعت کورسه نعم
نقضاده هم انده پس نداده | شیله کم عذر ایلمیه ای دده
یعنی صلح بوزدیغینی هم دخی | انده بلدوره آنی ای اخی
کر خیانت ایدلر اول بولر | کم اولن صلح تمام نقض ایدلر
پس مسلمانلر دخی قتل ایلیه | چون بوزلدی صلح یا پس نیلیه

باب الغنایم وقسمتها

بری قهر ایله فتح ایسه امام / ینجه دیلرسه مخیّر در تمام
مصلحت کوروب دیلرسه بی گمان / قسمت ایده لشکره ویره همان
دیلریسه اهلنی هم ای دده / یرلو یرینه مقرّر وضع اده
هم دخی وضع ایلیه جزیه خراج / سرقنلکم اگه اولسه احتیاج
هم غنیمت قسمت اتمکده امام / خمسین آلوب چیقره اول تمام
باقی اخماسینی بین الغانمین / قسمت اتمکلک کرکدر پس یقین
آتلویه ویره مسکی سهمین امام / پس یایه ویره برسهمین تمام
سئول که دار الحربه کردی اتله / ناگهان شیله کر اتوک ات اوله
چونکه دار الحربه کردی اول همان / اتلو سهمین السه در سنی گمان
یایه کیروب صکره آت السه اخی / یایه سهمین آلسه پس بودخی
خمس هم اوچ سهم اوله قسمت اده / هر برن بردرلو صنفه ای ددم
ویره برسهمین یتیملان امام / داخ مسکینلاره برسهمین تمام
برسن داخ لابناء السبیل / بویله قسمت ایده هردلیل

باب استیلاء الکفار

سرقنین کم ترک رومی سی اده / هم اکسی داخ کافر دردنده
مالک اولوز مالنی السه دخی / چونکه کافر مال درلوله اخی
بینه اول ترکدن بز السه وز اگر / ملکمز اولور بزم هم ای پسر
چونکه حربی مال دراولدق همان / مالک اولدق برالکا پس بی گمان
کر بولر غالب اولورسه بزه هم / مالموز السه دخی ای پر کرم
دارلره ایوا زادرلرسه اگر / مالک اولور هم بولر داخ مگر
لیک آزادلوله وهم زه اود / یا مدبّر یا دخی امّ الولد
یا مکاتب قوللمز اولسه دخی / دارله احرازادرلرسه اخی
مالک اولمزلر پس ای امام / کرچه مستولی اولورلرسه تمام
صکره هم بز غالب اولساق اگر / ملکنی صاحبی بولرسه اگر
قسمت اتمادن بولرسه بی گمان / نسنه ورمازمالدن آلور همان
لیک قسمت اولمش اولورسه اگر / قیمتن ویروب آلور اولسا مگر
برکشیدن ات کبی یا خود جمل / قچسه دار الحربه کرسه بی خلل
هم دخی کافرسانی دوتسه اخی / مالک اولورلر بولر اکا دخی
لیک قول اولسه قچوب کیرن اگر / مالک اولمزلر اگرچه دوتسلر

انوکیله بیله یا ات متاع — السه دار الحربه کرسه بی نزاع
قوله کرچه مالک اولمزلرسه هم — انده مالک اولورلر ای ددم
بر مسلمان هم امانیله دخی — وارسه دار الحربه کرسه ای اخی
انوک اهلینه دخی اموالنه — هر برینی قویه کندو حالنه
یعنی بونلاره تعرض اتمیه — هم خیانت ایلیوبن کتمیه
کر تعرض اتسه عذر اولور همان — عذر خود بایق حرام دبی کمان

باب المستأمن

یاغو برحربی امانیله اکر — دار الاسلام ایلینه کرسه مکر
قومیالرسه انی بر ییل ورمغا — دورمق استه اولرسه ای اغا
ویرلر الکا که سن ای بدفعال — بربلادک اتمزسیک انتقال
جزیه قورز اوستوکه ورسک کرک — ذمی اولوب بونده هم دورسک کرک
کر قبول ایدب چو بر ییل دوره هم — ذمی اولور پس همان اول ای ددم
یینه کتمک ییکه قومزلر همان — بونده قالدی ذمی اولدی بی کمان

باب العشر والخراج

ارض عشریه خراجیه دخی — دکله بر بر نیجه در انی دخی

قهرله بر یرسی فتح اتسه امام — غانمین قسمت اتسه هم تمام
یاغو بر یرورک اهل تمام عرب — کیم مسلمان اوله هم ارض عرب
ارض عشریه در بونلر همان — قاموبوندن عشر الورلر بی کمان
شول یری کم قهرله الدی امام — هم مقرر قلدی اهلینی تمام
یعنی کم سانی چو بین الغانمین — قسمت اتمادی مقرر درهمین
یاغو صلحیله مقرر اولسه هم — بودخی ارض الترا دیله بهم
پس خراجیه در بونلرسی اخی — هم خراجن آلهلر بونوک دخی
داخ شول یرکم اول احیا اوله کر — هم انوک قوربنده یر اولسه مکر
اول خراجیه یه عشریه اولسه هم — اول دخی انوک کبیدر ای ددم
مصرف جزیه خراج هم ای اخی — کیم معین داشت آنی دخی
بیر اولکم ایدلرسد ثغور — هم بنای قنطره داخ جسور
یعنی دربندلاری محکم ایدلر — طشدن انجدن یاپلر کیرنر
هم قضانک اهل علمک ای اخی — رزق اندن اولا عالک دخی
هم دخی رزق مقاتله تمام — بوندن اولمقلق کرکدر والسلام

باب المرتد

العیاذ بالله اگر ناگهان برکشی مرتد اولور بیگمان
اول اکا عرض اسلام ایدلر شبهسن کشف ایدوب اعلام ایدلر
هم سانی حبس ایده‌لر اوچ کون تمام گر مسلمان اوله بینه والسلام
گر مسلمان اولمیوب ابا اده پس سانی قتل ایلیالر ای دده
لیک عورت اولسه مرتده عیان آنت اولدرمایلر پس اول زمان
بلک حبس ایدلر آنی تا ینه دونش اسلام ایده کوزندن دنه
یعنی شول دینی که آنی اختیار قلمشیدی ینه ترک ایده ای یار
حالت اسلامده ایکن اول کم کم نماز اورجن ترک اتسه گر
یعنی اوداماندن سانی هم دخی صکره مرتد اولدی واردی ای اخی
هم دخی صکره مسلمان اولسه گر اول نماز اورجن شمدی اودر
ردتیله ساقط اولمز چونکه اول شمد اوداملکه بو اولدیول
لیک قلدوغ عبادت ای اخی ردتیله باطل اولدی هم دخی
حالت اسلامده ایکن یعنی اول کم نمازلر قلدی اورج طتدی بول
گرچه باطل ایلدی سانی خدا لیک واجب قلدی آنی قضا
یعنی اول قلدقلری فرض تمام شمدینه اودمز اول والسلام

برکشی مرتد اولوبن هم دخی اوارسه دار الحربه کرسه ای اخی
دارده لاحق اولدغینه قاضی هم شیله حکم اتسه آکا ای ودم
گر مدبر قول اولورسه اوده هم قراواشی دخی ام الولد
بونلر آزاد اولبن خوش حال اوله هم مؤجل دین پس فی الحال اوله
غیر بالغ هم دخی اوغلان اگر شیله کیم عاقل اولا اولای پسر
یعنی اسلام گبی آنوک همان ارتدادی جایز اولور اول زمان
جبر اداراسانی اسلامه بلی لیک اولدرمکانی یوقدر ولی
حربی کافر دار اسلامدن نکر بر مسلمان عورتی سبی اتسلر
دار الاسلامده انی چون تندلر یعنی دار الحربه الحاق اتدلر
بونلر آکا مالک اولمز اول زمان لیک انده قودلر قلدی همان
صکره اول عورت دخی هم ناگهان دینینی ترک اتدی قلدی برزمان
یعنی کم مرتد اولدی ای اخی کفر قلدی اختیار هم اول دخی
بینه بوندن صکره سانی کم نکر کم مسلمانلر دخی سبی اتسلن
ملک اولورسه بونلر آکا اول زمان چون قراواشی اولدی اول داخی همان
ارله عورت بکسه اکسی دخی وارسه دار الحربه کرسه ای اخی

یعنی مرتد اولبن سه کسی بهم | اوارسه دار الحربه کرسه ای دم
بوکلو اولسه انده اول عورت همان | هم دخی اوغلان طوغسه اول زمان
یا خوانده بوکلو وارسه ای اخی | بو دخی ایجلینده هم دخی
بنجه یللر بویله اوغلان مکر | تا شکار ارسه انوک داخ اکر
اوغل اولسه یعنی انوک داخ هم | آنسی داخ بو داخ ای دم
یعنی کیم بو ایکی اوغل ای پسر | ایکیسی داخ بله سنی اولسلر
شیله کیم سبی اولسه بونلر ای اخی | اما کیب قول اولور بونلر دخی
بونلر اتاسی چون کیم پس همان | کیم قراداش اولدی انده بی گمان
آنینه تابع اولور اوغلان دخی | حره اوله یا قراداش ای اخی
چون مسلمان النه کردی بولر | پس گرک بونلر مسلمان اوللر
داده یه اول ایکی اوغلانه بهم | جبر اولر یعنی بونلاره اودم
بونلر البته مسلمان اوللر | کر مسلمان اولمز اولورسه بولر
اولدرالر بونلری پس ای امام | چونکه مرتد اولدیلر بونلر تمام
عورته جبر اتمیالر پس همان | اول قراداش اولدقلری بی گمان
لیک اول مرتد اولن ارهم نه شک | اول قول اولمز پس اکا اسلام گرک

باب بغاة

بگلرینه عاق اولوب بر قوم اگر | یعنی باغی اولبن چیقسه بوکر
دعوت ایده بونلری هم پس امام | شبهلارن داخ دفع ایده تمام
اول اول بشلایوب اتایه قتال | تا که انلردن کله اول بدفعال
یا خو بونلر غالب اولسلر همان | هم چری جمع ایلسلر اول زمان
ایله اولسه پس قتال اتمک گرک | تا که بونلر مغلوب کتمک گرک
کریالوسی بولنسه هم دخی | اولدرالر انی سنی فی الحال ای اخی
هم قچنلارن قوالر بیتلر | شیله اردنجه اولالر دوتلر
تا که شری بونلرک دفع اوله هم | مجتمع اولمایه بونلر بش کم
حبس اده بونلرک اموالن امام | تا که توبه ایدلر بونلر تمام
رد اده بونلرا مالن ینه هم | چون مسلمان مالدر اول محترم
شونکم دو شهرده اهل بغی اگر | غالب اولدقلاری یرلردن مکر
شیله کیم یعنی خراج عشر اخی | کیم امام النا یه آنی بر دخی

کتاب اللقیط

هم دخی دکله لقیطه ای امام | یعنی درانیسه دخ اکله تمام
برکشی برکوچک اوغلانجوغ اگر | کورسه بر یرده بر قشلر مکر

مستحب درانی کوترسه کمکز ضایع اوله دیو ظن ائتسه بوکز
واجب اولور آنی کوترمک کرک رحمت اولور کرچه اولورسه امک
چون سبب آدم در اول حر اولسم دار احرار در ویا پس نولسم
اکر بیت المالدن انفاق ایدلر چونکه مال یوقدر پاینده لر
ملتقط انفاق ادرسه ای اخی اول تبرع اولوریسه هم دخی
بردخی کمسه الدن آن هم الماز الملتقط دیرسه ای ددم
لیک اوغلوم دیو دعوی قلسه کر اول انوک اوغلی اولیسر ای پسر
کرچه اوغل داخی اولورسه وار ملتقطدن آلمزسه آنی ای یار
بو نسب دعوی ادن قول اولسه کرک یا خو ذمی کافر اولسه ای پسر
بو قول اولمز حر اولور پس بی گمان کافر اولمز هم مسلمان در همان
کر لقیطیله بله مال اولسه هم اول لقیطک مال اولور ای ددم
اول کوترنسه آنی اکا صرف اده اذن قاضی داخی اوله ای دده
نسنه باغشلاسه اکا اخی اول کوترن قبض اده آنی دخی
بر کیشی بر کوچک اوغلانجغی مسجده ایلتدی بیراقدی انی
یعنی دیرلر اندن سانی آدلر بیلیالرکم کوا ایلر بوله لر

ناکهان بیننه پشیمان اولدی اول بیننه اوغلان المغا هم کلدی اول
کوردکم اوغلان ایکی اولمش ای جان کندنوک قنقیسیدر بلمز همان
ایکسن داخی کتوردی کتدی اول کندی اوغلن بلکه بولمادی یول
بو یلیکن اول کشی اولدی مکر قنقیدر اوغلی بلنمز ای پسر
یعنی ایکیسنه بی خود بیرن دخی اشبودر اوغلم دمادی ای اخی
وارث اولمز بونلر اکا ای امام زیره بونلر اوغلی اولمادی تمام
مال بیت المال اولا پس ای اخی وارث یوقدر چون انوک بر دخی
کرچه اوغلیدر حقیقتده بری لیک قنقیدر بلنمز ابتری
کر معین بیرنه ویرلسه مال یا ایکیسنه دخی اولور وبال
چونکه بیلنمادی اوغلی قنقدر مال بونلاره ورنیکی قنقدر
بونلره انفاق ادیسر هم امام آن بیت المالدن ایدر والسلام
بونلرک کر بیرسی اولورسه هم مال قالورسه انوک کر بیش کم
مال بیت المال اولور بل ای اخی چونکه وارث قلمدی اکا دخی
یعنی بونلرک اتاسی چونکه هم کیمدر بیلنمادی اول ای ددم
پس بری بیرینه بونلر بی کمان وارث اولمز قرداشی اولمادی همان

كتاب اللقيط

بر كشي يا بنده بولسه بردوار … جنسي موالدن هان بهزنكه وار
اسنه ورماچون دوت اخي … كر طانق دوترسه اكا هم دخي
اول امانتدر انوك الندهكر … كم هلاك اولسه اوديه قدر مكر
اسنه ورماكه طانق دوتمسه … يا خواسينه اني ايلتمسه
كر هلاك اولورسه بوكز اول ضمان … اول دوتن كيشيه اولور پس ضمان
چونكه طانق دوتدي اني اودر … زيرا ظاهر اولدر كم غصب ادر
چونكه طانق دوتسه تُدوغينه هم … كم بنه ردّ ايكچون اي ددم
شهدن صكر اشت كم نيليه … آن كلجك حفظ اده هم بيليه
يعني قاضي امر لر انفاق اده … تاكه صكره اسنه هم اودده
قاضي امر ننزادر اولسه اكر … صكره اسنه اوددمزاي پسر
امرلي ترجيح اولسه در پس ضمان … قاضي امر ننزا ويعتق ي كان
قاضي بيك راي اولنجه هم دخي … مصلحت كورسه انفاق اي اخي
مصلحت كورمازسه انفاق كر … امر اده قاضي صتار اي پسر
هم كرك دركم اني تعريف اده … يعني استن بولمغيچون اي دده
كم قنوده پس اني برقچ زمان … تا شكادك كه بوطن ايده همان

يعني بونكث استي صدن كيرو هم … كم بوكا طالب دكولدر اي دم
ايله اولسه پس تصدّق ايليه … استي بولنادي يا پس نيليه
صكره سه استي ظاهر اولورسه ناده … اول مخير اولسه اوچ نسنه ده
بير اولدركم تصدّق اي پسر … هم رواكوررسه اولور معتبر
يعني مال استي مكر كم اي اتا … ملتقط ورددكني جايزدوتا
چونكه انوك وردوكن كوردي روا … هم ثواب آنوك اوله اي اغا
هم اكنجيسي بودركم اي دده … اول تصدّق ايدنه آني اودده
هم اوچنجي مسكن النده دخي … عينيله دورسه الوربل اي اخي
كر هلاك اولمش اولورسه اي پسر … مسكنه اوددسه اولور معتبر
بيك قنقسي اودرسه اي اخي … بير بيرندن رجوع اتمز دخي

باب الآبق

قول قاچاش داخ دوترسه كشي … قچمون اولورسه بودر انوك اشي
يعني آني دوته هم اشهاد اده … اسنه ردّ ايكچون اي دده
ردّ ايچون پس طتق دوتمزسه كر … بونده داخ ضايع اولورسه اودر
قول اكر اولسه مدبّر اي اخي … يا مكر امّ الولد اولسه دخي

بونلری هم اسنه ردّ ایدلر   اتی قندا بیسه پس ایلادلر
ردّ اولونورا اولسه اوج کونلکدن اول   جعل ورمک اسنه واجب اوله
یعنی قرق درهم کمش ویره تمام   کم بلورسن جعل بودر ای امام
کراز اولورسه اوج کوندن دخی   پس حسابنجه اولا جعل اخی
شیله کم برکونلک اولا یول همان   ثلث واجب اولا قرقکدن کان
ردّ اوج کونلکدن ارتوق اولسه هم   جعل قرق درهمدر انجق ای دم
برکشی کم قول قراواشی دوته اول   جعلین المغلیه پس بو اولدی یول
کیم انی استینه ایلتسه اکر   جعله اولدم مستحق اولا مکر
استنه ایلتمدن جعل السه پس   اول حرادر المغه قلمه هوس
یعنی ساتینه کندو وارر سه اکر   جعل ورمک واجب اولمز ای پسر

کتاب المفقود

دکله هم مفقود اولانک حالنی   شوکه بلنمز که قنده الیعنی
غایب اوله یعنی دیریکن همان   اولدوکی داخی بلنمز هم چنان
قاضی نصب ایلایه بر کمسه امین   مالنی حفظ ایلیه انوک یمین
هم حقوقن داخ استیفا اده   قبض اده غلاتنی هم ای ده

عورتینه داخ اولادینه هم   انوک انفاق ایده مالندن نعم
هم دخی عورتن آیرمایلر   یعنی اوندن ساتنی ارمایلر
وارثی اولورسه انوک هم دخی   شمدی موروث اولمیا مال دخی
یعنی موقوف ایده مالینی امام   حکم اولنجه موتنه انوک تمام
طوغدغی کوندن تمام اولسه اکر   یوز یکرم ییل حقیقت ای پسر
حکم اولینور موتنه هم بی کمان   قسمت اولور مال اول دمده همان
یعنی اول دمدکی وارثلر که وار   ارث انلارک اولا اکله ای یار
مورث اولسه بونک داخ همان   اول دخی میراث یمز اندن ای جان
نه کم اولورسه نصیب لیک هم   موقف اولور انوکیچون ای ده
یعنی دیری ظاهر اولورسه اکر   ویرلو حقیدر انوک ای پسر
موتنه حکم اولسه لیکن پس همان   مورثه اولدوک دمده بی کمان
وارث انوک بکیسه ای امام   اکه ردّ اولینه اول موقوف تمام
شیله کم برکیشی اولسه ناکهان   ایکی اوغلی قالسه انوک بی کمان
بیری حاضر بیری مفقود اولسه هم   مالنی تنصیف ایدالر ای ده
نصفنی حاضر الور انوک تمام   نصف قالور مفقود ایچون والسلام

موته حکم اولدوغی دمده اکر   اوغل قیزی داخی واریسه کر
اوغلی قیزی یمزسانی بی گمان   بینه قرداشینه داکر پس همان
زیره مفقود اولدوغی دم ای ددم   اتاسینک وارث اولیدی هم
بر دخی صورت بو مفقودک اکر   عورتی واریدی بونک ای پسر
ناگهان بو عورت اولدی ای اخی   اوغل قالدی هم بو مفقودک دخی
صکره انوک موته حکم اولسه هم   هر بری داخی بوندن ای ددم
یعنی عورتدن بو ارمیراث یمز   عورت اندن داخی یمز بو کلمز
عورتنک وارث کیمیسه همان   مجموعی مالن اول آلور بی گمان
موته بونک دخی حکم اولداوش   شمد وارث کیمیسه اول اوله خوش
عورتوک وارثلری یعنی یمز   عورت اول دیریدی دیمز
دافع اولدی ملزم اولماز چو حال   هر بریله بس عمل اولمز محال
داخ مفقود اولنکسم قولنی   قاضی صاترسه هم انوک مالنی
مال اکر منقول اولا یاخود عقار   بو دخی جایز دمشلردر ای یار
لیک برکشی اکر دعوی ایلسه   مفقود اوزره آلم واردر دیسه
قاضی انک دعوسن ایشتمیه   یعنی بو رجلو در دیو ایشتمیه

کتاب الشرکة

عقد شرکت بردخی دکلمه دز   حال انک داخی بربرینجه در
ایک نوع اولدی بو شرکت انکله هم   شرکت ملک شرکت عقدای ددم
ایکی کیشی یعنی برنسنه ای کر   ارثله یاخود شرا ایله مکر
مالک اولورلرسه پس بی گمان   شرکت ملک اولدی بو بلکل همان
ایکیسینک مال یاخود ناگهان   بیر بیرینه قارشدی اول همان
یاخود بونلر صنعیله مالنی   کم قارشدردی ایشت احوالنی
شیله قارشدی که تمیز اولمز   یاخود تمیز اولمسی اولمز کلکز
شیله کم بغدای او لا بغدایله   یاخود ارپایله هم بغدای اوله
حکم انوک اولدرر کم ای اخی   هر بری کندو نصیبنده دخی
اجنبی اولورلر تصرف اتسه هم   داخی بیری مانع اولمز ای ددم
یعنی بیر داخی بیرینه تمام   حصه سن صاتمق رودر والسلام
هم شریکک غیره صتسه دخی   اول دخی جایزدر اولور ای اخی
لیک قارلمقده قمقده همان   کم شریکک غیره صتسه ای جان
بونده شرط اولدی شریک اذن هم   جایز اولمز اذن اولمزسه بهم

بوا کی صورتده اراتقده همان … شرطدکول اذن شریکبی گمان
کیمه دیلرسه صتر یعنی اخی … کم شریکک اذن اولمزسه دخی
شرکت عقد اولدبیری داخ هم … رکن ایجاب قبول اولدی نعم
لیک شرط اولدیکه بونده بی گمان … ایکسندن بیرسی یعنی همان
دیمیا کم آصیدن بودکلو هم … بن الم داخ سکا هیچ ویرهیم
شیله کم یوز اقچه اصیدن کا … ویره سنن الیا سنلی یا اغا
بویله اولوریسه شرکتی اتام … شرط بولنماد بو عقد اولمز تمام
شرکت بو قطع ادبلای اخی … کم روا اولمز بو شرکت هم دخی
پس قچن شرطیله ایجاب قبول … بولنرسه جایز اولور اکله اول
اول دخی درت درلو نوع اولدم تمام … بیرنه درلر مفاوضه بنام
اول دراول شرکت اکله ای دم … کیم برابر اوله برقچ نسنده
یعنی شیله کیم شریکن ای اخی … کم مسلمان اوللر اکسی دخی
مالله داخ برابر اوللر … هم تصرّف داخ بیله قیله لر
عاقلین بالغین اوله تمام … داخ حرّین اوله بونلر والسلام
چونکه بونلر بیر بیرینه همان … امرنی توفیض قلدی بی گمان

پس بولر بربیرنه اولور وکیل … هم دخی انجلین اولور کفیل
هر برینک الدغی نسنه بوکز … ایکسینک بیله اولور اول کز
زیره بیرنه اولدی وکیل … مشترک اولدوغنه بودر سبیل
یعنی نصفنده اولور کندو اصیل … هم شریکک نصفنه اولور وکیل
لیک یالینه طعام السه اگر … مشترک اولمزلر انده ای پسر
هم دخی بایع ثمن قلسه طلب … قنقسندن دیلریسه الهب
چون بولر بیر برینه اولد کفیل … پس کفیل اولمقلغه بودر سبیل
یعنی نصفنده اولور کندو اصیل … هم شریکک نصفنه اولور کفیل
هم اکنجی نوعی اولمشدر عیان … آنی داخ ایدلم بر بر بیان
اول درر اول کم اگی کشی تمام … کم تجارت ایدلر شیله که عام
یاخو تخصیص ایدهلر بر نوع هم … بویله شرکت اتدی بونلر ای ددم
بیر داخ بیرنه اولور وکیل … لیک بونده شیله بل اولمز کفیل
پس برلیسی برمتاع السه گرک … ایکیسی انده شریک اولسه گرک
لیک بایع کرثمن قلسه طلب … اول صتون آلندن استر تمام هب
یعنی اول بیرندن استمزانی … چون کفیل اولمز باقی اکله بونی

هر بیع ورسه ثمن هم اول دخی
کندو مالندن اولورسه اول اخی

اول شریکندن رجوع اتمک کرک
چون وکیلیدر انوک تمک کرک

بیربرینک مال ارتوع اولسه هم
اولدخی بونده روادر ای ددم

بودخی جایزدر اکله ای اخی
کم برابر اولهلر مالده دخی

لیک اصیدن بری ارتق اله
اول دخی جایزدر اولورسه بوله

مال شرکت هم دخی بل ای پسر
یا درهم یا دنانیر اولسهر

یعنی بوندن غیر موزون یا کیل
یا قاش اولورسه اولمز ایا بیل

لیک بیرندن درهم اولسه گر
هم دنانیر اولسه بیرندن ندر

هم دخی دکله شریکین ای اخی
ای اخی دکله شریکین هم دخی

نوع اولده شریکین یعنی هم
نوع ثانیده سوزم ای ددم

مال بونلر کرودیعت قلسهلر
ورسه یاخود مضارب بولسهلر

المناصفه قلسهلر وکیل
هم بضاعت قلمغا واردر سبیل

یعنی مال کسبیه وسه بولر
اشلدوب بونلاره اتی قلسهلر

شیله کم بونلار بولرا اشلر
قامسی جایزدر اولور معتبر

شرکتک اوچنجی نوع ای اخی
کم صنایع دیدلر اکا دخی

اولدخی اول درکم ایکی کشی هم
درزیدی هر برلیسی ای ددم

یاقبوجی یاخو قازنجیدی
شرکت اندی بیر بیرنه ددی

ارته کیجه اشلیاکم ای اخی
کسبموز هم مشترک اولسون دخی

ایکسی بر یرده اشلامک همان
کم صناعتده برابر اولمق اول زمان

مالده داخی هم برابر اولمسی
شرط دکولدر بونلرک بیق قامسی

بیری اوده بیری بازرده اخی
یا اکی شارده اولاکسی دخی

بیری درزی بیر سراج اولسه هم
گر بری مال ارتوع اولسه ای ددم

شیله کم بیرلیسی اکی بخشنی
بیرسی بربخشنی اکله بونی

بوقامو جایزدر اولور ای اخی
بونلرک حکمنی دکله سن دخی

بیرسی برایشه قلسه التزام
لازم اولور بیرنه داخ تمام

یعنی ایشی اشلدن قلسه طلب
ایکسندن بیله استر قام هب

پس قچن بیرسی اشلاسه تمام
اول بریندن ساقط اولور والسلام

اجرتن هم واخ السه بری
اول روادر هم ورلولوربری

شرکتک دردنج نوع ای اخی
کم وجوه اولدی انوک آدی دخی

اول دخی اول درکه ایکی کشی گر
شرکت اندی یعنی بونلر ای پسر

کم وراسی یه الالر برطوار   چونکه بو قدر بونلرک مالی یار
هم یه سنه آنی حصالر ینه لر   یعنی اندن بورجلرک اوده یه لر
نسنه ارتوق قالور پس همان   ایکیسنک اوله یعنی اول قلان
مهر بری داخ برینه ای اخی   کم وکیل اولور همان بونده دخی
یعنی بیربیسی نه الرسه همان   ایکیسنک بیله اولوربی کمان
لیک بایع کر ثمن قلسه طلب   پس ضمون اندن استه قائم سبب
چون کفالت بونده اولادی همان   مشتری ویربهاسن سنه کمان
هم دخی شرط اتسلر بونلر اگر   یعنی الدقلاری نسنه نوک مگر
نصف بیری ملک اولا ای اخی   نصف آخر بیرنک اولا دخی
یاخو ثلث بیرنک اوله تمام   بیرنک ثلثانی اوله والسلام
لیک بیری اصدن ارتوغ اله   بویله بونلر عقد اده شرکت قبله
گرچه بونلر بویله شرط اتدی همان   لیک شرط باطل اولوربی کمان
هر برینوک ملک یعنی ای اخی   نه قدر اولور سه اتی هم دخی
اول قدر اولسه گرک ای دوم   ملکه تابع اوله اتی داخ هم
شیله کم ثلث اولا بیرینوک تمام   بیرنک ثلثان اوله ملک تمام

اصتسن داخ هم ایله آله ار   ارتوق الکسک گرچه شرط اتدیلر
شیله کم اصتی تنفیف ایدلر   لیک اولمادی بو هرگز معتبر
ایک کیشی شرکت اتسالر اگر   کم وارالر طاغدن اودن کسلر
اوت بچالر یاخود اوا اولایلر   یعنی بویله اوترق اولسالر بولر
شیله کم بیری اودن کسه اگر   نصف داخ بیرنک اولا مگر
هر بریسی داخ کسدوکی همان   مشترک اولا بو داخ هم چنان
بویله اوترق اولسه بونلر ای اخی   واردلر هم کسدلر اودن دخی
یاخود اولادلر اوت بچدلر   اول اودن کسمک کیبدر هم بولر
بوروا اولمزکی اکله ای امام   بونجه درکلمینی فهم ایله تمام
هر برینک کسدوکی هم بی کمان   کندونوک ملک اولور ابخق همان
یعنی داخ بیرسینک اندهم   شرکتی اولمزسکی اکله ای دوم
لیک بیری کسه کن بیری مگر   در شرب بر بیره جمع اتسه اگر
در شرانه اجر مثل اولور همان   پس اودن کاسانوکا اولوربی کمان
ایک کیشی شرکت اتسه ای اخی   بیرینوک مشکی برینوک هم دخی
آیتیله حیشمدن صوچکسلر   یعنی او جرنده شریک اولسه بولر

قفقتی صوی چکرسه اول زمان   حاصل جمله اوڭ اولور همان
اجر مثل اولور بریسه ای امام   صوچیکانوڭ اولدحاصل چون تمام
صوچکن آت استی اولورسه اکر   مشکچون استینه اجرت ویرسه
صوچکن مشک استی اولورسه بوکز   ایچون اجرت وره اولا تکز

کتاب الوقف

برکشی یرنی یاخود دارنی   اولرینک یعنی جمله دارنی
حسبةً لله انی وقف ایتسه کر   وقف اولور لیکن لزوم ایلمیه
انو کیله در که حاکم حکم اده   وقف لازم اولدم اولور ایدی
یا معلق موتنه قلسه ایدی   وقف لازم در همان اندم دخی
هم تمام اولاغ وقفک بلکان   منقطع اولایه اخیر همان
یعنی شرط اولدی مؤبد اوله هم   عاقبت صوکی انوڭ اولایه کم
حکم حاکم صورتن داخی اشت   وقف ادرسک اکه کوره هم اشت
شیله کم برکشی برداری مکر   یاخود بر درلو دخی ملکین اکر
وقف ادرسه انلری اولی کان   هم سوله نصب ایتسه برکمسه همان
یعنی تسلیم ایتسه انلاری اکا   صکره دونسه دعوی قلسه ای اغا

دیسه کم بن کرچه وقف ایتدم انی   کم رجوع ایتدم بیت الکه بونی
بو حنیفه قول اوزره دید هم   وقف لازم اولدی بکا بلکم
اول ولی هم بودخی کورنند لر   قاضی قاتنده خصومت ایتدلر
چون بورسه اول نزاع ایتسه انی   یعنی وقفندن رجوع ایتدی دخی
پس امامین قول اوزره ای امام   قاضی حکم ایتدی لزومیله تمام
چونکه لاحق اولد قاضی حکم خوش   پس او وقف اولدی متوارث اوش
یعنی سه آنکسه نقض ایتمز همان   حکمله اولدی متوارثنی کان
هم اکنلک یرنی برکسه کر   قوسلنی اوکوزنی بیله مکر
هم اکن الآتنی جمله بله   کم نه اولور آنی اکنجی بله
وقف ادرسه اول دخی اولور روا   یعنی تابع اولور انلر ای اغا
هم مجرد اولامنقولات اکر   جایز اولمز کرانی وقف ایدر
لیک شولکم خلق اجنده پس همان   کم تعامل وار در الکه بکان
وقف ادرلر یعنی عادتدر انی   بو محمد قول در الکه بونی
شیله کم مصحف دخی بالته کسر   داخ نه کیم بو که بکرزی پسر
وقف ادرلرسه روادر اول دخی   چون تعامل بویله اولدی ای اخی

داخ برلسنه كه وقف اوله همان   كمسنك اول ملك اولمزدى كمان
يعنى صتمقلق بغشلامق دخى   كم روا اولمز بولرپس اى اخى
بركشى برمسجد ياپسه تمام   كم نماز قلماغه قلسه اذن عام
يولسله ملكندن اقرار ايلسه   مسجد اولسون بو ديو بن سويلسه
بركشى انده نماز قلسه همان   زايل اولور ملك اندن بى كمان
شمددن صكره صتلمق اكه هم   يا بغشلامق دخى اى پركرم
مورث اولمقلق دخى اولمز اخى   گرچه حاكم حكم اولمزسه دخى
كر رباط ايلاسه بركشيه همان   يا خويرن مقبره قلسه همان
يا سقايه ايلسه للمسلمين   ملك زايل اولمز اندن باليقين
يعنى حاكم حكم اولمايجه هم   كم انوك وقفيت اولمز اتم
شرط اولندى بونده هم حكم امام   ليك مسجدده روادر والسلام
يولده بنا اولنان كاروانسراى   كم كلور انده قونار يوقسول باى
اكه ديمشلر رباط اول دراخى   شهردخى كاروانسرايه هم دخى
يعنى خان ديدكلرى اولدر تمام   انده تاجرلر قونرلر والسلام
معنيله فرق اولندى هر برى   بويله نقل اتمش صحاح جوهرى

كتاب البيوع

دكله ايدى عقد بيعك حالنى   هم امامك بونده داخى قالنى
مالك برمال قلمقدر بدل   كر ثمن اولسون مؤجل يا الل
بايع اكر مالنى صتدم ديسه   مشترى اولدم قبول اتدم ديسه
هم بهاسن تعيين اتسالر تمام   هر برسى راضى اولسه والسلام
ايله اولسه عقد بيع اولدى تمام   قامو اركانى بولندى اى امام
بالتعاطى داخى بيع اولدى صحيح   گرچه ايجاب قبول يوقدر صريح
صاتلان نسنه اكر اولسه خسيس   فرق يوقدر هم دخى اولسه نفيس
شيله كم حلواى حلواجى كسر   هر پاره سى بر پوله در اى پسر
بركشى انوك برن الور كدر   پولنى ويرور كه يعنى بيع ادر
ايله اولسه بونده بيع اولور صحيح   صتدم الدم داخى ديمزسه صريح
اول نفيس اولن نه در بل اى بصير   شول بهاسى چوق اولانه ديدلر
شيله كم قول يا قراواش اى اخى   هر نه كم بونكبلين اولا دخى
هم خسيس اولان داخى بل اى جان   كم بهاسى از اوله انوك همان
اتمك كبى هم الما ونار   بونكبلاين هم دخى هر نه كه وار

برکشی بر صبری هم ای امام … هر کله بر اقچه یه دیبو تمام
یعنی برنج بغدی حنطه‌ی همان … قچ کله در تعیین اتمادی ای جان
بر کلاده جایز اولدی ای عزیز … زیره معلوم اولدی جمله قفیز
جمله قفزان معلوم اولورسه اکر … قامسنده بیع اولور معتبر
شیله کم یوز کیله در بو اقچه‌یه … هر کله بر اقچه‌یه صتدم دیه
بر بلک قویون کرصتسه دخی … هر برن اون اقچه‌یه دیسه اخی
بیع برنده بلک بیع اولمزدا … پس باقی بو صبره کبی اولمیا
صبره‌ی یوز کیله دیبو صتسه هم … پس بهاسن داخ قلسه یوزدرم
اولجلر طقسان کله چقسه همان … مشتری اولدی مخیر لی کان
دیلر یسه السون آنی طقسنه … دیلمزسه المسون قوسن بنه
یوزدن ارتوق چقسه هم بیع تمام … ارتغی هم بایعکدر والسلام
جبه‌لک بر پارچه بزی برکیشی … دایا اشلر حتر اول در اشی
صاتسه اون ارشون دیو اون اقچه‌یه … او چوبن ارشونله آنی صییه
کورجون بسانی طقز ارشون اوله … طوقزه الا یه پس اونه اله
یا خود الا یه دلرسه ترک اده … اوندن ارتوق چقسه بوکزایده

اولدی اون اقچه‌یه آنی تمام … مشترینک اولدی جمله والسلام
حتسلر باشنده ایکن بغدی … کوک قبندن چقدن هم بقلی
بیع جایز در بنکا بل ای امام … شیله کم قوز اولسه یا فندق بیام
برکشی مدیون اولورسه ای اخی … حاضر اولمزسه کرکیم هم دخی
یعنی مدیون غایب اولورسه اکر … بورج ایچون مالنی انوک کر
قاضی انی صاترسه ناکهان … بیع انک جایز اولمزلی کان
مال اکر منقول اولا یا خود عقار … بوحنیفه قول بویله در ای یار
پس امامین قول اول در ای پسر … قاضینک بیع روادر معتبر
برکشینک عودتینه ای اخی … اکه اتفاق اتمکیچون هم دخی
ارنک مالنی قاضی داخ هم … صاتریسه جایز اولمزای ددم
شیله کم اولک کبی بو دخی … اختلاف ازره کلبدر ای اخی
برکشی بر قول صاتون السه کر … آن قبض ایلامدن داخ مکر
صکره غایب اولدکندی اول همان … قنده لیغی هم بلنمز اول زمان
اول صتن کیشی دخی دکله ندر … قاضیه وارر آنی دعوی ادر
در که اشبو قولم بن ای اخی … شول فلان کمسیه صتدم اولدخی

لدیک اقچه یه آن اول زمان   لیک اقچ بینی ویرمادی ممان
غایب اولد قالدی اول قول بنده   هم متلسه اقچه السم واخ خوش
بوکه طانعلر کتردی اول دخی   هم طنعلق ویردلر انلر دخی
قاضی هم بلدی که بویلادر بو حال   قاضیه یوق درسه ولی بونده مجال
یعنی منقعلق ستانی اولمز روا   قنده درچون بیلنور اول ای اغا
دیلر ایسه واره اقچه سن ال   یا خو صبر ایلایه تا کم اول کله
لیک قنده ایلغ معلوم اولمسه   یعنی قنده دوردغی بیلنمسه
قاضی اول وقت سقوط حق رو   چون بلنمز قنده در اول ای اغا
پس همان بایع سرخ اقچه سنی   قول بها سندن کرک آلا انی
بیکدن ارتوق قالور ایسه کر بها   مشترینک ملک در اول ای اغا
انکیچون ستانی موقوف ایدلر   چون انک ملک در یا نیدلر
لیک بیکدن کسک اولسه اول ثمن   بایع انجق ستانی آلور اول زمان
باقی قالانین هم اول ای پسر   کیم بولیحق مشتریدن آلسه
کلب فهد یا سباع متسک اخی   جانورلردن بکا بکرز دخی
بونلرک یعنی اولور بیع روا   چون بولردن منفعت وار ای اغا

فرق بو قدر بونلرک هم ای پسر   کیم معلم اولیه بااولا یه کو
خمر ستمنلق دخی خنزیر هم   کیم روا اولمز بولر کر بیش کم
لیک کافرلر صاترلرسه روا   انلرک چون مال در اول ای اغا
چونکه بزم ماملوز اولیدر اول   بیع جایز اولمغا بولیدر دیول
برکشی کر صاتر اولسه دارنی   صتمش اولور دارنوک صوبرلرنی
شیله کم منفتاحنی بنیادسنی   الکدیلر هیچ برینک آدنی
صتسه برکشی سربرنی ای دم   داخل اولور بیله انجار هم
لیک انجنده اکن اولسه اکر   بیرله اول بیله اولمز معتبر
برکشی کیشیه ایدر که بن   شول فلانک قولینی کل بان سن
صاتون آل اندن سنی دیدمکر   بو دخی اندن صتون آلسه اکر
صکره اول آزاد لوچقسه ناکهان   بو صتون آلن دخی پس بی کمان
وردکینی اول صتندن آلسه   لیک اول صاتن بولنمزسه اکر
یعنی صاتن قنده در بیلمنذی   یا خود اولدی مال هیچ بولنمدی
اول قوللم ال بنی دیندن بوکز   بوندن آلور وردوکنی اول دکز
چونکه قوللم ال بنی دیدی بو پس   اول بوکا مزور اولوب قلدی هوس

چونکه بو قول اولمیجق پس ندم / اول دخی ویردوکن اکه اوددم
زیره بونک مال ضایع اولدیسب / ضایع اولدوغینه اول اولدی سبب
بو قولم دینی سکشی صکره مکر / اول صتن کیشی بولورسه اکر
یعنی دیری اولسه اول بولسه انی / ویردوکن اندن آلور اکلا بونی
اوده دوکن بوده استرجاع ادر / یعنی اول صاتندن آلور یا نذر
چونکه انک صتدغی اولا دمال / الدغی داخ اکا اولمز حلال
پس کرک دالدغنی اودیسه / چون حرام اولدویا بس نیدیسه
برکشی برکشیه یازدی کتاب / کم حقیقتده اکا قلدی خطاب
شول فلان قولوم ساکه ای اخی / ایک بیک اقچایه آنی هم دخی
بن سکا صتدم دو سنداخ هم / آلور ایسک کر قبول ایتدیکدم
چونکه مکتوب اردا کا کورداول / واردوغی مجلسده هم قلدی قبول
بونلرک بو عقد بس اولور تمام / بو همان بیع اولدی بایق والسلام
بس کتاب اولدی حقیقت کالخطاب / فهم قل والله اعلم بالصواب
بو بحلا ییندرهم ارسال ایلمک / یعنی برکسه واروب هم سویلمک
نیله کم دیه فلان کیشی سکا / شول فلان قولینی صاندی ای اغا

ایک بیک اقچه یه دیه یعنی اول / اول کمسنه ان هم قلدی قبول
بو همان بیع اولدی بایق ای اخی / کرچه حاضر داکول ایکیسی دخی
برکیشینک برکشیده هم ای یار / یعنی خالص کومش اون اقچه وار
دردی اول بورجلو اون اقچه ی اکا / دیدکم آل بو رجم اودنش سکا
لیک اول ویردوکی اون اقچه مکر / اول بقرلو اقچه ایمیش ای پسر
اول دخی الدی اول اقچه ی همان / هم النده ضایع اولدی ناکهان
صکره بلدی کم اول اقچه هم دخی / کم بقرلو اقچه ایمش ای اخی
لیک ضایع اولدی بو اقچه تمام / انو کیله بورج اودندی والسلام
یعنی اندن داخ نسنه آلمز / بو کا خالص کومش اقچم ویردم
پس امامین قول بودر ای اخی / هم امام ثانینک دکله دخی
اول بقرلو اقچه بیله سن لکان / بورج اودنمادی انوک اول زمان
بلک خالص کومش اقچه ی بنام / ویره اندن صکره اول داخ تمام
اول بقرلو اقچه سن اندن اله / ایله اولسه بورج اودنمش اوله
چونکه ضایع اولدی انوک عین هم / مثلنی انوک اله کریش وکم
برکشی برکیشینک مالن مکر / برکشیه داخ صتسه آن کر

اول دخی السه قبول اتسه اخی
اتسنک هم اذن ولمزسه دخی

بو فضولی بیع اولور بلکل همان
لیک اول مال استه بوندن بیکمان

دیر یسه قیله اول بیع روا
کم مخیر اولسه اول ای اغا

دیلمزسه فسخ اده انی بوکز
چون مخیر اولدی مال اتسی کگز

بو فضولی بیع ادن کمسه اخی
بیعنی فسخ ایدر یسه هم دخی

اول صتون الن کشی داخ همان
فسخ ادرسه جایز اولور بیکمان

لیک مال اتسی روا کورسه اکر
صکره بونلر فسخ ادامز ای پسر

چونکه مال اتسی روا کوردی انی
پس تمام اولد بو بیع اکله بونی

صکره صاتانکمسنه فسخ ایده مز
یعنی فسخ اتمک انی اولمز کگز

هم دخی برکشی برقول ورسه کر
برکشینک آتنی السه مکر

اول قول اتسی الدوغی آتی دخی
اوته برکیشیه صتسه ای اخی

یا بغشلاسه انی اول برکرم
یا تزوج اتسه انوک اوزره هم

یعنی کم جفتلنسه عورت الله اول
اول اتی مهر معجل قلسه اول

تسلیم اتسه اول اتی بونلاره هم
یا هلاک اولسه الذه ای ددم

هم ات اتسی الدی قولک مکر
عیب جقسه استه ردّ اتسه کر

یا خو بیع فاسد اولسه بیکمان
استه ردّ اتسه آنی هم چنانی

یا خو اکا مستحق چقسه دخی
السه اللدن او قول ای اخی

پس برات اتسی دخی هم نیلیه
اول قول اتسندن اثنی استیه

عینیله ات دورر اولورسه اوش
بینه آن استه ردّ ایده خوش

لیک ات اولمش بولنسه ناکهان
یا خو صاتلمش بولنسه اول همان

یا دخی برکیشینک ملک اوله هم
شیله کم ذکر اتدک آنی ای ددم

قیمتی ورسه کرک در پس بوکز
عینیله چون صاتنی ردّ ایدمز

یعنی ات اتسی اتنک قیمتنی
اول قول اتسندن الور اکله انی

باغ باغچه ورسه ات السه دخی
یا خو یر ورسه یه دکان هم دخی

بو دخی انجیلیندر پس همان
شیله کم تفصیل قلدق بیان

یعنی باغ بغچه صاتسه هم دخی
استه ردّ اتسه آن ای اخی

مستحق چقسه یا خود اولسه اکر
ات صتلمش یا هلاک اولسه مکر

بونده داخ اتنک قیمتنی
شیله کم ذکر ایلدک آنی اولانی

باغ بغچه قول سبکی اولدی تمام
ایکیسینک حکم بردر والسلام

عکس داخ بو نجلا بیندر ای یار
اکلیاسن هم صاتانی فکر ایلهوار

لیک باغنک بغجنک هم ای اخی   یا خود دکانک یه دارک هم دخی
کم شفیع اولسه بونلارک اکر   شفعه دوتسه اول شفیع اولسه کر
اول اتا هم مستحق چقسه همان   باغ بغچای هم اتی اول زمان
عینیله اول شفیعدن آن هم   السه در اکله سانی ای ددم
لیک صاتلمش اولورسه کر بولر   عینیله المز آنی ای پسر
چونکه اوته برکشینک ولداول   عینیله المغا بولمادی یول
عینیله بیعنی سانی الیه   بو شفیع اولدوغ کبی اولیه
پس کرک در قیمتن اله تمام   هم شفیعدن عینن الور والسلام
برکشی بر قول غصب اتسه اکر   هم دخی برکمسیه صتسه مکر
اول الن سکیتی دخی صکره همان   کم ازاد ایلادآنی اول زمان
صکره بو قول ساتسی داخ ای اغا   غاصبک صتدوغنی کوردی روا
یعنی جایزدوتدغاصب صتدوغن   مشترینک دکله آزاد اتدکن
اول دخی جایزدر اولور روا   قول دخی آزاد اولور هم مطلقا
بو امامین قول دربل ای اخی   هم محمد قولنی دکله دخی
مشترینک اول آزاد اتدوکنی   یعنی جایز کورمدی اکا بونی

لیک غاصب اول قولی صتسه اکر   اول الن داخ اوته صتسه مکر
غاصبک بیعنی قول ساتسه تمام   کم روا کوردی اول آنی والسلام
مشترینک اوته صتدوغ بوکز   اتفاق جایز اولمز اول ککز
یعنی جمله بوایته سنی کان   بون جایز کورمزلر پس همان

باب خیار الشرط

دکلایدی بنجه در شرط خیار   بیع انوکله جایز اولدی هم ای یار
بیع ادیجک بایع هم مشتری   اوچ کون اولورسه مخیر هر بری
یا دخی اوچ کوندن از اولسه اکر   اول دخی جایزدر اولسه ندر
اوچدن ارتوق اولوریسه بیکان   بیع جایز اولمیا بلتو عیان
کر مخیر اولسه بایع ای ددم   کندو ملکندن مبیع چقایه هم
مشتری قبض ایلسه بعد القبول   هم هلاک اولسه النده انوک اول
قیمتن ورسه کرک انوک تمام   پس ثمن اولمایه لازم ای امام
مشتری اولسه مخیر کر بو کز   ملک بایعدن مبیع چقدی ککز
مشتری ملکینه کرمزسه نه وار   قبض ادوبن کر هلاک اولسه ای یار
بونده واجبدر ثمن انجق همان   داخ ثمنه واجب اولمزلی کمان

برکشی بر نسنه صاتون السه کر   بر دخی کمسه ایچون دیسه مکر
اوج کون دک یعنی اول کمسه یاه   انوک اولسون دیو شرط اتدی خیار
یعنی کم بر اجنبی کمسه ای کر   مشتری قلدی مخیر ای پسر
اول صتن داخ قبول اتسه انی   اول دخی جایزدر اکله بونی
مشتری اول اجنبی کمسه بهم   هر بری اولور مخیر ای ددم
یعنی کم اول کیمسه یله مشتری   کم مخیر اولسه در هر بری
هر بری فسخ اتسه پس اوله روا   هم دخی جایزدر تارسه ای آغا
چون مخیر اوله بونلر ای پسر   هر برینوک قول اولور معتبر
لیک فسخ اتسه بریسی ناگهان   بیر جایزدر تمش اولسه بی گمان
قنقسی اسبق اولورسه ای پسر   آنوک اتدوکی اولور هم معتبر
شویله کم فسخ ایلین اول اولسه گر   یا خو جایزدر تن اوک اولسه مکر
یعنی اوکدن قنقسی اولسه همان   معتبر اول اولسه در بی گمان
ایکیسی داخی معا اولسه بو گز   یعنی بویله واقع اولورسه گز
لیک اول نقدر بیلنمدی   آنوکیله هم عمل قیلنمدی
مشتری اتدوکی اولور معتبر   هر نه ایدرسه اول اولور ای پسر

یعنی فسخ اتسه نه جایزدر نه هم   معتبر اول اولور اکله ای ددم
زیره کم عقدی ادن بو در تمام   اول بری چون اجنبی در والسلام
بر روایتده دخی دنمش مکر   فسخ ادن قنقسی اولورسه اگر
یعنی فسخ ایدن دریکر کاخی   قنقسی اولورسه اولسون هم دخی
معتبر پس بونده فسخ اولمشدر   هم دخی فتوی اکا کلمشدر
بایع ایدرسه دخی بویله همان   بو بخلاین در بو داخ هم چنان
بر قولی انکچی دیبو صاتدلر   ایله چوقا دیکه اشت کم نتدلر
مشتر بونده مخیر در همان   دکله ایدی نیلیپ اول زمان
یا ثمن ویره قبول ایده تمام   دیلرسه رد اده هم والسلام
هر نه کم بو بخیلین اولسه دخی   حکم انوک داخ بودر ای اخی
شویله کم درزی یا کاتب اولسه هم   بو دخی انجلیندرسه ای ددم
هم دخی یورغاد بو صاتسه اگر   یا خو یورکک دیرسه هم ای پسر
یا خو سودلودر بو اینک ای اخی   یاخود او جیدر روایت دیسه دخی
بویله چقمزسه بولر داخ اگر   مشتر اولور مخیر ای پسر
یعنی کردیلرسه ایده قبول   دیلرسه رد اده پس آن اول

لیک ردّ اتماکه مانع اولسه کر   شیله کم عیب ازسه اکا کم مکر
حصه سن انوک ثمندن نقص ادر   چونکه کاتب چقدی یا بس ندر
شیله کم اول عیب الماسه اکر   قیمتی بیک اولسه اول قولک مکر
لیک اول عیبیله قیمت اقچی   کم طقوز یوزا قچه اوله هم دخی
قیمتندن عشرن نقص اتدی پس   هم ثمندن سندخی عشرین کس
یعنی کم بیش یوز اولورسه که بها   سن دخی عشرن رجوع ات ای اغا
اللی اولور بیش یوزک عشر تمام   سندخی بایعدن سن آل اللی تمام
بیع اولورسه یا خو خصی اولسه دخی   اول دخی بونک کبیدر ای اخی
پس رجوع اتمک کرک نقصانی   شیله کم ذکر ایلدک اکله انی
لیک قرقی صاتدی قولناجی دیو   یاخو قرین صاتدی قوزلاجی دیو
یا انک صاتدی یوزلاجی دیدی   بویله بازار اتدی هم شرط ایلدی
بونده بیع فاسد اولور بی کمان   بیع فاسد حکم وار بونده همان
یعنی شول کم من لذا الشرط اوله کر   فسخ ادیجک بیعنی اول فسخ ادر
مشتری اولمز مخیر بونده اوش   بو انوک کبی دکلدر اکله خوش
انده بیع شرطله اولدی روا   زیرا اول شرطادر بیع اقتضا

بونده شرط بیع قلمز اقتضا   انوکیچون اولدی بیعی روا
یعنی فاسد اولد فسخ اولسه کرک   هم دخی فسخ اتمک اولور بیکرک
برکشی بر جنس ذکر اتسه اکر   هم دخی اول جنسی صاتسه ای پسر
کر مخالف چقسه اول جنس تمام   باطل اولور بیع انوک ای امام
شیله کم یاقوت دوی صاتدی همان   هرچه بیش ظاهر اولدی بی کمان
مشتری بیننه انی پس ردّ ادر   چونکه بیع باطل اولدی یا ندر
نه که بونجیلین اولسه دخی   اول دخی بونک کبیدر ای اخی
شیله کم لؤلؤ مرجان اوله هم   یا خو لعل یا زمرد ای ددم
لیک جنس متحد اولسه بو کز   کم مخالف وصف اولورسه ککز
شیله کم وصفنده یعنی کر همان   کم تفاوت اولسه فاحش بی کمان
بیع انک دخی باطل در تمام   مشتری ردّ ایدر سانی والسلام
شیله کم اوغلن دیو السه انی   کم قراواش چقسه یعنی هم دخی
یا مربّع صوف دیو السه اکر   هم اوسطی عشری چقسه مکر
بیع بونک دخی باطل ای امام   چونکه وصفنده خلاف اولد تمام
بعضلر لیک دمش بیع روا   پس مخیر اولور ابحق ای اغا

لیک وصفنده تفاوت ساطاغی کم او فاحش اولمسه ایکن دخی
بیع جایز اولسه انوک بوکز چون تفاوت آز اولا اولدرکنز
شیله کم ارکک قیون السه اکر دیشی قوزن یا خو قوچ اولسه مکر
یا صغیره جاریه السه دخی ناکهان اول بالغه چقسه دخی
یعنی بونلارک روادر بی گمان چون تفاوت فاحش اولمز اول زمان
ابرشم دیبو مگر برکمسه هم برکشیدن بر بز الدی ای ددم
ارغجی ابریشم اولورسه اگر ارشی پنبوق یه کتان اولسه گر
مشتری رد ایدر آنی همان ابرشمدر چونکه اول بزی گمان
چونکه ابریشمدر ارغاج ای یار زیره بزده اکا اولور اعتبار
هم دخی مرهون راهن ای اخی یا خو مستأجر قلی موجر دخی
صاتر اولورسه بولر آنی همان بیع موقوف اولور انوک اول زمان
مرتهن یعنی رواکورسه روا فسخ ادرسه داخ اولور ای آغا
لیک قول اجرته الن همان بیع بوزمق اکه یوق درنی گمان
پس همان جایز دوتار اولسه روا فسخ ادرسه یعنی جایز اولمیا
شول کمسنه کم اکا وار در خیار یعنی فسخ اتمک اتسه اختیار

صاحب حاضر گرک درای دده فسخ ادیجک حضرتنده فسخ اده
غایبیکن فسخ ادر اولسه همان جایز اولمز فسخ انوک بی گمان
بیع جایز دوتار اولورسه اگر غیبتنده داخ اولور معتبر
ساقط اولور هم خیاری بل ای امام مدتی انوک اگر گچسه تمام
یا بولنسه بر دلیل اختیارا ساقط اولور انده داخ پس خیار
شیله کم بندی برالد ورغ اته یا خو وطی اتدی خلایق عورته
شمدن صکره چو بیع اولد تمام بیع بری آنی بوزامز والسلام
برکشی برکیشدن داخ همان برخلایق صاتون الدی بی گمان
مشتری قبض اتدن آنی داخی براده تزویج ادوب وردی اخی
اول ارا اکا هم دخی وطء اتسه گر عورتیدر سه وطء ادرسه اول غر
مشتری قبض ایتمش اولور آن هم گر هلاک اولورسه یعنی ای ددم
چونکه قبض اتمش درانی مشتری بایع اندن همان اولور بری
زیره ارک وطء اکا اول زمان مشترینک قبض اولور اول همان
لیک وطء اتامش اولسه ار اکا بعضلر بویله دمشدر ای آغا
مشتری قبض اتمشدر آن هم گر هلاک اولسه اکا یوقدر الم

چونکه قبض ایتمادن اولدی اول هلاک   مشتری یه یوق ضرر اندن بناک
بایعک اولور هلاک اولن همان   مشتری قبض ایتدی چون اول زمان
بعضلر دیمش درهم ای اخی   گرچه وطی ایتامش اولسه اردخی
مشتری چونکم اره وردی انی   ایله اولسه قبض اولر اکله بونی
پس هلاک اولسه یینه بونده دخی   مشترینک درهمان اولدی اخی
یعنی تزویج ایتدوکی انک همان   مشترینک قبض اولوربی گمان
زیرا آنوک تزویج ایتدوکی تمام   آن معیوب ایلدی اول ای امام
شیله کم برکشیدن برکسه هم   برخلایق صاتون الدی ای دم
حکر بلسه اول خلایقک اگر   آز وار درآنوییمش اول مگر
اول الن کیسنه انی پس زادار   چونکه عیب ظاهر اولدی یاندر
ایله اولسه مشتری پس بی گمان   آن معیوب ایتد قبض اولدی همان
شیله کم قبض ایتمسه آنی دخی   یا کهان گشتنه ایلینسه ای اخی
یاچرسه گوزنی داخ اگر   یعنی معیوب اتسه اول آنی مگر
آن اول قبض ایتمش اولوربی گمان   تزویج ایتک بوبخلابندر همان
یعنی تزویج ایتمکلک ای اخی   حکم تعیب ایتک اولور اول دخی

پس حقیق تعیب ایتمک لک همان   مشتری قبض ایتک اولوربی گمان
حکم تعیب ایلمک لک همدخی   اول حقیق عیب اولدی ای اخی

باب خیار الرؤیة

بردخی دکله خیار رؤیه هم   مشتری یه بودخی اولدی اهم
برکشی گورمادن الدی بواطوار   گورجک انده مخیردر ای یار
راضی اولورسه قبول ایده تمام   دیلمزسه ترک ایده پس ای امام
گورمدن گر راضی اولورسه اکا   فسخ ادرسه گورجک یینه روا
گورمدن فسخ ایلسه جایز بوگز   بیع بوزلدی همان اولدکمز
گورمدن گر کیشی صاتسه مالنی   اول مخیر اولمز اکله حالنی
یعنی فسخ ایدمز اول ای امام   کم انوک بیع همان اولدی تمام
گورمدن قول السه گورسه یوزنی   یاخو برج بغدیک گندوزنی
یا انوک یوزینی یاصغرینی   ظاهر ندن یا زک صارلوسنی
شیله کم صوفلا دکما رسکبی   بوبخلاین داخ بیزلر یا ابی
یا طعام السه دخی طتسه همان   انده داخ گورمش اولوربی گمان
لیک گورسه داخ دتماسه تمام   پس خیار ساقط اولمز ای امام

شیله کم بایع یه بکمز یا خو بال   دخی ده هم ردّ ایلسه اولمز وبال
ایچون هم بر طوار السه کشی   شیله کم قصابک اولور اول شی
قوماینجه اول سـه آنی داخی هم   پس خیار ساقط اولمز ای ددم
چونکه قوادی دلا دیسه اله   دیلمز سه ترک اده یه قلده
ساغمغیچون آلور اولسه بر طوار   انجکن داخی بله کوره ای یار
پس بولر اولمق کرک در ای امام   زیره انوکله اولور مقصود تمام
شول که ساقط ایلر اول شرط خیار   بونده داخی باطل ایدر بل ای یار

باب خیار عیب

دکله بر داخی خیار عیب سن   یعنی الدوغک درسن صاغ اسن
پس اسن اولماسه معیوب اولسه کر   بینه انی استه سه هم ردّ ادر
عیب اکا درلر که تاجرلر اکر   بر مبیع اولنده انی کورسلر
کم بهاسندن انی نقصان ادر   چونکه سالم اولمدی یا پس ندر
شیله کم بر قول السه مطلقا   کم اکر صکره انک عیب چقا
قچغون اولسه یا اشاسه بیرنه   عادت ایدنسه بونک هر بیرنه
یا خود الدوغ قراواش اولسه کر   اول اوغلق یا زنا اتسه اکر

بایع الندہ دخی اولسه بولر   مشتری جایز درسانی ردّ ادر
لیک صکره مشتری قاتنده هم   بر دخی عیب ارسه انی قلسه کم
بونی نقصان رجوع اتمک کرک   ردّ ادامز چونکه اولدر بیلک
کل عیبندن یا خود اولسه بری   ردّ ادامز بونده داخی مشتری
بو بریته ایشین قول هم ای یار   اوغلان اولورسه کم انوک عقل وار
یا اوغلق ایلسه یا قچسه هم   قامو بونلر عیب اولور ای کرم
مشتری قاتنده یعنی اول اکر   بونلرک بر ایسین ایدرسه کمر
هم صتن قاتنده داخی بی کمان   بونلری ایدر اولورسه اول همان
مشتری سانی ینه ردّ ایدر سن   چونکه معیوب اولدی پس نیدر سن
لیک اول صاتن قتنده بی کمان   اوغلنیکن بونلری اتمش همان
مشتری قاتنده بر داخی بکر   یعنی بالغ اولدغندن صکره کر
بونلرک بیرین اتلرسه اودم   ردّ ادامز مشتری آنی نه غم
اوغلنیکن بالغ اولدی چون همان   مختلف اولدی طبیعت بی کمان
اوغلنیکن عیب اولانه پس سبب   بالغ اولانه دکل در تمام عجب
حدّ عاقل اولن اوغلانک دخی   یالکز بیر ایچر اولاسی اخی

بوندن اشاغا اولرسه ای آغا
یعنی یالکز عیوب اچقرسه کر
بونلری ایدن قراواش اولسه هم
اشبو قولده ذکر اولن قاموسمان
لیک عیب اولن جنون اولسه مکر
فرق یوق در بولکی حالده دخی
قاروانک اغز قوقوسی دخی
زیره مولا غالب استفراش ادر
یعنی اوپک قچی ق اولور چون غرض
لیک بونلر قولده اولورسه اکر
قولده عیب اولمز دیدیر بونلری
زیره مقصود قوللق اتمکدر بو قول
برکشی قول یا قراواش السه کر
یا خود اول قول قاروش اولسه دخی
بایع اسنده بلن یعنی سمان

ادوشکینه ایشنک عیب اولمیا
بونلری اندوکی اولمز معتبر
یا زنا ایدر اولورسه ای دم
قاروانشده حکم بردر بیکان
بالغ اولسه یا خود اوغلان اولسه کر
چون سبب بودر اکیسنده دخی
قوقار اولسه عیب اولور اول ای اخی
کر بولرا اولسه پس اول مقصود کدر
مانع اولور انده پس بو مرض
یعنی اغزی قوقسی قوسه مکر
پس صتن کشی اولوراندن بری
بونلر اول مقصوده مبیع مانع دکل
صکره آزاد ایلسه انی مکر
صکره ظاهر اولسه عیبی ای اخی
عیب ثابت اولدی انوک بیکان

مشتری پس انلرک نقصانی
مشتری چون انلری رد ایدمز
مشتری دعوا اتدکدن صکره کر
دیسلر شول مشتری الدوغ قول
آدلی هم حلیه سن قاموتمام
دیسلر انوک قدیمی عیب وار
یا انک کیب دخی اولسه اکر
مشتری پس بایعندن بیکان
لیک کندو مشتری الدرسه هم
هم اته برکمسه یه صاتسه دخی
بونده داخی رد ادامز کرچه عیب
آنوکیچون بونده نقصانین اول
برکشیدن برکشی صاتدی مکر
شیله کم یعنی صاکی قولن سمان
بیرنی قبض اتدی انک مشتری

بایعندن آلسه اکلسانی
پس انوک نقصانن المقدر ککز
یعنی طانقلر طنقلق وریسلر
کم انوک الندە شمدی اولدر اول
کم طانقلرسانی ذکر اتسه بنام
شیله کم اول الت بر مقدار ای یار
بایعک قاننده اولسه هم مکر
کم الور نقصانی آنوک سمان
بایعندن نسنه المز بیش و کم
نسنه المز انجلاین ای اخی
لیک اکا مشتری اولدی سبب
بایعندن المغا بولمادی یول
کم انوک ایک قولن السه اکر
ایک بیک اقجایه السه بیکان
بایعک الندە قلدی اول بری

آن کم قبض ایتمش ایدرنا کهان   عیب ظاهر اولدی انوک اول زمان
مشتری اولور مخیر ای ددم   یا الا انلر یا خود ترک ایده
یعنی المق دیلر ایسه بی گمان   ایکسن داخی بله آلور همان
ترک ادب المز اولور سه ای پسر   ایکسن داخی بله هم ترک ایدر
مشتری قبض ایتدوکی قولده بوگز   عیب انوک ظاهر اولورسه گر
بو دخی انوک کبیدر پس همان   مشتری اولور مخیر اول زمان
دیلر ایسه ایکسن داخی الا   دیلمزسه ترک ایده بقیه قله
بعضلیسکن دمشلردی گمان   مشتری قبض ایتدکن ایکنجی همان
آن رد ایده ریلو کوزای اخی   عیب ظاهر اولدی انوک هم دخی
بایع الندہ او قبض اولماینی   حصه سنله مشتری آلور انی
بو روایتدر امام ثانیدن   بویله نقل ایتمشدر سانی نقل ایدن
مشتری کر قوللرک ایکسن دخی   انلری قبض ایتمش اولسه ای اخی
کر معین بیر نک داخی همان   عیب ظاهر اولسه انوک نی گمان
مشتری مخصوص سانی رد ایدیسر   ادل بر نیسن حصه سنله ای پسر
یعنی انوک حصه سن الور همان   چونکه سانی رد ایدمز بی گمان

گر کمیل اولسه یه موزون اولسه هم   هم دخی قبض ایتسه ایلی ای ددم
عیب ظاهر اولد بعضنده مگر   مشتری بوند مخیر اولسه
دیلر ایسه قاموسن ایده قبول   دیلمز قاموسن ترک ایده اول
بعضلیسکن دمشلردی گمان   بر قاب ایچنده اولورسه بو همان
لیک ایکی قاب ایچنده اولسه   شول که عیب چقدآنی رد ایدر
شولکه عیب بو قدرر انوک همان   حصه سنله آلسه در والسلام
بر کشی قوزالدی یا قاون خیار   کسه سانی یا صیای اخیار
قاسی انوک چرک چقسه همان   چونکه کاسلسه یا صنسه بی گمان
هرگز انده منفعت اولماسه هم   ویردوکن صب بینه آلور ای ددم
زیرا انوک صندوغی مال اولدی   باطل اولدی بیع صحت بولدی
منفعت اولسه بوگز فی الجمله گر   آز اگر چوق قیمتی اولسه مگر
پس رجوع ایلایه نقصانن همان   چونکه بیع جایز اولدی بی گمان
بر کشی بر کیشدن داخی مگر   سدلو اینک یاقیون السه اگر
صاغسه انوک سودن اچسه بی گمان   صکره انوک عیب چیقسه همان
رد ادامز اسنه بینه انی   پس رجوع ایلر همان نقصانتی

برکشی برکیشدن داخ مکر   برخلایق صاتون السه اول اکر
اول خلایینی صتن داخ همان   حکم واردی غایب اولدیغی کان
اول خلایینک دخی بی کمان   عیب ظاهر اولدانوک ناکهان
قاضی قاتنده هم انوک عینی   هم او غایبشدن انی الدوغنی
اول الن کیشی انی اثبات ادر   قاضی داخ دکله هم انی ندر
الدی قودی بر امین النده هم   کم هلاک اولدی خلایق ای ددم
مشتری مالندن اولور اول هلاک   بایعه اندن ضرر اولمز نه باک
چونکه قاضی رد له حکم اتدی   بایعه پس مشتری اودتدی
لیک قاضی رد له حکم اتسه کر   هم امین النده قولسه اولکر
پس هلاک اولورسه بوندن صکره هم   بایعک مالندن اولور ای ددم
غایب ازره کرچه بو حکم اولدخوش   بوحنیفه قول در بواکله او ش
نافذ اولور دید اول حکم تمام   بویله دیمش یعنی انی اول امام
ایله اولسه مشتری ویردوکنی   بایعندن آلسه اکلاسانی
برکشی الدوغنی صتدی مکر   عیب چیقدی هم اکا رد اتدلر
قاضی حکمیله اولسه رد اکر   بایعنه اول دخی هم رد ادر

یعنی جایزدر خصومت ایدسه   عیب چیقدی اول دخی پس ایدسه
قاضی حکم ایلامدن قلسه قبول   رد ادامز چونکه انک اولدا اول
عیب حادث یا قدیمی اولسه هم   ایکسینک حکم بردر ای ددم
بعضلر دیمش ولیکن ای پسر   کم قولک عیبی قدیمی اولسه کر
شبله کم بارماغ التی اولسه هم   یاخود اکسک تمشی اولسه ای ددم
هم دخی او ته‌سانی اول رد ادر   قاضی حکم سز داخ اولمزسه ندر
زیره معلوم اولدی عیب ای اخی   بایعی اول قتنده هم دخی
وارمش اول بله صاتمش اکا   پس اکا هم رد اولینه ای اغا
لیک حادث عیبلی اولورسه اول همان   رد ادامز او ته‌سانی بی کمان
برکشی برقول صتون السه اکر   هم دخی قبض اتسه انی اول بکر
صکره انک عیب ظاهر اولسه هم   مشتری دعوی ادرسه ای ددم
یعنی رد اتمک دلادی آی اخی   ورمش اولسه بهاسن هم دخی
مشتریه قاضی هم جبر ایلمز   ور بهاسن شمدی اول سن دمز
تا که طانق بولمینجه مشتری   یاخو بایع انداجه اولدری
مشتری طانق بولورسه رد اده   پس بهاسن ورمیه غوغا کده

لیک بایع انداجر اولسه اکر — اوربهاسن دیبو قاضی حکم ادر
مشترینک اولدیچون کم قول تمام — بایعه ویرر بهاسن والسلام
مشتری کورسه مبیعک حالنی — شیله کم قول اولسه قوللنسه انی
یاخود اول آت اولسه بنسه اول اتی — یاخود اوستینه یوکلادورسه انی
یا مداوات اتدی عیبینه تمام — یاخو قفتانید کیدیسه ای امام
ایله اندوکی سانی نتمش اوله — عیبیله پس قبول اتمش اوله
برکشی برکیشیه کرسه آتنی — صاتسه اول داخی قبول اتسه انی
کم ایا غنده سراجه اولسه کر — مشتری سانی دخی کورسه مکر
لیک بلمادی انی اول یکان — کیجیک صندی قبول اتدی همان
صکره انوک عیبنی بلسه تمام — گرچه کوردی اول آنی ای امام
چونکه بلدی شمدی رد اتمک روا — زیرا اول بلمدی اول ای اغا
کرحقیقت بلسه اول سنه کمان — رد دامزچون قبول اتدی همان
هر نه کیم بونجلین اولسه دخی — اول دخی بونک کبیدر ای اخی
شیله کیم برکشی برقول السه کر — کم انوک اعضاسن هب شیشمش بکر
کوردانی هم قبول اتدهمان — کم سمزدر دیبو صتدی بی کمان

صکره استقصا چوق سه هم دخی — رد ایدر چون صکره بلدی ای اخی
پس حقیقت بلینجک مشتری — بایعی عیبندن اولمز هم بری
لیک اول عیبنی بلسه تمام — پس انی رد ادامز والسلام
برکشی برکیشدن داخ مکر — ایکی کیسه اون صتون السه اکر
ایکدن ارتوق یا اکسک اولسه هم — حکم بودر بونلر بیل ای ددم
برکلاسن اتمک ایلسه تمام — برکلاسی باقی قلدی والسلام
لیک اتمکداکی اونک هم دخی — عیب ظاهر اولسه انوک ای اخی
شیله کم سانجی جوق سه ای ددم — یا انک کبی دخی برعیب هم
مشتری اول برکلا اوسه همان — استه رد ایلر انی اول زمان
هم بهاسن داخی بایعدن الور — مشتریده اتمک اولن اون قلور
هم انک داخی بایق نقصاننی — بایعدن پس رجوع ایلر انی

باب بیع الفاسد

ایکی کیشی شرطله بیع اتدلر — دکله ایدی هیلدیلر نتدلر
بیری برقوسلی صتدی کا — قوللق اتسون دیدی برج کوج
یاخود آزاد ایدسن سن دیسه کر — اول دخی السه قبول اتسه مکر

بونده صاتن کیشیه اول قوله هم
بواکی صورتده یعنی ایکی
بونچلاین مشتری کورکم نذر
یعنی بیع اندی دخی شرط ایلدی
بونلری بیع اتمز یدی اقتضا
داخ بونک کبی صورتلر کوار
بیع فاسددر بولر قاموتمام
هر بری بیعین فسخ اتمک روا
یعنی سول کم من له الشرط اوله کر
شیله کم بایع ویاخود مشتری
اول دررفسخ ایلین انجق همان
ایکسی داخ اکر شرط ایده هم
من له الشرط اوله بایع یعنی کر
فسخ ادرسه پس روادر هر بری
منفعت کر بیرنه اولسه همان

منفعت واردر کی اکلدای ددم
منفعت صاتانه درقوله دخی
کندویه اصیلو هم اول شرط ادر
باکه اوچ اقچه ویراسن دیدی
کرچه بونلردن بولنه هم رضا
یعنی انده داخی شرط اولسه ای یاینه
حکمنی داخ نذربل ای امام
فسخ اولنسه چونکه فاسد قلمیا
دیلر بیه یعنی اول فسخ ادر
کندویه اصیلو شرط اتدی ری
اول بریسی فسخ اتمزلی کان
هر بری فسخ اتسه اولور ای ددم
انچلاین مشتری داخ مکر
من له الشرط اوله بایع مشتری
یالکز اول فسخ ادر انجق همان

شیله کم صورتلردن ذکرایلدک
بوحنیفه هم ابویوسف دخی
بونلرک قولی بودرکیم ای پسر
پس روادر هر بریسی فسخ ادر
ذیره حق الله اچون فسخ ایدر اول
یعنی وصفنده فساد اولسه اکر
لیک صلب عقده اولورسه فساد
پس کرک کم هر بریسی فسخ اده
عاقده نیک هر بری اولسه دخی
هرقچن بیع بولر فسخ اتسه لر
عینیله باقی دوررسه اکر
اول صاتانه رد ادر آنی همان
لیک عینی کر هلاک اولسه تمام
قیمتی اودر هلاک اولسه اخی
شیله کم یعنی اکا عیب ارسه کر

لمن له الشرط کمدر ای دوک
بر روایتده اشت انلر دخی
چونکه بیع فاسد اتدیلر بولر
من له الشرط داخ اولمز هنر
هر بری فسخ اتمکه پس بولدیول
بونده اولور اختلاف انجق مکر
باطل اولور اکه اولمز انعقاد
چونکه اصل فاسد اولدی یانده
فسخ اده وارثلری هم ای اخی
مشتری الدوغنی هم ای پسر
شیله کم نقصان اولیه مکر
چونکه نقصان یوقدر انده اول زمان
یاخو نقصان اولسه انده ای امام
یاخو نقصان اودر انجق دخی
رد ادر عینی نقصان اودر

قیمتندن چونکه نقصانته همان ... اسه آنی داخ اودیسر لی کان
هم بو فاسد بیعک اکلا ای اخی ... ینجدرجسکینی دکلا هم دخی
کر مبیع مشتری قبض اتسه هم ... ملکنه کیره رانوک کربیش کم
کر هلاک اولسه الندن ای امام ... قیمت واجب اولور انوک تمام
ار توع اولور ثمندن داخ کم ... یعنی قیمت بنیه ایرسه ادر
قول آزاد اتسه هم آزاد اوله ... بیع نافذ در صرترسه هم بوله
نسنه کم مال اولمیه صتمق آنی ... بیع باطل در بایق اکله بونی
شیله کم میته یه حرّ اوله یاقان ... مال اولندن داخ دکله همچنان
کم مکاتب یا مدبر بیع هم ... بردخی امّ الولد اولدی بهم
مشتری اولنده یعنی کم بولر ... کر هلاک اولسه اودک یوقدی بیم
خمر خنزیر بیع اولدی بردخی ... کم بولاری اقچه یه صتسک ای اخی
باطل اولور بیع بونده داخ هم ... اقچه یه صتمز اولورسک ای ددم
کر قاش اولوریسه یعنی ثمن ... بیع بوکز فاسد اولور اکله سن
صورة مقبوض سعلی سوم الشرا ... بنجه در اول داخ کم اوله روا
شیله کم برکشی قول یاقاروداش ... یا داخی انجیلین مال قماش

برکشیه صتمق استادی انی ... اول دخی الق دلرلکه بونی
هم بهاسن تعیین اتدیلر تمام ... شیله کم بیک یا دخی اوتوز بنام
آنوک اوزره هم قرار اتدیلر ... لیک بیع داخ قطع اتمادیلر
مشتری داخی مبیع پس همان ... الد قبض ایلادکتدی اول زمان
کم کوره فکر ایده اولورسه تمام ... بیعنی قطع ایلیه اول والسلام
بو یله ایکن کر مبیع اولسه هلاک ... قیمتینی مشتری اودر بباک
برکشی قول یاقراواش السه کر ... مشتری قبض اتدن داخ مکر
بایع الندن ایکن کسب اتسه هم ... صکره اول قول یاقراواش ای ددم
کر هلاک اولورسه بونلر ناکهان ... بونلرک کسب اتدوکی پس نی کان
مشترینک ملکیدر ورمک کرک ... بوحنیفه قول بودر بیلک کرک
لیک بایع مشتری بیع اکر ... بیع فاسد اولوریسه اول مکر
یعنی قول دریاقراواش ای اخی ... مشتری قاتنده بونلر هم دخی
کسب قلمشلاردی صکره همان ... مشتری رد اتدی سه آنی اول زمان
بایعکدر بونلرک کسب تمام ... مشترینک اولمدی اول والسلام
قول قراواش کر بغشلنسه اخی ... اول بغشلانن الندن اول دخی

کسب غلشلارکن صکره مکر   اول یغشلاین رجوع ایتسه اکر

کرچه انلر ردّ اولنسه ای اخی   لیک کسب انک اولمز ای اخی

یعنی باغشلانک ملکی در اول   نه قدر اولورسه ازاولهیه بول

مغصوب اولانک دخی کسب همان   غاصبک اولور اکر قلسه ضمان

یعنی مغصوب اودیسه ای اخی   کسبی اونک در همان بونده دخی

لیک ردّ ایتسه بایق بل ای امام   کسبنی داخ بلوه رسن تمام

اغاجنده برکیشی صتدی یمیش   اویمیش منوز داخ ایرشمش

یعنی شیلد خامکن صاتدی همان   اکم باکه یارقردی اول زمان

شول ارشمش کسب انک بیع هم   معتبر در جایز اولور بیشی کم

هم سانی فی الحال کسدرمک روا   راضی دا کل مشتری کرچه اکا

لیک بایع راضی اولورسه اکر   اکم یمیشی اغاجنده قویلر

تاکه اول یمک لکه یارار اولا   چونکه بایع راضی اولورسه نولا

شمدن صکره یمشده هم دخی   ایرشنجه بویرارتر هم دخی

مشتریه اول دخی اولور حلال   چونکه بایع راضی در اولمز وبال

لیک بایع راضی اولمزسه اکر   هم اغاجنده یمش قلسه اکر

تا شوکا داکن که بویوبه تمام   اول باکه یار راوله اولسلام

اول یمشده ارتوق اولن بیش کم   مشتری سانی تصدق ایده هم

اول زیاده ارتوق اولن چونکه هم   مال طیب اولدی ای پرکرم

اول تصدق ایدجک نادر اکر   آن بلک کله ترسک ای پسر

اوّل اول یمیش که صاتدی همان   قیمتی یوزاقچه اولسه اول زمان

صکره ایرشدوکی دمده کم کمر   قیمتی یوز بیش اولورسه ای پسر

پس تصدق بیشکن ایده همان   چون زیاده اولن اول دری کان

بیع ایدیجک بایی یا مشتری   صکره دندی دعوی قلدی بری

بیرسی بیرینه ایدر ای اخی   کم سنکله بیع قلدق هم دخی

فاسد اولمش درحقیقت بی کمان   بیز واجبدر سانی بوزمق همان

اول بریسی اکر انکار ایلدی   بیعموز یعنی صحیح اولدی دیدی

شیله لم بیرسی بر مجهول اجل   دعوی قلدی که ثمن یوقدر الل

فاسد اولدی دیین طانق کرک   اکه منکر اولنه اندیکرک

مدعی اکا طانق بولمزسه کر   اول صحیح اولدی دینه اند دوشر

بیعموز باطل در اولورسه بوکز   بیرسی ایدر صحیح اولدی مکر

اول صحیح اولدی دین طاق بولو   باطل اولدی دینه پس انداوله
مدّعی فاسد دیندر انده خوش   بونده باطل در دیندر منکر اوش
کرچه ظاهر ایکسی بر در همان   لیک فرق باطل اولدی کان
بردخی صتمق هوادا غی قوشی   هم دری حیواندغی دورن بشی
یاثمنده اولسه برمجهول اجل   یعنی صتدی اقچه الادی الل
شیله کم نوروزدی یامهرجان   مشتری بایع سانی بلمز عیان
خرمن استنده یه یاغ بوزیلق   یاخوکافرلراوروج او بجق
حاجلر کلیجکز دیسه اخی   یاخو برمجهول اجل قلسه دخی
الادن صتدی داکزدن بالق   بیع فاسد در بولر کل بایق
برقولی بیک اقچه یه سن ای امام   صتسک اپی سنی الادن تمام
بیکدن اکسوکه بینه المق انی   کم سکا جایزدکل اکلا بونی
لیک ماندوغوکه آتورسک اکر   یادخی ارتوغه اکسک ای پسر
بورواد ربونده هیچ اولمز خطا   چون شریعتده رواولدی روا
کربهاسنی تمام اکسک بوکز   اکسکه المق دخی اولر کمکز
قودن ارتوق مرنه کم صتسک همان   حکم انوک داخ بودربی کان

باب الاقالة

دکله سن برداخ اقاله قالنی   بایعیله مشتری احوالنی
بیری بازارینی دوندرسه اکر   بیرداخی مجلس ایچنده اکر
راضی اولوب اول دخی قلسه قبول   ایله اولسه پس اقاله اولدر اول
بونلرک حقنده فسخ اولدی ایشت   حق ثالثده اولور بیع جدید
شیله کم برکیشی صتدی دارنی   هم ثمندن الدی جمله وارنی
اول ثمن اوزره بینه کوردکم بولر   دندلرصکره اقاله قلدلر
شفعه دو تملق روادر شدی اوش   بیع اولور زیره شفیع حقنده خوش
شرط قلسه لر زیاده کردخی   واجب اولکی ثمن اولوراخی
یااقل یاجنس آخر اولسه کر   ینه اولکی ثمندر معتبر
برمتاع شیله کم بیک اقچیا   برکشیدن صاتون السک ای اغا
بیک یوزه قلسک اقاله آن کر   یاطقوز یوزه دخی قلسک مکر
یاخود اون بیک یرینه برقول هم   بونلری شرط ایلسک پس ای دم
بوجمیعنده اقاله سای پسر   شول بیک اقچه اوزره اولور معتبر
چون صحیح اولدی اقاله کی کمان   فاسد اولدی یعنی بوشرطلر همان

اکر هلاک اولسه مبیع داخ اکر پس اقاله بونده اولمز معتبر

باب التولية

تولیه در بر دخی بیع شرا بر دخی ربحیله اوله مشترا
تولیه اولدوغنه صتمق اولور هم دخی خرجن بله قتمق اولور
اوجرة قصار و یا حمل طعام ضم اده سرمایه‌سنه پس تمام
لیک باکه بونجیه دورمش دیه بونجیه الدم دیوبن صتمیه
شرط بودر هم ثمن اول دخی مثل اولملق کرک در ای اخی
مشتری ویردوک یعنی بیش کم یا کیل اوله یا موزون اوله هم
شیله کم درهم دنانیر هم دخی یا خو بغدای یا خوار بار ای اخی
پس بولردن غیر مال اولسه اکر یعنی قیمت انده اولسه معتبر
اصیته صاتسه یه قلسه تولیه پس ثمن بو اولسه جایز اولمیه
لیک بو رسمه ثمن اولسه کما صکره انده بولنسه اول اکر
بونده داخ جایز اولوری کمان نیتکم اولده جایزدر همان
شیله کم دکشردی کمای اتا برکشی داخ صاتی الدی اوتا
انو بیده تولیه قلمق بوکز آلت انوک النده در اولور کلکز
یعنی الدوغنه کمای اغا آلت الندهاولنه صتمق روا
هم دخی کمای انو کاله مکر اصیته صاترسه اولور ای پسر
بو دخی اصیته صتمقدر همان همدخی ربحن ندر ایده بیان
کریلان سیلاسه اول سرمایه‌ده یعنی ارتوق دیمش اولسه ای دده
شیله کم یوز اولسه یوز اوندر دسه خاین اولمقدی دخی غم یمیه
مشتری اصیته المقده ندر الدوغنه صب اولوریا ترکایدر
مشتری اولور مخیربی کمان تولیه ده حط ادر انجق همان
یعنی الدوغنه صتمقده اکر کم خیانت اتمش اولسه اول مکر
مشتری اولمز مخیر بونده پس شول خیانت انده کی ارتوغ کس
شیله کم یوز اون دیو صتسه اکر کر خیانت اتسه اوننده مکر
تولیه در بونده اونی حط ادر مشتری انجق همان یوزن اودر
الدغندن اکسه صتمق اخی تولیه کبیدر هم بو دخی

فصل

برکشی منقل محول اولسه کر قبض قلمدن صاتی صتدی مکر
آنی صتمقلق درست اولمزای یار دکلمه ایدی نجه دربیع عقار

انی قبض ایلامدن صتمق روا / زیرا انا در در هلاک اولمق اکا
شیله کم بردار یا خود در دکان / صاتون الدوک هم بنه صاتدک همان
کرچه قبض اتمادیکسه داخی هم / بونده جایزدر ولیکن ای دم
نقل اولینور نسنلر اولسه اکر / بیع قبض اتمادن اولمز معتبر
شیله کم قول یا قراواش الخی / یا هوا شی یا متاع اولسه دخی
برکیل کیله السک اشد / اولجسک قلسک بنه بیع جدید
یعنی صاتسک اوته انی بر دخی / سندن آلن مشتری آنی دخی
اولمینجه بینه انی صاتمیه / جایز اولمز هم دخی اکل اتمیه
شیله کم اون کیله بغدای مکر / برکشیدن صاتون الدک ای پسر
اولجه کوکدن صکره ینه بی کمان / برکشیه کیلله صتسک همان
اولجمینجک اول کشی انی تمام / اوته صتمق هم یمک اکا حرام
پس سنک کیلک کفایت اتمیه / اول دخی کیل اتمینجه صاتمیه
اوله خی کیل اتسه باقی والسلام / صاع بایع مشتری اولدی تمام
برکیل کیلله صاتسک دخی / مشتری قاتنده اولجسک ای اخی
آن یمکلک یه صاتمق اکا / کم حرام اولور سکه اکلا ای اغا

پس اکر برداخ اول اولجسه تمام / یمک صتمق بوکز اولمز حرام
یعنی بایع صاع صاع مشتری / ایکسی داخی بولندی بر بری
چون حدیثوک ظاهر بودر همان / پس اکی صاع اوله بونده بی کمان
بعضلر دمش که بر اولجک یتر / بشوکه بایع اولجه وردی ای پسر
مشتری برداخی آنی بینه هم / اولجمزسه داخ اولورای ددم
دارتلو نسنه دخی اولسه همان / حکم انوک داخ اول درهم چنان
شیله کم برکیشیه قصاب اتی / اتمک صاتر قاتنده درزیم دخی
اندن الن کیشی انی بردخی / درتمینجه یمیه اکله اخی
بعضلر لیکن دمشدر ای پسر / آن اول قصاب درتدوکی یتر
مشتری قاتنده چون درتدی انی / الدیینه مشتری اکله بونی
هم بازاردن بغدای اون ربه الن / مشتری قاتنده بایع پس عیان
عادت اولدر برکز اولچملر اخی / مشتری اولچمزسه انی بر دخی
اول آنی صتمق یمک اولور تمام / یعنی اول نسنه اکا اولمز حرام
مشتری قاتنده چون درتدی انی / آلدیغیه مشتری اکله بونی
بر کسنه تلقو غله یاغ السه کر / تلقوغ اچنده یه بال اولسه کر

یاچوال اچنده اون السه دخی
یا خواول بغدای اولورسه ای اخی

قبض اده آنِ یه قبض اتمزسه هم
صکره انوک بعضنه کرای دوم

مستحق چقسه سانی السه همان
باقی قالن بعضسنده بی گمان

مشتری اولور مخیر ای دده
دیلرسه آله یاخود ترک اده

هم دخی سانی الورسه اول اگر
پس ثمندن حصه سنه التسر

بالسا اکی تلقوغ اولورسه گر بوگز
یاغ سی دخی انجیلین اولسه گمز

ایکی قاب اچنده بغدای داخ هم
اون سی دخی انجیلین هم ای ددم

مستحق چقسه بریسنا گهان
مستحق سانی هم السه بی گمان

مشتری قبض اتمش اولسه اخی
پس مخیر اولسه بونده دخی

دیلرسه یعنی اول بیرن اله
دیلمزسه بایع النده قله

مشتری قبض اتمش اولورسه اگر
پس مخیر اولمیسه اول گمر

چونکه قبض اتدی اکیسن داخ هم
مستحق چقدی بریسنه ای ددم

اول برینی ردّ ادامزسنی گمان
پس ثمندن حصه سن اله همان

باب الربا

بر دخی وار دراشت بیع ربا
کم حرام قلنشدر سانی خدا

شول که اول موزون اوله یاخود کیل
جنسن جنسه صتمقه بودر سبیل

بر بیرینه مساوی اوله هم
آره بیرده اولمیا هیچ بیش وکم

بیرسنده ارتوق اولورسه همان
بیع باطل در حرامدر سانی گمان

اسکی سیکی بردر پس بونده هم
ایو تیلو فرق یوق در ای ددم

شیله کم بغدای صتالر بغدیه
یاخود ارپای صتالر ارپیه

یا دخی التونی التونه صتا
کومشی کومشه صتمق ایا تا

کیله یاوزنله الملق گرک
هم برابر مربری اولمق گرک

پس خلاف جنسنه صتسه اگر
فضل داخ اولسه اولور معتبر

یعنی التون کومشه صاتسلر
کومشی التونه داخ ای پسر

پس همان بغدای ارپا دخی
بیر ارتوق اولسه جایزدر اخی

لیک شرط اولدی که مجلسده تمام
قبض اداله هر بریسی والسلام

ویرسیه صتسه پس اولمز روا
عقدمز فکّ حکم بودر ای اغا

قولنا مولا ارا سنده ربا
چونکه بوقدر پس اولور بیع روا

دکله کم او درج الولرسا انکی
عادت اولمش خلق اچنده انکی

بو حنیفه قول بودر ای صفا
کم رواکورمزانی اول مطلقا

یعنی وزنیله دخی عدّیله هم — کم زوا داگول ددی اول محترم
هم امام ثانی ایشت ای جان — وزنله جایز قلور انجق ممان
هم محمّد قول بو درسنده ریا — عدّله هم وزنله کورور روا
یعنی دار تاغیل یا ساغشله هم — اول رواکورمشدر آنی ای ددم

باب السّلم

مشروع اوله ی بر دخی عقد سلم — اشرعی اولن سنده اولمز الم
شولکه ممکن در آکا ضبط صفت — هم دخی قدرنده اولا موفت
پس سلم انوک کبیده اوله روا — ایله اولانجه جایز اولمیا
شیله حیوانده جایز اولدی — زیره انوک ضبط امکان بولدی
ات کبی قوین سبکی هم ای اخی — هر نه کم بو نجیلین اولا دخی
قوشلر اولورسه دخی هم ای آغا — کم سلم انده صحح اولمز روا
شیله کم تاوق یه قازاوردک مکر — یا فو کلکک یاکوکرجن اولسه کر
بویله در حیوانک اطرافنده هم — جایز اولمادی بورده پس سلم
شیله کم سباغی ایاقی ای ددم — هر نه کم انوک کبیدر داخی هم
داخی حیوانک ساتنده ای پسر — درسنده داخی اولمز معتبر

یعنی بونلرده سلم اولمز روا — ضبط ممکن اولمدی چونکه ای آغا
هر قچن موزون اولا یا خود کیل — ضبط ممکندر انوک هم ایله بیل
شیله کم بغدای اریا یاغ بال — بونده تعیین ایلمک اولمز محال
ایله اولسه جایز اولمش در سلم — چون ارایرده نزاع اولمز نعم
جنسنی نوعین وصفین بیان — ایلیه هم قدرسنی داخی عیان
هم اجل هم ویرجک یرن تمام — رأس مالک قدرنی هم ای امام
هم سانی مجلسده قبض اتمک دخی — شرط اولیدر قمو بونلر ای اخی
جنس بو کم اریه یا بغدای دیه — نوع مسقی غیر مسقی سیلیه
بیکمیدر سی اسکی وصفنی دخی — قچ کلادر قدرسنی دیمای اخی
هم اجل شیلا که برآی دیلر — هم ویرجک یری تعیین ایدلر
یعنی کم حمل مؤنت اولسه کر — بو دخی هم شرط اولیدر معتبر
رأس مال قچ اقچه دربللو بیان — هم انی مجلسده قبض اتمک نمان
چون بو شرطلر یره کلسه تمام — پس درست اولدی سلم هم والسلام
دکله استصناع که درلر ای اخی — کم سلم کبیدرر هم اول دخی
شیله کم بر کیشی بر باشمقجیه — اون بش اقچه ویرین سکا دیه

باکه بر بشمق سبدکی ویرنجیان   تیزرک اولسون اوج کون اودنجه تمام

اول دخی اقجاسنی السه اکر   آنی کیچون دکسه بر بشمق مکر

کورسه آنی اول مخیردر ای یار   دیلر ایسه آن قلسون اختیار

دیلمزسه اولمسون تو سن همان   اول مخیر اولدی چونکه بی کمان

لیک دکزا ولسه باغچجی اکر   اکه دکدر ماکچون جبرایده لر

زیره کم اول الدی اقچای تمام   اول مخیر اولمیسر والسلام

بعضلر لیکن دمشدر ای اخی   هم مخیر اولسه در اول دخی

بر روایت داخ اولدر ای ادم   کم مخیر اولمز اکسی داخ هم

کر سلم سر طلارنی اتسه بولر   بو دخی عقد سلمدر ای پسر

باب الصرف

عقد صرفدن هم بجادر دکلایش   الغ صتمقدرر التون کومش

التونی کرالتونه صتسک همان   وزنله جایزدر انجق بی کمان

هم کومشده داخ بودر وصف حال   کم کرافزن صتمه یو قدر محال

یعنی ارتوق اکسک اولماسه کرک   پس برابر اولسه اولدر بیکرک

هم دخی مجلسده قبض اولمق کرک   الدن اله ویربن المق کرک

پس وراسیه روا اولمایسر   جنس جنس اولسه بودر ای سیر

کر خلاف جنسه صتسه بوکز   ارتوق اکسک صاتمسی اولور رکز

شیله کم کومش اولا التونله   بیرسی کرارتوغ اولورسه بوله

لیک شرط اولدی تقابض بونده هم   ویرسیه ورمه هم ای پر کرم

بر قلیج کم اول کمشلو اولسه کر   یا کمشلو یا نجق اولورسه مکر

آنی سن یوز درهمه صتسک اخی   اللی درهم کومشی وار هم دخی

السک اللی درهمن نقد ای امام   کم سنک بیعک همان اولور تمام

چون بهاسن کومشک سن بی کمان   مجلس عقده جو قبض اتدک همان

پس سنک بیعک روا اولور روا   کرچه بیعک داخ اولدی مطلقا

یعنی شول الدوغک اللی درهمی   کومشک اولور بهاسی بل انی

کرچه تعیین اتمدک آنی تمام   اول انکا اولور معین والسلام

چون تقابض اولد مجلسده تمام   عقد صرف اولدی روایش اول زمان

اللی داخی صکره آلورسک اکر   اول دخی جایزدر اولور معتبر

کتاب الکفالة

بیجه در عقد کفاله دکله هم   ذمتی بر ذمتة سن ایله ضم

ذمتک اولنه درلر اصیل   ضم اولن ذمت بایق اولدی کفیل
ایک درلو در کفالت بی کمان   بو کفالت ماله برنفسه ضمان
برکشیدن آلمو کسن واربک درم   برکشی در بن پایندان کم درم
بویله دیسه ماله اولدی اول کفیل   بو دخی بو رجلوکیبدر ایله بیل
یعنی بوندن داخ آلورسک روا   کرچه واقعده بوکا بورج اولمیا
کرکفالت اذنله اولسه اخی   هم کفیل بورجی ادا قلسه دخی
پس اصیلندن بینه اول داخ هم   ویردکن ایدر رجوع کربیش کم
اذنله اولماوردوسه کنی   کم رجوع ایتمز تبرع بل سانی
برکشینک قول اقرار ایلسه   برکشیه مالکی سانک دسه
بن تاف قلدم انی دیسه ضمان   هم دخی قیمتنی قلسه بیان
شیله کم بیک اقچلق دیسه مکر   یا دخی انجیلین دیسه اکر
چونکه اقرار ایلدی اودک دوشر   لیک آزاد اولدغندن صکره اوزر
یعنی کندو حقنه دوشر ضمان   شمد مولا حقنه اولمز ضمان
برکشی اول مال چون داخی مکر   کم اکا مطلق کفیل اولسه اکر
شمد مال ساتنه کفیلدن مالنه   کم حقیقت النسر اکلسه آنه

بو کفیلدا خی اوقولدن پس ضمان   کم آزاد اولنجه کوربی کمان
چونکه آزاد اوله قول هم بیندسر   اول کفیلک مالنی اوداییسر
یعنی قولک امرله اولسه کفیل   پس قول اوده مکلکه بودر سبیل
لیک امربله اولمزسه ضمان   اول قولا داخی بایق اولمز ضمان
برکشی الندە برسقولی مکر   برکشی داخ سانی دعوی ادر
یعنی بوالوکده سکه قولی اخی   کم بنم ملکم دَدی هم اولدخی
اکه انکار ایلیوب دیدی یلان   لی نعنک وارهم کتور دید ضمان
اول قولک تنفیش برکشی دخی   کم کفیل اولدی کی اکلای اخی
مدعینک طانغی کالنجه سم   تا کهان قول داخ اولدی ای دم
مدعینک طانغی کلدیسی بوکز   ثابت اولدی قول انوک چندی کز
اول قولک قیمتنی اودر کفیل   پس اودا ماکیله اول اولدی سبیل
لیک مولا ذنینده اولسه اکر   اول کفیله داخ اول مولا اودر
هم کفیله دین دین ساتنه مکر   ساکه باغشلادم آنی دیسه کر
پس کفیل داخ قبول اتسه ضمان   ملکی اولور اول کفیلک بی کمان
اقچی اول بو رجلودن آلور کفیل   یعنی اقچه ای اکا اودر اصیل

پس ارادن چقد آکلو همان
ملک اولدی اول کفیلک کان

بوندن اکلندی که هم فراغ کفیل
دین وار اوسنده شیلا کم اصیل

دینسه اکی اولور دینار بی گمان
بوسببدن دیدلر انلر همان

پس کفیلک دین اولمزسه اکر
اکه بخشیش اولمزیدی معتبر

بردخی نفسنه کفالتدر همان
نفسنه اولدی کفیل قلدی امان

بویله اولسه نفسنه پس اولدی کفیل
لیک بونده شرطدر کول اذن اصیل

شونکیچون کم کفیل اولدک مکر
سندن آنی استر اولسا لر اکر

آن سن البتده احضار ایده سن
اکه تسلیم ایلیوبن کیده سن

هم او تسلیم اتدوکک بر شار اوله
یعنی شول یرده که قاضی وار اوله

بویله تسلیم اتسک اول نفس کر
چون بری اولمز سن اولمز معتبر

شیله کم یول اوله یا صحرا اوله
انده حاصل یوق همان غوغا اوله

هر قچن بو رجدن بری اوله اصیل
انجلاین هم بری اولور کفیل

هم مؤجل اولسه اول بورج ای دم
پس طلب اولمز کفیلدن دراخ هم

کر کفیلدن اولسه ابرا ایله بیل
اول بری اولور ولی اولمز اصیل

برکشی برکیشدن دعوی ادر
شول فلان کیشیدن دیسه یعنی کر

کم بنک اقچم وار در انده ای اخی
کم انوک امریله هم سند خی

چون کفیل اولدک انی ور کل بکا
اول دخی انکار ادر ایدر آکا

سانک انده یوق در اقچک ای اخی
هیچ کفیل اولمشم هم بند خی

مدعی اکا طانق بولسه اکر
قاضی حکم اتسه هم اولور معتبر

اول فلان او زره کفیل از ره خی
قاضینک حکم روا در ای اخی

مدعی آلور بنک اقچه‌ی همان
اول کفیل اولندن انی بی گمان

اول فلاندن هم کفیل اولن بنام
اول بنک اقچه‌ی رجوع ایلر تمام

اول فلاندن بو کفیل هم ای اخی
اول بنک اقچه‌ی رجوع اتمک دخی

بوتناقضدر روا اولمایدی
اندن اول بنک اقچه‌ی المایدی

زیره اول اکا انکار ایلدی
اول فلانوک بورج هم یوقدر دیدی

شمدی کم اندن رجوع اتمک همان
بورج وار در دیمسر دربی گمان

بو حقیقتده ولیکن ای پسر
کم تناقض اولمیسه معتبر

زیره بورج یوق ددوکینی همان
شرع انوک سوزینی ایلادی یلان

بورج یوق در دیدوکی سوز تمام
دیمش سببی اولور اول والسلام

مدعی دعواسنی بوکز اکر
بویله دعوی ایلیب دیسه مکر

شول فلان کیشی که واردر الخ
سن کفیل اولدک آکا دیدی بوکز
اول دخی انکار ادوب ایدر آکا
مدعی آکا طانق بولسه اکر
مدعی آلور بیک اقچه‌ی همان
اول فلان کیشیدن انی تمام
زیرا انک امریله اولدی
لیک اندن بو کفیل اولن دخی
اول فلاندن یعنی دعوی ایلسه
اول دخی انکار ادب ایدر آکا
پس کفیل آکا طانق بولسه اکر
پس فلاندن بو دخی اقچه‌سی
لیک طانق بولمز اولورسه اکر
اول دخی انده ایچر اولورسه همان
لیک انده اجاین قلسه نکول

کیم بیک اقچه واردر انده هم دخی
هم انوک امریله اولدک دیمز
بن کفیل اولمشم هرگز سکا
کیم کفیل اولدک سن آکا دیدلر
اول کفیل اولندن انجق ذی کان
کیم رجوع اتما یسردر والسلام
پس کفیل اقچه سن اندن المدی
ویردکی بیک اقچه‌یی هم آلماغی
سانک امرکله کفیل اولدم دیسه
بن کفیل اول دیدم هرگز سکا
بو دخی جایزدر اولور معتبر
کیم رجوع ایدر الور آکلا بونی
اول فلان کیشیه هم انده اولسه
اول بری اولور آکا اولمز ضمان
اول بیک اقچه‌ی کفیله ور اولی

باب الحوالة

چونکه ایشتدک کفالة قالنی
گر کشیه بورج اولسه گر سنک
صالسک اول آلدوکی اول بورجلوکا
بونی بویله قلدغکدن بیلدک
سن محیل اول داخی محتال ای اخی
پس همان قورتلدک اول بورجدن
مفلس اولسه داخی مال قلسه
بینه بولنمسه قلسه یمین
یعنی بو اوج نسنک بیری همان
بینه سندن پس الملو حقنی
دکل محتال علیه قلسه طلب
سن بکا بورجلو یدک دیسه محیل
کیم نکر طابوغلا اثبات اده
ویره محتال علیه انده اچه

گل بوگز دکله حواله حالنی
بورج اولسه سکا هم بر کمسنک
راضی اولسه اول اکیسی هم آکا
یعنی کیم عقد حواله ایلدک
برده محتال علیه اولدی اخی
لیک محتال علیه اولسه هلاک
درلکنده یا خود انکار ایلسه
یا خود افلاسینه حکم اولسه یقین
واقع اولورسه حقیقت بو کان
کیم رجوع ایلر الور سندن انی
کیم محیلدن وردکن محتال صب
قول مقبول اولمغا یوقدر سبیل
طانوغی اولمزسه ایشت کیم نه
انده اچیجک وردوکن اله نچه

طالب اولن کر بوکزا اوله محیل / الدغی محتالک ایدب قال قیل

بور جلوبیدک دیسه محتال باکه کر / قول بونکدا خی اولمز معتبر

بینه کرک یا اندا اوله همان / بودخی انجیلیندر سنلی کانی

یعنی کم اندا ایچر اولورسه محیل / الدغی محتالک آلور ایله بیل

معلوم اولدی کم حواله ای اغا / دین البنده اول اتمز اقتضا

واجب اولمز یعنی بورج اولمق همان / شیله کم صورتلرن قلدق بیان

مکروه اولمشدر سفاتج هم دخی / دکلنا در اول سفاتج ای اخی

برکشی یولداشنه اقچاسنی / یولده اوده ویره سقلاده انی

یاکمیده بیدی غرق اولا ددی / ضایع اولماسون دیو قرض ایلدی

اثا سبب ادب القاضی

بر دخی بو عالم ایچنده نظام / کم سبب قلدی اکا رب الانام

قوللرندن بیرینی سلطان ادر / جمله خلق حکمنه فرمان ادر

نایب الله اولور و بین العباد / پس ادرلر بو یرغینه انقیاد

قاضی نصب ایلر اولدخی همان / تا که معمور اوله شرعیله جهان

حکم شرعی اولدا خی اجرا ادر / پس جهانده ظلم قلمز هب کدر

برکشی اهل شهادت اولسه کر / اعالم عادل دخی اولسه مکر

یعنی جاهل اولمیا عالم کرک / مجتهد اولورسه داخی ییکرک

هم دخی علمیله عالم اولا / شرع ایچنده مستقیم کامل اولا

فرض اولورا اکا که قاضی اولا اول / هم قبول اتماکه راضی اولا اول

چون بولنمز بردخی انک بکی / هم بو اولمش در عبادتلریکی

پس معین اولدسه قاضی اولمغا / کم اکا فرض اوله آنی المغا

جاهل اولمق قاضی یا فاسق دخی / کرچه اکا داکول اول لایق دخی

لیک جایز اولدی چونکم بو زمان / آز بولینور عالم عادل ای جان

رشوتیله قاضلق السه کشی / حکم نافذ اولمیا باطل اشی

قاضی اولوب صکره رشوت السه کر / فاسق اولور حکم اولمز معتبر

ایله کارک درکشی هم قاضلق / استیوب کوسترمیه هم راضیلق

جبرله قاضی قلالر ان پس / ایله اولا نیجه مسیح قلما هوس

کر قبول قلسه بو رسمیله قضا / هم خطادن سقلیا آنی خدا

قاضی اولن اولمیا فقش شدید / هم دخی اولمایه جبار و عنید

هم کمسنادن هدایا المیا / یعنی اولدن که عادت اولمیا

عادت اولمش کمسه اولرسه روا
هم قریبندن دخی السه نولا

چونکه قاضی اولدی امدی نیلیه
برمیتن پرده مجلس ایلیه

شیله کم مسجد جامع کیبی هم
یا دخی بونک کبی ای محترم

هم خصومت قلمغا کلسه خصوم
عرض ادرلر عالکن بو در رسوم

هیچ برینه قارشو سقاسی کلمیه
قاقیوب هم داخ باشن صلیمیه

هر برینه سوزده تلقین اتمیه
سیله اوّل دیمو شین ایتمیه

تلقین اتمایه طنوغه داخ هم
زیره بونلار کله اولور متّهم

مدّعیی مدّعی علیه اخی
پس برابر ایلیه اکسن دخی

یعنی دورمقده اوتورمقده تمام
کم برابر اوله بونلر والسّلام

قاضی شول دمده که اول غضبان اوله
یا قتی آج اوله یا عطشان اوله

یا خود اکا عارض اولمش اولسه هم
اویقو حادث اولمش اولسه یا خود غم

کوکل مشغول اولسه یا خود براشه
کم رتمش اولسه انی تشویشه

قاضی حکم ایلیه پس اول زمان
کم خطایا واقع اولا ناکهان

قاضی حکمنده خطا اتسه اکر
قصد له اولماسه هم داخ مکر

یعنی کم نسنه تلف قلسه ضمان
انوکیچون قاضیه اولماز ضمان

حق عبد اولسه او حکم اندوکی هم
امالنی قلسه تلف کربش و کم

شیله کم برکشینک قولن اخی
کم آزادلو دیو حکم اتدی دخی

کم خطا اتمش او حکمنده تمام
حکم بکمز باطل اولدی والسلام

قول دخی عینیله دورسه اکر
بینه سی آنی استه ردّ ایده لر

عینیله دورمیب اولسه هلاک
قاضیه اندن اودک اولماز بناک

بلکه بیت المال اودر آنی ضمان
قول اچون اندن اولور یعنی ضمان

هم دخی برکیشدن برکشی کر
دیسه کم شول قولکی سن ای پسر

باکه باغشلادک اول بانم دسه
قاضی هم داخی اکا حکم ایلسه

صکره بیلندی که کم اولمش خطا
پس انوک بخشش اولمادی روا

قول دخی عینیله دورسه کر
بیننه آنی استه ردّ ایدلر

کر هلاک اولمش اولورسه هم اخی
قیمتنی اول قولک پس ای اخی

اول قولی دعوی ادن الی ضمان
اول ورر سی آنی بایق بل ای کمان

هر نه کم بو بخیلین اولسه تمام
حکم انوک داخ بودر والسلام

شیله کم بیع شرا عتق طلاق
هر برینک صورتن فکر ایله باق

حکم حق الله اولورسه کر بوکز
انده داخ هم تلف قلسه کلکز

شیله کم برکیشیه جدا اورسه کر　سوج اجدک دیو حکم اتسه مکر
یازنا اندک دیسه داخی ضمان　هم خطا اتمش اولورسه اول زمان
هم هلاک اولسه اوکمسه ای اخی　نسنه اولمز قاضیه بونده دخی
بلکه بیت المال اودرانی ضمان　یعنی کیم اذن اولور آکا ضمان
لیک قاضی بوخطا حکمنده کر　قصد ایله اتمش اولورسه اول اکر
یعنی اقرار اتسه قاضی ای اخی　بن بو اتدوکوم خطا حکم دخی
قصد ایله اتدم بو حکم بن خطا　پس تلف قلدوغنی اودرسه روا
قاضیلقدن هم دخی معزول اولور　هر نه ایدرسه کیشی انی بولور
مستحق اولور دخی هم بی کمان　کیم آکا تعزیر ادلر اول زمان
زیره بونک کبی عصیان اتدی اول　فاسق اولدی عزلنه بو اولدی یول
اتمیه بیع و شرا مجلسده هم　تاکم اولمایه انوکله متهم
قاضیچون دعوت اتسه لر اکر　وارمیا آکا داخی اول معتبر
قاضیچون اولمیوب عام اولسه بس　هم درستدر وارمغا قلبک هوس
خسته صورتلق اولورسه خوش اوله　هم صلوة میت اولورسه قله
یعنی جایزدر بولاری اشلمک　بلکه اشلامکلکی دربیکرک

برکشینک حق ثابت اولسه هم　قاضی حکم اتسه آکا ای محترم
حق اقراریله ثابت اولسه کر　حبسنی آنک طلب قلسه مکر
امراده وردیو قاضی سیلیه　کرابا ایلا دیسه حبس ایلیه
طانوغیله ثابت اولسه بی کمان　حبس ادر فی الحال هیچ ورمز امان
شیله کم قرض اوله اول حق یا ثمن　یا اولا مهر معجل یا خود سن
برکشینک مالنه اولسک کفیل　شیله کم ذکر ایلدک اول در سبیل
یعنی بوحقلرکه وار در ای پسر　طانوغیله ثابت اولورسه اکر
چونکه انکار ایلدی اول همان　قاضی حبس ایدر اودم ورمز امان
بوندن ایرق حقلر اولسه کورنده　فقرنی مدیون دخی دعوی اده
شیله کم ارش جنایات ای اخی　یا ضمان غصب اولورسه هم دخی
قاضی حبس آنک آنی اولمز روا　کیم مکر ثابت اولا انده غنا
رای قج کون اولسه حبس ایده تمام　حال ظاهر اولمسا پس ای امام
مفلس اولور اول امان حقده در　قیدیوق شمدن کرو مطلقده در

باب کتاب القاضی الی قاضی

خصم حاضر اولمجق قاضی نذر　کیم شهود یله علیه حکم ادر

بو سبب یازسجل درلر اکا
صکره آنی کورجک حکمن اکا

خصم غایب اولسه بوکز ینه سر
غایب اولدی چون کم حکم ایدر

پس طنقلر دکلیه انجق همان
حکم ادرسه حکم اولمزبی کمان

هم کرک نقل شهادت ایلیه
بنجه در وصف شهادت سویلیه

هم کتاب حکم درلر بو کتاب
کم او در نقل شهادت بالخطاب

یازه بر قاضیه سانی ایده
تا کم اول داخی انوکله حکم اده

یول طنقلارن دخی یازه بله
تا که قاضی بتیسن قاضی بله

اول بتی اچنده کی طانقلره
چنکه شرط اولدی بولر پس بله

هم بتی بونلره تسلیم اده
قاضیه یعنی بولر الا کده

قامونسنده بو جایزدر اود
جایز اولمز کراوله حدّ قود

هم دخی بر عین منقول اولسه کر
بو کتاب حکمی انده ای پسر

شیله کم ات اوله یا قول قارواش
یا دخی انجیلین مال قماش

بوحنیفه قول اول دربی کمان
هم امام ثانینک داخی همان

جایز اولمز درلر آنی ای ددم
یعنی مکتوب الیه قاضی هم

آنی رد ایلایه انمایه قبول
چونکه جایز اولمدی پس بنده اول

شیله کم یا بنولدن برکشی کر
قاضی قاتنده وارور دعوی ادر

ادرنه شهرنه یعنی شول فلان
براتم بولدم النده بی کمان

بندن اوغلنذ بالمذراولات
اکه طانقلر کتوردم اوش وکات

قاضی دکلادی انوک طانقلرن
یازد اول اتنک صفاتن مهرین

ادرنه قاضی سنه یعنی همان
برکتاب نه حکم یازدی اول زمان

ادرنه قاضی سنه وردی کتاب
کم او در نقل شهادت بالخطاب

اول بتی دتمدی ردّ اتدی اول
پس امامین ذهبین قلدی قبول

کرچه جمله شرطلری انوک تمام
واردی یرلو یرنجه والسلام

لیک بر پاره براولسه یاخود دار
یعنی منقول اولمیا اولا عقار

بونده جایز دیدلر انجق همان
دین اولورسه داخی اولور همچنان

شیله کم ادرنده برکیشده
آلموم واردر دیو دعوی اده

یا انوک اوتوردغی اولر تمام
کم بنم ملکم دیه اول والسلام

بو کتاب حکم بونده پس بوکز
هم عمل آنوکله جایز درکمز

هم محمد قول بو درسه اخی
مطلقا جایز کورر هم اولدخی

مال اکر منقول اولا یاخود عقار
مطلقا اول اکه ایدر اعتبار

بو کتاب حکم یعنی بی کمان   معتبر در جایز اولور اول همان
بعضلر سویلدی روا کورمشدرر   هم دخی فتوا بوکا ورمشدرر
فاضلر شمدکی دمده هم دخی   حکم عمل آنوکله ایدرلر ای اخی
بینه یول طانغی اولماسه کر   حکم انوک شعبی رواکورمش مکر
یعنی یول طانق اولمزسه بله   قاضی چون ظن ایلیه خطن بله
پس قبول اتمک انی اولمز خطا   مجتهدلر چون رواکوردی روا
چونکه مکتوب الیه یه کتاب   ایرشیجک نیلیه نه در صواب
اچیاسه آنی دخی اوقومیه   بلکه الینه الوب یوقامیه
تاکه احضار ایده خصم قاتنه   بعده باقه کتابوک ختمنه
اندن آچا اوقیه بو در اهم   یول طنقلاری طنقلق ویره هم
بعده حکم ایلیه خصمه تمام   اول کتاب اچنده کینی والسلام
خصم حاضر اولدن هم ای پسر   قاضی یول طانقلرن دکلاسه کر
بون دیمشدر ابو یوسف روا   قاضی پس حکم ایلیه اولمز خطا
خصم اکر اولمش اولورسه هم نذها   وارثی اولورسه انکا حکم اذ
قاضیه مکتوب اشمادن اکر   معزول اولسه یاخود اولمش اولسه کر

آنوکیله پس عمل اولمز یقین   حکم مکر اولا قضاة المسلمین
قاضی کاتب دخی بویله همان   اول بتی هم مقبول اولمز بی کمان
قاضیه بر قاضینک حکمن دخی   عرض قلسالر قچنکم سای اخی
اول کتابه سنته اجماعه هم   کر مخالف اولمیا ای محترم
واجب اولور آنی امضا ایلیه   یعنی شرعی حکم اجرا ایلیه
کر مخالف اولورسه رد اده   چونکه شرعی اولمیجق پس نده
قاضینک منشورنه یازلسه کر   نصب نایب قلسه اولور معتبر
قاضی اولور انجلاین اول دخی   عزل ادامز اول آنی بلای اخی
لیک مکر اولده بیله یازله   عزل اداجک اولورسه عزل اده
دکله داخی قاضینک حکم نوله   ظاهرا هم باطنا اولور روا
یعنی یالن طانغیله قاضی کر   حکم عقود یله فسوخ ده ای پسر
حکم ادرسه ظاهرا هم باطنا   حکم نافذ در انوک هم مطلقا
شیله کم برکشی کلدی ای اتا   سان جغتلندم ددی برعورتا
اول دخی انکار ادب قلدی فغان   زیره بیلورانی اول مطلق یلان
کوریلن طانقلر یله بیلدی   عورتم در دیو اثبات ایلدی

قاضی حکم اتدی انی عورتلغا اول حلال اولدی اکا مطلق اغا
واردر اول عورت اکا تمکین اده چون حلال اولدی اکا یا بس نه ده
قاضنک چون حکم اولدی ظاهرا باطنا داخی قبول ایدر خدا
قاضی چون بلمز طنقلاری یلان صانکه اولمش در نکاح شمدی همان
هر نه کم بو بخشیلین اولا اخی حکم بونک کبیدر انک دخی
هم حرام در دیو حکم اتسه تمام اول دخی ظاهرده باطنده حرام
شیله کم برعورت اوندن مکر اوچ طلاق بوشلوغنی دعوا ادر
هم دخی ایکی کسی کلدی همان کم طنقلق ور دلر لیکن یلان
قاضی بوشدر دیو حکم اتدی تمام ظاهرا هم باطنا اولدی حرام
بو قدر اول عورت اکا تمکین اده چون حرام اولدی اکا یا پس نه ده
پس برابرق کیشیه داخ بولر جفتلنر اولورسه اولور معتبر
یعنی برعورت اکا تمکین اده چون حلال اولدی اکا یا بس نه ده
همدخی برکمسه دن برکمسه لر برخلایقن انک دعوی ادر
درکه سن سآنی بکا صاتدک همان اول دخی انکار ادر درکم یلان
هم یلان طانقلر یله اول دخی قاضی حکم اتدی هم الدی اخی

اول خلایق پس اکا اولور حلال یعنی وطی ایدرسه اولمز صیح وبال
چونکه قاضی اکا حکم اتدی تمام ملک اولدی اول انک هم والسلام
بو بخلاین مشتری داخی اکر صاتون الدوغ خلایقن کم
بایعه ردّ انکیچون سآئی هم دعوی قلدی بیعنک فسخن بهم
درکه بانمیله بیعک ای اخی فسخ قلدک جاریک ال هم دخی
دعوی قلدی اولدخی بیله همان هم طنقلق ور دلر لیکن یلان
قاضی حکم اتسه اکا داخی اکر اول دخی السه خلایقن مکر
ملک اولدی بینه وطی اتسه و هم قبول ایدرانوک عذرن خدا
کرچه اول بیلور طنقلاری یلان قاضی چون حکم ایلدی اولمز زیان
بو بخلاین هر نه کم وار ای اخی کم مواشی وعقار اولسه دخی
شیله کم یعنی طوار قول قاروش یا دخی انک کبی مال قماش
بوحنیفه قول بو درای اخی هم امامین قولنی دکله دخی
قاضنک حکمین یعنی کم بولسر ظاهرا نفذ در ابحق ای پسر
چون طنقلق درحقیقتده یلان یعنی کم باطنده کچمزنی کمان
قاضنک حکم اتدی عورتلغا یاخو بوشدر دیو حکم اتسه اغا

گرچه ظاهرده حلال در اول همان   لیک باطنده حرامدر بی گمان
یعنی وطی اتمک اولور اکا حرام   بو بجلا ینده ره کم وار ای امام
چون طننده در حقیقتده خطا   پس او باطنده نته اوله روا
مذهبین قاضی اونتسه ناگهان   کم مخالف اکه حکم اتسه همان
مجتهدلر مذهبنه اولسه گر   نافذ اولب حکم اولور معتبر
قصد ایله حکم اتمش اولسه هم دخی   ایکی در بونده روایت ای اخی
بر روایتده بجز اولور تمام   بر روایت اول که بجز والسلام
لیک فتوی شیله گلمش ای اخی   قصد ایله یا خود اونتسه هم دخی
مطلقا بجز اولورک حکم همان   مذهبنجه اولدی چون بی گمان
قاضینه وار در یتیمک مالنی   حکم اودنج ویره اشتت احوالنی
آلهسی ورمک ده ورمک همان   جایز اولمز بونلره اولور ضمان

باب التحکیم

ایکی کیشی بر کیشی گر حکم   قلسه اول داخ حکم ایلاسه هم
قاضیلغا لایق اولورسه روا   هم گرک کم حکم اولمایه خطا
گر علم حکم اتمدن بیر بینه   جایز اولور هم رجوع اتسه ینه

قاضی عوض الدر گر حکمنی   مذهبینه هم موافق بولسه انی
ایله گرک در انی امضا اده   حکم شرعی در به پس ایرقنده
شبهه ایله ساقط اولورسنده   حکم جایز اولمیا پس ای دده
شیله کم حد اولسه یا اولسه قصاص   پس روا اولمقلغایه قدر خلاص
طائفیله یا نکولیله دخی   حکم ادرسه جایز اولور ای اخی
لیک والدین اولورسه یا ولد   قاضی کیب جایز اولمز حکم او
گر علیهم حکم ادر اولسه روا   عورتنده داخ بویله در اغا
قاضی برکیسه ایدرسه که بن   رجم ایله حکم ایلدم بو شخصه سن
ایدر رجم ایله دسه سن داخ هم   وار در رکم رجم اداسن ای ددم
کس الن دیسه یا دوک دیسه همان   اول دخی سا که روادر بی گمان
قاضی معزول الدغنده گر   برکشیه دیسه کم سندن کمر
حکم ادوب الدم بیک اقجای همان   کم فلان کمسیه دفع اتدم انان
اول کشی درسه که سن بندن انی   ظلم الدک اکا ویردوک قنی
قاضینک قول مسلم در تمام   قاضیه هم اندخی یوق والسلام
چون تصادق اتدی بونلر ای عمو   قاضینک اولدغینه بو تمو

ظاهر اولنکم قاضینک ظلم ایلمز
معتبر اولسه کرک قولی بوکز

برکشی برایله قاضی اولسه کر
اول ایلک ایچنده بیکن اول مکر

برکشی برکشیدن دعوی ایلدی
کم بنم سنده بیک اقچم واردی

انی قاضی داخ بلسه ای اخی
علمیله هم عمل قلسه دخی

یعنی حکم اتسه بیک اقچه‌ی تمام
حکم جایز اولور انوک بی گمان

گرچه طاق یا خود اقرار اولمدی
قاضینک علم کفایت ایلدی

ظن اولور انجق شهادتده همین
قاضینک علمنده حاصلدر یقین

قاضی علمیله عمل اتمک کرک
چون شهادتدن اول اولدی بیکرک

لیک قاضی اولمدن بلسه اگر
یا اول ایلدن طشره بولنسه مکر

بوحنیفه قول بودر ای اخی
قاضی حکم اتمیه انکا هم دخی

حکم ادرسه پس روا اولمایسر
هم امامین قولن ایشت ای پسر

حکمنی انوک رواکوردی بولر
معتبردر حکم انوک دیدیلر

حق عبد اولنده در بو پس همان
لیک حق الله اولورسه بی گمان

قاضی سنی یعنی بیلرسه دخی
جایز اولمز حکم انوک ای اخی

نایب الله اولدی قاضی چونکه اوش
خصم اولور قاضی پس انده اکله خوش

شیله کم برکیشی سوجی اچسه گر
یا زنادن ادرسه اول مکر

گرچه قاضی داخی آنی بلسه هم
جایز اولمز حکم ادرسه ای ددم

یالکز پس قاضینک علم همان
معتبر اولمایه بونده بیگمان

لیک حد قذف اولورسه ای اخی
بیلورسه قاضی آنی هم دخی

قاضی پس حکم ایلیه حد ایده هم
چونکه بونده حق عبد اولدی بهم

لیک قاضی اولمدن داخی مکر
کم طنقلریله بلسه آن گر

بونده اجماع اتدلر قاضی همان
حکم ادرسه جایز اولمز بی گمان

یعنی اول علمیله حکم اتسه گر
اتفاق قدر کم اولمز معتبر

كتاب الشهادة

کل شهادت حکمنی داخی اشت
شاهد اولورسک اکا کوره ایت

بلدکک طانقلغی سندن اگر
کم انی سندن طلب ایلیه‌لر

ساکه فرض اولور آنی ویرمک گرک
لیک پرده‌دار ستر اولور بیگرک

شیله کم یعنی حدود اولسه اگر
کم شهادتدن اولور ستری ابر

گر اوغلقده طنقلق ورسه هم
مال بو الدی دیه بودر کرم

یعنی اوغرلادی دیمزسه همان
قطع ید اولمز اولور انجق ضمان

هم زناده درت کشی اولدی نصاب
درده داخ ارکک بو در صواب

کرحدود اولسه قود اولسه اکر
بونده داخ ایک ار اولمق یتر

بوندن ارتق برده قاموای پسر
ایک عورت بر ار اولور معتبر

لیک مکر کم اوله عیب نسا
مطلع اولمایه ارنلر اکا

اول بکارت یا ولادت اولسه کر
بونده بر عورت روادر معتبر

خصم چون طانقلره طعن ایلسه
قاضی حالندن سؤال اتمایه پس

ظاهری چونکم عدالتدر اوذ
لیک مکر حدا وله یاخود قود

بونده ستریله تفحص ایلیه
عادل یا غیر عادل صویلیه

فرض اولن برده انی ارتیق
شول که سن انی بایق بلدک یقین

کور بسز اولسه یاخو اوغلان یاخو قول
بونلرک طانقلغی جایز دکول

بردخی محدود قذف اولسه اکر
کرچه توبه داخ اتدیسه مکر

آته سینه انه سینه جدنه
هم دخی اولسه بونک عکسی بنه

ارده عوراتینه عورت ارنا
طانق اولسالر بولر بر بیرنه

داخ دنیاوی عداوت ایدنه
سیدک قول قولک سیدنه

نرد شطرنج اوینیانک هم دخی
کم نماز فوت ادر اولسه انی

هم دخی حمامه کرسه بی ازار
یا حجینک ساغو ساغانکای یار

یولده ایشاسه ویا پسنه بیسه
یاخو خلقه مسخرالق ایلسه

شارب الخمرک نماز قلماینک
فاسق اولب توبه سی اولماینک

بونلرک طانقلغی بلسنکه کان
کم شریعتده قبول اولمز همان

اقلف اولسه یا خصی اولسه دخی
یاخو خنثی اولور یسه ای اخی

یا زنادن کلمش اولورسه اکر
بونلرک طانقلغی صب معتبر

بونده شرط اولمش عدالت هم دخی
بر دخی لفظ شهادت ای اخی

هم بو معنیده طانقلق لفظا کر
اول دخی جایزدر اولسه ای پسر

یعنی طانقلق وررم دیسه هم
ترک دلنجه داخ اولورسه نه غم

هم شهادتده داخ دعوا ایله کر
مشفق اولورسه اولور پس معتبر

شیله کم بر دار دعوی ایلدی
صاتون الدم یا میراث کلدی دی

ملک درد یدی طانقلر مطلقا
اول طانقلق لغو اولور اولمز روا

کر بونک عکسنه اولورسه بایق
اولده دعوا و شهادت متفق

ایله اولسه بونده طانقلق داخی
جایز اولور چون هوا فقدر اخی

ملک مطلق دعوی قلدیغی همان
اول مقیدده بولندی نی کمان

چون بونک عکسنه عکس اولمز تمام   انده لغو اولدی شهادت والسلام
بونجلاین هم طنقلق ای دو   متفق گرک لفظده معنیده
کر مخالف اولسه اولداخ همان   پس تمام اولمز شهادت بی گمان
برکشی برکمسه‌دن یعنی مکر   کم اکی بیک اقچه دعوی قلسه کر
ایکی کیشی قاضی قاتنده اخی   کم طنقلق ورسه‌لر انلر دخی
شیله کم بریسی بیک دیدی تمام   ایک بیک دیدی بریسی والسلام
بونده طانقلق روا اولمز بایق   چونکه اولمادی طنقلق متفق
بیر بیک بش یوز بری بیکدر دیسه   مدعی بیک بیش یوزی دعوی ایلیسه
بیکده طانقلق روا اولور بوکز   زیرا انده اتفاق اولدی گکز
بر مسلماندن چو بر کافر مکر   بر قول الدمالک اولدیای پسر
بر مسلمان یاخو بر کافر دخی   اول قوتدی اول کافر الندن اخی
بو بنم ملکم دیدی ورکل بکا   دعوی قلدی مستحق چقدی اکا
کافر انکار ایدر ایدر ای کشی   قول سنکدی اکل قو وارسن بواشی
بن مسلماندن صتون الدم بونی   طانغنک واری ددی کافر قنی
ایکی مسلمان طانق کافرسه گر   بو مسلمان طانقی اولور معتبر
مدعی آلور قوتلینی ای ددم   اول مسلماندن اوکافر داخ هم
اول قولک آلور بهاسن اول دخی   چون مسلمان در طانقلر ای اخی
لیک کافر اولسه طانقلر بوکز   کرچه کافر در بونک خصمی گکز
بوحنیفه قولی بودر ای پسر   اول طنقلر هرکز اولمز معتبر
زیره طانقلق حقیقتده همان   اول مسلمان ازره اولور بی گمان
هم محمد قولی بودر ای امام   هرکز اول کافر طانق اولمز تمام
یعنی مسلم اوزره کافر ازره هم   اول طنقلر رد اولینر ای ددم
لیک ایکنجی امامک قالی بو   یعنی اول کافر طنوغنک حالی بو
معتبر در اولور اوکافر ازره اول   هم ثمن المغه یوق در اکه یول
یعنی کافر حقنه کچدی بتمام   پس مسلمان حقنه کچمز تمام
مدعی قولن اله انجق همان   پس ثمن المیه کافرسنکان
مسلک هم کافر طانقلغی   کافر اوزره اول کچر اکله انی
لیک کافر طانقی انجق همان   کافر اوزره نافذ اولور بی گمان
صورته اشهاد هم بل ای اخی   نیجه در ذکر ایدلوم آنی دخی
شیله کم برکیشی برسنه کر   کم اکا اول طانق اولمشدر مکر

انک ازده برکیشی داخ اول   کم طنق دکمک لکا بواولدبول
یعنی کم دیسه بولنسایه بن اوش   طانق اولمیشم همان سنداخ خوش
بو بتم طانقلغنو سه ای اخی   کم طنقلق ویره سن هم سن دخی
برکشی داخی دریسه پس همان   کم بولنسه طانقدر اول فلان
بن انوک طانقلغنه طانوغم   بوکفایت ایلدی هم یبه غم
برروایتده بو در قول امام   صورت اشهاد بواولدی تمام
بعضلرسه آنی اوز تمشای پس   لیک بواندن دنلمش مختصر
بشبهیله ساقطا ولورسنده   بودخی جایز دکلدر ای دده
شیله کم یعنی حدود دیله قصاص   بونده جایزاولمدی بالاختصاص
معذوراولورسه شهادتده اصول   پس فروغ طانقانی اوله قبول
شیله کم اولسه یه خسته اولسه هم   یا سفرده اولسه اول ای محترم
یعنی اوچ کونلک یول ایراغ اولسه گر   انده اشهاداتک اولور معتبر
ایله اولسه بس فروع اولدی قبول   چونکه عاجز اوله مجلسدن اصول

باب الرجوع عن الشهاده

گر رجوع اتسه شهادتدن شهود   قاضی قاتنده اولورسه قلد حدود

مجلس آخرده اولورسه اگا   اول رجوع اولمز شریعتده روا
قاضی حکم اتمادن اولسه ای اخی   بعده حکم اتمیه قاضی دخی
گر رجوع اتسه حکمدن صکره هم   نقض اولنمز قاضینک حکم نعم
پس تلف قلدوغنی طانق اودر   چون سبب اولدی اکا یا پس ندر
شیله کم برکیشی سندن ای دده   کم بیک اقچه استیه دعوی اده
اکه طانقلر طنقلق اتدلر   قاضی حکم اتدی سکا کورنتدلر
الدی بیک اقچی سندن همان   وردلر اول مدعیه بی گمان
صکره طانقلر رجوع اتدی بوگز   قاضی قاتنده ابنک اولدی حکمز
ساکه بیک اقچای طانقلر اودر   مهر بری بیشر یوزنی ویررکدر
طانق اوچ اولسه رجوع اتسه ایکا   اکی اودکی بوقدر اولوربری
بیرسی داخ رجوع اتسه اگر   نصفنی بیک اقچنک اکسی اودر

فصل

دکله برنصرانی اولدی ناگهان   اعورتی وار مسلمه شدی همان
عورت ایدر آنلر کندن صکره اول   بن مسلمان اولدغیچون ای پسر
پس بکا داخی کرک حقم ددی   باقی وار ثلرانت کم بیلدی

دیدلر اولمزدن اوکدن اول همان سن مسلمان اولمشیدک بی کمان
انده ایچیجک بونلر قول تمام محروم اولدی عورت ای اخی والسلام
عورت اولسه کر بو کز نصرانیه اردیکن بن مسلمانم دیه
یعنی اولدن مسلمایندی ار اولدکندن صکره بو عورت مکر
کم مسلمان کلدی دعوی ایلدی ارم اولمادن مسلمانم ددی
دکلم بوکز بونده وارثلر ندر سن مسلمان صکره اولدک دیدیلر
قول بونلارک اوله پس بینه هم انده جا ر بینه بونلر ای دم

کتاب الوکالة

دکلم بر داخی وکالت عقدنی پس بایق عقد تترع بلا آنی
برکشی اهل تصرف اولسه کر قول فعلی اولسه شرعا معتبر
لازم اولسه اکر احکام عقود واجب اولسه هم قصا صیله حدود
کندو مثلی برکشیی اول دخی کم وکیل قلسه یرینه ای اخی
اول موکل کیب اولورنی کمان پس انک فعلی انوک در رهمان
ایک نوع اولدی وکیلک عقد اوش نیجه در بر برسانی هم دکله خوش
بیر اولکم عقدنی مطلق وکیل کندو به ایدر اضافت ایله بیل

شیله کم بیع اجارت هم دخی صلح عن اقرار او له ای اخی
بو عقودک پس حقوق هب تمام اول وکیله لازم اولدی ای امام
یعنی برکسه وکیل قلسه سنی کم صتاسن سن انوک نسنه سنی
هم دخی صتدک سن آنی ای اغا کم اضافت ایلدک انی سکا
لازم اولدی ساکه پس قبض ثمن هم مبیعه داخی تسلیم ایله سن
هم دخی صلحه وکیل اولسه مکر برکمسنا بیله صلح اتسه اکر
چونکه صلح اتدک بدل و رسندخی هم اجارت بیعه بکزر ای اخی
بر دخی اول کم وکیل اولن کشی کم اضافت ایلیه مر براشی
اکه کم اول کندوی قلدی وکیل کم موکلدر سن انی ایله بیل
شیله کم عقد نکاح خلع هم کم بونک امثال داخی بیل کم
بونلرک داخی حقوق بونده اوش اول موکیله تعلق اولدی خوش
یعنی کم مهرن موکل ویره هم هم بدل ویرمک عورت کوره هم
هم خصومت قلمغا قلسه وکیل اول دخی جایز اولیسه ایله بیل
لیک خصم راضی اولماسه اکر بو وکالت لازم اولمزای پسر
لیک مکر کم موکل اوله هم یا مسافر یا مریض ای محترم

یعنی اوج کونلک یول ایراغ اولسه‌گر | یاخسته دریومز ای پسر
یاخود اهل پرده عورت اوله اول | جایز اولماغه بوکز بولندیول
یعنی خصم راضی اولمزسه داخی | بو وکالت لازم اولور ای اخی
اهل پرده عورت اولدر ای اغا | کم اوندن طشره هرکز چقمیا
محرمندن غیر کمسه هم دخی | یعنی کمر کورمایه سن آنی ای اخی
برکشی برکمسه‌یه امر ایلسه | نه کوررسک بانیچون ال دیسه
هر نه کم الدیسه قلدی امتثال | راینه اولدی مفوّض چونکه حال
بر قول ال دیسه بوکز مطلق اکر | هم بهاسن تعین ایلادی مکر
کرچه قول مطلقدر رحینکم ثمن | پس معیّن اولد باطل بلمه سن
کر معیّن اولمسه اول داخ هم | جایز اولمز وکالت ای ددم
لیک قاتز ایک ویردیسه آتی | کر ثمن ذکر ایده امزسه اوکات
زیره بوجنسک بهاسنده اخی | آز اولور یعنی تفاوت هم دخی
قول قزاواشک کیب اولمادی بوهم | پس تفاوتلو بنده چوقدر ای ددم
بو وکالت جایز اولمز مطلقا | چون جهالت ازاولا اولور روا
هم وکیل اولنسه کشی المتلفا | وارسه برنشانی السه ای اغا

قیمته آلور اولورسه روا | ارتغا آلرسه جایز اولمیا
لیک ارتوغ ازاولورسه اکر | اول دخی جایز در اولور معتبر
یعنی الدوغ عوضا اولسه ثمان | شیله کم برنسنه السه بی کمان
قیمتی اون اقچه اولسه پس تمام | اون بجق اقچیه السه ای امام
بو وکیلک الدغی بسای اخی | جایز اولور معتبردر هم دخی
الدغی حیوان اولورسه کر بوکز | اونلغن اون بیر آلورسه کمکز
الدغی یاخود عقار اولسه اکر | اون لوغن اون ایکیه الدی کمر
یعنی هر بیرینی برجنسک ثمان | قیمتندن ارتغا الدی ای جان
یعنی هر بیرنده الدندی وکیل | لیک اول الدنغا واردر سبیل
پس روا اولدی وکیلک الدغی | اجایز اولدی انک ایله قلدغی
لیک بوندن ارتغا السه اکر | غبن فاحشدر اول اولمز معتبر
یعنی اونلوغن عوضا اولسه ثمان | اون بر اقچه‌یه الورسه بی کمان
هم دخی حیوان اولورسه ای اخی | اونلغن اون ایکیه السه دخی
یاعقار اولورسه اونلوغن هم | اون اوچ اقچه‌یه الرسه ای ددم
غبن فاحشدر بو هیچ اولمز روا | پس موکل اوزره نافذ اولمیا

اشبو ذكر اولنن حكمدن فام سبب
اول معين اولمق اولدى سبب

كر معين نسنه اولسه وكيل
ان اول المقلقا واردر سبيل

قيمتنه بلك داخى ارتغا
دستور اولوران اول المقلغا

شيله كم بركشى ايدر سكا
شول فلانك شول فلان قولن بكا

آلى ورديدى سن آنى ساكه همان
سندخى هم الدك آنى بى كمان

قيمتنه يا داخى ارتوغه هم
غبن فاحش داخى اولورسه نعم

چون معين نسنه اولدكه وكيل
هر نيه الدوكسه واردر سبيل

اختلاف اتسه مضارب رب مال
يعنى شيله قلدى بونلر قيل قال

رب مال ايدر سكا بن مالمى
مطلقا ورمادم اكله حالمى

بلكه ويردم ات الاسن سن همان
هم زيان اتسك سكا اولمز ضمان

اول مضارب داخى ايدر هم اكا
مالكى قول المقا ويردك بكا

ايله اولسه بندخى قول المقم
صاتدم آنى كم زيان ايلامشم

قول رب المالك اولور بونده هم
پس مضارب مدعيدر اى ددم

ايله اولسه پس بكا طانق كرك
مدعيدر چونكم اولدر بيكرك

ليك رب المال اكر ايدرسه هم
كم سكا مالوم ويردم اى ددم

سن الاسن ما سن ليكن دخى
ويره سيه صتقياسن اى اخى

هم مضارب داخى ايدرسه اكا
مطلقا سن مالكى ويردك بكا

ويره سيه صتمه يا صات ديدك
يا كه بونك كيب سن سويلمدك

مدعى پس بونده رب المال اولور
هم مضارب در كه صاحب قال اولور

ايله اولسه پس اكا طانق كرك
مدعى مال اتى اولدى چون نشك

بوانوك ملكى اولدى بى كمان
معنده در بونلرك فرقى همان

زيره ظاهرده انكيله بركبى
معنده فرقى سنكه اكلايابلى

بركشى بركشيه امر ايلدى
وار فلاندن آلمومى استه ديدى

يا انكله وار خصومت قل ديسه
اول دخى وارسه نه آنى اشبلسه

مال قبضنه اتماكه اولمز اول وكيل
ايحق اول خصيله ايدر قال قيل

قبض چون اولسه وكالت مطلقا
پس خصومت داخى ايدرسه روا

ليك قبض عينچون اولسه وكيل
هيچ خصومت اتمكه يوقدر سبيل

هم خصومتده وكيل اولن كشى
قاضى قاتنده خصومتدر اشى

قاضى قاتنده اكر اقرار اده
اول دخى هم معتبردر اى دده

غير قاضى مجلسنده اتسه كر
انوك اول اقرارى اولمز معتبر

شیله کم برکمسی برکیشی هم
اول وکیل قلدی انی دیدی اکا
شول فلانیله خصومت ایلکل
اولدخی واردی خصومت ایلدی
اول فلان داخ اکا دیدی همان
یعنی تسلیم ایلدم دیسه اخی
اول وکیل اولن دخی اولدم همان
انی تصدیق اتدی اقرار ایلدی
یاخود ابرا اتدی انی دیسه هم
کر بونک عکس اولرسه هم دخی
شیله کم برکمسدن بر کشی کر
مدعی علیه هم قلدی وکیل
قاضی قاتنده که کم اول دخی
کم بیک اقچه وار انده دیدی خوش
بو نجلاین در همان عتق طلاق

کم خصومت قلمغیچون ای ددم
یوروار قاضی قتنده ای اغا
انده بیک اقچم وار انی اشکل
قاضی قاتنده هم آنی استدی
اول بیک اقچه بنا کابی کمان
یاخود ابرا ایلدی دیسه دخی
قاضی قاتنده که یعنی اول زمان
اول موکلک اقچه الدی دی
معتبر در انک اقرار نغم
بو دخی انجیلیندر ای اخی
کم بیک اقچم وار دیو دعوی اد
کم خصومت قلمغیچون ایله بیل
واردی اقرار ایلدی اکله اخی
اول موکل اوزره لازم اولداوش
بونلرک کیبی دخی فکر ایله باق

الما صنمتلفا اولسه وکیل
شول کمسنا بیله اول کمسه اکر
رد ادرلر یعنی اتمزلر قبول
پس اتاسیله آناسی دخی
کم بولار کله وکیل بیع شرا
هم وکیل کندوسی المتعلق عان
یعنی کم صنمتلفا اولن وکیل
برکشی برکشیه ایدر مکر
سنده بیک اقچه سی کم واردر انی
آن قبض انکلکه قلدی وکیل
قاضی قاتنده مکر کم اول دخی
یعنی بو رجم واردر اکا دیدهم
ایله اولسه قاضی امر اتدی همان
صکره اول غایب که ایدرنا کهان
سنک بیک اقچی ورکل بکا

الما صناعه هم بو قدر بسیل
بو وکیلیچون شهادت اتسلر
شیله کم اوله فروعیله اصول
اوغلیله قزیله ای اخی
ایدر یسه اولمیا شرعا روا
اول دخی جایزدکول اکلای جان
آن کند و الما بو قدر بسیل
شول فلان غایب که واردر ای پسر
یعنی بو رجک واردر اکا سنک
بن وکیلیم سنک انک ایله بیل
اول کشی تصدیق اتدی ای اخی
سن وکیل اولدک که دید نغم
ور د بیک اقچه ی اکا اول زمان
کلد اول بورجلو یه ایدر یا فلان
اول دخی دندی مکر ایدر اکا

سن فلان کسنەیی ایلادک وکیل — کلدی اول اپی آلدی ایله بیل
اول دخی انکاری ادر ایدرکەبن — کم وکیل قلدم آنی اکلەسن
کرطنق دورغو رریسەکەاول — بورج اودەمکلکە پس بولدیول
لیک طانق بولمز اولورسە اکر — اول الملوکیشیە هم اندەشر
انداچساکم وکیل قلما دهم — بو رجلو بر دلخ ادربورج نخم
بن وکیلم دیبن اننده اکر — عینیلە وردکن بو رجلو مکر
بولریسە اول دخی اندن انی — کم رجوع ایدر اکلە بونی
لیک انده هلاک اولسە ضمان — اول رجوع اتمز اکا اولمز ضمان
کرتعدّی ایلیوب اولسە هلاک — اوده بیلسە در ضمان بونی بناک
دکلە بر دلخ بو بو رجلو کشی کر — اول وکیلم دیبنە دیسە مکر
ویریم اول بورجم اقچای سکا — ضامن اولنغل دیدسنداخی بکا
بندن الملوکلب السە انی — سن کیفیل ولنغل دەدی اکلابونی
یعنی اول آلملو بندن ای اخی — اکرریسەاقچی هم اول دخی
بینە سندن بندخی سە آنی ضمان — السارم دیدسندن بی کمان
اولدخی راضی اولوب السە بوکز — صکرە اودەمکلکی اولورکن

یعنی آلملویە بورجلو بردخی — بورجینی اودارسە هم ای اخی
اول کیلم دینە اول داخی هم — وردکینی اودەییسەبیشدکم
چونکەضامن اولدەاکا اول ضمان — پس اکا لازم اولیسەدر ضمان
باطل اولور هم وکالت عزلە — هرقچن کم اول وکیل عزلن بدە
یا موکل یا وکیل اولسە همان — دایما مجنون اولورسە هم جنان
یا خو دارالحربە مرتد اولبن — لاحق اولسە عزل اولوربل آن سن

باب عزل الوکیل

کتاب الدعوی

دکلەدعوی نیجە در هم ای اخی — مدعی مدّعی علیە دخی
مدعی اولدرکە دعوای قچان — ترک ادیجک ترک اولینە اول همان
مدعی علیە اول در ای اخی — کم بونک عکسنجە اولا اول دخی
یعنی دعوای بوترک اتسە اکر — ترک اولنمز پس اکا جبرایدرلر
مدعی برنستە کم دعوی ادە — آن تعیین ایلیە یا پس ندە
شیلە کم جنسلە قدرین بیان — ایلیە ذمتدە اولورسە عیان
یعنی کومش یا خود التون دیسە — ساعتشن هم یا خو وزنن ای پسر
عین اولورسە خصم اندە اول اکر — اکا احضارین تکلیف ایدەلر

شیله کم قول قارواش آت حار
صوف کمی بو بخلاین ناکه دار

اول دخی کورمکن اولمزسه بو کز
قیمتن ذکر ایلک اولور ککز

یاخو بیک لک یاخو یوزلک دردیه
قیمتی مقدارسنی ذکر ایلیه

کرعقار اولسه حدودن داخی هم
اول حدودک صاحبن داخی هم

خصم الندهدر دیو هم ذکراده
تاکه دعواسی صحیح اوله ده

مدعی کر بونلری ذکر اتمیه
قاضی دعواسن انک ایشتمیه

پس قچن دعوی صحیح اوله تمام
مدعی علیه دن صوره امام

اول دخی اقرار یا انکار اده
قاضی حکم ایلایه چون اقرار اده

یاخود انکار ایلسه بو کزنده
مدعی دعواسنی اثبات ادر

یعنی طانقلر بوله بولمزسه پس
خصمنه اندیره لر قلسه هوس

انداجه سه اول خصومت کتدی هم
کر نکول ایلارسه اول محترم

قاضی حکم ایده علیه ای دده
حکم شرعی ایلدر یا پس نده

ایکی درلو در نکول اتک دخی
یا حقیقی یا خو حکمیسی ای اخی

اول حقیقی اولدر شیله صریح
یعنی بن انداجمزم دیه صحیح

حکم اول درکم اکا اولسه خطاب
اول سکوت ایلایه ویرمایه جواب

شیله کم هیچ عذر اولماسه اکر
پس اولور انوک سکوتی معتبر

ایکسنده داخی قاضی کرهمان
حکم ادرسه جایز اولور بی کمان

برکشی بر پاره ییری ای اخی
یاخو دار اولسه یه دکان هم داخی

برکشی الندهیکن اول مکر
بو بنم ملکمدر دیو دعوی ادر

اول داخی انکار ادر ایدر اکا
بوسنک ملکک کوکدر ای اغا

مدعی طانق بولرسه بی کمان
قاضی حکم ایدرسه انی اکا همان

بو ییراستی داخی اول ییری مکر
برکشیدن صاتون المش اولسه کر

اول صتندن وردوکی اقچه سنی
حکم رجوع ایلدیسه آلورانی

طانقلر چندی یرک اتی اوش
اول دخی وردوکی اندن الخوش

لیک طانق بولمز اولورسه اکر
اول یرالنده اولانه انددو شر

اول دخی ایدالجرا اولورسه تمام
برانک الندهقالور والسلام

لیک اول انداجمز اولورسه اکر
مدعینک اولدا اول یر ای پسر

یعنی قاضی حکم ادر اکا تمام
مدعینک اولدا اول یر والسلام

چونکه اول انداجدی قلدی نکول
مدعیه ویرد پس ییرنی اول

ایلد اولسه وردوکی اقچه سنی
اول صتندن المز الدسانی

دکلا بو یرسه اتی بو کزای پسر — بو صتی کسایه ایدرسه اکر
اول یری دعوی ادب بندن الن — انوک اول ملکی دررداکول یلان
الدوغوکی دربکا هم سند خی — مندغوک چون ملکوک اولمادی اخی
بونک ازره ایک طانق بولسه کر — مدعینک ملک دردیسه بولو
معتبر اولمز بو طانقلر همان — مشتری ویردوکن المزبی کمان
لیک بیله دعوی قلسه اول اکر — کم سن اقرار ایلدک دیسه مکر
مدعینک ملکدر دیدک اویر — ایله اولسه الدغوک سندانخ دیر
هم بوکا طانق بولنسه ای اغا — اول طانقلر معتبر اولور روا
کرطنق بولمز اولورسه ای اخی — اندد شربونده صتانه هم دخی
شیله انداجسه کرک یعنی اویر — مدعینک ملک داکلدر اودر
پس نکول ایلایوب انداجرسه کر — اول دخی الدوغنی بیننه اودر
مشتری یعنی کربا یعدن بو کز — کم رجوع ایلر ثمن اولور کلکز
دارله دکان سده هم ای اخی — بو بجلا بیندر نکم واردر دخی
شیله کم مال قاش آت حمار — حکم بز درقا مو بونک بل ای یار
بوحنیفه قول اول درسنی کمان — بذل اولور دیدی نکول اتمک همان

پس امامین بیله قایل اولدلر — کم نکول اقرار اولور دیدبولر
انکیچون بر بچه یرده تمام — منکره انداولمیا دیدی امام
پس امامین قول اولدر ای اخی — منکره اندویررانلر هم دخی
بیرسی انک نکاح اولدی اخی — رجعت اولمشدر بریسی صدقی
بردخی ایلاده فی اولدی تمام — هم دخی دردنج رق اولدی نام
هم بشنجی اولدا استیلا دخی — پس ولا التنجی اولدی هم دخی
پس یدنجیسی دخی اولد نسب — منکره اندورمک اولمز بوندسبب
بوحنیفه قول بودربیکان — پس امامین قول اولدی اندههمان
عورتیله دعوی ایلاد براد — بن نکاحلندم سنی دید مکر
عورت انکار ایلیب دیدیلان — پس کرک کم ارطنق بوله همان
ارطنق بولمزاولورسه ای اخی — عورته اندورمیه لر هم دخی
برکشی عورتنی رجع طلاق — بوشدی هم شیله دشدی اتفاق
عدتی داخ بونک کجدی مکر — شیله دعوی ایلدی بو کز بوار
دیدکم عدت اچنده پس همان — کم سکا بن رجعت اتدم اول زمان
عورت انکار ایلیوب دیدیلان — پس کرک دارطنق بوله جان

ارطنق بولمزاولورسه ای اخی
عورته اندیو قدرر بونده دخی
بردخی برکیشی انده اجسه بنام
عورتینه شیله کم درت ای تمام
کم جماع اتمایه هرگز اول اکا
گرادرسه حانث اوله ای اغا
لیک کفارت درر انجق همان
یعنی ساقط اولدا ایلای کمان
گرجماع ایتمایه پس درت آی کچه
باین اولور اولده عورتدن کچه
لیک بو درت آی اچنده اول اکر
فی ایدرسه باین اولمز ای پسر
هرقچنکم کچسه بو درد ای تمام
صکره بوار دعوی قلسه ای امام
دیسه بو درت ای اچنده پس همان
پس سکا فی اتدم ایده بی گمان
عورت انکار ایلیب دیدیلان
پس گرک در ارطنق بوله همان
ارطنق بولمزاولورسه ای اخی
عورته اندیو قدرر بونده دخی
هم دخی برکیشی برکسه یه گر
هم او مجهول النسب اولسه مگر
سن قولومسن دیو دعوی اتسه هم
اول دخی انکار ادرسه ای ادم
مدعی طانق بوله بولمزسه گر
منکره اندیو یرمک اولمز معتبر
بردخی برجاریه هم ای اخی
یعنی دعوی ایلسه گر اول دخی
دیسه مولاسنه ای صاحب کرم
سندن اوغلم اولدی بانم محترم

یعنی بن آتم الولد اولدم سکا
اوغلم اولد دعوت اتدک سن بکا
چونکه انکار ایتدی مولا بی گمان
اول طنق بولسه گرکدر پس همان
گرطنق بولمزاولورسه اول دخی
یوقدرر مولاسنه اندی ای اخی
برکشی هم اوله مجهول النسب
دعوی قلدی یعنی اول اوله سبب
برکیشه هم ددی کم ای حمام
سن اتمسن بن سنک اوغلک تمام
اول کشی انکار ادر درکم اکا
کم سن اوغل اولدک هرگز بکا
مدعی طانق بوله بونده دخی
منکره اندیو قدرر اکاه سن اخی
هم یرنجی صورت اولد و لا
بونده داخی دکلدر کم ینجه اولا
اول دررا اول سبرکشی داخی همان
برکمسنه دیه کم ای فلان
بن سکا مولای اعلایم دیه
بو یله دعوی ایلیه قیدن
یعنی آزاد ایلدم سنی ای جان
کم بنم دیدی سکا مولا همان
مدعی طانق بوله بولمزسه گر
منکره اندیو قدرر هم ای پسر
داخ مولایی موالات ای اخی
بو جملاینده همان پس اول دخی
لیک عورت شیله کم بالاتفاق
کم ارندن دعوی قلسه اول طلاق
اندوره لاره اندا جزسه
بوشلغینه قاضی انوک حکم در

اوغریه اندوره لر اچمزسه کر — قطع یه یوق الدغی اججق اودر
قاضی اوج کز عوض قلمق انده هم — مستحبدر آن اتمک ای ددم
لیک بر کز عوض قلماقده تمام — کرنکول ایدرسه حکم ایده امام
برکشی عورتنه دیدی مکر — بن بوکون قاضیه وارمزسم اکر
باین اول بسندن دیو بن انداچ — دکله بوندن صکره کم اول کون کچر
پس یارنداسی کلور عورت همان — دعوی ایدرار نه دربی کان
قاضیه سن وارمدک اول کون تمام — باین اولدم بندخی اوش والسلام
یعنی شرط بولندی بوش اولدم ددی — چونکه بوش اولدی اوکسیقدن بری
ارانکار ایدر ایدرکم ای جان — قاضیه واردم ادی اول کون همان
یعنی شرط بولمدی بوش اولدک — قاضیه واردوغمی سن بلدک
مدعی عورت اولور بونده ای یار — کرچه صورتده بونفی اولسه نه وار
زیره بودعوی ادر شرط طلاق — اراکا انکار ادر فکر ایله باق
کر طنقلر بولسه عورت ای اخی — نفیه اولمز بوشهادت هم دخی
هرکم بو بحیلین اولسه همان — نفیه اولمز بوشهادت بی کمان
شیله کم برکشی داخ ای پسر — شرط ادر قولینه ایدرکم ای یار
کر بوکون دکمز اولرسم بن سنی — بندن آزاد اول ددی اکله بونی
چونکه مولا داخ بویله انداچ — دکله بوندن صکره کم اول کون کچر
کلدی قول عتقنی دعوی ایلدی — دوکمدک سن بان هم اول کون ددی
شرط بولندی یعنی آزاد اولدم اوش — مدعی اولدی حقیقتده بوخوش
یعنی بو دعوی ادر شرط عتاق — شیله کم بویلا یدی شرط طلاق
منکر اولدی بونده مولا بی کمان — شرط بولنماددی یعنی همان
پس حقیقت معنا اولدی معتبر — نفی اثبات اولسون الفاظ ای پسر

باب ما يدعيه الرجلان

برکشی برکشیدن دعوی ایلدی — بو الکداسکه بنم ملکم ددی
اول دخی سانک دکول بانم دیسه — یعنی انوک قولنی رد ایلسه
شیله کم قول اولسه یا آت یا طوار — بویله دعوی قلسلر بونلر ای یار
ایکیسی داخی طانق بولسه اکر — خارجک طانوغ اولور معتبر
کرنتاجیله اولورسه دعوی هم — ذی الیدک طانوغ اولور محترم
شیله کم بو بنده طوغدی دیسلر — بویله دعوی قلسلر یعنی بولر
خارجک طانوغ لغو اولور مکر — ذی الیدک طانوغ اولور معتبر

یعنی شونک کم الده درطوار
پس انوک طانوغ یکرک درای یار

برکشی برکیشدن داخ مکر
کم برآتن صاتون الدی ای پسر

یعنی چونکم صاتون الدی اول انی
برکشی داخی مکر دکله بونی

کلدی بوندن دعوی ایلدی سمان
قاضیه ایلدی آنی اول زمان

درکه بوالکده کی آت ای امام
کم بنم ملکم درراول والسلام

اول دخی انکار ادر دیکم آکا
وار مدر طانقلرک کاتر بکا

قاضی قتنده او داخ کورندر
کم طانقلر کاتر اثبات ادر

قاضی حکم اندهم الدآت اول
مستحق اولدوغنه پس بولدیول

بو دخی آت صتندن پس ثمان
وردکی اقجاسن استر اول زمان

یعنی اول اتک بهاسن هم دخی
اول صتن کیشدن استر ای اخی

اول صتن داخ مکر دعوای در
بن سکا اول صتدغم ات ای پسر

اول بنم یوندم دلیدر دیسه هم
اکه طانقلر کتر سه ای ددم

یعنی طانقلر طنقلق وسه لر
اولات اول که بونلر کوردلر

بر روایتده بو در اکلسنی
دکلمز قاضی انوک دعوا سنی

یعنی انده مستحق حاضر کرک
حاضر اولمزسه روا اولمزنه شک

یعنی انده مستحق حاضر کرک
حاضر اولمزسه روا اولمزنه شک

بر روایتده ولیکن ای اخی
مستحق هم حاضر اولمزسه دخی

قاضی طانقلرن انک ایشده
یوندولیدر دیو هم حکم اده

چونکه قاضی اکه حکم اندی ثمان
مستحق الدوغ آتبی کمان

مشتری یه بیینه آنی رد اده
چونکه آنوک اولدی یا پس بونده

مستحق حاضر اولورسه بو کز
لیک حاضر اولمز اولورسه بوکز

مشتری وارہ اکا دعوی اده
شول الومدن الدغک آت ای دده

شول بکا صاتن کشینک هم دخی
انک اول یوندی دولیدر ای اخی

مشتری پس اول طانقلرن ثمان
کم طنقلق وردلر اول زمان

کاتره انلاری اثبات ایده هم
کم طنقلق ویره لر انلر بهم

مستحقدن بیینه آتی بو دخی
قاضی حکم ایلایه اتا ای اخی

لیک مکر مشتری عاجز اوله
یعنی اول طانقلری حاضر قله

شیله کم برغیر یرده اوله اول
طانق ایلتمک بکه بولماسه یول

پس کتاب حکم آله بیلیه
وارہ آنو بکله اثبات ایلیه

یعنی شول قاضی کم اول بی کمان
کم طنقلر دکلدی اول زمان

یعنی شونده کم اول ساتی کوردلر کم تا جیله طنقلق ویردلر
بس کرک نقل شهادت ایلیه مستحق حاضر دکول چون نیلیه
شول که مکتوب الیه قاضی هم مستحق حاضر ایلایه. بهم
مستعمدن اله ساتی رد اده یعنی جایز کورز رسه ای دده
یعنی ساتی عینیله رد ادر مشتری هم ساتی آلورکدر
لیک عینی باقی قلمزسه اکر مستحق الندهیعنی اول اکر
کر هلاک اولمش ولورسه اول زمان مستعمدن قیمتن الور همان
مستحق چون عیبنی رد ایدمز قیمتن ورسه کرکدر اول بوکز
زیره اول آنوک الدوغی تمام هم حکم اندسه که قاضی امام
شمد ظاهر اولدی کم اول ساخ باطل اولدی یا کلش اولمش همدخی
مستحقک الدغی بس غصب اوله حکم غصبک اودهمکدر بس نوله
مشتری بردانی صورتده مکر شیله دعوی قلسه یعنی اول اکر
دیسه کم اول بو ساتی ای اخی شول بن الدوغم کشیدن دخی
صتدک آنی اکه اول نی کان شمد بانم دیه کوک اکا یلان
بونی هم اثبات ادرسه اول اکر قاضی بینه آنی اکا حکم ادر

عینیله ساتی باقی قلسه رد اده کر هلاک اولمش ولورسه اده
بودخی انجیلینده سای امام ایکسنک حکم بودر والسلام
لیک اکلا مستحق کم اول زمان مشتریدن ساتی الدی همان
هم صتندن آت بهاسن اولدخی آن اندن المش اولسه ای اخی
مستعمدن دعوی ایدرسه بوکز ایشدلمز دعوسی اولمز کمکز
مستحق چون اتی بوندن الدوغی بودخی انک بهاسن الدوغی
ایله اولسه مشترینک قوللی قاضی دکلامسه هر کزانی
زیره کم بو اتی ساتن الدی تمام بو ارادن شمد چقدی والسلام
شمددن صکره صاتن کشی دعوی ایدرسه اول ایده بوا شی
کم بکا صتدک دیه دعوی اده یا خویوندم دولدر درسه نده
مستعمدن دعوی ایدرسه روا یعنی دعواسی بونک اولمز خطا
کر طنقلاری اولرسه کاتره یوغسه بس مستحق اندوره
مستحق اندا بچه یعنی ای اخی کم ساتی صتمادی اکا هم دخی
کم انوک یوندیوی داکلدر اول ساتنی بس الماغا بولمادی یول
مدعی دعوی ادیجک هم دخی مدعی علیه دیدی ای اخی

بوا مانندر بنم المده خوش ‌‌ اجرته الدم یه عاذیتدر اوش
یا فلان غایب بکا رهن ایلدی ‌‌ یا خو غصب اتدم دیو بن سیلدی
بویله طانقلر کتوردی اول همان ‌‌ مندفع اولدی خصومت بی گمان
یعنی قاضی مدعینک قولنی ‌‌ دکلنر سندن کروا کلا انی
ملک مطلق دعوا ایدیجک در صحب ‌‌ مدعی ذکر ایتمیه یعنی سبب
مدعی لیکن دراولورسه اکر ‌‌ سن بونی بندن اوغورلادک مکر
یا خو غصب اتدک دیو دعوا ایلدی ‌‌ یا خو بندن بوا اوغرلندی دی
مندفع اولمز خصومت بونده اوش ‌‌ قاضی انوک دعوسن دکلیه خوش
مدعی یعنی طنق بولسه اکر ‌‌ ذی الیداوزره دعوی اولور معتبر
لیک بندن غصب اولندی دیسه کر ‌‌ بونده هم دعواسی اولمز معتبر
برکشی برکشدن دعوا ایلدی ‌‌ ساکه قول صاتدم بیک اقچه وار دی
اول دخی انکار ادر ایدر همان ‌‌ نه قول الدم نه خو بو رجم وار ای جان
مدعیدن قاضی طانق استسه ‌‌ اول دخی کم طانغم یو قدر دسه
قاضی خصمینه انوک اندورسه هم ‌‌ قطع اولنسه اول خصومت ای دم
صکره بو مدعی طانق بولسه کر ‌‌ بوحنیفه بر روایتده مکر

قاضی طانقلاری دیمش ایشده ‌‌ یعنی بینه طانغیله حکم اده
زیره اولور مدعی صاتمش اولا ‌‌ اکه طانقلارن اونتمش اولا
انوکیچون طانغم یوقدر دیمش ‌‌ صکره وارن الکمش قیدن ایمش
هم محمد قول بودر ای اخی ‌‌ بونجلاین دیدی یعنی اول دخی
بر روایتده سن دخی دیمش امام ‌‌ ایشدلمز اول طنقت یعنی تمام
زیره طانق یوقدر دی چون اول همان ‌‌ پس طنقلر بینه دیمشیدر بلیان
ایدر اولسه اول طنقلر ای پسر ‌‌ رد اولیبنور صکره اولمز معتبر
هم طنق دارخ بونک کیبی اگر ‌‌ بن بوکا طانق دکولم دیسه کر
صکره طانقلق ورسه مدعی ‌‌ بو دخی جایز دراولور ای اخی
زیره طانقلوغی بودر هم ‌‌ کم اونتمش صکره الدی ای دم
ایک کیشی کر طنقلق ورسلر ‌‌ برکشینک قولیچون کم مکر
دیدلر بو کیش اشبو قولنی ‌‌ کم آزاد ایلادی کی اکلابونی
حال بودر اول قول دخی مولا بهم ‌‌ شیله کم انکار ادرلر ای دم
بوحنیفه قول بودر سنکا کان ‌‌ اول طنقلر معتبر اولمز همان
دعوی اتمز یعنی قول چونکه تمام ‌‌ پس قبول اتمز طنقلاری امام

لیکیا بشت کم اما مین قول اوش　　گرچه قول دعوی دخی اتمزسه خوش
اول طنقلر معتبر در دیدلر　　بونده بونلر دعوی شرط اتادلر
لیک قارواش اولورسه ای پسر　　ایک کشی گر طنقلق ورسه
شول کشی شول قارواشی تمام　　کم آزاد ایدی دیدیلر والسلام
گرچه انکار اتسه بونلر ای اخی　　اتفاق ایلر امالر هم سوخ
کم طنقلر بونده اولور معتبر　　قارواش دعوی دخی قلمزسه گر
لیک انجق قولده اولدی اختلاف　　هر برینک قولنی بلک گزاف
برکشی برپاره بیری برزمان　　کم تصرف اتدی انی بی گمان
یا حو باغ یا باغچه یا دار اولسه گر　　بو دخی اول برکیدر ای پسر
برکشی داخ کورر سه انی تمام　　کم تصرف ایدر انی صبح شام
لیک دعوی اتدی هرگز اخی　　اولدکندی اول کورن کیشی دخی
صکره کلدی اوغل انوک ای پسر　　برانا موکدر دبو دعوی ادر
پس انوک سوزین ایشتمایلر　　سوزنه هم اعتبار اتمایلر
چونکه اتاسی دریکن همان　　انی دعوی ایلمادی اول زمان
ظاهر اولکم یر انوک داکل مگر　　یا اکا باغشلمشدر ای پسر

بو سببدن سوزن ایشتمایلر　　سوزنه کوره هم ایش اتمایلر
بو خلاین برکشی داخ مگر　　اولرن برکیسه داخی اگر
برکمسنایه انی صاتسه همان　　عورتی یا اوغل انوک اول زمان
اقرباسندن انوک بعضی دخی　　حاضر اولسه بونلر انده ای اخی
ساکت اولسالر بولردناسلر　　هیچ تعرض کمسیه قلماسلر
بونلر هر بیرسی صکره دخی　　دعوی ایدرسه کی اکلا ای اخی
یعنی درلرسه که بو یر یا خود او　　ملکموزدر دیدی و ربونی یار
بونلرک دعواسن ایشتمایلر　　سوزنه کوره هم ایش اتمایلر
چونکه بیع اولدوغ وقتده پس همان　　دعوی ایلمادبونلر اول زمان
بو سببدن سوزن ایشتمایلر　　یعنی اکا اعتبار اتمایلر
ظاهر اول کم بونلرک داکلدر اول　　ساکت اولدقلارنه بو اولدی دلیل
برکشیدن برکشی هم ای اخی　　برخلایق صاتون الدی هم دخی
بو خلایق صاتنک عورت گر　　بو خلایقی کلور دعوی ادر
مشتریه درکه بونی بن همان　　سندن اولدن صاتون الدم یا کان
بوکه طانق بولورسه ای اخی　　اول خلایق انوک اوله هم دخی

لیک بونک طانغی اولمزسه کر
درکه بندن اوکدن الدوکیمه سن
برکشی بر کیشی دعوی ادر
اول دخی انکار ادر ایدراکا
بلکه حرّالاصلم اولدن بن اوش
حرّالاصلم دیینک طاوغ هم
لیک دافع اولدی قول اولمقلغا
پس بونک طانغلرن ایشدلر
برکشی بر قول صتون السه کر
درسه کم بو قول سن باکه اخی
آنی آزاد ایلمش سن اول زمان
بوکه طانق بولوریسه اول کر
یعنی بیع بوندک فسخ اولسر
هم قول آزاد اولسر دربی کمان
برکشی برجاریه صاتسه کر

مشتری بلما دکینه انداچه
انداچایم بلمزم صتیج آنی بن
سن بنم یعنی قلومسن دیسه کر
درکه بن قول اولمدم هرکز نکا
اولدخی بو داخ طانق بولدخوش
معتبر اولسه کی اکلا ای ددم
مدّعی بوکز بو اولدی ای اغا
حرّالاصل اولدوغنه حکم ایدلر
بایعندن صکره دعوی قلسه کر
کم هنوز صاتمزدن اوکدن هم دخی
پس بکا آزاد لوصقدکی کمان
اول طنقلر داخ اولور معتبر
مشتری وردوکنی هم آلسر
حکم اولینر عتقنه انک همان
مشتریدن صکره دعوی قلسه کر

بو خلایق کم سکا بن صتدم اوش
آنی آزاد ایلمیشم سه ای اخی
یعنی اول مشکوده اولمشدر بکا
کرچه بویله دعوی قلدی اول همان
یعنی انک قولن ایشتایلر
لیک عتقن دعوی قلسه یالکوز
یعنی بایع دعوی قلسه دیسه کر
آنی آزاد اتمشم بن ای اخی
بوکه طانغلر بولورسه اول کر
یعنی بیع بوندک فسخ اولسر
هم خلایق آزاد اولادی کمان
ایک کیشی برکشیدن کم مکر
یعنی بنیدرددی سه اکسه دخی
ایکسی داخی طنق بولسه همان
هرقچن کم بایعیله مشتری

دیسه کم صتمزدن اولدن داخ خوش
کم نکاح اتمیشم اکا هم دخی
پس بزم بوبیعمز اولمزردا
لیک بو جایز دکولدربی کمان
قولنه کوره هم ایش ایتمایلر
دکلنور دعواسی بوکز اولور اوز
کم سکا صتمزدن اوکدن ای پسر
پس سکا آزاد لوصاندم هم دخی
هم طنقلق داخ اولور معتبر
مشتری وردوکینی هم آلسر
حکم اولینه عتقنه انوک همان
یعنی کم برنسنی دعوی ادر
اول دخی انکار ادرسه ای اخی
ایکسینه حکم اولینور بی کمان
اختلاف اتسه شندن هر بری

مشتری بیش یوز بایع بیک دیسه
یعنی طانغلر طنقلق ویرسه کر
پس کرک بایع بیک اقچه ی تمام
یا مبیع قدرنده اولسه اختلاف
مشتری دریعنی بیش یوز اقچه یه
بایع انکار ایدر یسه ای اخی
یعنی طانغلر طنقلق ویرسلر
مشتری آلور پس اندن ایکی آت
شول زیاده مثبت اولن قلدی خوش
اول ثمنده اول مبیعده ارتغش
ایکسی برحالده دعوی قلسه کر
بایع ایدر براتی بیک اقچه
مشتری ایدر سکز یوزه تمام
ایکسی داخ طنق طورغورسه کر
مشتری ویره بیک اقچه ی همان

مدعی سن بایع اثبات ایلسه
کم ثمن بیک دی دیو سالرای پسر
مشتریدن آلسه در والسلام
مشتری اثبات ادرسه بی خلاف
اشبو ایکی آتکی الدم دیه
مشتری اثبات ادرسه هم دخی
ایکی آت الدوغنه بیش یوزه کر
بیش یوزه اقچه ی ویررلکا اوکات
هر بری حقین ارتوق آله اوشی
اکا بایع مشتری نه الدغن
هم ثمنده هم مبیعده ای پسر
ساکه صندم سن دخی الدک دیه
اشبو ایکی آتنک الدم ای همام
هر برینک طانغ اولور معتبر
هم سکز اتی آله بایعدن همان

چون زیاده مثبت اولدی هر بری
رد کرمنک مکر کم سی نصفنی
یعنی بر کیسه ایدر ای اخی
نصف ملکمدر ردی مطلق همان
مکره دو نسه اول کرمانک تمام
یعنی ملکمدر دریسه قامسی
زیره اول نصفن الدی اول زمان
بو تناقض در دمشلر بعضلر
برکیشی برقول صتون السه اخی
بوالی النده بیکن اول مکر
الدغندن صکره اول قولک همان
شیله کم دشلاری آنوک یوغ اولسه
پس رجوع ایلر انک نقصانی
بو دخی الدوغ مکسه دن همان
بوحنیفه قول بودر ای اخی

پس زیاده آلر بایع مشتری
برکشی دعوی ادر استراقی
شول الوکدا اکی دکرمانک دخی
باقی نصفن الکدی هم بی کمان
قاموسن دعوی ادرسه ای امام
مسموع اولمز شمدی آنوک دعوسی
نصف ساتکدر دمش اولدی همان
انکیچون مسموع اولمز دیدیلر
آن برکسایه منسه اول دخی
کم اجل ادرسه هلاک اولسه اکر
عیب ظاهر اولدی انوک اول زمان
یاخو برمقلار ایکن چوغ اوله
بایعندن آلسه سن یعنی انی
کم رجوع اتمز سکه اکلدی کمان
هم امامینک بودر دکله دخی

بایعدن مشتری چون ای امام   کم رجوع ایلاد نقصانن تمام
بودخی هم بایعندن بی کمان   کم رجوع ایلایه نقصانن همان
یعنی الدوغ کشیدن بودخی   پس رجوع ایلایه نقصانن اخی

باب دعوی النسب

برکشی برجاریه صاتدی مکر   الت ایوک کم اقلندن اکر
مشتری الدنه کاتورسه ولد   بایع آن دعوی ایدرسه اود
اوغل اولر اول ولد انوک اغا   جاریه ام الولد اولدی اکا
مشتری ورد وسکنی آلاینه   فسخ اولینه یعنی کم بیع دنه
دعوی قلسه مشتری کرچه هم   معتبر اولمز انوک دعواسی هم
الت ایکی کتندن اولسه کر   بایعک دعواسی اولمز معتبر
التایده داخی اولورسه همان   بونده داخی اوغل اولمز بی کمان
مشتری تصدیق اتمز اولورسه اکر   بایعک دعواسی اولمز معتبر
مشترینک ملکدر اوغلان دخی   چونکه تصدیق اندی اول ای اخی
دعوی قلسه مشتری لیکن اکر   پس انک دعواسی اولور معتبر
یعنی اوغلمدر بنم دیسه همان   مشترینک اوغل اولور اول زمان

اگرچه بایع دعوی ایدرسه بهم   مشتریدن صکره داخی ای ددم
مشتریدن اوکدن اتسه هم دخی   جایز اولمز قامو بونلر ای اخی
ایکن اوغلانک که مولا بر سن   دعوت اتسه اوغل اولور بلیسن
چونکه ثابت اولدی بردن نسب   ایکسندن داخی بیله اوله عیب
برکشی برعورته قلسه زنا   یوکلو اولسه عورت اندن ای اغا
صکره اول عورت جفتلنسه اول ان   هم نکاح جایز اولور معتبر
التایده یا دخی ازنقده هم   کم نکاحدن صکره یعنی ای ددم
حملنی وضع اتسه اول عورت همان   یعنی بر اوغلان دوغرسه اول زمان
اوغل اولور اول اشینک اول ولد   وارث اولور اکا هم داخی اود
الت آیدن اکسک اولورسه همان   اوغل اولمز وارث اولمز هم جبان

باب اختلاف الزوجین فی متاع البیت

ار عورت اوقاشنده مکر   مهر بریسی اختلاف اتسه اکر
شول که اره لایق اولورسنده   شیله کم اوق یا قلیچ یا برک دده
قول ارک دراند بلکل ای امام   عورته لایق کرک آنجق همان
عورته لایق اولورسه ادهم   قول بونده عورتک در ای ددم

مقومه التون کویه مرکب کبی   هرنه کم بونلاره بکرز یا ابی
ایکیسینه داخ لایق اولسه کر   ینه ارک قول اولور معتبر
شیله کم ارتودشک یورغان خالی   اواچنده قب قجق یاغ بالی
هم مواشی یاغنا راولسه همان   بونده داخ قول ارک دربی گمان
شیله کم قول قارواش آت حمار   هرنه کم بونجلین اولسه ای یار
یاخو باغ بغچه اولسه ای اخی   یاخود اراوله یااویا بردخی
ایکسندن بیرسی اولسه بوکز   مشکلنده قول جیکدر کگز
یعنی عورت یا خوار اولسه همان   بیرسی دیری قالورسه بی گمان
ایکسینه لایق اولورسنده   دیرنک در بونده هم قولای دده
غیر مشکلده شو کم قلدق بیان   حق کبیدرانده وارثلر تمام
بیرنه لایق اولسه یعنی هم   وارثله دیر بردرای ددم
ارنک پینوغنی کتاسنی   شیله کم برعورت اکرسانی
ارنک اذینله اولورسه کر   اگرلن ایلک ارک درای پسر
اجر مثل آلور همان عورت دخی   ارنک اولدی چوایلک ای اخی
اولقدر پینوع کتان یعنی کر   ینجه اگرلسه آنی ویره لر

ارنک دستور اولمزسه بوکز   عورتنک اولیسه ایلک بوکز
یعنی کم پینوغله کتاننک   قیمتن ویره اربنه هم انک
شیله کم اکردکی وقتده همان   قیمتن او دراریشه بی گمان
لیک ارک اذن اولدوغ اخی   یاخود اذن اولمدوغ هم دخی
ظاهر اولمزسه بونک هیچ برکر   یعنی مجهول اولسه بونلرای پسر
ایکی تنصیف ادرلر پس همان   هر بری هم نصفن الور بی گمان
لیک بونلر اختلاف اتسه اگر   عورت ایدرسه ارینه کم مکر
سن بنی اکرمکه منع ایلدک   بننم کتانم اکرمه ددک
اول انکار ادر ایدرای جان   بن سنی منع ایلمادم بی گمان
اگرلن ایلک بنم اولدی تمام   سا که اجر مثل اولردر والسلام
عورته طاقی گرک بونده اخی   اول طنق بولمز اولورسه هم دخی
ارنه اندویرلر اندایچه ار   ایله اولسه ایلک اونک اولسه

کتاب الاقرار

دکله برداخ کم اول اقراردر   اول حقیقتده همان اخباردر
وبالغ عاقل اولسه برکشی   معتبر اولور انک هر براشی

پس روادر اول قین اقرارده	معلوم اوله اول یه مجهول ای دده
لیک مجهولن بیان این تمام	بر مقوّم سنیله ای امام
سیله کم یعنی فلانک بنده هم	مال ور در دیرسه کربیش کم
بو بنده ننا سی یه حقی وار دیه	بندکینی هم بیان ایلامه
جبرادلر آن اول ایده بیان	مهر بربنی سیدکن قیله عیان
دیه کم اول سنه حق دیدکم	بو قدر اقچه در سنیلا دکم
پس جبر ورمش اولر باقی بو اوش	معتبر در چونکه اقرار اند خوش
برکشی اقرار ایدر ایدر همان	مهر نه کم وار در بکا منسوب اولان
یا اوم ایچندکی قاموتمام	شول فلانکدر دیسه ای امام
مهر نه کم وار در اونده ای اخی	یا اکا منسوب اولنلر هم دخی
ملک اولر اول فلانک بی کمان	زیره اقرار اندی انوک در همان
لیک مکر شیله اقرار ایلسه	مهر نه کم بانم او ملکم در دسه
شول که بانم وار دسه داخ همان	پس بو بخشش اوله اندن بی کمان
تسلیم اولنسه همان اوله روا	تسلیم اتمکلیکه هم جبر اولمیا
چون حقیقت بو هبه اولدی تمام	قبضله تسلیمله اولر تمام

زیره بو تملیک مجهول اولدی هم	پس روا اولمز بو تملیک ای ددم
لیک بو اقرار نه اولسه اگر	گرچه مجهول اولسه اولور معتبر
یعنی اوستکی صورتده بی کمان	چونکه اقرار اندی ملک اولدی همان
لیک ایکنجی صورتده ای امام	چون هبه اولدی یا و ملک اولمز تمام
بلکه تسلیمیله ملک اولور اخی	تسلیم اولمقلق گرک در هم دخی
تسلیم ایدرسه اگر تعیین ادر	پس جهالت قلمز اندن هب کدر
برکشی ایدر بنم سنده ای جان	کم بیک اقچم وار در بلو عیان
وزن ایت آنی یا خو نقد ایله دسک	یا ادادم آنی دیو سویلسک
سندن اول اقرار اولور بل بی کمان	بورج اولر استوکه بیک اقچه همان
صوکره اقرارک استثناسی دخی	متصل اولورسه جایزدر اخی
شیله کم بیک دیسه الا یوز دکل	پس طقوز یوز اولسا ریاوز دکل
ان شاء الله دیسه هم داخ ای جان	باطل اولور انوک اقراری همان
برکشی ختنه اولوب اقرارده	وارثدن غیری جایزدر نده
وارثی اولورسه اولمایه روا	چون وصیتدر بو جایز اولمیا
داخ وارثلر مکر جایز دوتا	ایدا اولسه جایز اولور ای اتا

مالنک مجموعن اقرار ایده کر اجنبی اولورسه اولور معتبر
ایکی وارث کیشی اقرار اتسه کر کم بو اولنده فلانک ای پسر
شیله کم بیک اقچی واردیدلر میتک بورجنده قیدن بیدلر
میتک وارثلری اولسه دخی بورجه انکار اتسه انلرای اخی
بو ایکی وارث کشینک اوزره کر قاضی حکم اتسه بولر بورج ادر
یعنی بونلارک نصیبدن همان میتک بورجی ادا نوبی گمان
صکره اول بورجه بولرداخ اکر کم طلنقلق درسه اولمز معتبر
چونکه بونلارده اودکلدی همان متهم اولدی بولر پس بی کمان
لیک قاضی بونده داخی تمام کم اودک حکم اتمش اولسه بنام
هم اودین استی طلب قلسه اکر اول سه اکی اقرارادن شهدی کر
میتک اوزره کر طلنقلق ورسلر شهدی اول طانقلق اولور معتبر
میتک سرده جمله مالندن کز بورج صنب وارثلراو درلر کلکر

فصل فی الاقرار بالنسب

یاشی جنده کر از اولسه بر غلام هم او مجهول النسب اولسه تمام
یاشنده اندن ارتق اولن کیش کر بو بنم اوغلم دمش اولسه مکر
هم غلام سانی اکر تصدیق اده اول اونک اوغلی اولور بیل ای دده
کر صغیر اولورسه تصدیق ایلمک شرط دکل انجق یتر اوغلم دمک
باقی وارثلر کبی اولور همان وارث اولدی اول دخی بی‌بابی کمان
شول قدر اولمق کرک هم بو غلام اوغل اولمق ممکن اوله والسلام
اوغل اولمق ممکن اولمزسه اکر هم اونک اقراری اولمز معتبر
اون سکز یاشنده شیله کم براد اون یاشنده بر غلامیچون کر
بو بنم اوغلم دیو اقرار اده کرچه مجهول النسب اولسه دده
اوغل اولمز اول انک اکله تمام زیره بو ممکن دکلدر ای امام
کر متقر اولسه اوتز یاشنده هم بو کز اقرار روادر سن ای دم
اون یاشنده اغی غلام زیره اکا اوغل اولمق ممکن اولدی ای اغا
کر متوک قول اولسه بوداخی اوغل اولمق ممکن اولمزسه دخی
چونکه اوغلم دیدی آزاد اولدی هب کرچه ثابت دکل داخی اولمزسه نسب

کتاب الصلح

دکلر برداخی نجاذر صلح سن صلح قلمسک غوغادن اولدک امن
شیله کم برکمسه اقرار ایلدی بنده سانک بیش یوز اقچه داردی

سندی تعیین تو ادب قلدک طلب | صلح قلمقلیغه پس اولدی سبب
ور دیوز اقچه سکا چون صلح ادر | سن قبول اتدک همان غوغا کدر
یعنی درست یوزن اکا ماغشلدک | یوزنی الدک اکا لطفا شلدک
صلح ادیجک هم بدل معلوم کرک | مجهول اولورسه روا اولمز بشک
هم دخی اول حالده قبض اولسه روا | ویرسیه صلح جایز اولمیا
شیله کم صلح ایلدک بیک اقچکا | کم دنانیر ویره برایده سکا
یا مؤجل اولسه اول اقچه کسنک | نصفنی شمدی ویررا اولسه انک
صلح بونده جایز اولمز ای اخی | دکله صلحک حکمنی هم بر دخی
بو همان شیله که بیع اولرا ای یار | جایز اولور بونده شفعه هم خیار
عیب ظاهر اولسه داخی ردّ ادر | چونکه بیع اولدی یه پس ایرق نه در
کر منافع ازره صلح اولسه ای جان | هم اجارت کبی اولور بو همان
پس کرک در مدتی معلوم قله | هم محل منفعت معلوم اوله
صلحک اقراردن اولورسه حکمی بو | باقسندن داخی دکله ای عمو
دعوی قلسا ز بو کز سندن اکر | سندی مطلق سکوت اتدک مکر
یا خود انکار ایلدکدن صکره هم | لنسنه دردک صلح قلدکا ای ادم

یعنی کم انداچکا قلدک فدا | مدّعی الد عوض اولدی ادا
شیله کم بر دارکی سندن ای یار | برکشی دعوی ادب ایدر بو دار
کم بنم ملکم درر ور کل بکا | سنده صلح اتدک بدل ور دیکا
بونده شفعه دوتمق اولمز پس روا | زیره سن قطع نزاع اتدک اغا
صلح ادب کر سن ور اسن اکه دار | شفعه دوتملق بوکز بل انده وار
یعنی صلحیچون بدل دار اولسه کر | شفعه دوتمق بونده اولور معتبر

كتاب المضاربة

دکله بر داخی مضارب قالنی | داخ رب المال اولن احوالنی
برکشی برکمسیه کر ماسلنی | ورسه وار اشلدسه اکلالنی
اصتن یا ربیه اولسون دیسه هم | اول دخی السه انی کر بیش کم
اول النده امانتدر او مال | دکله بوندن صکره نه در صنعمال
چون اوور دی مالنی بل ای اغا | بو عمل برله شریک اولدی اکا
بیر سندن مال بریسندن عمل | شرکت اتدیلر بولر پس بی خلل
یعنی اصیده شریک اولر همان | شرکت اولمقدن مراد اولدر ای جان
مال اولن شونک کبی مال اوله هم | شرکت انده جایز اوله ای دده

چونکه بو رسمه بولر قلسه نظام   بونلرک عقد باقی اولر تمام
پس مضارب اولسه اول امین   هم تصرفله وکیل اولور یقین
ربح ادیجک اول شریک اولر عیان   فاسد اولورسه اجیر اولور ای جان
کر خلاف اتسه او غاصبدر بوکز   جمله ماله ضامن اولدی اول کمز
کر مضارب کل ربح کندیه   باغم اولسون دیو بن شرط ایلیه
ایله اولسه پس بو مستقرض اولر   یا خود رب المال شرط اتسه نوله
یعنی اول مال او ربح المثل اولر   امتی ونقصان اکا ولمثل اولر
یا خود رب المال شرط اتدی مکر   امتی قاموانک اوله ای پسر
ایله اولسه اول بضاعتدر هم   امتی رب المالک اوله بیش وکم
پس مضارب نقده هم ویره نسیه   جایز اولر هر قچن بیع ایلیه
هم بضاعت هم ودیعت هم سفر   بو دخی اکا روادر ای پسر
لیک اول اوته مضارب دوتیه   چونکه اذن اولمیه سنی انی اتیه
پس اکر اذن اولسه انی اشلیه   یا مکر اعل برایک دیه
ایله اولسه اول سنی اتمک روا   زیره رب المال اکا وردی رضا
هم مضارب یره قلسه سفر   بیدوسکه اجدوکی بندوکی مکر
کیدوکی داخ او مالدن اولسه هم   اکر اول جایزدر ای محترم

كتاب الوديعة

دکله بر داخی ودیعت عقدنی   ذکر ادالم بنجه دراکلا انی
برکشی برکمسیه کر مالنی   ورسه حفظات دیسه مطلق اولنی
اول دخی السه ودیعتدن همان   آن اول حفظ ایلیه پس بی کمان
کندو نفسیله سبب یعنی سقلیا   هم عیالیله اولورسه روا
کر بولردن غیر سبیله حفظ اده   او درسانی کر هلاک اولسه ده
مودعک دکله عیالی ای اخی   کمدر هم دیلم سانی دخی
هر کم انوکیله اول هردم بدم   ساکن اولور ایسه اول ای دم
عورتی قولی قرداشی کبی   اوغل قیزی هم اجیری یا ابی
یعنی شول کم اول اجیری خاص اولسه   عبدنا ذون سبدخ اولسه نوله
پس وا اولدی ودیعت مالنی   کم بولاره سقلده مودع انی
بونلرک النده بیکن یعنی کر   ضایع اولرسه ادا مزا ای پسر
کم مکر اوله تعدی پس اودک   واجب اولر ایله اولرسه شک
لیک مکر قورقه حرق اوله دیه   یا کمیده صویه غرق اوله دیه

قونشوسینه صقلاغه ورسه کر   یا دخی برکیمه ورسه مکر
پس هلاک اولسه اکا یوقدر ضمان   چون ضرورتدر امین اولور همان
مالنی مال ساحبی کر قلسه طلب   ورمسه مودع آنی هم بی سبب
قادر اولسه یعنی ورمکه همان   کر هلاک اولسه باقی اولور ضمان
یا خود قارشدرسه کندو مالنه   فرق اولنمز بربرینک حالنه
شیله کم اقچهیی قاردی اقچهیه   بغدای بغدایه ارپا ارپهیه
بر بریندن تمیز اولنمز همان   بونده داخی واجب اولدی پس ضمان
کندو قارشدرمدن قارشسه کر   مشترک مال اولور اول مال ای پسر
شیله کم برکیسه اقچه یارله   مودعک اول اقچهسینه قارله
کر تعدی قلسه مودع ای ادم   صکره پس انی ینه زایل قلسه هم
ساقط اولور پس ینه اندن ضمان   چون تعدی کتدی آمندر همان
شیله کم بر آتله قلسه سفر   ینه دونسه یرینه کلسه مکر
کر ضرر اولماسه ینه حفظ اوده   چون امانتدر اکا یا پس نده
شمدن صکره هلاک اولسه کر   پس ضمان اولمایه اکا ای پسر
لیک مستاجر و یا خود مستعیر   بونلر امثالی تعدی ای امیر

بونلر مطلق اودکدر ای اخی   کر تعدی زایل اولورسه دخی
برکشی برکیشدن بر آت کر   یعنی آنی اجرته السه مکر
یا خود آنی عاریت السه ای جان   بر معین یره وارماغه همان
اول یره وارسه اوته کچسه دخی   پس تعدی اولدی بو اکلا اخی
پس هلاک اولسه اولور اکا ضمان   کرچه اول یره ینه کلسه همان
مودعک مودعنه یوقدر ضمان   غاصبک مودعنه اولور همان
شیله کم مودع ودیعت مالنی   برکشییه هم ودیعت قلدانی
انک الندن هلاک اولسه همان   چون تعدی یوق بکا اولمز ضمان
لیک اول اوکلی مودع ای پسر   چون تعدی ایتدی اول مال نذر
غاصبک مودعی اولورسه اکر   بو داخی ضامن اولور هم ای پسر
شیله کم برکیش بر آتی مکر   برکشیدن انی غصب اتسه اکر
صکره اول غایب اولان اتی ای اخی   کم ودیعت قلسه آنی محمد اخی
مودع الندن هلاک اولسه همان   اکه هم غاصب کبی اولور ضمان
لیک بو غاصبدن استرجاع ادر   مرقین مال استنه مال اودر
یعنی آتی بوکا اودرسه هم   بو دخی غاصبدن آلور ای ادم

ایکی کشی بو کمر بسایه کمر — کم بیک آقچه‌ی ودیعت اتسه‌لر
بیری صکره نصیبنی قاموب — بیری حاضر اولمیوب قلسه طلب
ورمیه اکا نصیبنی سائل دم — تاکه اول حاضر اوله آنو کله هم
مهرنه کم موزون اوله یا کیل — اول دخی اقچه کبیدر ایله بیل
ناکهان حمامه برنچه کیشیلر — کلدیلر حمامجی حاضر کن مکر
طونلرن شیله که عادتدر همان — جیقوب حمامه کردیلر ای جان
بیرسی یوندی بینه چقدی اودم — آن حمامجی کورر کن ای ددم
کندنک طونین قورکوردکم ندر — برکشینک طونی کایرکدر
چقدی حمامدن اوطونی استی دخی — صوردی حمامجیه طونن ای اخی
درکه حمامجی سنی برکشی اوش — بن انوک صاندم چکیدی کتدی خوش
ایله اولسه سنی حمامجی اودر — چون امانت صقلادی بایندر

كتاب العارية

عقد عاریتدرر برداخ خوش — ذکر ادالم آن داخ دکلا اوش
کرکشی برکسنک کرآتنی — الدبیله جمله وار آلاتنی
عاریت قلدی آتی بندی اکا — دیلدی واره معین بریکا

اندن اوته کچیوب اولسه هلاک — اول امانة رضمان اولمز بناک
اول معین یردن اوته کچسه کر — اول تعدی در هلاک اولسه اودر
اجرته ورمک دخی رهن ایلمک — جایز اولمز بونلری اول اشلمک
اشلسه داخی هلاک اولسه عیان — بودخی اولور تعدی هم چنان
مستعیر اول الدوغی آتی مکر — استنک اصطبلنه رد اتسه کر
یا قول اولسه ساتی اوینه اخی — رد ایدرسه تسلیم اولور اول دخی
لیک مغصوب و دیعت اولسه کر — بونلر کله تسلیم اولمز معتبر
بلکه البته ادا اتسنه هم — تسلیم اتملک کرک ربینه کم
برکشی برپاره یرسنی اکر — برکشیه ورسه آنی اول مکر
کم اویرده او بیناهم اول دخی — یا خود اغاج دیکه انده ای اخی
اول دخی او یاپدی یا دکدی اغاج — چونکه انده اکه اولدی احتیاج
صکره بو یرسانتی بوکز ناکهان — یرسی باکه کرک دیدی همان
یعنی اوک یق کدر دیدی اکا — یا قبار اغجلرک دیدی روا
بیقه اون کیدن هم اول دخی — هم اغجلارن قباره ای اخی
کرچه انلاره دخی اولسه زیان — هم یر اتسنه دخی اولمز ضمان

لیک عاریت موقت اولسه کر / یعنی مطلق اولمسه اول ای پسر
مطلق اولانک بو در حکمی کر / کم موقت اولسه عاریت بو کز
شیله کم بر یل تمام اولنجه بن / عاریت قلدم بو یبری ساکه سن
انده او یا یب یا اغاج دکه ای اخی / وعده سینه هم اندی اول دخی
انده او یا بدی یخود دکدی اغاج / چونکه انده اکه اولدی احتیاج
یل تمام اولمزدن اوکدن اول مکر / کم رجوع ایتمک روا در ای پسر
مکروه اولور کرچه اولورسه روا / زیره اول عهدینه قلمادی وفا
هم یقلمقده اوکا نقصانی / یا اغاج قوپمقده سکه کلا انی
اول یرساتی آنی اودمک کرک / چونکه اول ایلادانلاره اک
مغرور اولدی سوزنه انک بولر / دکدلر اغاج یخود او یا پدلر
پس یراستی چونکه قلع اتدی انی / اوده بیسه هم انک نقصانی
یا خود اول اوکا اغاجکه ای اخی / قیمتن ویره الا سه آنی دخی
مالک اوله انده داخی تمام / لیک اولسه اغاج اسی تمام
یقه کیده ده یا خود قلع اوده / هم یراتسینه زیان اوده
لیک یراتسینه اولورسه زیان / بعضلر بونده دمشلر در همان

اول مخیر اولسه در ای اخی / یعنی یرساتسه دلرسه خود دخی
قیمتن ویره. انه انلاره هم / یا خود نقصان اوده بیش و کم
یعنی قلع ایده وره نقصانی / یا خود ویره قیمتن آلسه آنی
لیک قیمت ویره اولورسه اکر / اول اوی یا اول اغاج ای پسر
مستحق قلعکن قیمتنی / ویره یرساتسه اکا اکلا انی
اول اوکا یا اول اغاجکه ای اخی / قیمتن بیلک دلرسک هم دخی
انلر اولمادن اویبری پس همان / قیمته دوتالرسه آنی اول زمان
انلر کله بیله اولسه آخر هم / قیمته دوتالرسه آنی بیش و کم
شیله کم او یا اغاج اولماسه کر / قیمت یبرک بیک اولسه کم مکر
انلر کله بیله دوتلسه بو کز / بیک یوز اولسه قیمتی یبرک بو کز
یوز اولور قیمت انلارک تمام / یعنی اول اوکا اغاجک والسلام
برکشی برکسیه کر یبرسنی / مزرعه قلبقلغه ویردی انی
اکن الدی اولدخی انده همان / بچمینجه اکمز یبرن سال جان
کربنا وغرس ایچون اولسه مکر / یا بدغندن دکدکندن صکره کر
یعنی ویردی یبرسنی او یا بغا / یا خود اغاج دککیچون ای اغا

بیرنی المق بیننه قلع ایلمک / جایز اولور کرچه اولرسه اکمک
لیک آنی اول موقت قلسه کر / وقت کلاینجه انکسا ای پسر
بیرنی المق بیننه قلع ایلمک / مکروه اولور سه آنی اکا اشلمک
شیله کم آیسه یا خود بیلله / کم موقت قلسلر ایله اولیه
یا کیل یا خود موزون اولسه هم / عاریت قلد قلری ای محترم
یعنی شولکم عین قلمایه کده / منفعت اندن چون انکلا اده
قرض اولر اول عاریت اولمز تمام / مثلنی ورمک کرک انجق تمام
زیره عین باقی قلمز چون کدر / منفعت آنکله اولور یا نذر
شیله کم بغدای اریا یاغ بال / ات انمک بونلره دار مثال

کتاب الهبة

نیجه در عقد هبه آنی دخی / ذکر ادالوم دکله بر برای اخی
برکشی بر اونی یادارسنی / برکمسنایه بغشلاسه انی
یا قماش اولسه مواشی اولسه هم / یا قلیا قاروش اولسه بهم
یعنی تملیک اتسه اکا ای امام / آنی قبض اتمایکلد اولر تمام
ورد کی یرده اکر قبض اتسه اول / عقد تمام اولمقلغا بو اولدیول

اول اراده قبض اولنمزسه اکر / شرط بولنمز بخشش اولمز معتبر
مجلس آخرده قبض اتسه صحیح / لیک شرط اولدی اکا اذن صریح
یعنی قبض ایت ساکه ویردوکم دیه / جایز اولور اولدخی قبض ایلیه
مجلس ثانیده اذن اولماسه کر / قبض ادرسه دخی اولمز معتبر
تخلیه برله اولور قبض عقار / نقل اولنلرده چو نقل اولدی یار
یعنی واهب ویردوکی اوده تمام / نسنسنی قلمایه انک والسلام
نقل اولنسنده پس بی کمان / کم یرندن اله نقل ایده همان
حاصل اولدر که هر برنسنده / اکه لایق قبض نایبیسه اده
برکشی ایکی کشیه ای اخی / قسمت اولنسلردن هم دخی
انلره باغشلسه بر نسنه هم / کم قبول اتسالر انلر ای ددم
شیله کم دار اوله یا بغچه یا باغ / یا خو بغدای اریا یا خود بال یاغ
بوحنیفه کوردی بونی روا / پس امامین کوردی جایز مطلقا
قسمته قابل در بونلر تمام / یعنی قسمت اولسه بونلر ای امام
بونده هیچ کمسانیه اولمز ضرر / لیک خام ذکر من ای پسر
بونده هیچ برکمسیه اولرضرر / زیره هر بیری نصیبنده مکر

ممکن اولمز منفعتلنمک اکا   چون خراب اولور بولر اکله اغا
ایله اولسه بونلری برکیش کر   ایکی کیشیه بغشلرسه اکر
بخششی جایز دراتک بی کمان   قابل قسمت دکولدر اول همان
شیله کم برکجرک اولسه دخی   کم انی قسمت ادرسک ای اخی
هرکشی کنذو نصیبنده همان   منفعت دوتمز همان اولر زیان
قابل قسمت دکلدر اول همان   قسمت اولورسه پس انلری کمان
قابل قسمت دکلدر بودخ   بونده بخشش روادر ای اخی
ایکی کیشی برکشیه پس تمام   هم دخی باغشلرسه ای امام
یعنی بخشش بونده هم اولر روا   قابل قسمت اوله یا او لیا
دکله برعورت ارینه اونی   کم بغشلاسه اکا اکله انی
ارله عورت اول اوده ای اخی   ساکن اولردی بله اکسی دخی
اردخی الدی قبول اتدی همان   ملک اولدی اول ارکی بی کمان
عورتنک اولا اوچنده کرچه هم   کم قاشی واردی کربیش کم
عورتنک قوماشنی ارای اخی   اول اوا چندن چقرمادی دخی
تخلیه بولمدی یعنی تمام   قبض آنوکله اولردی والسلام

عورتنک چونکه قاشی ای اخی   اراالنده درهمان عورت دخی
ارانی قبض اتمش اولدی پس تمام   تخلیه اولمزسه داخ ای امام
لیک بونک عکس اولورسه مکر   یعنی ارعورتنه اوزره کر
بونده تخلیه کرک ذری کمان   چونکه قبض انوکیله اولر همان
وردکندن صکره واهب ینه هم   کررجوع اتسه روادر ای ددم
قاضیه وارسه طلب قلسه اکر   کم رجوع اولمز انوکله معتبر
مانع اولورز اول رجوع اکه پس   بربرآنی بلکاقلسک هوس
حرفله اولدی اشارت اکه بق   جامع اولمشدر انی دمع خزق
هی ودال میم خی وزی وقاف   بردخی عین اولدی اکلنی خلاف
بونلرک بیریسی اولورسه همان   پس رجوع اولمایه جایزبی کمان
شیله کیم بخشش هلاک اولسه اخی   یا الده اولسه اول بخشش دخی
یعنی ایتدی هلاک اوله همان   یا خوارو غیدی سمریدای جان
یا بغشلاین ویا بخشش الن   ایکسندن بیر اولسه بی کمان
بخشش آلن داخ بخشیش تمام   یعنی ملکندن چقرسه ای امام
یا اریله عورت اورتاسنده هم   یعنی بخشش اولورسه ای ددم

یعنی کم ذی رحم محرم اولسه کر / پس قرابت انده اولور معتبر
یا عوض آلورسه واهب همان / بویدی صورتنده بایق بی کمان
واهبه بو قدر رجوع ایتمک دخی / فهم قیل بونلادر بربر ای اخی
برکشی مدیونته دیدی مکر / شرط قیلدی ارته کالورسه اکر
سن بری اول یا سنک اولسون دیدی / یعنی بر شرطیله تعلیق ایلدی
نصفنی کرباکه ویررسک بودم / نصف باقی سانک اولسون دیسه هم
قامو باطل در بولر اولمز روا / ساقط اولمز دین باقی در اغا
حامله بر جاریه ویرسه اکر / حملن استثنا ادر اولسه مکر
یا خود آزاد ایله دیو شرط اده / باطل اولمز شرط استثنا دده
یعنی ویردکی روا درسنی کمان / باطل اولور شرط استثنا همان
هم هبه کبی تصدق ای امام / بو دخی پس قبضله اولور تمام
لیک بونده کم رجوع اولمز صواب / زیره حاصل در عوض اولدی ثواب
بر دخی عمری صحیح اولدی همان / یعنی رقبی جایز اولمادی ای جان
شیله کم برکشی بر دارن مکر / برکشیه ویرسه شرط اتسه اکر
ساکه ویردم دیسه عمرکجه تمام / سن اولیجک بنه صکره ای امام
بنم اولسون دیسه بنه اول همان / صورة عمری بو اولدی بی کمان
چونکه تملیک ایتدی اتک در تمام / یعنی شرط باطل اولدی والسلام
صورة رقبی دخی بودر ای جان / برکشی بر دارنی یعنی همان
برکشیه شرطله ویردی مکر / دیدی سندن بن اوک اولورسم اکر
ملکک اولسون ساکه ویردم ای اخی / بندن اولدین سن اولورسک بو دخی
بانم اولسون دیدیسه اول همان / پس بو جایز اولمیسنی کمان

کتاب الاجارة

بر دخی عقد اجارت ای اخی / ای اخی عقد اجارت بر دخی
قیلیلم دکلسانی داخی بیان / بوهمان بیع منافعدر ای جان
برکشی دکاننی یا دارنی / برکشیه اجرته ویردی انی
منفعت هم بیلدکن تعیین اده / مدتن هم اجرتن تبیین اده
شیله کم سکنی دیه بر آی تمام / اجرتن یا اون دیه یا بیش تمام
ایدن ارتق ایتسک اولرسه دخی / نه قدر چوق اولسه اولر ای اخی
لیک اوچ یلدن زیاده اولسه هم / وقف اولورسه جایز اولمز ای ادم
اوچ یلادکی یرلر وقف همان / اوچدن ارتقده روا اولمز ای جان

ملک اولمزاوته ملک استی هم
منفعت بندوکن استیفاده
یاخوشرطا اولسه تعجیل ای اخی
برایه یا بربله بردارکر
کلدکنجه هرکونک اجرن تمام
نه دیرسه هرکونک حصه سنی
لیک خیاطیله قصار ای امام
برکشی صباغ یا قصار دی
کلدی سانته اول بزی الّق دلر
حبس ادرسه اول بزی صانع روا
چونکه بزده اولد صانعدن اثر
آلمزاندن سانی اول حبس ادر
ایک درلو دراجازت ای اخی
پس اکنجیسی اجیر عام اوله
هم اجیر خاص کم درلر اکا

کم مکر مستأجراندن ای ددم
واجب اولدی اجرتن ویره کده
واجب اولراجرته اول دم دخی
کم یوزاقچه یه اجارت قلسلر
استمک داراستنه واردر نام
یعنی موجرآله استرسه انی
استمک یوق اجرتن قبل التمام
بربزی بویادیا قصار یودی
ورمشدر اجرتن داخ مکر
هم هلاک اولسه ضمان اولمز اکا
ورمیسنجه اجرتن تا ای پسر
اجرتن ورسه مکر آلورکند
براجیر خاصدرر هم بردخی
هر برینه مختلف احکام اوله
قوللغا یا راشا برقچ ای سکا

اکه لازم اولن اولدر ای دده
اجرة واجب اولور ساکه اخی
هم اجیر عام اکا درلر کم اول
پس انی اشلارسه اجرن اله
شیله کم درزی یه قصار ای اخی
هم امانتدر الندهکی متاع
کرحل قلسه تلف اولسه اکر
شیله کم قصار دی یارلدبیز
یاسپلی اورلدشدی یوکاری
کراجیر خاص اولرسه ای امام
شول صغر نماج کم طوارلر کودرل اول
اول اجیر مشترک در ای پسر
عادت اول در اول طوارلر کم کدرز
کویده داخ بو بخلاینده ای جان
یعنی هر بیرین استینه دخی

نفسنی ساکه ضمان تسلیم اده
کرسانی قولن یا قولنمه دخی
بر معین سانشی ایلایه قبول
اشلمزسه سنه یوق شیله قلمه
نهرنه کم بو بخیلین اولسه دخی
پس هلاک اولسه اودک یوق بی نزاع
بوانک کیب دکل بونده اودر
یا خوبر حالدی طاینده تیز
پس اودکسه اولدی ضمان اولمزبری
مطلقا بونده اودک یوق والسلام
آلورا ونلا ماغه سورر کیدر اول
کوتدکی کویده یه شارده در مکر
کاتر رنهرکه اوجنده قورکدر
کوی اوجینه کاتر ابجق ضمان
واروب اوینه الننک ای اخی

بو ترک عو فنده بو اولمسه کر | شهره کاتردوکی بو انجق یتر
برکشینک برطواری ناکهان | اونه کماد برکیجه ای جان
صکره یا بنده بولندی اولمش اول | اول کشی ایدریا بانده قلمش اول
اول صوز تاج درکه بن کیجه انی | شهره کاتردم یلان بلمه بنی
شهره کاتردوکنه اول انداچه | اول کشی داخ طواردن هم کچه
کرطوارلاری سرکن هم دخی | شیله سرسه که طوقشه ای اخی
یاخو بیر بیرسنه بعسه ضمان | کر هلاک اولسه اولور آکا ضمان
صوربن صویه التسه داخ کر | بیرسی صویه دشوب اولسه مکر
بونده داخ پس اولور اکا ضمان | چون اجیر مشترک در بو همان
دکله ایدی بو اجیر مشترک | بنجا ویلنق اکا اودک کرک
شولکه آنوک صنعی اولر هلاک | انده اکا اودک اولرسه بناک
شیله کم قصار حمال ای اخی | بنجدر ذکر ایلدک آنی دخی
لیک صنعیله اولمسه اکر | بو حنیفه قول بودر ای پسر
اول امانتدر اکا اولمز ضمان | کم تعدی ایلیه مکر همان
شیله کم یعنی ودیعت اولسه هم | بودخی انجیلیندر سای ددم

پس امامین قول بودر ای پسر | کم هلاک اولورسه مطلق آدر
بعض عالملر بو فنی چون کوردلر | صلح قلمقلیغه فتوی وردلر
یعنی نصفن اوده یه انجق ضمان | کند صنعندن چون اولماز زیان
کراجیر خاص اولورسه ای امام | مطلقا انده اودک یوق والسلام
شرط فاسدله اجارت ای اخی | فاسد اولر اکله هم آنی دخی
انده اجر مثل اولور واجب همان | هم مسمادن زیاده اولمز ای جان
شیله کم برچوقه سپاهیکی | وردی برطوقوزی وردیدی انی
یارسی اول بزک سنک اولسون ددی | چوقه داخ الدی انی طوقدی
یارسی دکمز اول بزک اکا ای جان | اجر مثل اولور اکا واجب همان
یعنی فائده اوبرسه بیز کبی | کم بیه دوقسه انی ویره لر
لیک نصفندن زیاده اولسه هم | اندن ارتوق ورمیالر ای ددم
یا خود برمد بغدی بر کشی کر | وار فلان بیره الت دید مکر
بو کلاسی سانک اولسون دیسه هم | سندخی السک ایلتسک ای ددم
بو دخی فاسد دررا اولمز روا | بونده داخ اجر مثل اولسکا
بهر نه کم بو نجیلین اولسه همان | اول دخی بونک کبیدر بی کمان

برکشی بر پاره بوز یرن مکر / برکشیه ورد آنی ای پسر

کم اول انده باغ دکه یاخود اغاج / الدی چونکم اکه اولدی احتیاج

یعنی اول یر اول دکیلن داخی هم / ایکسینک آراسنده بیش کم

مشترک اوله بولر انده اخی / بویله اولسه الدکدی اولدخی

بو دخی فاسد در اولمز روا / بونده داخی اجر مثل اولرا کا

اول دکیلن قاموسنه سبب تمام / اول یراشینک اولور اول والسلام

لیک دکین کیشیه اجرت کرک / چونکه فاسد اولدر بیکرک

منفسخ اولور اجارت هم دخی / عیبله هم عذرله بل ای اخی

شبله کم بر داردی اولدی خراب / یا دکرمن ارغدی کلمادی آب

یا دشن چکدرمک استاد کشی / اغزینی دکدی همان بتردی اشی

پس اجارت منفسخ اولدی همان / بونده اجرت لازم اولمزی کمان

برکشی اوغلون یاخود سه قولنی / برکشیه ورد دکله سه حالنی

یعنی ختم ایلیه قرآن اوقده / یاخو خط اوکراده اکا ای دده

یاخو درزی ایلیه سه آنی تمام / بوکه بکرزمهرنه کم وار در بنام

اوچونک نقدارنی قلدی بیان / شبله کم بیش یوزیه بیکه بیه همان

بیک مدت اکدیلر ای اخی / یعنی بر یل یاخو بیش الت ای اخی

بو اجارت فاسد اولوربی کمان / اوکر درسه اجر مثل اولور عیان

مدتن سه داخی بوکز قلسه بیان / داخی هم اجرسنی قلسه عیان

یعنی کم بیش یوزیه بیک دیسه اخی / مدتن بر ییل یا الت ای دخی

بو اجارت پس صحیح اولور بوکز / معلوم اولدی چون بولر اولدککز

اکا تعلیم اتدی استاد ای اخی / کم تمام اولنجه مدتت هم دخی

اجرت لازم اولورا کا تمام / سنسه اوکرنمزسه داخی اول غلام

چونکه استاد اکه تقصیر اتمدی / تعلیم اتمکده تقصیر اتدی

مدتنجه تعلیم اتدی اول تمام / لیک اوکرنمادنسه اول غلام

کن اکا کیرالدی برکشی / اکدی و بجدی چون اول اولدی اشی

اودوقودی اکین سنی تقلغا / آتزی اودیقدی بجدی آغا

واردی بریرده دخی قلدی زیان / یقدی هم برکمسنک مان سمان

مطلقا آکا اودک یوق بلدلر / بعضیسی آنی مقید قلدلر

یوق اکر بیل یوغسه اول مدهم / صکره چقسه پس اودک یوق درتم

کرچه اول دمده بیل اولرسه دخی / اول یکا اسمز اولرسه ای اخی

صکره دو نوب اول بیکا استه اکر | انده داخ هم اودکی یوق دیدلر
برکشی برپان اودکو زن اکر | بریول استنده برقسه ای پسر
صکره اول کوز کمسیه قلسه زیان | اول براغن کیشیه اولر ضمان
لیک اول کوزی یل السه ناکهان | بریره داخ برقسه بی کمان
بونده اکا لازم اولمز پس ضمان | یلدن اولور انده کر اولسه زیان
بردخی عقد اجارت ای اخی | اول معاصی ازره اولسه هم دخی
شیله برچالجی اولسه اکر | کم اوشته یا قپوز چلسه مکر
چنک قانون نی چلر اولسه همان | هر نه کم بونجیلین وار هم چنان
بیرسن کر بوندک برکشی هم | یعنی اجرت ورسه اکا بیش کم
باکه چالغو چال ورد یسه اکر | اول دخی اجرت آلوب چلسه مکر
بو اجارت باطل اولور ای امام | اکه اجرت الدغی اولور حرام
ساخ صنعتی ازره دانی اولسه هم | بو دخی انک کبیدر ای دم
لیک سنسه چالسه چالیجی اکر | صکره اکا نسنه ورسالر مکر
اول حرام اولمز دمشلر اکا | زیره اول اجرت دکلدر ای اغا
بو بخلاف در عبادت ازره کر | شیله کم عقد اجارت قلسلر

یعنی فقه اوکرتمکیچون ای اخی | یا قرآن تعلیم اتمک یکدخی
یا امامت یا خرج اتمک مکر | یا موذن اوله بخلایه اکر
بو عبادت ازره اجرت بی کمان | عقد اولسه حرام اولر همان
لیک عالملر بکا رای ایلمش | متقدمین یعنی کم فتوی سویلمش
شمدی کیم دورزمان اچره مکر | بو عبادت ازره اجرت السلر
اول حلال در دیو فتوی وردلر | چون زمانا هلنده سوستلق کوردلر
اجرت المز اولسلر یعنی بولر | شیله در کم هیچ برن قلمایلر
ایله اولسه اجرت المقلق همان | اول سببدن جایز اولدی بوزمان
برکشینک بیر اچنده مکر | ناکهان برقوش ییر دلاسه اکر
یا خود انده یاورچیقسه دخی | اول یراسینک دکلدر ای اخی
یعنی انک ملک اولمز بی کمان | کیم الورسه آنک اولور پس همان
کر کیک بوزالر یسه داخ هم | بو دخی انجیلیندر ای ددم
شیله کم برکشی قورومقلغا | دوزغن کونشه قودی ای اغا
ناکهان برآو دتلدی انده هم | برکسنه الدسه آنی ای ددم
اول الانک ملکا اولور اول همان | اول دوزق اتینک اولمز بی کمان

بیک آنی اواچون قوسه اکر — پس دوتولن انکه اولور ای پسر
شیله کم اروبال انسه سم دخی — برکشینک بیری اچنده اخی
اول بال اول پراسینکدر رهان — چونکه پردن اولدا اول بال اول زمان
هم دخی اول پرده اناج بتسه کر — یاخود اول بیری صوباصه کم اکر
انده چوق طوپراق بیغلسه ای اخی — اول پراسینک اولور بونلر دخی
بوکه بکزر صره کم وار همچنان — پس بولر اوکیب اولمادی همان

کتاب المکاتب

دکله هم عقد کتابت نیجه در — برکشی کم قوللری چوق خواجه در
بر قولینه دیدی کم سن ای غلام — کم بکا بیک اقچه یه بربیل تمام
ویرسن مینی مکاتب قلدم اوش — اول دخی قلدی قبول عقد اولدی خوش
اومکاتب اولدقدن صکره کر — بیل اولنجه اول بیک اقچه‌ای مکر
اوده‌دی مولاسنه وردی هان — بورج اودندی آزاد اولدی جان
اوزرنه قلسه براقچه اکر — عاجز اولسه آنی وریکده مکر
قوللغه دندی بینه قول تمام — چون بدلدن عاجز اولدی والسلام
چون مکاتب اولدی بر قول نیجه سر — لیس بیع چون بیع شرا عقد ایده سر

هم صغر ایدرسه اولر ای اخی — کرچه عکس شرا در رسه دخی
کر موجل اولمش اولور رسه بدل — صلح اولور نصفنی ورسه اکل
هم آنی مولا قبول اتسه همان — صلح جایزدر انکله بس بی کمان
شیله کم بیک اقچه یه بربیل اجل — کم مکاتب قلمش اولسه بی خلل
بیشین یوزن ورسه آل صلح اتسه هم — صلح جایز اولر انکله ای ددم
کر مکاتب جاریه اولسه اخی — جایز اولمز اکه وطی اتمک دخی
وطی ادیجک عقره لازم اولسه — او دمک کرک آنی پس نولسه
عقره بلک لک دلرسک ای اخی — نیجه در هم دیلمسه آنی دخی
اجرتینله کر حلال اولسه زنا — اجرته وطی اولسه درلر عقره اکا
مهر مثل اولور دمشلر بعضلر — بویله تفسیر ایلمش عقر بولر
یاخو مولا مالنی قلسه تلف — واجب اولور اودمک ورمک خلف
اول دخی قولن مکاتب قلسه کر — هم خلا یقین سه دخی ای معتبر
کمسیه بخشلندر بسه ورسه روا — هم مکاتب قلدغی اولمز خطا
غیر بالغ اوغلنک قولنده هم — کم اتا بیسه وصی ای محترم
اول مکاتب کیب دیمشلر همان — ایکیسینک حکم بردر بی کمان

یعنی بونلر کریتیمک قولنی | کم مکاتب قلسلر الکلاسنی
یا خلاییغین تزویج اتسلر | پس مکاتب کیب جایز در بولر
خدمت ازن هم کتابتاً ای اخی | کم بدل خدمت اولا انی دخی
بوروا درشیله کم مولا اکر | بر قولینه دیسه کم سینی بکر
کم مکاتب ایلدم اون یل تمام | باکه سن قوللق اداسن ای غلام
صکره آزاد اولسن دیدکا | اول دخی عقد قبول اتسه اغا
بو کتابت جایز اولوربی کمان | هم بدل خدمت اولور انی همان
یعنی خدمت ایلسه اون یل تمام | اول قول آزاد اوله اندن والسلام
خدمت اون یلدن هم ارتوق اولسه کر | یا خود اکسک ایلسه اولور معتبر
بونجلاین در قراواشی ولسه هم | کرچه اقچه داخ اولمزسه بهم

کتاب الولاء

کلدک امدی دکلهم داخ ولا | معتق اولنلر اکا مولا اولا
بر کشی کر قولنی آزاد ده | یا قراواشینی استیلاده
یا مکاتب یا مدبر قلسه هم | صکره آزاد اولسه بونلر ای دم
پس ولا مولانک اولوربی کمان | بوندن ارتوق کمسه یوق بودر همان

بو مقدم در ذوی الارحامدن | وارث اولا کرا ولا اسلامدن
کر نسبدن وارث اولرسه اکر | اول مقدم در بو اولمز معتبر
شیله کم بر معتق اولدی ای دم | قرداشن قودی و مولا سن بهم
قرداشی وارث اولر مولا نم | اول نسبدن بو نسبدندر قوم
عورته بو قدر ولا الا مکر | کندو آزاد اتمش اولرسه اکر
یا آزاد اندوکی آزاد ایده هم | پس ولالق بونده اولر ای دم
بوندن ارتوق یرده اکا یوق ولا | یا خود جر ایده ولالق کم اولا
هم مدبرده مکاتبده دخی | بونجلاین در ولا وار در اخی
یعنی عورت کر مدبر قلسه هم | یا دخی قلسه مکاتب ای دم
صرقین بونلر آزاد اولسه اکر | پس او عورت بونده مولا اولسه
هم مدبر اندکی قول ای اخی | بر قولن قلسه مدبر اول دخی
هم مکاتب قلدغ داخ همان | اول دخی قلسه مکاتب همچنان
پس صرقین بونلر اولورسه ای دم | اندن ارتوق وارث قلماسه هم
بونلرک مولاس عورت اولسه | پس بولارک مالنی اول السه
العیاذ بالله اکر ناکهان | ارتداد بله جو بر عورت همان

وارسه دار الحربه لاحق اولسه هم ... قاضی حکم ایلسه اکا ای ددم
هم مدبر اندکی انک همان ... پس کرک آزاد اوله اول ای کمان
صکره اول عورت مسلمان اولسه کر ... یعنی کندو نیز نکلسه مکر
اول ازاد اولور مدبرسی اخی ... بوندن اوکدن اولریسه هم دخی
اول انوک مولاسی اولورسی کمان ... پس مدبر صورتده بودر همان
هم دخی جر ولا اتسه اکر ... شیله کم بر قولنه عورت مکر
بر آزاد لوقا روا شی اول همان ... اول قولنه تزویج اتسه بی کمان
یعنی جفتلندرسه آنی قولنه ... دکله بوندن صکره انک حالنه
اول قرا واش داخی کاتورسه ولد ... اول ولد مولاسنه کم دربل اود
آنه سن آزاد اتدکده ولا ... چونکه آتاسی هنوز قول در اغا
صکره اول عورت مکر اول قولنی ... اول دخی یعنی آزاد اتسه انی
چونکه بو قول داخی آزاد اولمش او ... جر ایدر اوغلی ولاسن شمدی خوش
یعنی کندوی ازاد ایدن همان ... اوغلنک مولاسی اولورسی کمان
عورته هم اشبو صورتده دخی ... کم ولا لق اولدی اکلیه سن اخی

کتاب الاکراه

دکله بوندن صکره اکراه ندر ... حکم آنک نه در بر بر نیجه در
برکشی اکراه ایله ایدر بکا ... اولدورورم پس مطیع اول سن بکا
یا بکا بن ایدرم ضرب شدید ... یا بکا کوستررم حبس مدید
دیدکی کلمه اللندن هم دخی ... قورقر اولسک دیدکندن سن دخی
صنعنه المتعلقه امر ایلسه ... یا اجازت یا خود اقرار ایتدرسه
وار در اکا بولا رایده اول ... چونکه کوچه اوغرد پسند اول
یعنی صتسه یا خود السه ای ده ... هم اجارت هم دخی اقرار اده
چونکه زایل اوله اکراه ای اخی ... پس مخیر اولسه هم اول دخی
یعنی بو اتدکلرینی ای ددم ... نیجه دیلرسه آنی ایده هم
شیله کم جایز دو تر اولسه کر ... یا خود فسخ ایدرسه اولور معتبر
هم مبیع تسلیم ایدرسه دخی ... یا ثمن قبض ایلرسه ای اخی
اول دلیل اولدی اجازته لقا ... بیع نافذ در تمام اولدی اغا
مشتری هم قبض ایدیجک ای اخی ... ملکینه کیرور مبیع انک دخی
چونکه بیع فاسد اولور بو همان ... حکم بونکدر اخ اولدی هم چنان
طوکز اتن بیکه خمر اجکه ... یا خود مردار اولمش اتن بیکه

یا دخی قان بیک اولسه ای جان — مهرینه کم بو جنیلین اوله همان
قتله اولورسه اکراه ای اخی — یاخود قطع عضو اولسه دخی
جایز اولور قامو بونلرده — آثم اولور صبر ادرسه ای ده
لیک بو کز کزه اولسه کر — یاخود بر مال تلف قلمق دلر
اول مرخص اولدی اول کفره — مال مسلم داخ اتلاف ایلیه
لیک بونده صبر اداولسه همان — اول مثاب اولور حقیقت بی کمان
مکره بونلرده هم اولمز ضمان — نه اولورسه مکرهه اولور همان

فصل

مکره طلاق اوزره اول اکراه اکر — یا عتاق اوزره دخی اولسه مکر
واقع اولور اشلر بیسه ای ادم — بوش اوله عورت قول آزاد اوله هم
قولنک قیمتنی اول هم تمام — کوج ادندن آلسه در والسلام
هم طلاق قبل الدخول اولسه اخی — نصفنی مهرک اول الور هم دخی
لیک اول قبل الدخول اولسه همان — کوج ادانه بونده هم اولمز ضمان
چونکه اول ایلامدمهرن تلف — واجب اولمز پس اکا داخ خلف
لیک اول قبل الدخول اولدقده هم — نصف مهر اول تلف قلدی نعم

هم دخی مهرین اکیسی بولر — منعه واجب اولسه یعنی کیم مکر
آن داخ کوج ادن اوداسه — چون تلف قلدی انی داخ نذر
کوج اولانه بونده پس اولمز خیار — شیله کم بیع شرا اولدی ای یار
یعنی بونلرده مخیر در همان — انده لازم اولدی پس ابجق ضمان
کوجله مرتد اولن کیشی دخی — باین اولمز عورت الکلا اخی
طوعله مرتد اولورسه یعنی کر — باین اولور بونده عورتی ای پسر

کتاب الحجر

کل اشت هم اکله حجر ای اخی — ذکر ادالوم بیجدر سنه آنی دخی
بر کشی قول اولسه یا مجنون اکر — یا صغیر اوغلن اولوریسه مکر
بونلرک قولینه یوقدر اعتبار — معتبر در بونلرک فعلی ای یار
اکر بولر برشیی اتلافده — پس ضمان اولا بولانلر ای ده
زیره بونلر قولنه محجوردر — حجر یوقدر فعلنه مقدوردر
هم تصرفده صغیرک ای ده — جایز اولور کر ولیسی اذن ده
هم قولک داخ تصرف روا — اذن قلمش اوله کر مولا اکا
لیک مجنون تصرف همان — جایز اولمز مطلقا بالکل ای جان

داخ مجنون هم صبی اوارهم
معتبر درکسنده حقنده نعم

سیدی حقنده پس کمزای جان
کندو آزاد اولجق اولور مهمان

معتبر در شهدی اقرارنی اود
کرا ول اقراری اوله حد یاقود

هم طبیب جاهل اولن ای اخی
حجر اولینه مفتی و ماجن دخی

مفتی و ماجن اکا درلر کم اول
خلقه در لو حیله لر اوکراده بول

عاقل بالغ سفیه اولسه کر
حجر اولنمز آن باکل ای پسر

کرچه مالن یوق یره ایدر تلف
یعنی انک پیر نه قلمز خلف

مفلس مدیون فاسق داخ هم
حجر یوق در بونلره کر بیش کم

فصل

ارککک اوغلن بالغ اولماسن دخی
هم قز اوغلانک بخه درای اخی

ایکسندن داخ اولسه احتلام
بالغ اولور مطلق بونلر تمام

ارککک اوغلان بکلوایلرسه دخی
یا خود انزال منی اولسه دخی

ایله اولسه بالغ اولور اول همان
بونلر اولمزسه یاقین بللی کمان

اون سکز یاشن تمام اتسه اکر
بونده داخ بالغ اولور دیدیلر

هم قز اوغلان داخ کر بکلواولا
یا خود حیض اوله طوسنده قان بولا

ایله اولسه بالغه اولور دخی
بونلر اولمزسه اشت دکله اخی

اون یدی یاشینه کیررسه تمام
بونده داخ بالغه اولور تمام

بعضلر دیمش ایکسنده دخی
یاش اون بشنده اولورسه ای اخی

بالغ اولورسه ایکسی داخ تمام
هم دخی فتوی بوکا اولمش مدام

مهر قچن بونلر مراهق اولسه لر
بالغ اولدق دیو اقرار قلسه لر

بالغ اولور پس بولر حکما تمام
بالغ اولمشلر کبیدر والسلام

اون ایکی یاشنده راوغلان اکر
بالغ اولدم دیو ویررسه خبر

هم دخی بیع شرا قلسه روا
چون مراهق در سنزی اولمز خطا

صکره انکار ایدر اولورسه دخی
معتبر اولمز اول انکاری اخی

یعنی بن بالغ دکلدم دیسه کر
صکره قی انکار اولمز معتبر

اون ایکی یاشندن اکسک اولسه هم
اول مراهق اولمیا بل سای دم

یعنی بالغ اولمشم دیرسه دخی
معتبر اولمز اول اقراری اخی

قزده طوقز یاشنه ارسه تمام
اولدخی اولور مراهق والسلام

یاشی معلوم اولمز اورسه اکر
بالغ اولنلاره بکزایه مکر

بوی کیب هم علامتلر دخی
انده ظاهر اولورسه ای اخی

اولدخی اور مامق پس همان   قول آنک واخ جایزدر ای جان

کتاب المأذون

چونکه کندی حجر مأذون کلدی اوش   حجر کیدردک چو مأذون اولدخوش
فک حجر اسقاط حق اولدی تمام   تخصیص توقیت بکا یوقدر بنام
قولنه مولا اوره اذن عام   فک حجر اسقاط حق اولدی تمام
اول دخی شمدن کرو صاتالم   غبن فاحش واخ اولرسه نوله
تخصیص توقیت اولورسه هم دخی   عام اولورا اول مخصوص اولمز ای اخی
شیله کم بربیل قماش الصات دکی   یعنی عام اتماد تخصیص ایلدکی
الغ صتمق روادر تا ابد   هر نه نوع اولسه اولوردخ اود
بر معین نسنه امر اتسه اکر   غیر نه اذن اولمز انک ای پسر
شیله کیم بماکون اتمک ال ددی   یا پاپوچ ال یا خو وار باش ال ددی
یا خو تفت ن ال ددی کیماکه هم   مأذون اولمز بیله اولسه ای ددم
قولنه مقصودی اعلام ادر   پس حقیقتده بو استخدام ادر
وارودر مأذون کندو نفسنه   کم اجارت ایلیه الکله انی
المغه صتماغه توکیل روا   ادتهان رهن ادرسه ای اغا

دینله غصب و ودیعت هم دخی   بونده اقرار جایز ای اخی
شیله کم مال اولسه النده مکر   بونی غصب اتدم فلان دیسه کر
یا ودیعت قودی اول آنی بکا   معتبردر قول انک ای اغا
وار درر موسی انی حجر ایلیه   ابل سوفک اکثرینه سیلیه
یعنی اعلام ایده انلاره همان   تا که مغرور اولمیا انلر ای جان
حجر اولندقدن دخی صکره اکر   بینه اقرار اتسه اولور معتبر
شیله کم دین و ودیعت غصبله   کم الندن مالنه اقرار قله
غیر بالغ هم تصرف اتسه کر   نفع محض اورسه اولور معتبر
شیله کم اولسه مسلمان یاخو قول   نسنه باغشلاسه قلسه قبول
کر ضرر اولسه شیله کم طلاق   معتبر اولمز دخی هم چون عتاق
نفع اولسه هم دخی اولسه ضرر   یعنی ایکسی بله اولسه مکر
هم ولی اذن ایلمش اولسه اکا   اول تصرف پس بوکز اولور روا
کروینک اذن اولمزسه اکر   جایز اولمز اول تصرف ای پسر
شیله کم بیع شرا باقی عقود   کم اوله انده ضرر هم نفع سود
هم ولیسی غیر بالغ اوغلنک   اول آتاسیدر بلکل انک

اته اوینک وصی قلسه اکر — او غلنه هم اول ولیدر ای پسر
بونلر اولمایوب دده اولرسه هم — اول اولور انوک وصیسی ای ددم
هم دده داخ اولورسه ناکهان — پس بونک داخ وصیسی همچنان
بونلر اولمزسه قاضی اوله هم — قاضی قلدوغ وصی داخ بهم
یعنی قاضی کر وصی قلسه تمام — اول ویسید صغیرک والسلام

كتاب الغصب

کرکشی برکیشنک کرمالنی — کوجله الدی چو غصب اتدی انی
شیله کم برآتدی الدی مکر — اسنه ورسه انی صکره اکر
غصب زایل اولدی چون یوق ضمان — الدغی بیکی آنی ورسه همان
یا قول اولسه السه قوللسه دخی — بودخی انجیلینسه رای اخی
نه قدر جوق اولسه قوللنه وغ هم — قوللغینی اودمک یوقدر نغم
چون منافع ضایع اتدی اول همان — پس انوکیچون اکا اولمز ضمان
قیمتن ویرر هلاک اولسه اکر — واجب اولدی پس ضمان آنی اودر
الدغی مثلی اولوب اولسه هلاک — ینه هم مثلن اودر اکا بناک
شیله کم بغدای یا ارپا اوله — ورده کی بینه هم اول اولسه نوله

هم دخی موزون اولانک حکم بو — اداخ شول کم عدّ اولینر ای عمو
شیله کم بال یاغ بکمز ای اخی — عدّ اولنن یومرده قوز کبی دخی
کر عقار اولرسه مغصوب ای دده — هم هلاک اولرسه النده بنده
شیله کم زباره بیر اوله یداز — منهدم اولسه یه سیل السه ای یار
غاصبه یونده اودکی یوق در ای جان — آنی اولور انده وکی اشده همان
لیک سکنی یا زراعات برلهم — نسنه نقص اولمش اولورسه ای ددم
بونده قیمتدن نه نقص اتسه اودر — چونکه نقصان ایلدی یا پس بذر
برکشی بربیر غصب اتسه مکر — انده اوپاپسه یه آغج دکسه کر
صکره یراتی یرینی السه هم — اوله هم اول اغاج ای ددم
یقدن قوپان انلار تمام — بیرنی فارغ قله اول والسلام
کرچه اندن غاصبه اولسه زیان — اندن اول یراستنه اولمز ضمان
لیک یراستنه اولرسه ضرر — یعنی اویتقلدغندن داخ کر
یا حو اغاج قبدغندن داخ هم — کم یره اولسه زیان کر بیشوکم
دیلرسه بونده یراستی همان — راضی اولسن ویه اولا زیان
یقدن قوبرده بیرندن انی — یا خود اول دیلارسه اکلابونی

یعنی اوی اول دلرسه ای اخی   مستحق قلع اولریکن هم دخی

قیمته دوترلر انلاری همان   اله اول یراستی سآنی اول زمان

یعنی ویره قیمتن اله تمام   ملک اوله انلرک اول والسلام

اول اوکسیا اول اغاجک ای اخی   قیمتن بلمک دلرسک هم دخی

انلر اولمادن اویری پس همان   قیمته دوترلرسآنی اول زمان

انلر کله بیله اولسه داخی هم   قیمته دوترلرسآنی بیش دکم

شیله کم اویا اغاج اولماسه کر   قیمتی یرک بیک اولسه کم مکر

انلر کله بیله دوتلسه بوکز   بیک یوز اولسه قیمتی یرک بوکز

یوز اولور قیمتی انلارک تمام   یعنی اول اوک اغاجک والسلام

قلعچون اجرت بله ضم اولسه هم   قیمتی اوک اغاجک ای ددم

یوزدن اکسک اولسه در ای اخی   شیله کم بیش اقچه اولسه اول دخی

پس بیش اکسک ویره یوزدن اول بوکز   دیلر ایسه اندنی الماق ککز

بعضلر لیکن دمشلر ای اخی   اول اوکنی یاخود اغاجک عمدا

قیمتی اول یردن ارتوق اولسه کر   اول اودسانی یا اغاج اسی مکر

اول یرک قیمتی ویره تمام   ملک اولور اول یرانک والسلام

یعنی یتیاغه قوبرماغه سانی   امرا ولنمز بونده کی اکلسنونی

شیله کم برکیشنک انجوسنی   برکیشنک تاوغی یوتدسانی

انجونک قیمتی ارتوق اولسه هم   یعنی تاوق قیمتندن ای ددم

انجواسی پس تاوغک ای اخی   قیمتن ویره الهسآنی دخی

تاوغک قیمتی ارتوق اولسه کر   تاوق اسی انجواسینه مکر

ویره انجق قیمتن اولسنی کمان   انجوتاوق اسنک اوله همان

بودخی انجولیسندرا کله سن   چونکه اصلین بلمیا جین ظکله سن

غاصب اولن مرقین منصوب کر   سآنی تغییر ایلمش اولسه مکر

شیله کم قویون قربان ایلدی   هم بشردی سآنی بریان ایلدی

یاخو بغدا ییدسی اون اندی انی   یادخی بونک کبی اکلا بونی

مالک اولر غاصب انلاره تمام   اودمانیجه ولیکن ای امام

آنی ییملک لک اکا اولمز حلال   ویرسه او درهمان اولور وبال

برکشی لهو آلتن صیسه همان   اکه داخ هم بایق اولور ضمان

شیله کم طنبور یا مزمار اوله   هم بکابکر سدخی کم وا ماولا

لهوچون اولمقلغی قیمت همان   اعتباری یوق درانک بی کمان

بلک آننه قیمت بینه ارزه اوده بیحک پس نهان آنی ویره
چونکه اودک اولدبونده ای آغا پس سانی صنمق دخی اوله روا
شیله کم چنکی خلایق کیب اول هم انی متمتلنه بواولدیول
هم مدبر غصب یا اتم الولد ایکی داخ هلاک اولسه اود
پس مدبر قیمتن اودر نهان یوقسه ردر اتم الوا چون ضمان
برکشی کندو قولینه اول اکر شیله کم امر اتسه آکا ای پسر
الله برطق ویربن دیسه اکا وارشول ارمقدن صوکا تورسن بکا
اولدخی برداغی الدی اول زمان کم صوکا تورماکه کتدی اول همان
یولده برکشی مکر کم سانی اخی کندو بار داغن ویر اکا دخی
درکه ارمقدن بکا سن ای غلام صوکتور دیسه اکا هم والسلام
اول دخی السه انک برداغنی کم آکا صوکا توره اکلا انی
یولده کیدرکن مکر کم ناکهان برسببله قول هلاک اولسه همان
پس سانی اول اودیه اول زمان چون تعدی ایلدی اولر ضمان
یعنی قوللندی چون آنی ای اخی پس سانی غصب اتمش اولر هم دخی
بوندن اکلندی که برکشی مکر برکشینک قولنی قوللنسه کر

اکا مولا اذن اولمزسه بهم ان اول غصب اتمش اولور ای ددم
غاصب اولن کیشیه اودک دشر پس جراسن کورجون اشلادسه
برکشی برکیشی یا ننده مکر قفتنی اوستنده او توره اگر
گرچه بلمادی سانی اول ای اخی قفتن استنده اوتورمش هم دخی
قفتن سانه دورکلدی ناکهان قفتنی یرتلدی انک اول زمان
اول اوتورن کیشیه اودک دشر قفتن استینه چون اندن اردشر
یعنی اول اولدی سبب اکلانی پس اداء قفتننک نقصانی
هر نه کم بو بخیلین اولسه همان اول دخی بونک کبیدر بلی کمان
شیله کم برکشی داخ ای ددم برکشی یاقی سنه یاپشسه هم
یاقسن چکسه الندن پس همان یاقسی یرتلسه انک اول زمان
یاپشن کیشیه هم لودک دشر چونکه اکا داخ اندن اردشر
اول دخی اوده بیسر نقصانی زیره اول اولدی سبب اکلانی
برکشی برماغنی هم برکشی ناکهان اسردی اول اولدی اشی
اول دخی برماغنی چکدی همان اول کشینک دیشی چیقدی اول زمان
اودمک یوق دیشنی هم ای پسر کندو نفسندن اودفع اتدی ضرر

لیک بارماغی کسلسه بی گمان   اول اسرن کیشیه اولر ضمان
یا قرسن چکک دری کلک دخی   بارمغین چکک بگیدزای اخی
بونلرک بواشلرنده یعنی هم   کم ضرر نقصان اولورسه ای ددم
بونلره اندن اولدک دشمن تمام   چون سبب اولمز بولرهم والسلام
قفتن استه دورکلکنا ای اخی   یا قسن چکک یه بارماغن دخی
بونلر اشلنک اولور آنی روا   پس تعدّی اتمز انلر ای اغا
چون تعدّی بونلر اتما دهمان   بونلره هیچ نسنه‌دن اولمز زیان
قفتن اوستینه اتورن یعنی هم   یا قسینه یا پیشنی داخ بهم
برنج اسرن دخی پس بی گمان   کم تعدّی بونلر اشلادی همان
ایله اولسه بونلره اودک دشم   زیره بونلر اشلدی انلاره شر

کتاب الشفعة

شفعه دوتمقلق روادر بر دخی   کم یروکه متصل پیری ای اخی
صاتهلر چونکه سن اتی ایشیده سن   شفعه دوتمقلق همان اتی ایده سن
شفعه دوتدم دیبسن فی الحال دوم   بوکه طانق دوتدنکدن صکره هم
وارسن چرا وستینه انده دخی   شفعه دوتمقلق کرکدر ای اخی

یا خود بایع ایسته طانق دوته   یرانکت النده اولسه ای اته
مشتریه یر اسمرلنسه کر   مشتری اوستنده دوته ای پسر
کر طانق دوتسنک بگا داخ همان   پس مقر اولدشفعک نی گمان
شهدن کیرو خصومت قلدیسن   قاضیه وار المز قلسک هوس
بو خصومت تأخیر اولنسه اود   ساقط اولمز اول خصومت تا ابد
یعنی کمسه برنچه مدت زمان   کم شفیع صکره طلب قلسه همان
قاضی اتک ایشدر دعواسنی   مشتریله قطع ادر غوغاسنی
بعضلر دیمش خصومت ای امام   ساقط اولر کم برای جمعه تمام
تأخیر اولنسه برآی یعنی بکر   قاضی ایشتمز خصومت اتسه کر
بومحمد قول دردکلسب بونی   بو حنیفه قول دراکلاسنی
مشتری راضی اولب ورسه اگر   کتدعو غاسی شفیعک ای پسر

کتاب القسمة

دکلو بر داخ کتاب قسمت اوش   هم دخی قسمتک احوالینی خوش
ایکی کشی آره سنده مشترک   مال اولبجق قسمتن اتمک گرک
یعنی بریسی طلب قلسه اگر   کم نصیبن قبض اده اول ای پسر

مال اگر موزون اوله یا خود کیل　　قسمته جبر اتمکه واردر سبیل
زیرا کم بونده نقصان اولمز اولور　　هیچ برینه هم ضرر اولمز اولر
گر عروض اوله یه حیوانات ای جان　　جنس واحددن اولورسه پس همان
شیله کم صوف اوله یا کمخا اخی　　یا کز فورینات اولسه دخی
انده داخی جبر ادر قاضی مگر　　مختلف اجناس اولورسه ای پسر
قسمته جبر اتمیه بونده همان　　کم شریکلر راضی اوله هم ای جان
شیله کم صوفیله کمخا اکسی هم　　مختلف جنس اوله یعنی ای ددم
ایک کیشی کم شریکیدی مگر　　بیرسی قسمت طلب ایتسه اگر
منتفع اولسه نصیبنده بو هم　　بیرنه اولسه ضرر ای محترم
یعنی آز اوله نصیبی ای پسر　　منتفع اولمایه پس اوله ضرر
قسمت اتمکلک روادر بونده پس　　لیک اول صاحب قلیل اتسه هوس
بونده قسمت ایتمیالر ای ددە　　گرچه کمدر نفسنه اضرار اده
بعضلر عکسنجه دیمشلر بونی　　بعضلر مطلق دمش اکلا انی
گر ایکیسنه دخی اولسه ضرر　　بونده داخی جبر اولنمز ای پسر
کم مگر راضی اوله ایکسی دخی　　قسمت اتمکلک روادر هم دخی

ایله گرک قاضی اولن کمسه هم　　نصب اده بر قاسم اول ای ددە
قسمت ایده خلق اراسنده تمام　　رزقی بیت المالدن اوله ای ددم
یعنی اجرت المیه قسمت اده　　اگر اجرت چون ورلدی ای ددە
هم بونک کیبی بولنمزسه اگر　　اجرتیله قسمت ایده ای پسر
هر بریسی هم وره اجرت تمام　　پس نصیبله ربح اولمز ای امام
ایک کیشینک نصیبی یعنی گر　　کم برابر داخی اولمزسه اگر
پس برابر ویره لر اجرت تمام　　چون برابر اولدی هر بیری بنام
قسمتیچون اجرت الیق قاضی هم　　قسمته اولدی شریکلر راضی هم
بو دخی جایزدر اولور معتبر　　زیرا قسمت اتمک اکا ای پسر
چونکه فرض اولمادایدرسه همان　　اجرت المقلق اکا اولمز زیان
مستحب اولدر ولیکن ای اخی　　قسمت ایده اجرت المایه دخی
هم مؤنث اکا بیت المال اوله　　یوقدر انده دخی اجرت اله
جمله مال ساته شریکلر پس اگر　　قسمت اتمکلک طلب اتمسلر
جبرله قسمت ادرسه پس همان　　اجرت المقلق حرام در بی گمان
هم دمشلر اجرتک مقدارنی　　ربع عشر المق گرک اکلا انی

بکده پس بکرم بیش الا تمام   بویله تعیین ایلمش بعض امام
هم سبتی یا آزماغچون قاضی مکر   اونکچون اجرت آلورسه اکر
اول دخی جایز دیمشلر بی کمان   هم دخی قدرسینی قلمشلر بیان
شیله کم بیک اقچلق نسنه مکر   اول بتی اوقوکون یازلسه اکر
بس کرک کم بونده بیش اقچه اوله   ایک بیک لک اولرسه اون اله
ایک بیکدن دخی ارتوق اولسه هم   یعنی هر بیکده بیش اولر ای ددم
شیله کم اون بیک لک اولرسه تمام   اللی اقچه الهاندن والسلام
لیک اون بر بیک لک اولرسه اکر   بونده پس اللی بر اقچه الثر
شمدن صکره زده بیکده همان   اجرت براقچه اولورسنی کمان
بر بتی کم بیک لک اولمزسه اکر   شیله کم بیش یوزلک اولسه اول کر
بونده بیش بیک نصفنی ال بیمان   ارتوق الکسک الماین بی کمان
هم نکاحدن دخی نسنه الماغی   قاضی آلورسه روادر اول دخی
لیک ایتیامیچون اولورسه اکر   اول نکاحدن قاضی پس المایسر
زیره آکا فرض اولر اتمک انی   چون تیملر حقدر الملا بونی

هم ارنلاره دخی کیمک حریر   اول حلال اولماز بلکل ای امیر
لیک عورتلر کیر اولسه روا   بویله بویورمش رسول مجتبا
ارشی بیزک حریر اولسه مکر   ارغچ کتان یا پنبوق اولسه کر
پس ارنلاره دخی کیمک همان   کم حلال اولمش در اکلا بی کمان
لیک بونک عکس اولمز ایسه اخی :   کم حرام اولور حقیقت اول دخی
حق حمتدن حریر طونک ای یار   ارغچنده اولدی انجق اعتبار
یعنی ارغاج حریر اولسه حرام   پنبوق اولورسه حلالدر ای امام
زیره بیز انوکله اولور تمام   معتبر بزده اول اولدی والسلام
اجنبیه عورته برار اکر   دیلسه اندن بیکا اتمک نظر
یوزنه آیاسنه بقمق روا   باقی اعضاسینه بقمق خطا
ارک عورتنه هم ای پسر   کم حرام درقلیا صرکز نظر
کوبکندن یعنی دیزینادکن   عورتی اولدر ارنلرک سقین
باقی اعضاسینه قیلسک نظر   اول خطا داکل روادر ای پسر
عورتک عورته بقاسی همان   آراره بقمق کبیدرسنی کمان
هم ارک اعضاسینه عورت دخی   ارکبیدر بقمسی اے اخی

یعنی انجق عورتینی بتمیا   باقی اعضاسینه باقرسه روا
محمندن هم کشی قلمق نظر   اول دخی جایزدر اولورسه ضرر
یوزنه باشینه کوکسینه دخی   قولنه بالدورنه هم ای اخی
قارننه ارقاسنه پس بقمیا   اویلغینه داخی داکل در روا

فصل فی الاستبراء

مالک اولسک برخلایقه اکر   قاتنه وارما علانوک ای پسر
یعنی یاپشمه جاع اتمه اخی   شهوتیله فرجنه بقماسه دخی
کر بولاری اتمکه قلسک هوس   ساکه استبرا اکرک البته پس
یعنی اول حیض کورمینجه ای امام   بونلری اتمک سکا اولور حرام
لیک استبرای اسقاط ایلمک   شرعله جایزدر سانی آکا اشلمک
شیله کم برجاریه السک اکر   یعنی سانک ملکک اولسه اول اکر
دیلسک وطی ایده سن اکا همان   شمدوطی اتمک حرام درنی کمان
لیک بونده حیله اولر ای امام   آن ایدن کیشیه اولمز حرام
شیله کم برکیشی ارکن اولسه کر   برکشیدن جاریه المق دلر
اول صتن اول سانی بل ای ده   اول الن کیسه پس تزویج اده

مجرم مرتد مجوسی اولسه کر   بونلرک ذبح پس اولمز معتبر
جانورلردن ساتی بیزلرن   داخی ساتی بیبانک هربرن
انی داخی ذکرا دالوم الکلهم   زیره آنی داخی بلمک دراهم
جانورلردن شوکم یرتار اوله   انک اتی یمیه مردار اوله
یعنی شول حیوان کیم اولی وناب اوله   دتدغینی دشلر بیله اله
یرتجی قوشلارک اتی یابی   یعنی شول کیم انک اوله مخلبی
تپتغیله صیدلرا دالردوتلر   بیمکیچون اولدرالر یرتلر
شیله کم اسلان قپلان قورددخی   دلک وکلب کدی هم ای اخی
قوش اولندن داخی اتماجه طغان   داخی دولنکاج شاهین بالبان
هرنه کم بونجیلین اوله همان   قوش حیوان اتی مرداردر ای جان
شول که ساتی یمین ذبح اوله کر   طاهر اولر لحم جلدی ای پسر
یعنی ساتی درسی یاغی دخی   طاهر اولر چون بغزلندی ای اخی
شیله کم صوایچینه دوشسه اکر   اول صو مردار اولمز الکه ای پسر
لیک یمک لک روا اولمز ای جان   منفعت دوتمق روا اولور همان
شیله کم یاغن چراغه یقغا   هم دریسن داخی دوشنک روا

سوده اولن جانورلردن یمک / جایز اولمز کم مکر اوله سمک
برکشی بر قوین بوغزلیه / اولکی یا دیری بیلنمیه
دپرنورسه یا قنی چیقرسه کر / اول حلال در ذبح اولور معتبر
ایکسندن بیری اولمزسه هم / اول حرام در ذبح اولمز محترم
دریلکی اول مکر معلوم اولا / هیچ بریسی داخی اولمزسه تولا
یعنی دپرنمزسه چیقمزسه قنی / چونکه اول دیربیلدوکانی
برکشی بر تاوقی یا قوینی / عادت اولمشدر بوغزلرانی
یوسکنه یا یوکنی یولمق ایچون / قرسنتی یرمزدن اکدن داخی چون
آنی صوده قویرلر ای جان / کم بولرلر سیوکنی کیدر همان
بعضلر دیمش یک اولور روا / لیک بعضلر دمشدر ای اغا
کم یک لک آنی جایز در تمام / زیره کم اولمز نجس اول ای امام
هم اصح بو در دمشلر بی کمان / یارلر قرنن یو یالر بس همان

کتاب الاضحیة

دعلر داخی کم اول اضحیة در / واجب اولدوغ دخی هم کیم در
حر مسلم بای اولرسه هم مقیم / واجب اولور اکه اضحیه سلیم

کیچ بیرام سکونی طلوع ایچی تمام / واجب اولور کند بیچون ای امام
شیله کم اول برقوین قربان اده / آخر ایام نحره تا کیده
یعنی نحرک کون بیرام کون دخی / بعده ایکی ستکی کوندر اخی
کر صغیرک مال اولورسه همان / یا اتاسی یا وصیسی بی کمان
کم انک مالندن انلر ای دده / انکیچون یعنی اضحیة اده
هم نمازدن الدن اهل مصر اکر / یعنی قربان اتسه اولمز معتبر
پس نمازدن صکره واجب در همان / کم ینه قربان اده اول بی کمان
مصری اولمادن اکر قربان اده / صکره اول فرق یوق در ای دده
یعنی کوی اهل اداریسه روا / کم نماز انلره واجب اولمیا
بای درویش کند وهم اندن یک / کم روادر اوقخار دلخ ایلمک
مستحب اولدر تصدق ایده هم / کم ثلثدن آشغ اولمایه کم
کندالیله بوغزلامق همان / بودخی مندوب اولیدر بی کمان
برکشی برقوینی غصب اتسه کر / تضحیه اتسه آنی وارسه مکر
انوکیله اولور اضحیه همان / هم قوین استینه قلمشدر ضمان
بیک قوین کم ودیعت اولسه کر / انک اضحیسی اولمز معتبر

كتاب الكراهية

کل بو کز مکروه اولن نه دراشت — بلدکلکدن صکره آنکلا اشیت
بوحنیفه هم ابو یوسف دخی — بونلرک قول بودر کم ای اخی
مطلقا مکروه در بونلر ای جان — کم حرام اولمز اولر اقرب همان
هم محمد قول بودر سای امام — اول حرام در دید مطلق والسلام
بیمک اجک اوزبان انکی دخی — هم تطییب عورته اره دخی
یعنی التوندن کمشدن کم انا — اندن اولرسه اکر بونلر اغا
مکروه اولور اشلمه انی یقین — چون حرام اولماغه اول دلیل اولدیقین
کرقلای اولسه یه مرجه یا عقیق — یا خو بلور اولریسه ای رفیق
انک استعمال جایز در روا — چون تفاخر یوق بولرده ای اغا
هم روادر بیمک اجک لکن دخی — شول اناندن کم مفضض در اخی
اغزیرنده اولمسه التون کمش — بوحنیفه انی جایز دردمش
شیله کم بر مشربه اولسه اکر — یا کمشدن یا خو التون ای پسر
صواجاجک یرده یا قوریا قلای — اولریسه اجکه اولور قولای
یعنی صو اجسک اکر اولمز حرام — ارمز التون کومش اغزوکه تمام

مفتی فتوی با زمیجون داخ هم — اجرت المثل قور روادر ای ددم

كتاب المزارعة

بنجه در دکلمه زراعت بردخی — اوروتقا یعنی اکن اکمک اخی
مطلقا اول فاسد اولور ای پسر — کمسه انی اشلمش اولسه اکر
حاصل اولن اربه وبندای همان — تخم کیمک اولسه انک در ای جان
اشلینه اجر مثل اولور نسنک — زیره کم اول اشلدی اولدی انک
بیک جایزدر دمش بعض الامام — عادت اولمش خلق اجنده بو نظام
اوج صورتن جایز اولمش در همان — باقسنده فاسد اولور بی کمان
برصورت اولدرکه بیرندن عمل — باقسی بیرندن اولاسنی خلل
یعنی اوکز داخ تخم بیر اکر — کم بر ندن اولسه اولور معتبر
هم سب اکنجی صورت اولدر ای امام — بر اوله ایکی بر ندن والسلام
باقسی بیرندن اوله بیسی هم — کم عمل دراوکوز تخم ای ددم
داخ اوجنجی صورت اولدر ای جان — یر اوله تخم اوله بیرندن همان
باقسی کم اول اوکوز درهم عمل — یعنی بیرندن اوله اول نی خلل

كتاب المساقات

بردخی دکلمسا قاتنده ای اخی   هم زراعت کیبی فاسد بودخی

برکشی کم بیش آغجلا تدوا از   برکشیه اورتغا وردی ای یار

کم سانی بستی ایلیه تیمار اده   تا که بیمش حاصل اوله ای دده

مشترک اوله ارایرده تمام   فاسد اولور بو دخی بل ای امام

اشلینه اجر مثل اولور همان   داخ نسنه لازم اولمزی کمان

بونده ده جایزدمش بعض الامام   پس زراعت کیبی اولدی والسلام

کتاب الذبائح

بردخی دکلمه ذبایح در ای جان   ینجه رسمی آنی دخی اکله عیان

آت یینر جانورلر ذبح هم   کم حلال اوله انکله‌سی ای دم

اولنده پس کرک در تسمیه   قصد قله ذابح سانی هیچ کسمیه

قصد له ترک ایدر اولورسه ای جان   مردار اولمش کیبی اولور اول همان

یعنی یمکلک اولور آنی حرام   سهو له ترک اتسه جایزدر تمام

هم بغز لاین سی دخی مسلم اوله   کرکتابی داخ اولورسه نوله

احرم اقلف یا عورت یا صبی   بونلرک ذبحی روادر یا ابی

یعنی دلسوز یا سنتسز اولسه هم   عورت اولسه یا خود اوغلن ای دم

چون نکاح اندی اکا اولی اخی   صکره اذن صاتون اله بردخی

عورتینه مالک اولدی بو همان   پس نکاح بوزلدی کندی اول زمان

شمدن صکره اکا اولو طی اده   حیلسی بودر سکه اکله ای دده

مشتری اولوا اولوریسه بوکز   حیلسی انک دخی اولدی نکز

شیله کم صاتن سانی اول تمام   مشتری المزدن اوکدن والسلام

بردخی کمسا به سانی ای دده   ویره عورتلیکه پس تزویج اده

مشتری صکره صتون آله دخی   بوکز اول عورتلغه آکن دخی

بو شیه سانی همان پس ای دده   مشتری بوکز اکا هم وطی اده

بو سکه صورتده اکلا ای اغا   حیله اتمکلک درا اولور روا

حیله اتمک شرع ایسی زنی کمان   پس حرامدن قچق اولور اول همان

بر مکاتب کنه قزقرداشنی   برکشیدن صاتون السه کرانی

هم انک قاتنده بیکنی کمان   حیض کورسه اول قرداش اول زمان

اول مکاتب صکره عاجز اولسه کر   رد اولنسه قوللغه بینه مکر

هم مکاتب هم قرداشی ای دم   ملکی در مولانک انکسی داخ هم

اول قرداش داخ شمدای امام   ملک اولدی یعنی مولانک تمام

ایله اولسه اکا استبرا کرک بوحنیفه قول بودر بیلکک
چون کتابتدن او داخل اولدی کندو حقنده کتابت بولدی
کندو حقنده کتابت اولسه کر اکه استبرا کرکمز ای پسر
شیله کم کندو قراواشن کشی کم مکاتب قلمق اولرسه اشی
عجزله قوللغه رد اولسه اکر اکه استبرا کرکمز ای پسر
هم مکاتب قیزن السه اخی یا انا سن صاتون السه هم دخی
حیض کورسه بولر داخی مکر کم انک قاتنده بیکن پس بولر
عجزله قوللغه رد اوله تمام بونده استبرا کرکمز والسلام
داخل اولدی چون کتابتده بولر هم مکاتب عاجز اولدی ای پسر
پس بولر قوللغه رد اولدی تمام بونده استبرا کرکمزنی کمان
برکشیدن برکشی دکله اکر برقراواش صاتون الدی اول کر
اول الن قبض ایتمدن آنی دخی صاتن النده بیکن اول اخی
حیض کورسه شیله کم یعنی تمام اول الن قبض ایتسه صکره ای امام
واجب اولور آکه استبرا کرک بوحنیفه قول بودر بیلکک
شیله کم قاراوشی بکر السه هم یاخود عورتدن الورسه ای دم
یعنی بونده داخی استبرا کرک بوحنیفه قول بودر بیلکک
هم دخی برقاروداش السک اکر آن قبض ایلامدن داخی مکر
بابعیله بیسه هم داخی انی کم اقاله ایلسک اکله بونی
بونده داخی بایع استبرا ادر چون قراواش ملک اولدی بایعدر

كتاب احياء الموات

دکله اوش بر داخی احیاء موات آن داخی دیلم اکله اوکات
کر معطل اولسه بریرسه ای دم کمسه اندن انتفاع اتماسه هم
شیله کم صوارمسه هرکز اکا یا اکا صو غالب اولسه ای اغا
یاخوشول کم اول زراعت منع ادر هم دخی مالک اولمزسه اکر
قریه دن داخی اراغ اولسه همان شیله کم اقصای عامردن ای جان
برکشی دوربت چغرسه ای امام انده صوت ایشد لماسه تمام
اول یاتق ارض موات اولدی اخی کم انی احیا ادرسه هم دخی
ملک اولور اول انک مطلق تمام کر اکا اولسه بله اذن امام
لیک عامردن اراغ اولمزسه کر یعنی آکا یاقن اولرسه مکر
شهراوجیدن یعنی کم چاغرسلر صوت انده ایشدلسه ای پسر

اناجیا ایلمک کمسه اخی   کرامامک اذن اولرسه دخی
بو روا دکلدرر چونکم همان   اهل شدک حقدر اولی کان
پس بولارک بیرسی تخصیصله   کم روا اولمز سانی احیا قله

کتاب الشرب

حق شربی دکله اینشعت برادخی   کم نصیبک اوله برصودن اخی
اچکیچون یه یرک سیواره‌غا   یا دخی بونک کبی اولسه اغا
صورک انواعنی ایشت ای یار   کم انک بر نوعدر ماء البحار
هر کشی اندن روادر ای ددم   نیجه درلو انتفاع اولسه اده
یرلرن سقی ایده ارمقلر قزه   داخ بونک کبی دوزنلر دوزه
منع اده بر کمسه تعرض قلمیا   هر قچن انن ضرر عام اولمیا
کر ضرر عام اولسه انن ای پسر   آن منع اتمک روادر بیدسر
داخ انهار عظام الکلا او کات   دجله و جیحون سیحون فرات
هم بولردن داخ اتمک انتفاع   بو دخی انک کبیدر بی نزاع
بر دخی ابار انهار صغار   دارلر حوضلر دخی ای اختیار
هر کشینک داخ بونده حق وار   ایچلر سیوارلر حیوان طوار

بوندن ارتوق نسنه اتمک هم دخی   جایز اولمز منع ادرلرسه اخی
داخ کلدک شول صوکم محرز اوله   یعنی دستی مشربه سنک طوله
ملک اولور اول انک انجق همان   داخ غیرک حقی یوق انده ای جان
دعوی قلمق حق شرب ای اخی   کمسیه موروث اولمق هم دخی
بو روا درلیک مستقل ثانی   یا دخی باغشلمق اکلسنونی
جایز اولمز پس انی اتایلم   یعنی کم الما یلر صتمایلر

کتاب الاشربة

حل و حرمتدن شرابلر حالنی   نیجه در ذکر اید لوم احوالنی
بیرسی انک چو خمر اولدی نام   نصله اول مطلق اولر حرام
بشمدک اوزم صوبیدر اول همان   قیلسه کوبجدن اتسه روان
بردخی درلر طلا درسای اخی   خمر کبی چون حرام در اول دخی
هم بریسینه دخی درلر سکر   بشمدک ماء رطبدر اول بکر
هم بولرده داخ شرط اولدی اودد   قینیه تا کم اده قذف زبد
بو شرابلر حرمتی دون اولد هم   یعنی خمرک حرمتندن ای ددم
شیله کم بونلاره درلرسه حلال   کافر اولمز دیدلر بو در مثال

هم جایزدر بیع ایلمک … متلفینه واجب اولور دمک
بوندن ارتوق مهره کم واردر شراب … مسکر اولمزسه بایق اول در صواب
بعضسنده دیدلر انجک حلال … بعضسنده لیکن اولدی قیل وقال

کتاب الصید

بر دخی بونده حلال اولدی جو صید … آنده قلمق بیان اولدی جو قید
برنجی قوشلر هم اتلر دخی … کر معلم اوله بونلر ای اخی
یعنی بونلر رکله آو اولدی حلال … چون حلال اولدی جلب بو قدر و بال
بونلره صید جو تعلیم ایده لر … کوترالر الده یا خود ییدلر
ایت معلم اولدوغ اولدر بنام … ییمیه اولادغن اوج کز تمام
قوش معلم اولدوغ اولدر کم اول … اوقیبجق دعوتک ایده قبول
هم دخی ارسال ایدیجک تسمیه … شرط اولیدر مرسل آنی کسمیه
مهره یرندن اولرسه جرح اده … بوده شرط اولدی کرکدر ای دده
عاقل بالغ کرک مسلم دخی … بونلر اولمقلق کرک مرسل دخی
کرمجوسی یا خود مرتد اولسه هم … غیر بالغ اوغلان مجنون بهم
بونلرک صیدی حلال اولمز ای یار … جونکه شارع بویله قلدی اختیار

هم طغان اولادغندن ییسه کر … چون معلم در روادر ای پسر
لیک اوندن ییسه فهد کلاب … اول حلال اولمز چون اند انقلاب
در ییسکن صیده صیاد ار سهم … پس آنی بوغزلیه اول ای ددم
کر آنی بوغزلمیا ترک اده … یئمیه اندن همان اکه کده
دمیله آو اولمق داخ همان … یعنی اول داخ روادرنی کمان
دکی ادیجک تسمیه هم جرح اده … بو دخی شرط اولد بونده ای دده
یعنی اوق اتسه یا انک کیب هم … بسمله اولمق کرک داخ بهم
کم آنی مجروح اده قانی جقا … کرچه بوغزلندن جانی جقا
کر دری ایرسه صیده ای اخی … انجلاین در همان بونده دخی
یعنی بوغزلنه کرک در تمام … چونکه قادر اولدی اکا والسلام

کتاب الرهن

بر دخی مقصودمز رهن اولدی خوش … ذکر ادالوم آن داخ دکلاوش
رکن ایجاب قبول اولدی تمام … هم تمام قبضیله اولور ای امام
بر کشینک بورج وار بر کیمسیه … اندن اول کمسه انی کر استیه
آنی ایتسه رهنا رهن ایدسه … چون وثیقه اتمکا یا یندسه

بوروج ایچون یعنی او رهن اتماوز | کم ممیّز هم مفرّغ هم محوّز
یعنی مقسوم اوله اولمایه مشاع | دارمز مونده اولمایه متاع
غیر بیله متّصل اولمایه هم | دکله بوا وج صورت بل ای ددم
شیله کم بربان بیرک نقشنی | مطلقا رهن ایدر اولرسه انی
یا خوردار ید اچنده کمر | رامنک وار در متاع ای بیم
یا فویشدر اغجده رهن ادر | کم اغاجن بیله رهن اتمز کمر
بیله اولسه رهن جایز اولدی | زیره انک شرطلری بولندی
اول دخی السه انی قبض اتسه هم | عقد رهن اولدی تمام ای محترم
مرتهن قبض اتمدن آنی دخی | راهن انده پس مخیّر در اخی
دیلر یسه آن تسلیم ایده هم | دیلمز سه هم رجوع ایدر نعم
سرقین کم بیله عقد اولدی همان | کر بلارک اولسه رهن اولمز ضمان
قیمتی دینه ار شسه کر تمام | دین اودنمش اولور پس ای امام
لیک قیمت ارتق اولسه هم دخی | ارتغنه هم ادک یوقدر اخی
شیله کم دین اولسه بیک اقچه ای جان | رهن ایکی بیکلک اولسه پس همان
مرتهن یعنی بیک استیفا ادر | بیکلکی انجق امانت در ندر

قیمتی کر ارتوق اولسه ای دده | هم انوک قدرنجه استیفا اده
باقسن هم بیننه راهندن اله | باقیین دن زیرا اولمیون قلمه
مرتهن رهن تصرّف اتمیه | یعنی اندن منفعتلر دتمیه
کر تصرّف ایلیوب اولسه هلاک | چون تعدّی اتدی اودر بناک
مرتهن رهن ودیعت اتسه کر | ضایع اولورسه انوک کلّی اودر
مرتهن هم دین راهندن دخی | طالب اولورسه روادر ای اخی
ورمز یسه بلکه جبر اتمک انی | بو دخی اولور روا اکله بونی
مرتهن اول کرک در هم دخی | راهنه تسلیم اده رهن ای اخی
اول دخی البتّه بو رجین همان | ورسه کرک مرتهنه بی کمان
مرتهن اللده ییکن رهن هم | راهن آنی صتمق اولمز بیش کم
هم مشاع نسنه ای اتمک ارتهان | بو دخی جایز دکلدر بی کمان
داخ اغجدن یمشی ای پسر | آن داخ رهن قلمق بی شجر
داخ بر یرده اغجلرن همان | رهن اده یرن بله داکل ای جان
هم اکین داخ یرسز ای دده | جایز اولمز بونلری کر رهن اده
بونلرک عکسی دخی اولمز روا | ینجه در انلار اکله سی اغا

بنجلا يندر مدبر ده اود   هم مكاتب همدا خى ام الولد
هم امانت اولانچون اى دده   جايز اولمز انكيچون رهن اى ده
يعنى كر اولسا عوارى اى اخى   يا در ايع يا بيع اولسه داخى
شيله كيم بر كشى بر عين اكر   كيم وديعت قلسا سنده اى پسر
انكيچون سندن اول رهن السه هم   يعنى بو جايز دكلدر اى ددم
كر عوارى داخ اولرسه همان   بو دخى انجيليندر سنه كمان
شيله كم بر كيشيه اتو كى كر   بر يره بنجاكچون ورسك اكر
سندخى آتوك اچون رهن استمك   بو دخى جايز دكل چكمه امك
يا خو بر نسناى مستدك اى اخى   مشترى قبض اتمدن آنى دخى
مشترى سندن انوكيچون اكر   رهن الورسه جايز اولمز اى پسر
آنه كند وطفلنك قولن مكر   كندنك بورجى اچون رهن اتسه كر
بو روا اولور هلاك اولسه همان   ليك اتايه دخى اولر ضمان
التون كومش دخى موزون مكيل   بونلرى رهن ايتمكه وار در سبيل
جنس جنس بن اولينرسه اكر   مرتهنده اول هلاك اولسه مكر
اول قدر مثلنده استيفا ادر   ييكى سى اسكى فرق يوقدر انى پسر

شيله كم التونچون التون قدى   كومشيچون كومشى رهن ايلدى
بغدايچون داخ بغداى قو سه هم   ارپا ايچون داخ ارپا اى ددم
بر كشى ايكى قولن رهن ايلسه   بوندغى بيك اقچيچون اى دده
اول بيك اقچه بورجنك نصفن تمام   شيله كم اول بيش يوز اولور اى امام
ورسه اول ايكى قولك بيرن مكر   مرتهندن المق استرسه اكر
المز اول سانى اكلا اى امام   ورمينجه اول بيك اقچاى تمام
راهن اول بيك اقچه بورجن ورسه كر   ايكسن داخ قولك آلور كدر

كتاب الجنايات

بيشدر انواع جنايات اى اخى   بيشدن ارتق اكسك اولمايه دخى
قتل عمد شبه عمد اى اغا   هم خطا در جار مجراى خطا
هم بشنجى اولد قتل بالسبب   ذكر اولوم دكله بر بر قام حبيب
عمدده واجبدر قصاص هم اثم اوله   شبه عمدده داخ ايشت كم نوله
انده داخ اثم اوله پس بى كمان   داخ كفارت ديت اوله همان
هم خطا اولسه ديتدر اى اخى   واجب اولور بيله كفارت دخى
جارى مجراى خطا اولسه همان   كم ديت كفارت اولور هم چنان

بیک قتل بالنسب اولسه اکر / یالکز بونده دیتدر معتبر
برکشی برکمسی قصد یله کر / آلت قتلیله اورسه ای پسر
یا قوبرسنا یله کم اول تمام / کم ادر تفریق اجزای امام
شیله کم قیلیج بچاق کسکن کسر / یا دخی بونک کبی اولسه کسر
یعنی طاش اولورسه یاغاج دخی / یا قمش اولورسه کسکن ای اخی
شیله کم تفریق ایده اجزای هم / آلت قتل اولور اول داخ هم
اولوریسه اول کشی اندن همان / پس قصاص اولمق کرکدر بی کمان
آلت قتلیله اولمزسه اکر / یعنی کسکن نسنه اولمزسه کر
شیله کم تفریق اجزا ایتمیه / بوغزه اجزاسنی طاغتمیه
یعنی کر بویک اغاج یا طاش اوله / کم انوکله اورجق اندن اوله
واجب اولور اکا کفارت اخی / هم دیت ویرمک کرکدر بر دخی
عاقلهیه کرکدر آن هم / انلر او ویرمک کرکدر ای ددم
قصدله اولماد برکیشی اکر / کم خطا ایلاد آو صندی مکر
اندی برکشی اوردی ناکهان / طاشکه یا اوقله اولدی همان
بونده کفارت دیتدر هم دخی / عاقله ویرمک کرکدر ای اخی

یاخود بریره اویرکن ای ددم / یوولنسه برکشی اوستنه هم
یعنی اولدرسه انی داخ همان / کم دیت کفارت اولر همچنان
غیری ملکنده دخی هم برکشی / قوی قزمنلق اولرسه هم اشی
یاخود طاش وضع ایلسه اندن همان / برکشی اوغراسه اکا ناکهان
دوشبن اندن اولورسه اول دخی / پس دیت ویرمک کرکدر ای اخی
بونده داخ عاقله اودر همان / واجب اولمز داخ کفارت ای جان
قتلک اوش بیش درلو انواعن تمام / شیله کم ذکر ایلدک هم والسلام
مانع اولور ارثه درت نسنه همان / مانع اولمز لیک بیشنجی ای جان
اولدر آخر نوع قتل بالسبب / یعنی بوندن غیر مانعدر سبب
برکشی ناکهان اولدرسه لر / شیله کم وارثلری مال السه لر
کر دیت اولرسه یعنی کم او مال / یا قصاصدن صلحله اولرسه حال
اریه عورت اولسه مقتول ای اخی / ایکسندن بیری قلسه هم دخی
چونکه بونلر داخ وارثدر همان / هر بری آلور نصیبنی بی کمان
یعنی شول مالدن که ذکر اولنمش / هر بری اندن نصیبن بینه خوش
هم وصیت قلسه اول مقتول اکر / اول دخی اول مالدن اولور معتبر

بوندن الکلندی که اول مال النی
مال دراول اولنک هم اول دخی

باب ما یوجب القود و ما لا یوجب

یعنی آنوکیم نه قتل ایدلر
حرّ اوله یا عبد اوله مقتول اکر
ذمی مسلم سه دخی قتل اتسه هم
قتل ادرلر اول مسلمانی هم
لیک مستامن اولا مقتول اکر
اولدرانی یعنی اولدرمایلر
ناکهان بر کیشی اولدرسه لر
آلت قتلیله اولسه اول بکر
انکا ایکی کیشی هم اولسه ولی
انده وار در قصاص اتمک بلی
بیرسی بو یکی بری کچک صغیر
کم قصاص اتمک دیلرلر انکا کبیر
اول اولن بیرینه اولدرمک دیلر
هم دخی اولدرسه اولور معتبر
ایکینک حقدر کرچه قصاص
لیک جایزدر انکا بالاختصاص
کم قصاص ایده انکا یعنی کبیر
زیره عفو اتمک روا اولمز صغیر
ایکیسی داخی کبیرین اولسه کر
بیر غایب بیر حاضر ای پسر
حاضری دیلرسه کم ایده قصاص
اول روا اولمز انکا بالاختصاص
بلکه اول غایب دخی حاضر کرک
چون کبیرین اولدر کم بیلکرک
زیره غایب آن عفو اتمک روا
بو صغیر اولن سبکی بیله ولیا

برکشی کنده وقولن اولدرسه هم
یا خود اوغلی قولی اولسه ای ددم
بونده داخی هم قصاص اولمز ای جان
یا مکاتب یا مدبر هم چنان
برکشی دیلر کم اتسه قصاص
سیفله اولمق کرک بالاختصاص
برکمسنه کر قلیچ چکسه سکا
دفع اوامرسک سن آنی دریکا
یا انک مثل سلاح اولسه دخی
حکم قلیچ کبیدر انک دخی
سن انی اولدرمکیده ای آغا
دفع ادرسک کندزکدنی اول دا
شارا جنده یا خود شهردن طشره هم
کیجه کوندز داخی بردر ای ددم
یعنی اولدرسه روادر مطلقا
بونده سنه لازم اولمز ای آغا
قلیچ اولمایوب عصا چکسه اکر
شارا جنده کیجده اولسه مکر
یا خود شهردن طشره کوندزده اده
اولدرسک هم روادر ای دده
شارا جنده کندزن چکسه اود
بونده اولدرمکده واجبدر قود
کر براوغلان یا خو مجنون ای دده
کم سلاح چکا حمله اده
اولدرسک قصدله سن آنی هم
ساکه واجبدر دیت ویر ای ددم
حمله قلسه داخی بر حیوان همان
اولدرسک ساکه هم اولور ضمان

باب القصاص فیما دون النفس

برکشینک النی قطع اتسلر مفصلندن قطع اولسه اول کر
مفصلندن هم انک الن دخی آیغن قطع ایلسه داخ همان
کوزنی چیقرسه یا دیشن دخی قطع ادالر کم قصاص اولدر اخی
کوزنی دورسه نوزنی کیدرسه کر حکم انک داخ اولدرنی گمان
زیره بونده مثل ممکن در تمام بو دخی انجیلندر سای اخی
ممکن اولمز اولور زیسه مثل کر بونده دلخ انجلاین ایده لر
دکلمه کفارت دیت هم ای اخی اصل بودر بو قصاصده والسلام
یعنی کفارت قول آزاد ایده هم پس قصاص اولمز دیتدر معتبر
قوله کوجی یتمزیسه ای تمام فکر ایدالوم بر برانلاری دخی
هم دخی اول یوزی ارباع ایده لر مؤمن اولمقلق کرکدر قولای دم
بیشله کم بنت مخاض بنت لبون کم مغلظ شبه عمدده ای امام
یعنی کیم بنت مخاض بیکرم بیش یعنی بیکرم بشردن کیدلر
اول قدر هم حقه جذعه دخی حقه و جذعه دخی ای ذو فنون
گر خطا اولسه دخی یوزدر همان اول قدر بنت لبون هم اکه ایش
هم برندن یعنی کم بیکر مشهر یوز اولور بیکرم بیشر ای اخی
هم دخی ابن مخاض ویره تمام بیک اخاس اوله بونده بی گمان
ایله اولسه یوز ایره بو دخی پس بودر دندن همان سکسن دخی
بو دوارلارک تو باشین هم اول دخی بیکرم اوله ای امام
یا خو التون اولسه بیک دینار اوله چونکه اخاس ایلدک اکمله اخی
ویره لراندن همان اون بیک درم کم زکاتنده اشتدک ای دم
بونلرک نصفا اولور عورتده هم یا خو کومش اولسه ایشت کم نوله
لیک مسلم اولسه یا ذمی اخی الکله فهم ایله سکا کم نه درم
ارکبی اولمز دیتده ای ددم
حکم بردرا کنک بونده دخی

باب جنایة المملوك والجناية عليه

گر جنایت ایلر اولسه بر غلام آنی مولاسی ویررسه ای امام
ارشنی ویرسون فدا قلسون انکا دیلمزسه اول قولی ویرسون انکا
قول مدبر اولسه یا ام الولد کندی رد ایده مغر بونده اود
قیمتندن داخ ارشندن همان کم اقلن ایدر اول انجق ضمان
برکشی برکمسه قولن ای ددم کم خطا بیله سانی اولدرسه هم
واجب اولور قیمتی انک اودر چون هلاک اتدکانی یا پس ندر

قیمتی اون بیک درم اولسه اکر ... یا دخی ادتوق اولورسه ای پسر
واجبی اون بیک درمدن بی کمان ... لیک اکسک ویره اون درهم همان
جاریه اولورسه اولن بو کز ... بونده بیش بیکدن اون اکسکدر کز
زیره عورتده اولور نصف دیت ... شیله کم قلدق بیان اکمله اکت
لیک غصب اتسه بلاکا اولسه بولر ... هر نیه ایررسه قیمت آن ادر

کتاب القسامة

برکشی بر محلّه اجره کر ... کم سانی مجروح اولمش کورسلر
آنی کم اولدوردکی بیلنمسه ... هم ولیسی آن دعوی ایلسه
هم اکا طانق دخی بولنمسه ... شیله کم هیچ اولدرن بیلنمسه
اللی کشی اول محلّدن تمام ... اختیار ایده ولیسی ای امام
انداجالر آن اولدرمادلر ... داخ هم اولدورنی بلمادلر
بعده بونلر دیت ورسه کرک ... قاسمی بو اشده اولور مشترک
یعنی بو اهل محلّه قام سبب ... کم دیت ورمک کرک اول در سبب
لیک مجنون یا صبی عورت یه قول ... بو قسامه حکمنه داخل دکول
کر بولردن غیره نه دعوی ده ... بونلره بو قدر قسامه ای ده

مجروح اولمش برکشی بولنسه کر ... ایک کویک اره سنده ای پسر
قنق کویه اول یقین اولرسه هم ... اول کویه اولور قسامه ای دم
هم دخی برکشی چاغرسه ای جان ... اول اولی بولندوغی یردن همان
صوت اول کویده اشیدلسه اکر ... پس قسامه انده اولور معتبر
هیچ برینه صوت ارشماسه اکر ... پس قسامه اولمیا هیچ ای پسر

کتاب الوصایا

بر دخی دکله وصایا حکمنی ... کم وصیت مستجب در بل انی
اکسک اتمک ثلث مالندن دخی ... اول دخی هم مستجبدر ای اخی
درویش اولوریسه وارثلر اکر ... افضل اول در کم انی ترک ایده لر
ثلث مالندن زیاده اولسه هم ... یا خود وارثلره اتسه ای ددم
بو دخی جایز دکلدر کم مکر ... باقی وارثلر مسلّم دوته لر
اجنبی کمسیه اولرسه دخی ... کم ثلثدن ارتق اولسه ای اخی
ثلث انک معتبردر ای اتا ... وارثی کرارتغن جایزدوتا
یعنی وارثلر مسلّم دوتسه کر ... نه قدر چوق اولسه اولور معتبر
کر رجوع ایدرسه موصی هم روا ... فعلیله قولیله ای اغا

قولبیله شیله کم دیسه همان — کم رجوع اتدم وصیتدن ای جان

فعلبیله شیله کم بر عین کر — کم وصیت اتمش اولسه اول اکر

صکره جنتیه ان باغشلاسه هم — فعلبیله بو رجوع اولور نعم

کر وصی صاتسه صغیرک مالنی — بنجدر دکله هم انک حالنی

مال اکر منقول اولا یاخود عقار — کم وصینک صتدغی یعنی ای یار

بون جایزدر دمش مطلق سلف — لیک شرط اتمش عقارنده خلف

یعنی میت مدیون اولرسه روا — مالهم اتمایه اول دینه وفا

هم اکنجی شرط اولدر کم مکر — حاجتی اوله صغیرک ای پسر

پس عقارینی وصی انک صتر — اول صغیرک حاجتنه صرف ادر

هم اوچنجی شرط اولدر کم عقار — ضعف قیمتده بهاسینه چقار

یعنی ضعف قیمت اولدیغی چون بها — پس بو اوچ شرطیله صاتسه روا

کر بو اوچ شرطک بری بولنمیه — پس وصی بیع روا اولنمیه

لیک شرط اتمز سلف بونده ای جان — قیمتندن اکسک اولمیه همان

قیمتندن اکسکه صاتسه اخی — کم روا کورمز همان انلر دخی

پس تمام قیمتنه اولسه بیع اکر — انلرک قاتنده اولور معتبر

کر وصی داخی یتیمک مالنی — کندو بیچون هم صتون السه انی

هم یتیمه منفعت اولسه اکر — قیمتندن ارتغ السه مکر

یعنی الدوغی عقار اولسه اخی — ضعف قیمتجه اولورسه هم دخی

یا عوض اولورسه داخی ای پسر — بر بچق قیمتجه اولورسه اکر

بو حنیفه بونی جایزدر دیدی — پس امامین درکه جایز کورمدی

هم وصی کر کندی مالینی دخی — کم یتیمه یعنی صاتسه ای اخی

بو دخی اجیلیندر سنی کان — قیمتندن اکسوکه صتسه همان

بوندن اکلندی وصی پس ای اخی — کم یتیمک مالنی هم اول دخی

کندو بیچون صاتون المق کندهم — منفعت اولسه روادر ای ددم

کند مالن داخی صاتمقلق تمام — بو دخی انک کبیدر والسلام

کتاب الخنثی

شول که خنثی در انکا دکله هم — فرج اوله هم ذکر داخی بهم

یعنی برکمسده هم ساکسی بله — کم ذکر اولیسی دخی فرج اوله

قنغسندن ایشر اولرسه اکر — اندن اولر حکم انک معتبر

کر ذکردن ایشسه اول در همان — دیشدر فرجندن ایشرسه ای جان

ایکسندن بیله ایشرسه بوکز — قنغیسندن اوک ایشرسه اول ایکز
یعنی بیرندن اوک ایشرسه اکر — اندن اولور حکم انک معتبر
لیک مشکل اول که اکسندن دخی — کم برابر ایشیه اکله سن اخی
ازاکر چوق فرق یوقدر بس همان — بو در رخنثای مشکلدی کمان
بالغ اولسه یاسقال بتسه کر — یاجماع ایدر اولرسه ای پسر
ایلا اولسه ارکک اولور اول تمام — که بولر اولمزسه بوکزای امام
یعنی سودلوب امجکی اولسه اخی — بوکلو اولسه یاخود حیض کورسه دخی
عورت اولور بو دخی دکله همان — جمع اولورسه بو علامتلر ای جان
شیله کم سقال بتسه هم دخی — سودلو امجکی اولورسه ای اخی
مشکل اولدی بو دخی تمکرک — ان اشیله کم اولدر بیکرک
کرنماز قلماغه بو قیلسه هوس — ایک صفک آره سنده دوره بس
یعنی عورتلر ارنلر صفنک — آره سنده دوره کرک انک
هم قواوش الله مابیله — سنت ایده ان اول حابیله
مال اولمازیسه البتده کرک — آن بیت المالدن المق بیکرک
چونکه سنت بیرنه کاله تمام — یینه صاتلسه آنی هم والسلام

قویلریه یینه بیت المالنی — دکله بر داخ بونک احوالنی
اناسی اولسه بونک هم بردخی — قرداش قالسه بونکله ای اخی
مالنی اوج بخش ادر ای اغا — ایکسن قرداشنه بیرن اکا
یک عورت اولسه ارقلسه هم — آته انا برده قزو داش بهم
اته برخنثای مشکل بر دخی — بوکه میراث بو قدر بونن دخی
نصفن ارآلور دخی نصفن تمام — اول قلاقز قردش آلور والسلام
قالدی اول خنثای مشکل بیمز — باکه بوندن نسنه ویرکدیمز
برصورتده قزکبی اولدی یدی — برصورتده ارکبا اولدی یمادی
بوحنیفه قول بودر اکله سن — چونکه اصلن بلیاسن طکله سن

مجتهدلر مقتداسی اول امام
وای کامل اصل محکم والسلام

کتبه الفقیر الحقیر درویش علی

رَحِمَ اللهُ عَبْدًا دَعَا لِكَاتِبِهِ وَلِوَالِدَيْهِ بِالتَّوْبَةِ
وَالْمَغْفِرَةِ وَحَسْبُنَا اللهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ
بادع ٤ بهرسنه ٩٠٠٥

معجونه سنه ترکیب شویلکه صافی ورق زنجبیل جوز کاوزیه انیسون

درهم ۳۰ درهم ۱۰ درهم ۱۰ درهم ۵ درهم ۱۰

دوکیلوب اجزالری غربال ایله الکنمش اوله کم اجزالری دوکلدکده

بالجمله عسل صوده قدمک خلط ایدیله